

www.ciechgroup.com

**SKONSOLIDOWANY RAPORT ROCZNY
GRUPY CIECH ZA 2015 ROK**

Warszawa, 21.03.2016

Szanowni Państwo,

z przyjemnością przekazuję do publicznej wiadomości wyniki finansowe Grupy CIECH za 2015 rok. Z perspektywy biznesu był to dla nas udany okres, który znalazł odzwierciedlenie we wzroście zysków i marż. Nasze skonsolidowane przychody za 2015 rok utrzymały się na podobnym poziomie jak za 2014 rok, zaś EBITDA znormalizowana wzrosła o 46,4% r/r. Warto podkreślić, że konsekwentnie poprawiamy rentowność na poziomie całej Grupy – w 2015 roku rentowność EBITDA znormalizowana wyniosła 22,9% wobec 15,8% rok wcześniej.

Osiągnięcie po raz kolejny tak dobrych wyników było możliwe głównie dzięki kontynuacji działań optymalizacyjnych oraz konsekwentnej realizacji strategii opartej na wzroście organicznym. Warto także pamiętać, że w 2015 roku mieliśmy do czynienia z bardzo korzystną sytuacją rynkową, która znacząco wpłynęła na zaraportowane dane finansowe. Mam tu na myśli pozytywną sytuację na rynku sody, która przełożyła się na wzrost cen sody, osłabienie się złotego oraz spadek cen naszych głównych surowców.

Wielu z Państwa pamięta zapewne niekorzystną sytuację Grupy CIECH sprzed kilku lat. Od tego czasu wiele się zmieniło. Na lata 2013-2014 przypadła głęboka restrukturyzacja, która pozwoliła Grupie odzyskać rentowność. W 2014 roku nastąpiły istotne zmiany w akcjonariacie CIECH S.A., w wyniku których akcjonariuszem większościowym jest obecnie KI Chemisty, spółka z Grupy Kulczyk Investments. Zmiana ta stworzyła nam nowe możliwości, dała szerokie perspektywy dalszego rozwoju Grupy CIECH oraz wprowadziła nowe standardy zarządzania organizacją. Wypracowaliśmy również Strategię na lata 2014-2019, która zakłada m.in. rozbudowę i modernizację naszych zakładów. Dzięki temu Grupa CIECH jest obecnie nowoczesną, zdywersyfikowaną grupą chemiczną znajdującą się na stabilnej ścieżce wzrostu.

W 2015 roku pracowaliśmy nad dalszym rozwojem Grupy i kontynuowaliśmy realizację istotnych dla nas zadań inwestycyjnych. Ukończyliśmy pierwszy etap sztandarowego Programu SODA +200 dzięki czemu zwiększyliśmy moce produkcyjne sody o 60 tys. ton rocznie. Zakończyliśmy także inwestycję w intensyfikację produkcji soli suchej, której dzienna produkcja została podwojona. Równolegle rozwijaliśmy biznes Agro koncentrując się na procesie poszerzania kanałów dystrybucji i wzmocnienia sił sprzedażowych. Dodatkowo, sprzedaż najpopularniejszych środków ochrony roślin: Chwastox i Agrosar została po raz pierwszy wsparta ogólnopolskimi kampaniami reklamowymi.

W obszarze finansów niezwykle istotnym dla nas wydarzeniem była restrukturyzacja zadłużenia. Podpisaliśmy umowę kredytową z konsorcjum siedmiu banków, która jest dla nas dużo bardziej korzystna niż dotychczasowe finansowanie – obligacje HY. Dzięki temu znacząco obniżyliśmy koszty finansowe. Ponadto, możemy pochwalić się lepszym postrzeganiem stabilności CIECH przez rynek – obie agencje (Moody's i S&P) pod koniec 2015 roku podwyższyły ratingi dla CIECH.

W 2015 roku zmianie uległ także skład Zarządu CIECH S.A., a warszawskie spółki z Grupy przeniósł się do nowej, wspólnej siedziby.

Na 2016 rok patrzymy z dużym optymizmem. Przede wszystkim będziemy dalej konsekwentnie realizować przyjętą strategię, koncentrując się na segmencie sodowym i organicznym. W pierwszym kwartale 2016 roku zakończyliśmy drugi etap inwestycji SODA +200. W styczniu bieżącego roku w obszarze Agro wprowadziliśmy nową linię produktową ZIEMOVIT, którą w tym roku będziemy intensywnie rozwijać. Jednocześnie pracujemy nad kolejnymi produktami w segmencie organicznym (środki ochrony roślin, pianki, tworzywa) oraz certyfikacjami zagranicznymi dla środków ochrony roślin. Działania rozwojowe będą realizowane także w segmencie krzemiany i szkło (m.in. zwiększenie mocy produkcyjnych szklatego krzemianu) oraz transportowym. Będziemy także pracować nad efektywną komunikacją z naszymi giełdowymi interesariuszami realizując aktywne działania dla wszystkich uczestników rynku, w tym inwestorów indywidualnych.

Jednocześnie pamiętamy, że restrukturyzacja Grupy CIECH jeszcze się nie skończyła. Dużo pracy zostało już wykonane, ale część jeszcze przed nami. Mam na myśli głównie pracę nad dalszą optymalizacją wykorzystania naszych zdolności produkcyjnych i redukcją zadłużenia, co wciąż pozostaje dla nas dużym wyzwaniem. Zgodnie z przyjętą strategią, dążymy w długiej perspektywie do osiągnięcia wskaźnika DŁUG NETTO do EBITDA na poziomie poniżej 1.

Przed nami kolejny rok ciężkiej, ale mam nadzieję, efektywnej pracy, która będzie budować trwałą i silną pozycję międzynarodową Grupy, a w konsekwencji wzrost wartości dla naszych akcjonariuszy. Wierzę, że obrane cele są możliwie do realizacji. Nie tylko dzięki zaangażowaniu Zarządu i większościowego Akcjonariusza, ale przede wszystkim dzięki naszemu zespołowi 3,7 tys. osób, które każdego dnia pracują na wspólny sukces Grupy CIECH.

Z poważaniem,

Maciej Tybura

Prezes Zarządu CIECH S.A.

SPIS TREŚCI

I. SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY CIECH ZA 2015 ROK	6
1. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE W GRUPIE CIECH	7
1.1. POWIĄZANIA KAPITAŁOWE I ORGANIZACYJNE	7
1.2. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI PODMIOTÓW GRUPY CIECH OBJĘTYCH KONSOLIDACJĄ	8
1.3. ZASADY ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA GRUPĄ ORAZ ZMIANY W 2015 ROKU	8
1.4. ZMIANY WŁASNOŚCIOWE	9
2. ZATRUDNIENIE	12
2.1. STRUKTURA ZATRUDNIENIA	12
2.2. SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ ORAZ ZMIANY W 2015 ROKU	13
2.3. WYNAGRODZENIA ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH	13
2.4. UMOWY ZAWARTE POMIĘDZY CIECH S.A. A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI	13
3. STRATEGIA ORAZ UWARUNKOWANIA JEJ ROZWOJU	13
3.1. STRATEGIA NA LATA 2015-2019	13
3.2. PODSUMOWANIE REALIZACJI DZIAŁAŃ STRATEGICZNYCH W 2015 ROKU	14
3.3. CHARAKTERYSTYKA WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH CZYNNIKÓW ROZWOJU	15
3.4. RYZYKA DZIAŁALNOŚCI	17
3.5. PERSPEKTYWY ROZWOJU	26
4. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA	26
4.1. CHARAKTERYSTYKA GRUPY	26
4.2. ISTOTNE WYDARZENIA W 2015 ROKU I DO DNIA ZATWIERDZENIA SPRAWOZDANIA	29
4.3. SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI	32
4.4. OPIS DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	32
4.5. PRODUKTY I USŁUGI, RYNKI ZBYTU ORAZ ŹRÓDŁA ZAOPATRZENIA	50
4.6. KLUCZOWE ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA	52
4.6.1. STATUS PRAWNY KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA	52
4.6.2. KOSZTY OCHRONY ŚRODOWISKA/PRZEKROCZENIA STANDARDÓW EMISYJNYCH	54
4.6.3. HANDEL EMISJAMI	54
4.6.4. REACH	54
4.6.5. ZOBOWIĄZANIA ŚRODOWISKOWE	55
4.7. OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU	55
4.8. WYKORZYSTANIE POMOCY PUBLICZNEJ	55
4.9. UMOWY ZNA CZĄCE DLA DZIAŁALNOŚCI GRUPY	55
4.10. UMOWA Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADAŃ SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	55
4.11. ISTOTNE TRANSAKcje Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA WARUNKACH INNYCH NIŻ RYNKOWE	55
4.12. ISTOTNE POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	55
4.13. POLITYKA W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI SPONSORINGOWEJ I CHARYTATYWNEJ	56
5. AKTUALNA I PRZEWDYWANA SYTUACJA FINANSOWA GRUPY CIECH	56
5.1. ZASADY SPORZĄDZANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	56
5.2. OMÓWIENIE PODSTAWOWYCH WIELKOŚCI EKONOMICZNO-FINANSOWYCH	56
5.2.1. PODSTAWOWE DANE FINANSOWE	56
5.2.2. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	58
5.2.3. WYNIK BRUTTO NA SPRZEDAŻY	60
5.2.4. WYNIK OPERACYJNY	61
5.2.5. EBITDA	61
5.2.6. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA ORAZ WYNIK NETTO	63
5.2.7. AKTYWA	63
5.2.8. ZOBOWIĄZANIA	64
5.2.9. ZASOBY KAPITAŁOWE	64
5.2.10. PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE	64
5.2.11. KAPITAŁ PRACUJĄCY I WYBRANE WSKAŹNIKI FINANSOWE	64
5.2.12. WYNIKI OSIĄGNIĘTE PRZEZ GRUPĘ CIECH W CZWARTYM KWARTALE 2015 ROKU	67
5.3. INFORMACJA O ZMIANACH ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH ORAZ INNE ZAGADNIENIA	68
5.4. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA 2015 ROK	71
5.5. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA – INWESTYCJE RZECZOWE	71
5.6. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA – INWESTYCJE KAPITAŁOWE	72
5.7. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH W PORÓWNIANIU DO WIELKOŚCI POSIADANYCH ŚRODKÓW	72
5.8. ZARZĄDZANIE ZASOBAMI FINANSOWYMI	72
5.9. PRZEWDYWANA SYTUACJA FINANSOWA GRUPY, WAŻNIEJSZE WYDARZENIA MAJĄCE ZNACZĄCY WPŁYW NA WYNIKI DZIAŁALNOŚCI GRUPY, KTÓRYCH WPŁYW JEST MOŻLIWY W NASTĘPNYCH OKRESACH	78
6. INFORMACJE DOTYCZĄCE AKCJI	78
6.1. CIECH S.A. NA GPW	78
6.2. EMISJA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH ORAZ WYKORZYSTANIE WPŁYWÓW Z EMISJI	80

6.3.	STRUKTURA AKCJONARIATU CIECH S.A.	80
6.4.	LICZBA AKCJI CIECH S.A. ORAZ POZOSTAŁYCH PODMIOTÓW GRUPY CIECH BĘDĄCA W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH CIECH S.A.	81
6.5.	INFORMACJA O NABYCIU AKCJI WŁASNYCH CIECH S.A.	81
6.6.	UMOWY, W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY.	81
6.7.	INFORMACJA O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH	81
6.8.	RATINGI.	81
7.	ŁAD KORPORACYJNY.	82
7.1.	ZBIÓR ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO, KTÓREMU PODLEGA SPÓŁKA	82
7.2.	ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO, KTÓRE NIE BYŁY PRZEZ EMITENTA STOSOWANE W 2015 ROKU	82
7.3.	SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W PROCESIE SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH I SKONSOLIDOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	87
7.4.	AKCJONARIUSZE CIECH S.A. POSIADAJĄCY ZNACZNE PAKIETY AKCJI.	88
7.5.	AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY SPECJALNE UPRAWNIENIA KONTROLNE WRAZ Z OPISEM TYCH UPRAWNIENIÓW	89
7.6.	OGRANICZENIA DOTYCZĄCE WYKONYWANIA PRAWA GŁOSU	89
7.7.	OGRANICZENIA DOTYCZĄCE PRZENOSZENIA PRAW WŁASNOŚCI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH EMITENTA	89
7.8.	OPIS UPRAWNIENIÓW DO PODJĘCIA DECYZJI O EMISJI LUB WYKUPIE AKCJI	89
7.9.	ZASADY ZMIANY STATUTU SPÓŁKI EMITENTA.	89
7.10.	SPOSÓB DZIAŁANIA WALNEGO ZGROMADZENIA I JEGO ZASADNICZE UPRAWNIENIA ORAZ OPIS PRAW AKCJONARIUSZY I SPOSOBU ICH WYKONYWANIA	89
7.11.	SKŁAD OSOBOWY I ZASADY DZIAŁANIA ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORCZYCH SPÓŁKI ORAZ ICH KOMITETÓW ZARZĄD CIECH S.A.	91
7.12.	INFORMACJA O UMOWACH ZAWARTYCH MIĘDZY EMITENTEM, A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCYCH REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA EMITENTA PRZEZ PRZEJĘCIE.	97
II. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY CIECH ZA 2015 ROK.		98
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY CIECH.		106
1.	INFORMACJE OGÓLNE.	106
2.	PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	106
2.1.	OŚWIADCZENIE ZARZĄDU O ZGODNOŚCI Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ	106
2.2.	PODSTAWA WYCENY	106
2.3.	WALUTA FUNKCJONALNA I PREZENTACYJNA	106
3.	OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD POLITYKI RACHUNKOWOŚCI.	107
3.1.	ZASADY KONSOLIDACJI	107
3.1.1.	JEDNOSTKI ZALEŻNE	107
3.1.2.	KOREKTY KONSOLIDACYJNE.	107
3.1.3.	WALUTY OBCE	107
3.2.	ISTOTNE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI	108
3.2.1.	INSTRUMENTY FINANSOWE	108
3.2.2.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	111
3.2.3.	PRAWO WIECZYSTEGO UŻYTKOWANIA	112
3.2.4.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	113
3.2.5.	JEDNOSTKI STOWARZYSZONE ORAZ WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA	114
3.2.6.	KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO.	114
3.2.7.	NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	114
3.2.8.	NALĘŻNOŚCI HANDLOWE I POZOSTAŁE	115
3.2.9.	ZAPASY	115
3.2.10.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	115
3.2.11.	ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW	115
3.2.12.	KAPITAŁY WŁASNE.	116
3.2.13.	ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	117
3.2.14.	REZERWY.	117
3.2.15.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA.	118
3.2.16.	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	118
3.2.17.	PRZYCHODY I KOSZTY	118
3.2.18.	PODATEK.	119
3.2.19.	NALĘŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA ORAZ PRZYCHODY W WALUTACH OBCYCH	120
3.2.20.	DOTACJE RZĄDOWE	120
3.2.21.	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA ORAZ AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY.	120
3.2.22.	USTALENIE WARTOŚCI GODZIWEJ.	120
3.2.23.	PRAWA DO EMISJI DWUTLENKU WĘGLA	121
3.3.	ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI I ZAKRES UJAWNIEŃ.	122
4.	DOKONANE OSĄDY I OSZACOWANIA	125
5.	USTALENIE WARTOŚCI GODZIWEJ.	126

6.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	128
7.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	134
8.	SPRAWOZDAWCZOŚĆ WEDŁUG SEGMENTÓW	134
9.	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA ORAZ AKTYWA TRWAŁE I ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z AKTYWAMI TRWAŁYMI PRZEZNACZONYMI DO SPRZEDAŻY	143
10.	SKŁAD GRUPY	144
11.	POŁĄCZENIA PRZEDSIĘWZIĘĆ I NABYCIE UDZIAŁÓW NIEKONTROLUJĄCYCH.....	150
12.	ISTOTNE JEDNOSTKI ZALEŻNE, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ UDZIAŁY NIEKONTROLUJĄCE.....	150
13.	UDZIAŁY WE WSPÓLNYM PRZEDSIĘWZIĘCIU / INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH.....	152
14.	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	153
15.	KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY.....	153
16.	POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY	153
16.1.	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE.....	153
16.2.	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE.....	155
16.3.	UKŁAD RODZAJOWY KOSZTÓW	156
16.4.	PRZYCHODY FINANSOWE	156
16.5.	KOSZTY FINANSOWE	157
16.6.	KOSZTY PRAC BADAWCZYCH.....	157
16.7.	SKŁADNIKI INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	157
17.	PODATEK DOCHODOWY, AKTYWA I REZERWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	158
18.	ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	160
19.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	162
20.	PRAWO WIECZYSTEGO UŻYTKOWANIA GRUNTÓW	165
21.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	166
22.	BADANIE UTRATY WARTOŚCI W ODNIESIENIU DO WARTOŚCI FIRMY	169
23.	NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	169
24.	NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE	170
25.	POZOSTAŁE INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE	170
26.	ZAPASY.....	171
27.	NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE.....	171
28.	INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE	172
29.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	173
30.	KAPITAŁY	173
31.	DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY.....	175
32.	ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE.....	175
33.	INFORMACJE DOTYCZĄCE ISTOTNYCH ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	176
34.	ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	177
35.	REZERWY	178
36.	ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	180
37.	OBJAŚNIENIA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	181
38.	LEASING FINANSOWY	182
39.	LEASING OPERACYJNY.....	182
40.	INSTRUMENTY FINANSOWE.....	183
41.	INSTRUMENTY FINANSOWE WYZNACZONE DO RACHUNKOWOŚCI ZABEZPIECZEŃ	187
42.	INFORMACJA O ZMIANACH ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH ORAZ INNE ZAGADNIENIA	189
43.	INFORMACJE O TRANSAKCIACH Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	192
43.1.	ŁĄCZNE KWOTY TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	192
43.2.	INFORMACJE O ISTOTNYCH TRANSAKCIACH ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKI LUB JEDNOSTKI ZALEŻNE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA WARUNKACH INNYCH NIŻ RYNKOWE	193
43.3.	TRANSAKCJE ZE SPÓŁKAMI SKARBU PAŃSTWA.....	193
43.4.	OPIS ISTOTNYCH NIERUTYNYWYCH TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	193
43.5.	TRANSAKCJE Z UDZIAŁEM KLUCZOWEGO PERSONELU KIEROWNICZEGO	194
44.	INFORMACJA O ZAWARTYCH UMOWACH Z PODMIOTEM UPRAWIONYM DO BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY CIECH	195
45.	ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU SPRAWOZDAWCZYM.....	196
46.	INFORMACJE O ZNACZĄCYCH ZDARZENIACH DOTYCZĄCYCH LAT UBIEGŁYCH, UJĘTYCH W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM ROKU OBROTOWEGO	196
47.	INNE INFORMACJE NIE WYMIENIONE POWYŻEJ MOGĄCE W ISTOTNY SPOŚÓB WPŁYNAĆ NA OCENĘ SYTUACJI FINANSOWEJ, MAJĄTKOWEJ ORAZ WYNIK FINANSOWY GRUPY CIECH.	196
	OŚWIADCZENIE ZARZĄDU.....	197

I. SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY CIECH ZA 2015 ROK

1. Organizacja i zarządzanie w Grupie CIECH

1.1. Powiązania kapitałowe i organizacyjne

Powiązania kapitałowe i organizacyjne w Grupie CIECH

Grupa CIECH obejmuje CIECH S.A. jako jednostkę dominującą oraz jednostki zlokalizowane m. in. na terenie Polski, Niemiec, Rumunii i Szwecji. Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa CIECH składała się z 36 podmiotów gospodarczych, w tym:

- jednostki dominującej,
- 31 jednostek zależnych, z tego:
 - 22 jednostek zależnych krajowych,
 - 9 jednostek zależnych zagranicznych,
- 2 jednostek stowarzyszonych krajowych,
- 1 jednostki stowarzyszonej zagranicznej,
- 1 jednostki współkontrolowanej zagranicznej.

Jednostka dominująca CIECH S.A. posiada oddział w Rumunii, oddział w Niemczech oraz prowadzi działalność poprzez swoje biura w Inowrocławiu i Nowej Sarzynie. Spółka zależna CIECH Trading S.A. posiada oddział w Bydgoszczy.

Działalność handlowa realizowana jest przede wszystkim przez CIECH S.A. oraz zależne od CIECH S.A. krajowe i zagraniczne spółki handlowe, natomiast działalność produkcyjna przez zakłady produkcyjne, będące również spółkami zależnymi od CIECH S.A. Produkcja zlokalizowana jest w 8 zakładach produkcyjnych, z czego cztery największe zakłady produkcyjne (dwa w Polsce, jeden w Niemczech i jeden w Rumunii) działają w segmencie sodowym i produkują sodę kalcynowaną oraz produkty pochodne sody (w przypadku CIECH Soda Romania S.A. zakład produkuje również produkty segmentu krzemiany i szkło). Pozostałe 4 zakłady działają w segmencie organicznym oraz krzemiany i szkło i są zlokalizowane w Polsce.

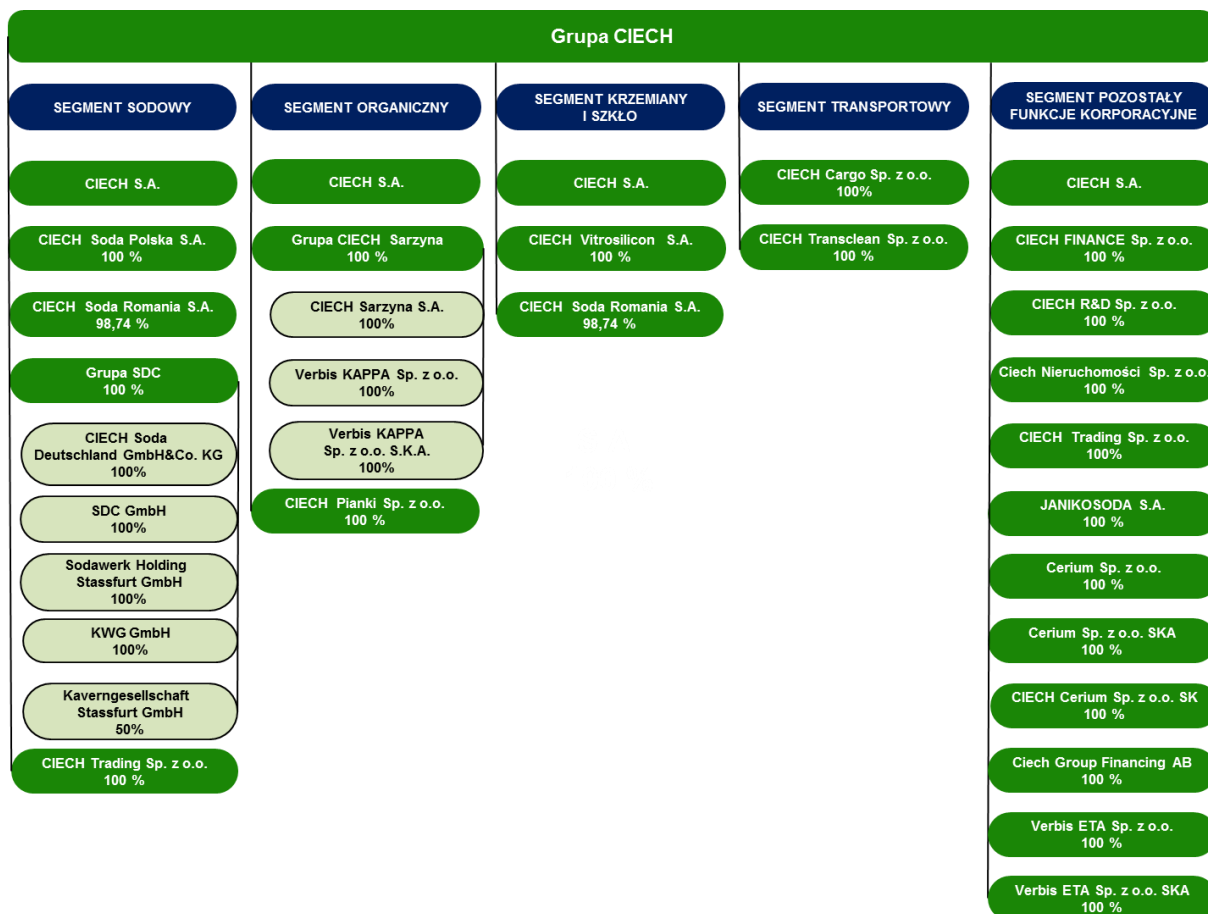
Źródło: CIECH S.A.

Cele strategiczne i operacyjne Grupy CIECH realizowane są poprzez strukturę organizacyjną opartą na pionach funkcjonalnych, obejmujących funkcje sprzedaży, produkcji i zakupów oraz funkcje wsparcia.

1.2. Zakres działalności podmiotów Grupy CIECH objętych konsolidacją

W ramach Grupy CIECH wiodącym podziałem działalności jest segmentacja branżowa obejmująca w 2015 roku segment sodowy, organiczny, krzemiany i szkło oraz segment transportowy. Szczegółowy opis segmentów zarządczych został przedstawiony w punkcie I. 4.1.

Struktura segmentowa Grupy CIECH na dzień 31 grudnia 2015 roku – jednostki konsolidowane metodą pełną, bądź wyceniane metodą praw własności w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy CIECH

Źródło: CIECH S.A.

Poziom posiadanych przez CIECH S.A. / Grupę CIECH akcji/udziałów w kapitałach poszczególnych spółek oraz metody konsolidacji zostały przedstawione w punkcie II.10.

1.3. Zasady organizacji i zarządzania Grupą oraz zmiany w 2015 roku

W 2015 roku model zarządzania CIECH S.A. i Grupą po zrealizowanych w latach 2012-2014 zmianach w strukturze organizacyjnej (polegających na wprowadzeniu matriksowego modelu biznesowego, w którym szefowie poszczególnych obszarów w CIECH S.A., jako spółce holdingowej, odpowiadają za ich należyte funkcjonowanie w całej Grupie CIECH oraz zmianach w modelu biznesowym polegających na wyłączeniu funkcji wsparcia z produkcyjnych spółek CIECH Soda Polska S.A. oraz CIECH Soda Romania S.A.) uległa dalszej optymalizacji. W 2015 roku wyłączono funkcje wsparcia z kolejnych spółek produkcyjnych - CIECH Sarzyna S.A. od stycznia 2015 roku oraz spółek z Grupy SDC od kwietnia 2015 roku.

Głównymi założeniami przyjętego wyżej wymienionego modelu i realizowanych w jego ramach zmian w strukturze Grupy są m.in.:

- integracja funkcji biznesowych i funkcji wsparcia na poziomie CIECH S.A.,
- koncentracja spółek produkcyjnych na działalności produkcyjnej,
- jasny podział kompetencji i odpowiedzialności (zarządzanie operacyjne spółkami produkcyjnymi przez spółkę dominującą),

- redukcja stanowisk związanych z dublującymi się funkcjami biznesowymi i funkcjami wsparcia,
- centralizacja zarządzania m.in. finansami, IT, HR czy obszarem prawnym.

Wprowadzony model biznesowy spowodował wzrost efektywności organizacyjnej Grupy CIECH. W szczególności osiągnięto większą sprawność we wszystkich obszarach działalności Grupy, wyższą elastyczność i skuteczność reakcji na zachodzące zmiany zarówno wewnątrz Grupy, jak i zmiany rynkowe, w tym krótszy proces decyzyjny oraz jasny podział odpowiedzialności, wyeliminowano nakładające się kompetencje pomiędzy CIECH S.A. a spółkami Grupy.

1.4. Zmiany własnościowe

W ciągu 2015 roku, w zakresie spółek, w których CIECH S.A. bezpośrednio posiada akcje/udziały zaszły poniższe istotne zmiany, które przełożyły się na zmiany w strukturze Grupy CIECH:

Ciech-Polsin Private Limited

Spółka Ciech-Polsin Private Limited z siedzibą w Singapurze z dniem 11 marca 2015 roku została wykreślona z rejestru przedsiębiorców, w wyniku czego spółka przestała być objęta konsolidacją w sprawozdaniu Grupy CIECH.

Zach-Ciech Sp. z o.o. w likwidacji

Z dniem 20 stycznia 2015 roku spółka Zach-Ciech Sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w Chorzowie została wykreślona z Rejestru Przedsiębiorców.

CIECH Sarzyna S.A.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie CIECH Sarzyna S.A. w dniu 12 maja 2015 roku podjęło uchwałę w sprawie przymusowego wykupu akcji akcjonariuszy mniejszościowych. Przymusowemu wykupowi podlegało 30 849 akcji stanowiących 0,363% kapitału zakładowego. Własność akcji przeszła na CIECH S.A. w dniu 16 lipca 2015 roku. Od dnia 16 lipca 2015 roku CIECH S.A. jest właścicielem 100% akcji CIECH Sarzyna S.A.

Cerium spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna

W dniu 23 stycznia 2015 roku Sąd zarejestrował podwyższenie kapitału spółki Cerium spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna (dalej: „Cerium sp. z o.o. SKA”). Podwyższenie kapitału zostało dokonane uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Cerium sp. z o.o. SKA z dnia 23 grudnia 2014 roku. Kapitał zakładowy podwyższony został o kwotę 1 369 tys. zł w drodze emisji 1 368 625 akcji imiennych zwykłych serii B o wartości nominalnej 1,00 złoty każda. Akcje nowej emisji zostały objęte przez CIECH Soda Polska S.A., w ramach subskrypcji prywatnej, w zamian za wkład niepieniężny w postaci prawa własności rzeczy ruchomych. Wartość rynkowa prawa własności rzeczy ruchomych wynosiła 136 863 tys. zł. Ustalenie wartości godziwej prawa własności rzeczy ruchomych dokonane zostało w oparciu o wycenę wkładu niepieniężnego wykonaną przez rzeczoznawcę majątkowego oraz o opinię niezależnego biegłego rewidenta. Nadwyżka ceny emisyjnej akcji serii B nad wartością nominalną akcji w kwocie 135 494 tys. zł wniesiona została na kapitał zapasowy spółki.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Cerium sp. z o.o. SKA. w dniu 25 sierpnia 2015 roku podjęło decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 10 tys. zł w drodze emisji 10 000 akcji imiennych zwykłych serii C o wartości nominalnej 1,00 zł każda. Łączna cena emisyjna akcji serii C wyniosła 21 982 tys. złotych. Akcje nowej emisji zaoferowane zostały w ramach subskrypcji prywatnej skierowanej do spółki Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA S.A. Prawo poboru dotychczasowego jedyne akcjonariusza – CIECH Soda Polska S.A. zostało wyłączone. Akcje nowej emisji zostały pokryte wkładem niepieniężnym w postaci ogółu praw i obowiązków przysługujących spółce Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA S.A. z tytułu uczestnictwa, jako komandytariusza, w spółce CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k. Wartość wkładu niepieniężnego na kwotę 21 982 tys. zł została ustalona w oparciu o wycenę przedmiotu wkładu z dnia 20 sierpnia 2015 roku sporządzoną przez niezależnego rzeczoznawcę oraz o opinię niezależnego biegłego rewidenta z dnia 24 sierpnia 2015 roku. Umowa objęcia akcji serii C została zawarta w dniu 25 sierpnia 2015 roku i obowiązuje z tym dniem. Umowa przeniesienia ogółu praw i obowiązków komandytariusza w wykonaniu umowy objęcia akcji serii C z dnia 25 sierpnia 2015 roku została zawarta w dniu 25 sierpnia 2015 roku i z tym dniem nastąpiło przeniesienie na Cerium sp. z o.o. SKA ogółu praw i obowiązków komandytariusza. Sąd zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Cerium sp. z o.o. SKA (emisję akcji serii C) w dniu 10 września 2015 roku.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Cerium sp. z o.o. SKA w dniu 9 września 2015 roku podjęło decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 10 tys. zł w drodze emisji 10.000 akcji imiennych zwykłych serii D o wartości nominalnej 1,00 złotych każda. Łączna cena emisyjna akcji serii D wyniosła 38 621 tys. zł. Akcje nowej emisji zostały zaoferowane w ramach subskrypcji prywatnej skierowanej do CIECH S.A. Prawo poboru dotychczasowego akcjonariusza – CIECH Soda Polska S.A. zostało wyłączone. Akcje nowej emisji zostały pokryte wkładem niepieniężnym na kwotę 38 621 tys. zł w postaci wierzytelności pieniężnych od spółek Grupy CIECH. Wartość wkładu niepieniężnego została ustalona w oparciu o wycenę przedmiotu wkładu z dnia 7 września 2015 roku sporządzoną przez niezależnego rzeczoznawcę oraz o opinię niezależnego biegłego rewidenta. Umowa objęcia akcji serii D została zawarta w dniu 9 września 2015 roku i z dniem tym obowiązuje. Umowa cesji wierzytelności tytułem wniesienia wkładu niepieniężnego do Cerium sp. z o.o. SKA zawarta została w dniu 9 września 2015 roku i z dniem tym nastąpiło przeniesienie wierzytelności na Cerium sp. z o.o. SKA. Sąd zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Cerium sp. z o.o. SKA (emisję akcji serii D) w dniu 29 września 2015 roku.

CIECH Soda Romania S.A.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy CIECH Soda Romania S.A. w dniu 15 stycznia 2015 roku podjęło decyzję o wycofaniu akcji Spółki z obrotu na rynku kapitałowym, o możliwości odstąpienia akcjonariuszy od Spółki na warunkach określonych przepisami prawa oraz o podwyższeniu kapitału zakładowego o 45 000 tys. RON poprzez emisję 180 000 000 akcji o wartości 0,25 RON za akcję. Decyzją Autoritate de Supraveghere Financiara (odpowiednik Komisji Nadzoru Finansowego) z dniem 26 czerwca 2015 roku akcje CIECH Soda Romania S.A. zostały wycofane z obrotu na rynku kapitałowym oraz wykreślone z ewidencji Autoritate de Supraveghere Financiara. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane przez rumuński sąd rejestrowy w dniu 11 sierpnia 2015 roku.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie CIECH Soda Romania S.A. w dniu 4 września 2015 roku podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego poprzez subskrypcję 1 760 000 000 nowych akcji, o łącznej wartości 440 000 tys. RON. W wyniku przeprowadzonej subskrypcji kapitał zakładowy CIECH Soda Romania S.A. został podwyższony z ilości 445 201 363 akcji o łącznej wartości 111 300 tys. RON do ilości 2 100 338 803 akcji o łącznej wartości 525 085 tys. RON. CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k., biorąca udział w subskrypcji, objęła 1 655 137 440 nowych akcji, o wartości nominalnej 0,25 RON każda, o łącznej wartości 413 784 tys. RON. Tym samym w wyniku objęcia nowych akcji, CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k. posiadała łącznie 2 073 813 450 akcji o łącznej wartości nominalnej 518 453 tys. RON, co stanowi 98,7370% kapitału zakładowego CIECH Soda Romania S.A. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane przez rumuński sąd rejestrowy w dniu 26 października 2015 roku.

Umową sprzedaży z dnia 17 grudnia 2015 roku CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k. sprzedała na rzecz CIECH S.A. 2 073 813 450 akcji CIECH Soda Romania S.A. o wartości nominalnej 0,25 RON każda, o łącznej wartości nominalnej 518 453 tys. RON, stanowiących 98,7370% kapitału zakładowego. Cena sprzedaży wyniosła 78 323 tys. zł oraz 34 000 tys. RON (przeliczanych po kursie średnim NBP z dnia 16 grudnia 2015 roku), co odpowiada sumarycznej cenie 111 000 tys. zł. Własność akcji przeszła na CIECH S.A. z dniem podpisania przez strony oświadczenia o przeniesieniu własności udziałów dla celów rejestracji w Rejestrze Akcjonariuszy CIECH Soda Romania w Rumunii, tj. z dniem 18 grudnia 2015 roku.

CIECH Cerium spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa

W dniu 22 czerwca 2015 roku CIECH S.A. oraz inne spółki z Grupy CIECH zawiązały spółkę CIECH Cerium spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. Wspólnikami założycielami byli:

- CIECH S.A. – wkład pieniężny 10 tys. zł, suma komandytowa 10 tys. zł
- Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA S.A. – wkład pieniężny 1 tys. zł, suma komandytowa 1 tys. zł
- Cerium sp. z o.o. – wkład pieniężny 1 zł.

Komplementariuszem, odpowiadającym za zobowiązania Spółki bez ograniczenia, jest spółka Cerium sp. z o.o., a na moment zawiązania spółki komandytariuszami, odpowiadającymi za zobowiązania Spółki do wysokości sumy komandytowej, były: CIECH S.A. oraz Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA S.A. Spółka została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców w dniu 29 czerwca 2015 roku.

W dniu 23 lipca 2015 roku Zebranie Wspólników CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia wkładów komandytariuszy, tj. wkładów następujących spółek:

- CIECH S.A. – poprzez wniesienie wkładu niepieniężnego w postaci wierzytelności pieniężnych przysługujących CIECH S.A. wobec spółki CIECH Soda Romania S.A. Wnoszone wierzytelności stanowiły łącznie kwotę główną wierzytelności o wartości nominalnej w łącznej wysokości 86 022 tys. EUR oraz odsetki należne według stanu na dzień 23 lipca 2015 roku o wartości nominalnej w łącznej wysokości 31 523 tys. EUR, których łączna wartość godziwa, określona w oparciu o wycenę niezależnego rzeczoznawcy, wyniosła 100 600 tys. złotych. Wierzytelności wnoszone przez CIECH S.A. zostały przeniesione na CIECH Cerium Sp. z o.o. sp. k. w dniu podpisania umowy przeniesienia wierzytelności, tj. w dniu 23 lipca 2015 roku.
- Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA S.A. – poprzez wniesienie wkładu niepieniężnego w postaci 248 664 727 akcji CIECH Soda Romania S.A., o wartości nominalnej 0,25 RON każda, o łącznej wartości nominalnej 62 166 tys. RON, stanowiących na dzień 23 lipca 2015 roku 93,76% kapitału zakładowego CIECH Soda Romania S.A., których wartość godziwa określona w oparciu o wycenę niezależnego rzeczoznawcy wyniosła 12 100 tys. zł. Akcje wnoszone przez tego wspólnika przeszły na własność CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k. w dniu podpisania umowy przeniesienia własności akcji, tj. w dniu 23 lipca 2015 roku.

Podwyższenie wkładów wspólników zostało zarejestrowane w KRS w dniu 7 sierpnia 2015. Jednocześnie nastąpiła rejestracja podwyższenia sum komandytowych, odpowiednio: dla spółki CIECH S.A. do 5 000 tys. zł, a dla spółki Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA S.A. do 500 tys. zł.

W związku z zawarciem w dniu 10 sierpnia 2015 roku przez CIECH S.A. i Cerium sp. z o.o. SKA Umowy przeniesienia ogółu praw i obowiązków komandytariusza przysługujących spółce CIECH S.A., w dniu 10 sierpnia 2015 roku, wkłady przypisane dotychczas CIECH S.A. przyporządkowane zostały do nowego komandytariusza, tj. Cerium sp. z o.o. SKA, który odpowiada za zobowiązania Spółki do wysokości sumy komandytowej 5 000 tys. zł. CIECH S.A. z dniem zawarcia umowy przeniesienia ogółu praw i obowiązków komandytariusza przestał być wspólnikiem CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k. Wartość ogółu praw i obowiązków komandytariusza została ustalona w oparciu o wycenę niezależnego rzeczoznawcy oraz o „Opinię z badania wartości godziwej Ogółu Praw i Obowiązków Komandytariusza spółki pod firmą CIECH Cerium spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa przysługującego spółce CIECH Spółka Akcyjna” wydaną przez niezależnego biegłego rewidenta w dniu 5 sierpnia 2015 roku i wyniosła 100 097 tys. zł. Zmiana umowy spółki CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k. w zakresie zmiany wspólnika została dokonana w dniu 20 sierpnia 2015 roku. Nowy wspólnik został zarejestrowany w KRS w dniu 10 września 2015 roku.

Zebranie Wspólników CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k. w dniu 20 sierpnia 2015 roku podjęło uchwałę o wniesieniu dodatkowego wkładu do spółki przez wspólnika Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA S.A., tj. wkładu niepieniężnego w postaci 170 011 283 akcji CIECH Soda Romania S.A., o wartości nominalnej 0,25 RON każda, o łącznej wartości nominalnej 42 503 tys. RON stanowiących na dzień 20 sierpnia 2015 roku 38,1875% kapitału zakładowego CIECH Soda Romania S.A. Wartość godziwa akcji określona w oparciu o wycenę niezależnego rzeczoznawcy wyniosła 10 000 tys. zł. Akcje wniesione przez Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA S.A. przeszły na własność spółki w dniu podpisania umowy przeniesienia własności akcji tj. w dniu 20 sierpnia 2015 roku. Podwyższenie wkładu wspólnika zostało zarejestrowane w KRS w dniu 10 września 2015 roku. Jednocześnie nastąpiła rejestracja zwiększenia sumy komandytowej spółki Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA S.A. do kwoty 1 000 tys. zł.

Zebranie Wspólników CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k. w dniu 25 sierpnia 2015 roku podjęło uchwałę w sprawie zmiany umowy Spółki, wynikającą z zawarcia w dniu 25 sierpnia 2015 roku Umowy przeniesienia ogółu praw i obowiązków komandytariusza. Umowa zawarta została pomiędzy Janikowskimi Zakładami Sodowymi JANIKOSODA S.A. a Cerium sp. z o.o. SKA. W związku z powyższym wkłady przypisane dotychczas Janikowskim Zakładom Sodowym JANIKOSODA S.A. przyporządkowane zostały do komandytariusza Cerium sp. z o.o. SKA, który z tego tytułu odpowiada za zobowiązania Spółki CIECH Cerium Sp. z o.o. sp.k. do wysokości sumy komandytowej 1 000 tys. zł (łącznie do wysokości 6 000 tys. zł). Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA S.A. z dniem zawarcia umowy przeniesienia ogółu praw i obowiązków

komandytariusza przestała być wspólnikiem CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k. Spółka Cerium sp. z o.o. SKA została ujawniona w KRS jako jedyny komandytariusz w dniu 17 września 2015 roku.

Zebranie Wspólników CIECH Cerium sp. z o.o. sp.k. w dniu 29 września 2015 roku podjęło uchwały wyrażające zgodę na:

- wystąpienie wspólnika Cerium sp. z o.o. SKA z końcem dnia 30 września 2015 roku, ze zwrotem aktualnej wartości przypisanych do wspólnika wkładów, które według niezależnej wyceny na dzień 20 sierpnia 2015 roku wynosiły 122.050 tys. zł. Zwrot wkładów został dokonany dnia 30 września 2015 roku;
- przystąpienie z początkiem dnia 1 października 2015 roku nowych komandytariuszy, tj.:
 1. CIECH Sarzyna S.A., która wniosła do spółki wkład pieniężny w wysokości 40 tys. zł i odpowiada za zobowiązania spółki do sumy komandytowej w wysokości 2 400 tys. zł,
 2. CIECH Vitrosilicon S.A., która wniosła do spółki wkład pieniężny w wysokości 15 tys. zł i odpowiada za zobowiązania spółki do sumy komandytowej w wysokości 900 tys. zł,
 3. Ciech Pianki Sp. z o.o., która wniosła do spółki wkład pieniężny w wysokości 10 tys. zł i odpowiada za zobowiązania spółki do sumy komandytowej w wysokości 600 tys. zł,
 4. CIECH Soda Polska S.A., która wniosła do spółki wkład pieniężny w wysokości 25 tys. zł i odpowiada za zobowiązania spółki do sumy komandytowej w wysokości 1 500 tys. zł,
 5. CIECH Cargo Sp. z o.o., która wniosła do spółki wkład pieniężny w wysokości 10 tys. zł i odpowiada za zobowiązania spółki do sumy komandytowej w wysokości 600 tys. zł.

W związku z powyższym Cerium Sp. z o.o. SKA od dnia 1 października 2015 przestała być wspólnikiem CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k. Zmiana w zakresie składu wspólników została zarejestrowana w KRS w dniu 30 października 2015 roku. Łączna wysokość sum komandytowych spółki CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k. nie uległa zmianie.

Nadzwyczajne Zebranie Wspólników CIECH Cerium Sp. z o.o. Sp. k. w dniu 16 grudnia 2015 roku wyraziło zgodę na:

- wniesienie nowych wkładów przez następujących wspólników:
 - 1) CIECH Sarzyna S.A. – wniosła nowy wkład pieniężny w wysokości 200 tys. zł,
 - 2) CIECH Vitrosilicon S.A. – wniosła nowy wkład pieniężny w wysokości 75 tys. zł,
 - 3) Ciech Pianki Sp. z o.o. – wniosła nowy wkład pieniężny w wysokości 50 tys. zł,
 - 4) CIECH Cargo Sp. z o.o. – wniosła nowy wkład pieniężny w wysokości 50 tys. zł,
- zmianę wysokości sum komandytowych w następujący sposób:
 - 1) CIECH Sarzyna S.A. odpowiada za zobowiązania Spółki do wysokości sumy komandytowej 3 031 tys. zł,
 - 2) CIECH Vitrosilicon S.A. odpowiada za zobowiązania Spółki do wysokości sumy komandytowej 1 137 tys. zł,
 - 3) Ciech Pianki Sp. z o.o. odpowiada za zobowiązania Spółki do wysokości sumy komandytowej 758 tys. zł,
 - 4) CIECH Soda Polska S.A. odpowiada za zobowiązania Spółki do wysokości sumy komandytowej 316 tys. zł,
 - 5) CIECH Cargo Sp. z o.o. odpowiada za zobowiązania Spółki do wysokości sumy komandytowej 758 tys. zł.

Sąd Rejonowy w dniu 12 stycznia 2016 roku zarejestrował zmianę umowy i nowe wkłady wspólników CIECH Cerium Sp. z o.o., które wynoszą:

- 1) CIECH Sarzyna S.A. 240 tys. zł,
- 2) CIECH Vitrosilicon S.A. 90 tys. zł,
- 3) Ciech Pianki Sp. z o.o. 60 tys. zł,
- 4) CIECH Soda Polska S.A. 25 tys. zł,
- 5) CIECH Cargo Sp. z o.o. 60 tys. zł,

Pozostałe zmiany zachodzące w Grupie CIECH w ciągu 2015 roku wynikały między innymi z ujednoczenia firm spółek Grupy dla potrzeb marketingowych i wizerunkowych Grupy CIECH. Zmianami zostały objęte spółki wymienione poniżej:

Zakłady Chemiczne „Organika-Sarzyna” S.A. / CIECH Sarzyna S.A.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie „Organika-Sarzyna” S.A. w dniu 6 marca 2015 roku dokonało zmiany firmy Spółki z Zakłady Chemiczne „Organika-Sarzyna” S.A. na CIECH Sarzyna S.A. Nowa firma Spółki obowiązuje od dnia rejestracji przez Sąd, tj. od dnia 18 marca 2015 roku.

Soda Polska CIECH S.A. / CIECH Soda Polska S.A.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Soda Polska CIECH S.A. w dniu 23 lutego 2015 roku dokonało zmiany firmy Spółki z Soda Polska CIECH S.A. na CIECH Soda Polska S.A. Nowa firma Spółki obowiązuje od dnia rejestracji przez Sąd, tj. od dnia 20 kwietnia 2015 roku.

TRANSCLEAN Sp. z o.o. / CIECH Transclean Sp. z o.o.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników TRANSCLEAN Sp. z o.o. w dniu 27 lutego 2015 roku dokonało zmiany firmy Spółki z TRANSCLEAN Sp. z o.o. na CIECH Transclean Sp. z o.o. Nowa firma Spółki obowiązuje od dnia rejestracji przez Sąd, tj. od dnia 10 kwietnia 2015 roku.

Ciech Trademarks Sp. z o.o. / Centrum Badawczo-Rozwojowe Ciech Sp. z o.o. / CIECH R&D Sp. z o.o.

Nadzwyczajne Zgromadzenie wspólników Ciech Trademarks Sp. z o.o. w dniu 7 stycznia 2015 roku dokonało zmiany firmy z Ciech Trademarks Sp. z o.o. na Centrum Badawczo-Rozwojowe Ciech Sp. z o.o. Nowa firma Spółki obowiązywała od dnia rejestracji przez Sąd, tj. od dnia 25 lutego 2015 roku. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Centrum Badawczo-Rozwojowego Ciech Sp. z o.o. w dniu 27 lutego 2015 roku podjęło decyzję o zmianie firmy z Centrum Badawczo-Rozwojowego Ciech Sp. z o.o. na CIECH R&D Sp. z o.o. Nowa firma Spółki obowiązuje od dnia rejestracji przez Sąd, tj. od dnia 31 marca 2015 roku.

Vitrosilicon S.A. / CIECH Vitrosilicon S.A.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Vitrosilicon S.A. w dniu 23 lutego 2015 roku dokonało zmiany firmy Spółki z Vitrosilicon S.A. na CIECH Vitrosilicon S.A. Nowa firma Spółki obowiązuje od dnia rejestracji przez Sąd tj. od dnia 20 kwietnia 2015 roku.

TRANSODA Sp. z o.o. / CIECH Cargo Sp. z o.o.

Nadzwyczajne Zgromadzenie TRANSODA Sp. z o.o. w dniu 1 kwietnia 2015 roku dokonało zmiany firmy Spółki na CIECH Cargo Sp. z o.o. Nowa firma Spółki obowiązuje od dnia rejestracji przez Sąd tj. od dnia 20 kwietnia 2015 roku.

Sodawerk Stassfurt GmbH & Co. KG / CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG

Zgromadzenie Wspólników w dniu 16 kwietnia 2015 roku podjęło decyzję o zmianie firmy Spółki na CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG. Nowa firma Spółki obowiązuje od dnia rejestracji przez Sąd tj. od dnia 11 maja 2015 roku.

Soda Detschland Ciech GmbH / SDC GmbH

Zgromadzenie Wspólników w dniu 16 kwietnia 2015 roku podjęło decyzję o zmianie firmy Spółki na SDC GmbH. Nowa firma Spółki obowiązuje od dnia rejestracji przez Sąd tj. od 4 maja 2015 roku.

Uzinele Sodice Govora Ciech Chemical Group S.A. / CIECH Soda Romania S.A.

W dniu 28 kwietnia 2015 roku Sąd dokonał rejestracji nowej firmy Spółki tj. CIECH Soda Romania S.A.

Ciech Trading S.A. / CIECH Trading S.A.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Ciech Trading S.A. w dniu 26 czerwca 2015 roku podjęło decyzję o zmianie pisowni firmy spółki z Ciech Trading S.A. na CIECH Trading S.A. Nowa firma Spółki obowiązuje od dnia rejestracji przez Sąd tj. od dnia 26 października 2015 roku.

W 2015 roku decyzją Zarządu CIECH S.A. dokonane zostały zmiany w strukturze organizacyjnej CIECH S.A. polegające na utworzeniu:

- Oddziału w Nowej Sarzynie (działającym jako jednostka organizacyjna w strukturze CIECH S.A.),
- Oddziału CIECH S.A. w Niemczech,

które świadczą usługi na rzecz spółek między innymi w następujących obszarach: zakupów, księgowości, controllingu, finansów, kadrowo-płacowym, organizacyjno-prawnym, IT.

Ponadto wymienione poniżej spółki Grupy CIECH z dniem 1 listopada 2015 roku zmieniły adresy swoich siedzib z ul. Puławskiej 182, 02-670 Warszawa na ul. Wspólną 62, 00-684 Warszawa:

- CIECH S.A.
- CIECH FINANCE Sp. z o.o.
- CIECH R&D Sp. z o.o.
- Ciech Nieruchomości S.A.
- Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA S.A.
- Cerium Sp. z o.o.
- Cerium Sp. z o.o. SKA
- CIECH Cerium Sp. z o.o. Sp. k.
- CIECH Trading S.A.
- Verbis ETA Sp. z o.o.
- Verbis ETA Sp. z o.o. SKA

2. Zatrudnienie**2.1. Struktura zatrudnienia**

Stan zatrudnienia w Grupie CIECH (jednostka dominująca CIECH S.A. oraz spółki zależne konsolidowane metodą pełną) na koniec 2015 roku wyniósł 3 719 osoby. Na koniec porównywalnego okresu tj. 2014 roku stan zatrudnienia wyniósł 3 475 osób. Około 75% pracowników pracuje w Polsce, z czego większość to pracownicy produkcyjni.

	2015	2014
Stan zatrudnienia w osobach	3 719	3 475
Pracownicy umysłowi	1 219	1 156
Pracownicy fizyczni	2 500	2 319
Przeciętne zatrudnienie w osobach	3 668	3 550
Pracownicy umysłowi	1 190	1 165
Pracownicy fizyczni	2 478	2 385

2.2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej oraz zmiany w 2015 roku

Na dzień 31 grudnia 2014 roku w skład Zarządu CIECH S.A. wchodził:

- Pan Dariusz Krawczyk – Prezes Zarządu
- Pan Artur Osuchowski – Członek Zarządu
- Pan Maciej Tybura – Członek Zarządu

W dniu 22 lipca 2015 roku Rada Nadzorcza CIECH S.A. odwołała Pana Dariusza Krawczyka z funkcji Prezesa Zarządu bez podania powodu odwołania. Jednocześnie z dniem 22 lipca 2015 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Macieja Tyburę na stanowisko Prezesa Zarządu. Pan Maciej Tybura pełnił wcześniej funkcję Członka Zarządu.

W dniu 26 października 2015 roku Rada Nadzorcza CIECH S.A. powołała Pana Artura Króla na stanowisko Członka Zarządu CIECH S.A.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Zarządu CIECH S.A. wchodził:

- Pan Maciej Tybura – Prezes Zarządu
- Pan Artur Król – Członek Zarządu
- Pan Artur Osuchowski – Członek Zarządu

Na dzień 31 grudnia 2014 roku skład Rady Nadzorczej CIECH S.A. był następujący:

- Dr Jan Kulczyk – Przewodniczący Rady
- Tomasz Mikołajczak – Zastępca Przewodniczącego Rady
- Wojciech Stramski – Sekretarz Rady
- Piotr Augustyniak
- Mariusz Nowak
- Artur Olech

W związku ze śmiercią Pana dr Jana Kulczyka Przewodniczącego Rady Nadzorczej CIECH S.A., Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 26 sierpnia 2015 roku powołało Pana Sebastiana Kulczyka w skład Rady Nadzorczej CIECH S.A. W dniu 8 października 2015 roku Rada Nadzorcza CIECH S.A. wybrała Pana Sebastiana Kulczyka na jej Przewodniczącego.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku skład Rady Nadzorczej CIECH S.A. był następujący:

- Sebastian Kulczyk – Przewodniczący Rady
- Tomasz Mikołajczak – Zastępca Przewodniczącego Rady
- Wojciech Stramski – Sekretarz Rady
- Piotr Augustyniak
- Mariusz Nowak
- Artur Olech

2.3. Wynagrodzenia organów zarządzających i nadzorujących

Informacja dotycząca wynagrodzenia organów zarządzających i nadzorujących została przedstawiona w punkcie II.43.5.

2.4. Umowy zawarte pomiędzy CIECH S.A. a osobami zarządzającymi

W przypadku zwolnienia Członków Zarządu z zajmowanego stanowiska przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Umowa o zakazie konkurencji z Członkami Zarządu po ustaniu stosunku pracy przewiduje wypłatę odszkodowania, w wysokości 50% wynagrodzenia miesięcznego przez okres nieprzekraczający 24 miesięcy.

3. Strategia oraz uwarunkowania jej rozwoju

3.1. Strategia na lata 2015-2019

W dniu 3 listopada 2014 roku Rada Nadzorcza CIECH S.A. podjęła uchwałę zatwierdzającą przedstawioną przez Zarząd Spółki "Strategię Grupy Chemicznej CIECH na lata 2014-2019". Zgodnie z przyjętym dokumentem, strategicznym celem jest maksymalizacja wartości Grupy CIECH przede wszystkim poprzez rozwój w obszarze sody.

Cele strategiczne Grupy CIECH obejmują ponadto:

1. Wzrost przychodów w segmencie sodowym,
2. Podwojenie udziałów w polskim rynku środków ochrony roślin,
3. Wzrost EBITDA znormalizowanej,
4. Wzrost wartości Spółki.

Strategia zakłada osiągnięcie następujących celów finansowych Grupy CIECH:

1. Średnioroczne przychody ze sprzedaży (2014 – 2019): ok. 3,8 mld zł,
2. Średnioroczna EBITDA znormalizowana (2014 – 2019): ok. 660 mln zł,
3. Średnioroczna marża EBITDA znormalizowana (2014 – 2019): ok. 17%,
4. Osiągnięcie wskaźnika zadłużenia netto do EBITDA poniżej 1,00 w 2019 roku.

Do obliczenia wskaźnika założono średnioroczną stopę dywidendy na poziomie 3%. Wartości dywidendy oraz jej wypłata będą zależą od sytuacji rynkowej oraz kondycji finansowej Grupy CIECH.

Cele będą realizowane między innymi poprzez:

1. Wzmocnienie pozycji lidera w segmencie sodowym na kluczowych rynkach europejskich między innymi poprzez efektywne dotarcie do nowych klientów, dalszy wzrost jakości produktów, budowanie pozycji preferowanego dostawcy oraz rozwój wyżej przetworzonych gatunków sody oczyszczonej.
2. Konsekwentne wzmocnianie pozycji rynkowej w segmencie organicznym między innymi poprzez wzrost efektywności produkcji jak i zwiększenie wykorzystania mocy produkcyjnych (tworzywa oraz środki ochrony roślin).
3. Optymalizacja portfela produktowego, rozwój produktów wysoko przetworzonych dostosowanych do wymagań klientów (tworzywa), ekspansja geograficzna (środki ochrony roślin), ze wsparciem utworzonej spółki CIECH R&D Sp. z o.o., stanowiącej centrum badawczo-rozwojowe Grupy.
4. Ukończenie inwestycji odtworzeniowych oraz zwiększających moce produkcyjne, zapewniających w długim terminie wysoką jakość i efektywność kosztową produkcji w segmencie krzemiany i szkło.
5. Aktywne działania w celu identyfikacji i realizacji nowych inicjatyw rozwojowych, ukierunkowanych na budowę wartości Grupy CIECH.

Zarząd Spółki CIECH S.A. prowadzi ciągłą analizę otoczenia rynkowego oraz identyfikację innowacyjnych rozwiązań zmierzających do budowy wartości Grupy CIECH. W przypadku zmiany warunków operowania Grupy CIECH, dopuszcza się aktualizację Strategii.

3.2. Podsumowanie realizacji działań strategicznych w 2015 roku

Grupa CIECH konsekwentnie realizuje założone działania strategiczne, wpływające na realizację celów finansowych oraz maksymalizację wartości Grupy. W odniesieniu do głównych segmentów działalności, należy wspomnieć o następujących działaniach realizowanych w 2015 roku:

Segment sodowy

- Najważniejszym projektem, określanym mianem SODA +200 jest rozbudowa mocy produkcyjnych zakładu sodowego w Inowrocławiu z 600 do 800 tysięcy ton rocznie. Ukończony w 2015 roku pierwszy etap inwestycji spowodował wzrost mocy zakładu o 60 tysięcy ton produktów rocznie. Drugi etap rozbudowy (dodatkowe 140 tysięcy ton) został oddany do użytku w pierwszym kwartale 2016 roku.
- Drugim istotnym projektem jest oddana do użytku w 2015 roku inwestycja intensyfikacji produkcji soli suchej w Janikowie. W jej wyniku produkcja tego asortymentu wzrosła z 1 tys. ton do 1,7 tys. ton produktu dziennie, co umożliwiło przerabianie prawie całości produkowanej soli mokrej na wysokogatunkową sól suchą. Inwestycja jest odpowiedzią na odnotowywane zapotrzebowanie rynkowe na wyżej przetworzone gatunki soli.

Segment organiczny

- CIECH Sarzyna S.A. przechodzi przez okres intensywnych zmian. W obszarze Agro ich elementem była intensyfikacja procesu rejestracji nowych produktów, budowa nowych kanałów dystrybucji, znaczne wzmocnienie sił sprzedażowych oraz przeprowadzone kampanie reklamowe sztandarowych produktów (np. Chwastoxu i Agrosaru).
- Z kolei w obszarze Tworzyw, spółka CIECH Sarzyna S.A. realizowała program optymalizacji obecnego portfela produktów oraz selektywnego rozwoju nowych, wysokomarżowych produktów.
- Kontynuowany był również rozwój obszaru R&D, który stanowi wsparcie w zakresie rozwoju produktów z obszaru Agro oraz Tworzyw.

Segment krzemiany i szkło

- W segmencie tym realizowana była inwestycja rozbudowy mocy produkcyjnym krzemianu sodu w CIECH Vitrosilicon S.A., w związku z podpisanym w 2014 roku kontraktem z Solvay. Cała inwestycja powinna zostać uruchomiona w 2016 roku.

3.3. Charakterystyka wewnętrznych i zewnętrznych czynników rozwoju

Czynniki wewnętrzne mające wpływ na wyniki Grupy CIECH

Utrzymanie konkurencyjności kosztowej i jakościowej

Konkurencyjność Grupy CIECH wynika z takich podstawowych czynników jak:

- konkurencyjność kosztowa, bazująca na efektach skali produkcji, specjalizacji, standaryzacji oraz efektach doświadczenia,
- przywództwo jakościowe oraz systemy sterowania jakością,
- konkurowanie oparte na sile rynkowej przedsiębiorstwa (pozycja lidera na rynku).

Jakość i stabilność kadry zarządzającej oraz pracowników

Pozycja rynkowa Grupy CIECH jest w dużej mierze zasługą wysokiej jakości kadry zarządzającej oraz pracowników średniego szczebla. Prowadzona przez Grupę CIECH polityka personalna gwarantuje pracownikom możliwość rozwoju zawodowego oraz stałe podnoszenie kwalifikacji.

Czynniki zewnętrzne mające wpływ na wyniki Grupy CIECH

Sytuacja w branżach odbiorców produktów Grupy w Polsce

Polska jest największym rynkiem zbytu Grupy CIECH. Do bezpośrednich najważniejszych krajowych odbiorców produktów Grupy należą: przemysł szklarski, branża wyrobów chemicznych i z tworzyw sztucznych, przemysł meblarski, rolnictwo, budownictwo, przemysł spożywczy. Rozwój tych sektorów gospodarki zależy od koniunktury ekonomicznej w Polsce.

Wg danych GUS, produkcja sprzedana przemysłu w cenach stałych w ciągu 2015 roku wzrosła o 4,9% w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego (odpowiednio w 2014 roku wzrosła o 3,3%). W 2015 roku odpowiednie dynamiki produkcji wśród branż istotnych dla działalności Grupy (jako rynków odbiorców lub docelowych) były następujące: produkcja pojazdów samochodowych (10,7%), produkcja mebli (8,7%), produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (6,9%), produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych bez farmacji (5,2%), produkcja artykułów spożywczych (3,6%), produkcja budowlano-montażowa (2,8%).

Po spowolnieniu rozwoju gospodarczego Polski w latach 2012 – 2013 (z roczną dynamiką PKB rządu 1,5%) w latach 2014-2015 zanotowano znaczne ożywienie gospodarki (wzrost PKB odpowiednio o 3,3% i 3,5%). Dobra koniunktura obserwowana w roku ubiegłym powinna utrzymać się także w 2016 roku (przewidywany wzrost PKB na poziomie 3,5%). Zbliżonej tendencji należy się spodziewać w przemyśle chemicznym, który rozwija się zazwyczaj podobnie jak cała gospodarka.

Koniunktura gospodarcza w Europie i na świecie

Działalność Grupy CIECH opiera się w znacznej części na sprzedaży produktów chemicznych na rynkach zagranicznych. Poziom rentowności sprzedaży jest zależny od globalnej koniunktury gospodarczej w Europie i na świecie. Osłabienie światowej koniunktury gospodarczej wpływa zazwyczaj na obniżenie zapotrzebowania na surowce na rynkach światowych, a tym samym na wysokość realizowanych przez Grupę obrotów eksportowych.

Szacunki dla Unii Europejskiej wskazują na niewielki wzrost dynamiki PKB w roku ubiegłym do 1,9% z poziomu 1,5% w 2014 roku. W 2015 roku stosunkowo szybko natomiast rozwijały się największe gospodarki Azji (Indie, Chiny i kraje ASEAN, dla których szacuje się dynamiki PKB odpowiednio na poziomie: 7,3%, 6,9%, 4,7%). Ponadprzeciętny wzrost gospodarczy zanotowano także w regionie Afryki Subsaharyjskiej (3,5% PKB). Według szacunków IMF globalny PKB wzrósł w 2015 roku o 3,1% (czyli o nieco mniej niż w latach 2013-2014, kiedy zanotowano dynamikę 3,3% i 3,4%). Wśród dużych gospodarek najgorsza koniunktura była obserwowana w Rosji (spadek PKB o 3,7%) i w Brazylii (spadek o 3,8%).

Na 2016 rok IMF prognozuje przyśpieszenie globalnego rozwoju (do 3,4% PKB) oraz utrzymanie dynamiki PKB w Unii Europejskiej na poziomie 1,9%.

Dla sektora chemicznego Amerykańska Izba Chemiczna (ACC) zakłada, że po umiarkowanym wzroście światowej produkcji chemikaliów w latach 2014-2015 (odpowiednio o 3,0% i 2,8%) kolejne lata wykażą pewne przyśpieszenie tej wytwórczości: o 3,3% w roku 2016 i o 3,7% w roku 2017. W przypadku USA wzrost ten ma wynieść 2,9% w roku 2016 oraz 4,4% w roku 2017. Z kolei w Unii Europejskiej Europejska Rada Przemysłu Chemicznego (CEFIC) przewiduje, że w 2016 roku unijna produkcja chemiczna wzrośnie zaledwie o 1,0% (wobec dynamiki na poziomie 0,5% w 2015 roku).

Kondycja finansowa rolnictwa

Część przychodów Grupy CIECH obejmująca środki ochrony roślin (produkty wytwarzane w Grupie lub towary) realizowana jest w ramach sprzedaży do sektora rolniczego. W opinii Grupy w perspektywie długoterminowej popyt na chemikalia dla rolnictwa w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej powinien nadal rosnąć. Do istotnych czynników, które sprzyjają zwiększeniu zużycia agrochemikaliów w Polsce, a więc i popytu na produkty i towary Grupy, należą procesy poprawiające kondycję finansową i rentowność produkcji rolnej, w tym: kwotowanie produkcji oraz dopłaty bezpośrednie. Powinno się to przełożyć na wzrost przychodów Grupy. Brak natomiast istotnej poprawy w sile nabywczej sektora rolniczego oznaczać może stagnację popytu na środki ochrony roślin, a przez to na stagnację przychodów Grupy w zakresie produktów agrochemicznych.

Według danych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (IERiGŻ) w 2015 roku rynkowe uwarunkowania krajowej produkcji rolniczej były tylko nieznacznie lepsze niż w roku poprzednim. Czynnikiem korzystnym dla rolnictwa była poprawa popytu. Z drugiej strony jednak spadki cen płodów rolnych były głębsze niż spadki cen środków produkcji. Istotnym negatywnym czynnikiem była też susza, która obniżyła plony (dot. ok. 1 mln ha gruntów ornych – ponad 100 tys. gospodarstw). W roku 2015 wartość syntetycznego wskaźnika koniunktury w rolnictwie (SWKR) wykazywała niewielkie wahania, ale ostatecznie w grudniu 2015 roku osiągnęła poziom 100,5 czyli nieco wyższy niż rok wcześniej (99,7). W najbliższym okresie rynkowe uwarunkowania dla polskiego rolnictwa mogą ulec pogorszeniu ze względu na sytuację na rynkach światowych. Niskie ceny surowców energetycznych oraz presja podaży na rynkach rolnych będą hamować wzrost cen produktów dla rolnictwa.

Działania konkurencji w zakresie rozbudowy mocy produkcyjnych

W branżach masowych produktów chemicznych, w których operuje Grupa CIECH, istotną barierą wejścia są nakłady inwestycyjne oraz w przypadku segmentu sodowego bliski dostęp do zasobów naturalnych. Z tego też względu w zakresie najważniejszego segmentu Grupy CIECH, segmentu sodowego, inwestycje typu *green field* są realizowane rzadko i generalnie poza Europą.

Planowane uruchomienie nowych fabryk sody kalcynowanej i oczyszczonej w Turcji o łącznych mocach 3,3 mln ton/rok w ciągu najbliższych 2-3 lat będzie wydarzeniem wyjątkowym w perspektywie ostatnich dekad. Skutkami powyższych inwestycji mogą być: okresowa znaczna nadpodaż produktu oraz spadek cen w Europie i sąsiednich regionach, co może negatywnie wpłynąć na wyniki finansowe Grupy.

Koniunktura na rynku surowcowym

W ramach działalności Grupy część obrotów handlowych stanowi import surowców chemicznych do Polski. Rynki surowcowe charakteryzują się dużą cyklicznością związaną z wahaniami koniunktury w gospodarce światowej. Rosnące ceny surowców powodują z jednej strony obniżkę marż pośredników handlowych oraz słabnący popyt u odbiorców. Z drugiej strony malejące ceny są najczęściej oznaką słabnącego popytu i początków dekoniunktury. Utrzymanie stabilnego tempa wzrostu gospodarczego i stabilnych cen surowców chemicznych będzie miało pozytywny skutek na działalność handlową Grupy w zakresie importu surowców. Znaczne wahania popytu i cen mogą być spowodowane zmianami koniunkturalnymi ze względu na przykładowo szybki wzrost gospodarczy lub też stagnację gospodarczą. Silne wahania mogą negatywnie oddziaływać na działalność w zakresie obrotu surowcami chemicznymi przez Grupę CIECH.

Wdrożenie systemu REACH

Zgodnie z wymaganiami rozporządzenia REACH, spółki Grupy wprowadzające do obrotu substancje w ilości powyżej 1 tony/rok dokonały lub zamierzają dokonać rejestracji właściwej tych substancji w określonych terminach, co pozwoli im na kontynuowanie działalności w dotychczasowym zakresie. Dotychczas zarejestrowano w Grupie CIECH 21 substancji o zakresie tonażowym od 100 do powyżej 1000 Mg/r. Do dnia 31 maja 2018 roku planuje się zarejestrować 12 substancji wprowadzanych do obrotu w ilości od 1 do powyżej 100 Mg/r.

System handlu emisjami

Systemem handlu emisjami objęte są:

- CIECH Soda Polska S.A. posiadająca 2 instalacje elektrociepłowni oraz 2 instalacje do produkcji sody,
- Grupa SDC posiadająca 1 instalację elektrociepłowni oraz 1 instalację do produkcji sody,
- CIECH Soda Romania S.A. posiadająca 1 instalację do produkcji sody,
- CIECH Vitrosilicon S.A. posiadająca 2 instalacje do produkcji szkła.

Z wewnętrznych analiz wykonanych przez spółki Grupy CIECH wynika, że ilość bezpłatnych uprawnień do emisji CO₂ w III okresie rozliczeniowym (lata 2013-2020) nie będzie wystarczająca na pokrycie rzeczywistego zapotrzebowania na tego typu jednostki rozliczeniowe. Powstały deficyt uprawnień do emisji dwutlenku węgla możliwy jest do zbilansowania dzięki zastosowaniu jednego lub kilku z następujących działań:

- zakupu brakujących uprawnień w ramach aukcji, transakcji giełdowych lub pozagiełdowych,
- inwestycjom kapitałowym zmierzającym do zmniejszenia emisyjności wytwarzanego ciepła, emisyjności procesowej, wzrostu efektywności energetycznej,
- zastosowaniu mniej emisyjnych surowców i paliw.

Oprócz kosztów bezpośrednich związanych z zakupem praw do emisji dwutlenku węgla spółki Grupy CIECH będą ponosić wyższe koszty zakupu energii elektrycznej ze względu na przeniesienie na nie przez wytwórców kosztów zakupu uprawnień do emisji.

Relacje kursowe EUR/PLN i USD/PLN

Sprzedaż eksportowa Grupy CIECH realizowana jest przede wszystkim w walutach EUR i USD. Silne EUR i USD zwiększają opłacalność sprzedaży eksportowej Grupy. W przypadku natomiast umocnienia się krajowej waluty w stosunku do EUR i USD następuje spadek opłacalności eksportu i negatywny wpływ na wielkość sprzedaży eksportowej realizowanej przez Grupę.

3.4. Ryzyka działalności

Recesje gospodarcze lub spowolnienie gospodarki światowej i europejskiej oraz związane z nimi problemy rynków kredytowych i finansowych mogą negatywnie wpłynąć na działalność Grupy CIECH.

Działalność Grupy CIECH opiera się w znacznym stopniu na sprzedaży produktów chemicznych, używanych w charakterze surowców i półproduktów w szerokim zakresie branż: szklarskiej, chemii gospodarczej, meblarskiej, motoryzacyjnej, budowlanej, spożywczej, farmaceutycznej, chemicznej i artykułów konsumpcyjnych. Zapotrzebowanie na produkty wytwarzane przez klientów Grupy CIECH zależy od ogólnych warunków gospodarczych oraz innych czynników, w tym sytuacji na rynku budowlanym, motoryzacyjnym, opakowań oraz kosztów pracy i energii, zmian kursów walutowych, stóp procentowych i innych czynników znajdujących się poza kontrolą Grupy. W rezultacie, wielkość i opłacalność sprzedaży spółek Grupy CIECH zależy od powyższych zmiennych, jak również sytuacji gospodarczej w Polsce, Europie i na świecie. W efekcie recesji gospodarczej z lat 2008-2009, popyt na produkty Grupy CIECH spadł z rekordowego poziomu lat 2007-2008 i dotychczas nie został w pełni odbudowany.

W przypadku długotrwałego osłabienia światowej koniunktury gospodarczej lub pogorszenia sytuacji gospodarczej na świecie, odbiorcy Grupy CIECH mogą doświadczyć braków finansowych czy trudności w pozyskaniu środków na prowadzenie działalności. W efekcie obecni lub potencjalni odbiorcy mogą opóźnić, bądź zrezygnować z planów zakupu oraz mogą nie być w stanie zapłacić (częściowo lub w całości) swoich zobowiązań w terminie. Pogorszenie się sytuacji finansowej odbiorców zwiększa ryzyko kredytowe, na jakie narażona jest Grupa CIECH, a tym samym powoduje zwiększone ryzyko ograniczenia lub zerwania stosunków handlowych.

Nie ma pewności, że wydarzenia mające negatywny wpływ na branże i rynki działalności Grupy CIECH, takie jak spowolnienie w polskiej, europejskiej i światowej gospodarce, wzrost stóp procentowych, niesprzyjające kursy walut, czy inne czynniki nie będą miały miejsca. Każde znaczące spowolnienie w działalności odbiorców Grupy CIECH, a także w polskiej, europejskiej, czy światowej koniunkturze gospodarczej może skutkować spadkiem popytu na produkty i negatywnie wpłynąć na działalność operacyjną i sytuację finansową Grupy CIECH. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Segment sodowy i organiczny mają charakter cykliczny, a zmiany popytu i cen mogą mieć negatywny wpływ na marżę operacyjną i przepływy pieniężne Grupy CIECH.

Obrót Grupy CIECH związany jest w głównej mierze ze sprzedażą produktów przemysłu sodowego i organicznego, których ceny od zawsze były cykliczne i wrażliwe na zmiany stosunku podaży i popytu, dostępność i cenę surowców, ogólne uwarunkowania gospodarcze oraz inne czynniki znajdujące się poza kontrolą Grupy. Branże te charakteryzują się cyklami zwiększonego popytu, podczas którego osiąga się wysokie zyski i marże operacyjne, po których następują okresy nadpodaży wynikające ze znacznego wzrostu produkcji lub spadku popytu (np. w efekcie spowolnienia gospodarczego), które z kolei skutkują spadkiem zysków i marż operacyjnych.

W 2009 roku w Europie zanotowano drastyczny (kilkunastoprocentowy) spadek popytu na sodę kalcynowaną. Główną przyczyną tego spadku było zmniejszone zapotrzebowanie ze strony przemysłu szklarskiego (szczególnie w zakresie szkła płaskiego), które było reakcją na ogólne spowolnienie gospodarcze. Z powodu spadającego popytu na wielu rynkach lokalnych zanotowano nadpodaż sody kalcynowanej, która skutkowałą tymczasowym spadkiem średnich cen sprzedaży sody kalcynowanej. W latach 2010-2015 wahania na zachodnioeuropejskim rynku sody kalcynowanej sięgały tylko kilku procent rocznie. Biorąc jednak pod uwagę wrażliwość gospodarki Unii Europejskiej na koniunkturę ogólnoświatową i niepewność co do dalszego rozwoju na innych kontynentach (szczególnie w Chinach) w najbliższej przyszłości nie można wykluczyć bardziej znaczących spadków popytu na sodę w Europie.

W podobny sposób zachowywały się rynki niektórych z pozostałych produktów Grupy CIECH, w tym żywic epoksydowych stosowanych głównie w budownictwie oraz produkcji farb i lakierów, również oscylując pomiędzy okresami wzmożonego popytu wraz ze wzrostem cen i marż, a obniżonego popytu skutkującego nadpodażą oraz spadkiem cen i marż. Zapotrzebowanie na żywice epoksydowe wiąże się ściśle z popytem na dobra końcowe w branżach farbiarskiej, budownictwie, przemyśle elektronicznym, co z kolei zależy od ogólnej sytuacji gospodarczej. Cykliczność może oddziaływać na ceny produktów Grupy CIECH, a tym samym negatywnie wpłynąć na działalność operacyjną oraz sytuację finansową. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Rosnąca konkurencja może negatywnie wpłynąć na działalność operacyjną i sytuację finansową Grupy CIECH.

Rosnąca konkurencja ze strony obecnych i nowych producentów krajowych i zagranicznych może pojawiać się w głównych branżach i rynkach działalności Grupy. Konkurencja w przemyśle chemicznym uwarunkowana jest dynamiką lokalnego rynku i różni się znacząco w zależności od konkretnego produktu i jego zastosowań. Dodatkowo, konkurencja w segmencie chemicznym zależy od wielu czynników, w tym, lecz nie wyłącznie: popytu, cen produktów, pewności dostaw, odpowiednich zdolności produkcyjnych, jakości obsługi klienta, jakości produktu oraz dostępności do potencjalnych substytutów. Nie ma gwarancji, że Grupa CIECH będzie w stanie skutecznie konkurować z obecną i przyszłą konkurencją. Zwiększona konkurencja lub wejście nowych podmiotów na rynek może negatywnie wpłynąć na działalność operacyjną i sytuację finansową Grupy CIECH.

Dotyczy to głównie sody kalcynowanej i rozbudowy mocy na Bliskim Wschodzie, w tym w szczególności konkurencji ze strony producentów sody na bazie naturalnego surowca. Kilka lat temu zostały uruchomione nowe istotne moce produkcyjne sody kalcynowanej i oczyszczonej (1,1 mln ton/rok) ze złóż trony w Turcji, które są częściowo źródłem dostaw na rynki europejskie. Zgodnie z informacjami podawanymi publicznie przez Ciner Group - obecnie buduje ona kolejne instalacje wytwórcze na bazie naturalnego surowca w tym kraju (o dodatkowych łącznych mocach 3,3 mln ton/rok sody kalcynowanej i oczyszczonej), których stopniowe uruchamianie planowane jest w ciągu najbliższych kilku lat. Docelowe terminy zakończenia inwestycji w dwóch lokalizacjach (Kazan i Bepazari) podawane oficjalnie przez firmę historycznie

ulegały przesunięciu, więc ciężko oszacować kiedy finalnie inwestycje zostaną oddane do użytkowania. Zgodnie z ostatnimi informacjami znajdującymi się w raportach IHS (międzynarodowej firmy dostarczającej informacje dotyczące szeregu rynków, w tym rynku chemicznego i sody kalcynowanej) – pierwsze nowe moce produkcyjne pojawią się w 2017 roku w Beypazari (500 tt/r sody kalcynowanej, 100 tt/r sody oczyszczonej) i w Kazan (1500 tt/r sody kalcynowanej, 200 tt/r sody oczyszczonej) oraz dodatkowe 1000 tt/r sody kalcynowanej w Kazan w 2018 roku.

Zgodnie z danymi IHS, europejski rynek sody jest obecnie zbilansowany. Oddanie znaczącej ilości nowych mocy produkcyjnych może więc doprowadzić do okresowej nadpodaży produktu oraz spadku średnich cen w Europie i sąsiednich regionach (także na rynkach, na których działa CIECH), co może negatywnie wpłynąć na wyniki finansowe Grupy. Grupa CIECH od początku pojawiania się informacji o inwestycji tureckiej konsekwentnie podejmuje aktywne działania w celu rozwoju segmentu sodowego (m.in. poprzez rozbudowę mocy produkcyjnych, podwyższanie jakości wszystkich produktów, rozwój nowych produktów na bazie sody, wzmacnianie relacji z klientami i poprawę efektywności wykorzystania zdolności produkcyjnych). Wszystko to powinno pozwolić Grupie konkurować z innymi producentami sody w Europie. Ponadto, zamknięcie dwóch europejskich fabryk sody w Portugalii i Wielkiej Brytanii, które miało miejsce na początku 2014 roku oraz szacowane znaczące zmniejszenie skali rozbudowy mocy w branży sodowej w Chinach (na podstawie raportu IHS), są czynnikami, które mogą mieć pozytywny wpływ na bilans popytu i podaży oraz istotność wpływu nowych inwestycji na Bliskim Wschodzie.

W kontekście powyższych uwarunkowań ryzyko związane z pojawieniem się nowych mocy sody oszacowano jako średnie.

Dostawy niektórych niezbędnych surowców realizowane są przez ograniczoną liczbę dostawców, co może skutkować przerwami w dostawie i spowodować opóźnienia, bądź dodatkowe koszty, jeśli dostawcy nie dostarczą towaru w terminie lub ich produkt nie będzie spełniał wymagań jakościowych. Co więcej, Grupa CIECH narażona jest na ryzyka wynikające z umów długoterminowych.

Działania produkcyjne spółek z Grupy CIECH wymagają odpowiednich i terminowych dostaw surowców. Kiedy to tylko możliwe, Grupa CIECH stara się dywersyfikować dostawy pomiędzy wiele podmiotów. Jednakże, dla pewnych niezbędnych surowców, do dyspozycji pozostaje jedynie ograniczona liczba dostawców. Na przykład, większość wapienia i solanki – dwóch podstawowych surowców do produkcji sody kalcynowanej metodą Solvaya – spółki sodowe pozyskują lokalnie od pojedynczych dostawców. Zakłady produkcji sody kalcynowanej muszą znajdować się w bezpośrednim sąsiedztwie dostawców wapienia i solanki z powodu wysokich kosztów transportu tych surowców w porównaniu do ich ceny. Zakład w Rumunii również większość kluczowych surowców pozyskuje od pojedynczych dostawców. Ponadto, niektóre z zakładów produkcyjnych, zwłaszcza produkujących sodę kalcynowaną, zlokalizowane są w obszarach, gdzie liczba dostawców w ekonomicznie opłacalnym promieniu jest ograniczona.

Dodatkowo, część surowców, jak wapień, solanka, czy energia, pozyskiwana jest w ramach umów długoterminowych, z których niektóre zawarte zostały na okres 25 lat. Pomimo, że kluczowe warunki umów z dostawcami, jak cena i jakość, są elastyczne i mogą pod pewnymi warunkami zostać zmodyfikowane by lepiej odzwierciedlać obecne warunki gospodarcze, nie ma pewności, że elastyczność ta będzie wystarczająca, aby dostosować umowy do bieżących warunków gospodarczych w sposób dla Grupy akceptowalny, co może negatywnie wpłynąć na działalność operacyjną i sytuację finansową Grupy CIECH.

Grupa CIECH stara się zminimalizować ryzyko opisane powyżej pracując cały czas z dostawcami obecnymi i poszukując opcjonalnych dostawców. Z racji tego, że Grupa CIECH jest postrzegana jako duży i dobry odbiorca surowców, rzadko zdarzają się sytuacje, gdy dostawcy wycofują się ze współpracy. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Negatywny wpływ na działalność Grupy CIECH mogą mieć wahania w cenach surowców i paliw, brak zdolności do utrzymania, bądź zastąpienia kluczowych dostawców, niespodziewane braki w dostawach lub zakłócenia łańcucha dostaw.

Zysk Grupy CIECH w dużej mierze uzależniony jest od możliwości uzyskania atrakcyjnych cen surowców produkcyjnych i energetycznych niezbędnych do wytworzenia poszczególnych produktów. Surowce produkcyjne i energetyczne niezbędne do wytworzenia produktów w segmencie sodowym Grupy CIECH to: węgiel, gaz ziemny, energia elektryczna i para wodna, wapień, solanka, amoniak i koks wielkopiecowy. Odnotowuje się spadek ceny węgla używanego do produkcji energii elektrycznej i pary wodnej w zakładach w CIECH Soda Polska w Janikowie i Inowrocławiu. Od dłuższego czasu spadają również ceny na rynku koksu, co skutkuje niższymi cenami zakupu tego surowca dla zakładów produkcyjnych w Polsce, Rumunii i Niemczech.

Ceny wielu surowców, stanowiących znaczącą część kosztów operacyjnych, bywają zmienne. Dostępność i ceny tych surowców podlegają czynnikom, które w większości są poza kontrolą Grupy CIECH, jak sytuacja na rynku, ogólnooświatowe perspektywy gospodarcze, ograniczenia produkcji ze strony dostawców, wahania cen ropy i innych dóbr, awarie infrastruktury, uwarunkowania polityczne, warunki atmosferyczne, przepisy prawne i inne.

Grupa CIECH stara się zminimalizować ryzyko opisane powyżej monitorując sytuację rynkową, na bieżąco negocjując warunki na kolejne okresy z obecnymi dostawcami i poszukując opcjonalnych dostawców. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Warunki pogodowe mogą mieć wpływ na przychody ze sprzedaży osiągnane przez Grupę CIECH.

Złe warunki pogodowe mogą zmniejszyć sprzedaż produktów przeznaczonych do ochrony roślin (segment organiczny). Sprzedaż środków ochrony roślin oraz produktów agrochemicznych jest limitowana przez warunki pogodowe, ponieważ zbiory plonów i decyzje odnośnie sadzenia roślin różnią się w zależności od tego, czy sezon wegetacyjny jest wyjątkowo mokry czy suchy. Złe warunki pogodowe mogą być przyczyną mniejszych zbiorów, a co za tym idzie mniejszego zapotrzebowania na produkty Grupy CIECH. Warunki pogodowe mogą mieć opóźniony wpływ na wyniki działalności operacyjnej, jako że Grupa CIECH sprzedaje swoje produkty dystrybutorom, którzy mają nadmiar zapasów po złym okresie wegetacyjnym, będą zainteresowani niższą ilością zamówień na kolejny okres.

Podobnie przedstawia się sytuacja w segmencie sodowym w zakresie sprzedaży chlorku wapnia i mieszanek chloru i soli, które są używane głównie w ziemie do konserwacji dróg. Podczas łagodnych zim, zapotrzebowanie na produkty odladzające spada, a przychody ze sprzedaży chlorku wapnia i pokrewnych produktów mogą być niższe od oczekiwanych. Ryzyko związane z warunkami pogodowymi oszacowano jako średnie.

Siła wyższa oraz niebezpieczny charakter wytwarzanych produktów chemicznych mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność Grupy. Oprócz tego, zakłady produkcyjne należące do Grupy CIECH są podmiotem znaczących zagrożeń operacyjnych i mogą podlegać przestojom.

Działalność produkcyjna spółek Grupy CIECH może zostać przerwana wskutek rozmaitych niebezpieczeństw i czynników ryzyka, które znajdują się poza kontrolą Grupy, takich jak zagrożenia środowiskowe, strajki i niektóre katastrofy, włączając w to pożary, wydarzenia pogodowe, poważne awarie sprzętu, katastrofy naturalne, ataki terrorystyczne i inne wypadki lub wydarzenia mogące skutkować zaprzestaniem działalności. Jakiegokolwiek uszkodzenia obiektów, włączając w to systemy informatyczne, powodujące krótkotrwałe zakłócenia w działaniu obiektów oraz usług dystrybucyjnych i logistycznych na czas naprawy lub z innych powodów, mogą mieć znaczny, niekorzystny wpływ na działalność operacyjną i sytuację finansową Grupy CIECH. Na podobne czynniki ryzyka narażeni są dostawcy. Wydarzenia spowodowane przez siłę wyższą, zgodnie z zapisami w umowach zakupu, mogą zakłócić produkcję i/lub zwiększyć ponoszone koszty. Zakłócenia lub wzrost kosztów mogą mieć znaczny, niekorzystny wpływ na wyniki Grupy.

W zakładach chemicznych będących w posiadaniu Grupy CIECH są używane, przetwarzane, produkowane, przechowywane, transportowane i usuwane znaczne ilości chemicznych, niebezpiecznych surowców oraz płynnych i stałych odpadów. Niektóre z nich są wysoce niebezpiecznymi środkami i mogą być szkodliwe na skutek niewłaściwego obchodzenia się z nimi lub nieodpowiedniego ich usunięcia. Wypadki z udziałem tych substancji, które często poddane są wysokim ciśnieniom i temperaturom w trakcie procesu produkcji, przechowywania i transportu, mogą spowodować poważne uszkodzenia lub obrażenia obiektów, środowiska i ludzkiego zdrowia, jak również zakłócenia, ograniczenia lub opóźnienia produkcyjne. Jakiegokolwiek uszkodzenia lub obrażenia osób, sprzętu lub mienia, lub jakiegokolwiek inne zakłócenia w produkcji lub dystrybucji mogą skutkować znaczącym zmniejszeniem przychodów operacyjnych i znaczącym zwiększeniem kosztów związanych z wymianą lub naprawą oraz zabezpieczeniem aktywów, co może mieć istotny, niekorzystny wpływ na działalność operacyjną i sytuację finansową Grupy CIECH. Może powodować również konsekwencje prawne, takie jak naruszenie wymogów ustawowych i/lub pozwy prawne o uszkodzenia cielesne, uszkodzenie lub uszczerpiecie własności oraz podobne roszczenia. Ryzyko oszacowano jako niskie.

Grupa CIECH poddana jest bardzo ścisłym regulacjom, co może generować znaczące koszty związane z zapewnieniem zgodności z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy, mającymi zastosowanie do prowadzonej przez Grupę działalności.

Dynamiczne zmiany prawne w obszarze ochrony środowiska i bhp w istotny sposób wpływają na działalność Grupy CIECH. Wymagania te regulują działania związane z: (i) magazynowaniem, stosowaniem i zagospodarowaniem substancji niebezpiecznych i odpadów; (ii) poborem wody i zrzutem ścieków; (iii) emisją zanieczyszczeń do atmosfery; (iv) ludzkim zdrowiem i bezpieczeństwem; (v) rekultywacją obszarów zanieczyszczonych oraz (vi) sprzedażą i stosowaniem wytwarzanych przez Grupę CIECH produktów. Spółki Grupy CIECH prowadzą działalność w oparciu o aktualne decyzje administracyjne (pozwolenia zintegrowane, wodnoprawne, pozwolenia w zakresie gospodarki odpadami) regulujące sposób i zakres korzystania ze środowiska.

W ciągu ostatnich lat Grupa CIECH przeprowadziła szereg inwestycji sprzyjających ochronie środowiska m.in. modernizacja elektrofiltrów w zakładzie w Inowrocławiu i Janikowie. W kolejnych latach będą realizowane kolejne projekty m.in. w zakresie odsiarczania i odazotowania spalin. Głównym celem inwestycji jest zwiększenie ochrony atmosfery i dostosowanie instalacji do nowych standardów emisyjnych określonych w dyrektywie o emisjach przemysłowych (IED), implementowanej do prawa polskiego w dniu 5 września 2014 w ramach zmian w ustawie - Prawo Ochrony Środowiska.

Z dniem 1 stycznia 2016 wprowadzone zostaną bardzo restrykcyjne standardy emisyjne dla emisji pyłu (20-25 mg/Nm³), tlenków siarki (200-250 mg/Nm³) oraz tlenków azotu (200 mg/Nm³) dla dużych obiektów energetycznego spalania (LCP). Zgodnie z przyjętym Przejściowym Planem Krajowym (PPK) nastąpi wydłużenie terminu dostosowania instalacji LCP do nowych norm najpóźniej do dnia 30 czerwca 2020 roku.

Należy również nadmienić, że równolegle toczą się prace nad tzw. Konkluzjami BAT dla LCP, które najprawdopodobniej zostaną opublikowane w 2016 roku. Instalacje otrzymają 4 lata od wejścia w życie Konkluzji BAT, na dostosowanie się do jeszcze ostrzejszych wymogów niż określonych w dyrektywie IED tj. dla emisji pyłu (15-20 mg/Nm³), tlenków siarki (130-200 mg/Nm³) oraz tlenków azotu (150-180 mg/Nm³).

Nastąpiła również modyfikacja przepisów, dotyczących ochrony powierzchni ziemi i obowiązku sporządzenia przez instalacje IPPC raportów początkowych stanu gleby. Część zakładów należących do Grupy CIECH posiada długą historię działalności przemysłowej oraz działalności polegającej na składowaniu odpadów. W związku z charakterem prowadzonej przez Grupę CIECH działalności, na niektórych gruntach występują aktywne źródła zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego. Grupa ponosi bieżące koszty operacyjne oraz tworzy rezerwy związane z rekultywacją zanieczyszczonych gruntów oraz oczyszczaniem wód podziemnych. Niektóre z zakładów stały się przedmiotem postępowań związanych z historycznym zanieczyszczeniem gruntu, które zakończyły się prowadzeniem prac rekultywacyjnych środowiska gruntowo-wodnego w uzgodnieniu z odpowiednimi władzami. Zidentyfikowanie wcześniej nieznanego zanieczyszczenia lub nałożenie nowych obowiązków badania i eliminacji zanieczyszczenia w zakładach należących do Grupy CIECH może oznaczać konieczność poniesienia dodatkowych kosztów. Grupa może być zobowiązana do utworzenia lub stałego zwiększania rezerw na takie zobowiązania.

Na działalność Grupy CIECH, w szczególności spółek sodowych, w istotny sposób wpływają również zmiany prawne w zakresie systemu handlu emisjami. W dniu 15 lipca 2015 Komisja Europejska opublikowała projekt rewizji Dyrektywy o systemie handlu emisjami tzw. dyrektywa EU ETS. Nowa dyrektywa będzie określała zasady funkcjonowania rynku uprawnień do emisji CO₂ i zasad monitorowania i raportowania po roku 2020. Istnieje ryzyko zmniejszenia benchmarku o co najmniej 11% do 2030. Obecnie benchmark dla sody określony jest na poziomie

0,843. Na rok 2019 zapowiedziano zakończenie prac, związanych z rewizją tzw. Carbon Leakage List. Projekt zakłada zmniejszenia liczby sektorów ze 175 do 50 po 2020 objętych przez tzw. Listę CL. Istnieje ryzyko utracenia przez przemysł sodowy statusu narażonego na CL, a tym samym utraty bezpłatnych uprawnień po roku 2020.

Kolejnym bardzo istotnym ryzykiem jest rozpoczęta rewizja nad rozporządzenia 2003/2003 PE i Rady z dnia 13 października 2003 roku w sprawie nawozów, które w obecnie proponowanych zapisach nie uwzględnia możliwości wykorzystania wapna sodowego do produkcji nawozów. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Zgodność z coraz większymi wymogami prawnymi dotyczącymi badania, oceny, rejestracji i analizy bezpieczeństwa wytwarzanych produktów może prowadzić do poniesienia znacznych dodatkowych kosztów lub zmniejszenia, czy eliminacji dostępności i/lub zbywalności pewnych surowców używanych w produkcji wyrobów.

Wytwarzane przez Grupę CIECH produkty oraz surowce używane do produkcji są regulowane przez wiele norm prawnych m.in. w zakresie rejestracji i analizy bezpieczeństwa substancji w nich zawartych. Rozporządzenie Unii Europejskiej dotyczące rejestracji, oceny, autoryzacji i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006, "REACH" nakłada na cały przemysł chemiczny znaczne zobowiązania dotyczące badania, oceny i rejestracji substancji chemicznych produkowanych lub importowanych spoza krajów UE.

Zgodnie z wymaganiami rozporządzenia REACH spółki Grupy wprowadzające do obrotu substancje w ilości powyżej 1 tony/rok dokonały lub zamierzają dokonać rejestracji właściwej tych substancji w określonych terminach, co pozwoli im na kontynuowanie działalności w dotychczasowym zakresie.

Dotychczas zarejestrowano w Grupie CIECH 21 substancji o zakresie tonażowym od 100 do powyżej 1000 Mg/r. Do dnia 31 maja 2018 roku planuje się zarejestrować 12 substancji wprowadzanych do obrotu w ilości od 1 do powyżej 100 Mg/r.

Wdrażanie wymagań REACH jest drogie i czasochłonne oraz prowadzi do zwiększenia kosztów produkcji i zmniejszenia marż operacyjnych na produkty chemiczne. Grupa CIECH szacuje, że łączne wydatki na osiągnięcie zgodności z REACH wyniosą około 7,2 mln zł w latach 2015-2019. Każda zwłoka w pełnej rejestracji substancji zgodnie z wymogami prawnymi może prowadzić do nałożenia kar pieniężnych lub zakazu wprowadzania na rynek UE produktów zawierających takie substancje.

W związku z rozporządzeniem REACH lub rozporządzeniem UE dotyczącym klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin chemicznych Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008 „Rozporządzenie CLP”, pewne substancje w surowcach lub produktach mogą zostać sklasyfikowane jako mające negatywny wpływ na środowisko, użytkowników produktów lub pracowników. Ich produkcja może zostać poddana autoryzacji Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA) lub całkiem ograniczona.

Wszelkie takie prawa oraz rozporządzenia, które mogą być przyjęte w przyszłości mogą negatywnie wpłynąć na dostępność i/lub zbywalność używanych przez Grupę surowców i wytwarzanych produktów, prowadzić do restrykcji lub zakazu ich nabywania lub sprzedaży, co w konsekwencji może zobowiązać Grupę do ponoszenia coraz większych kosztów spełnienia wymagań dotyczących rejestracji, oznakowania lub stosowania produktów. Co więcej, ponieważ niektóre z wytwarzanych przez Grupę CIECH produktów są sprzedawane na rynkach, na których właściwa klasyfikacja jest bardzo ważna dla reżimu prawnego zastosowanego do takich substancji, nie można wykluczyć, że stosowana przez Grupę klasyfikacja będzie poddawana w wątpliwość lub podważana. Wszelkie takie czynniki mogą mieć negatywny wpływ na działalność i sytuację finansową Grupy CIECH. Ryzyko oszacowano jako średnie.

W przypadku, gdy posiadane przez Grupę CIECH patenty i inne prawa własności intelektualnej nie zapewnią w odpowiednim stopniu ochrony produktów, może nastąpić utrata części rynku na rzecz konkurentów i Grupa CIECH może nie być w stanie zyskownie prowadzić swojej działalności.

Dla ochrony praw własności intelektualnej swoich produktów oraz sposobów ich wytwarzania, rozwoju, produkcji i sprzedaży, Grupa CIECH posiada i używa szereg patentów, wykreowanych we własnym zakresie know-how, tajemnic handlowych, praw autorskich i znaków towarowych oraz innych informacji wewnętrznych.

Grupa CIECH korzysta z różnych, dostępnych sposobów ochrony tych praw, włączając w to umowy/klauzule o poufności, umowy cesji praw do wynalazków i danych własnościowych, umowy z pracownikami, niezależnymi agentami handlowymi, dystrybutorami, konsultantami, uczelniami wyższymi i jednostkami badawczymi, w których jest partnerem. Jednakże umowy te mogą zostać naruszone. Agencje rządowe lub organy ustawodawcze mogą wymagać ujawnienia takich informacji w celu uzyskania przez spółki Grupy CIECH pozwolenia na sprzedaż danego produktu. Agencja lub organ ustawodawczy mogą również ujawnić takie informacje z własnej inicjatywy, jeśli zdecydują, że taka informacja nie jest poufną informacją firmową lub handlową. Tajemnice handlowe, know-how i inne nieopatentowane, własne technologie mogą również w inny sposób zostać ujawnione lub niezależnie opracowane przez konkurencję.

Grupa CIECH posiada również patenty i zgłoszenia patentowe chroniące wiele komponentów i produktów. Spółki Grupy CIECH składają w urzędach patentowych wnioski o udzielenie praw wyłącznych w postaci zgłoszeń patentowych i rejestrowych. Wskazane powyżej środki ostrożności gwarantują jedynie ograniczoną ochronę i przykładowo, nie zapewniają możliwości wykluczenia ujawnienia lub niezależnego opracowania przez konkurencję informacji będących własnością Grupy CIECH.

Nie ma pewności, że istniejące lub przyszłe patenty, pozwolą na uzyskanie odpowiedniej ochrony lub konkurencyjnej przewagi oraz, że jakiegokolwiek przyszłe zgłoszenia patentowe zagwarantują uzyskanie patentów lub, że nie nastąpi „obejście” patentów, ich unieważnienie lub brak możliwości ich wdrożenia. Ponadto, prawa własności intelektualnej spółek Grupy CIECH mogą zostać podważone, co mogłoby mieć znaczny, niekorzystny wpływ na wyniki działalności. W niektórych przypadkach, spory sądowe w sprawach własności intelektualnej mogą być wykorzystane do uzyskania konkurencyjnej przewagi. Spółki Grupy CIECH były w przeszłości i mogą być w przyszłości, stroną pozwaną w sprawach sądowych dotyczących patentów i innych praw własności intelektualnej. Wszczęcie postępowania przeciwko którejkolwiek ze

spółek Grupy CIECH może oznaczać konieczność poniesienia znacznych kosztów obrony, nie ma bowiem pewności, że takie postępowanie zostałoby rozstrzygnięte na korzyść danej spółki. Niekorzystne rozstrzygnięcie sporu, może oznaczać konieczność zapłaty znaczących kwot, a jednocześnie badanie, produkcja lub sprzedaż technologii lub produktów mogą zostać zabronione.

Jakiegolwiek postępowania przed urzędem patentowym i/lub urzędem ds. znaków towarowych, bądź w sądzie mogą zakończyć się niekorzystnymi rozstrzygnięciami, dotyczącymi wynalazków Grupy CIECH, np. zawężeniem lub unieważnieniem zakresu ochrony. W przypadku takich postępowań koszty ich prowadzenia są znaczne. Dodatkowo, systemy prawne niektórych krajów, gdzie są lub mogą być sprzedawane produkty Grupy CIECH, mogą nie chronić wcale lub chronić w mniejszym stopniu niż w Europie posiadane przez Grupę CIECH prawa własności intelektualnej. W niektórych krajach Grupa CIECH może również nie być w stanie ochronić praw dotyczących tajemnic handlowych, znaków towarowych oraz własnych nieopatentowanych technologii. Ryzyko oszacowano jako niskie.

Spółki Grupy CIECH podlegają postępowaniom spornym, włączając w to postępowania antymonopolowe, które mogłyby zaszkodzić ich interesom w przypadku wydania niekorzystnego dla nich orzeczenia.

Grupa CIECH narażona jest na nieodłączne ryzyko biznesowe dotyczące podatności na rozmaite typy roszczeń i postępowań prawnych. Spółki Grupy CIECH były i są zaangażowane w rozmaite postępowania prawne, roszczenia i dochodzenia, które trwają obecnie lub zostały zakończone w ciągu ostatnich trzech lat. Zgodnie z polityką rachunkowości na takie postępowania tworzone są rezerwy w przypadkach, gdy istnieje znaczące prawdopodobieństwo, że poniesione zostaną koszty, a ich wysokość może zostać rozsądnie oszacowana. Nie ma pewności, że nie pojawi się wzrost w zakresie toczących się spraw lub, że jakiegolwiek przyszłe pozwy prawne, roszczenia, postępowania i dochodzenia nie będą znaczące. Oprócz tego spółki Grupy CIECH mogą być w przyszłości stroną w postępowaniu prawnym, dotyczącym między innymi własności intelektualnej, odpowiedzialności producenta, obrażeń cielesnych, gwarancji produktu, roszczeń środowiskowych, bądź antymonopolowych oraz zawierając ugody w odniesieniu do postępowań prawnych i roszczeń, które mogą mieć znaczny, niekorzystny wpływ na wyniki ich działalności.

Decyzje UOKiK, że jakiegolwiek z działań Grupy miało efekt w postaci ograniczenia konkurencji w kontekście postępowania antymonopolowego, może wpłynąć na możliwość prowadzenia działalności i/lub wyznaczenie grzywny pieniężnej, które to efekty mogą mieć znaczny, niekorzystny efekt na wyniki działalności i sytuację finansową Grupy. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Na interesy, reputację i produkty Grupy CIECH mogą mieć wpływ roszczenia dotyczące odpowiedzialności producenta, skargi lub niekorzystny rozgłos w odniesieniu do produktów.

Produkty Grupy CIECH uwzględniają nieodłączny element ryzyka obrażeń cielesnych, które mogą powstać wskutek manipulowania przez nieupoważnione strony trzecie lub wskutek zanieczyszczenia lub degeneracji produktu, włączając w to obecność obcych zanieczyszczeń, chemikaliów, substancji lub innych środków chemicznych lub osadów podczas różnych faz procesu przygotowania, produkcji, transportu i przechowywania. Nie ma gwarancji, że produkty Grupy CIECH nie spowodują w przyszłości żadnych chorób lub obrażeń, ani że spółki Grupy nie będą przedmiotem roszczeń lub postępowań prawnych związanych z takimi sprawami. Pomimo, że spółki posiadają zwyczajowe ubezpieczenie dotyczące odpowiedzialności wobec osób trzecich i gwarancji producenta, w przypadku powstania roszczenia dotyczącego gwarancji producenta lub odpowiedzialności wobec osób trzecich, nie ma gwarancji, że spółki będą w stanie skutecznie ustanowić roszczenie ubezpieczeniowe w zgodzie z polityką firmy lub, że uzyskane z roszczenia środki będą wystarczające do pokrycia spowodowanych rzeczywistych szkód.

Grupa CIECH może być zmuszona do wycofania swoich produktów z niektórych jurysdykcji, w przypadku niespełnienia przez te produkty odpowiednich standardów jakości lub bezpieczeństwa. Nie ma gwarancji, że w rezultacie nie wpłyną przeciwko spółkom Grupy roszczenia dotyczące odpowiedzialności producenta. Niekorzystne orzeczenie w sprawie dotyczącej odpowiedzialności producenta może mieć znaczący, niekorzystny wpływ na wyniki działalności Grupy. Oprócz tego, Grupa CIECH może być zmuszona do zwiększenia swojego zadłużenia lub przekierowania zasobów z innych inwestycji w celu zaspokojenia jakichkolwiek takich roszczeń. Oprócz tego, niekorzystny rozgłos w odniesieniu do produktów Grupy może mieć istotny wpływ na przyszłą sprzedaż, co może mieć znaczny, niekorzystny wpływ na wyniki działalności Grupy. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Grupa CIECH może nie posiadać ważnego tytułu prawnego do niektórych ze swoich nieruchomości.

Niektóre ze spółek zależnych, włączając w to CIECH Soda Polska S.A., korzystają z niektórych nieruchomości, których status prawny może być niejasny, bądź kwestionowany. Z powodu, iż co do zasady nabycie przez spółki z Grupy CIECH nieruchomości nie korzystało z rękojmi publicznej wiary ksiąg wieczystych i nie można wykluczyć braku dokumentów potwierdzających lub wspierających tytuł prawny w stosunku do części posiadanych przez nieruchomości, spółki z Grupy CIECH mogą nie być w stanie przedstawić zapewnienia w związku z własnością i stanem prawnym, potencjalnych defektów tytułu prawnego lub ograniczeń w zakresie sprzedaży, które mogą wpłynąć na prawa odnośnie wszystkich nieruchomości. W tym zakresie spółki z Grupy CIECH mogą być również przedmiotem ewentualnych roszczeń osób trzecich, co może mieć znaczny, niekorzystny wpływ na działalność operacyjną i sytuację finansową Grupy. Ryzyko oszacowano jako niskie.

W kontekście upadłości spółki zależnej Infrastruktura Kapuściska S.A. Grupa CIECH może nie być w pełni chroniona przed zobowiązaniami związanymi z upadłością.

Infrastruktura Kapuściska S.A. zakończyła główną działalność produkcyjną w grudniu 2012 roku. W dniu 14 marca 2014 roku Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem wydanym na posiedzeniu niejawnym uwzględnił wniosek Infrastruktury Kapuściska S.A. i ogłosił upadłość Infrastruktury Kapuściska S.A. obejmującą likwidację majątku upadłego. W kontekście postępowania upadłościowego, CIECH S.A., jako była jednostka dominująca nie będzie odpowiedzialna za zobowiązania Infrastruktury Kapuściska S.A., ponieważ prawo polskie nie przewiduje podstaw do odpowiedzialności spółki macierzystej lub powiązanej z jednostką ogłaszającą upadłość w odniesieniu do zobowiązań takiej

upadającej jednostki. Stąd wobec upadłości tej spółki, CIECH S.A. może być zobowiązana do spełnienia określonych świadczeń jedynie w tych przypadkach, gdzie CIECH S.A. udzieliła gwarancji za zobowiązanie Infrastruktury Kapuściska S.A. i w tym zakresie w jakiego udzielona gwarancja dotyczyła. Potencjalnie, może chodzić tutaj o gwarancję udzieloną przez CIECH S.A. za określone zobowiązania oraz oświadczenia i zapewnienia Infrastruktury Kapuściska S.A. złożone w ramach Umowy Sprzedaży i Przeniesienia Aktywów TDI na BASF do całkowitej kwoty 10,0 mln EUR; gwarancja ta obowiązuje przez okres dwóch do czterech lat licząc od daty wykonania transakcji (czyli od dnia 12 marca 2013 roku). Nadto, przepisy polskiego Kodeksu Cywilnego zezwalają wierzycielom (w tym wierzycielom handlowym) jednostki zależnej na korzystanie ze środków prawnych skierowanych przeciwko osobom trzecim, jeśli osoba trzecia zawarła z dłużnikiem czynność przez którą dłużnik ten stał się niewypłacalny. Jeśli w przypadku wystąpienia przez wierzycieli dłużnika z takimi powodzstwami (tzw. skargą pauliańską) sąd uznałby, że określona czynność została świadomie podjęta przez dłużnika z osobą trzecią na szkodę jego wierzycieli i wskutek tego ów podmiot (dłużnik) stał się niewypłacalny, bądź w większym stopniu niewypłacalny, a podmiot trzeci otrzymał w związku z tym korzyści, w określonych warunkach opisanych w polskim Kodeksie Cywilnym, czynność taka może zostać uznana za bezskuteczną w stosunku do danego wierzyciela, który może dochodzić zaspokojenia z majątku takiego podmiotu trzeciego w zakresie korzyści uzyskanych od dłużnika. W przypadku, gdyby sąd lub inny właściwy organ uznał roszczenia, o jakich mowa powyżej za zasadne, może to mieć znaczący, istotny negatywny wpływ na wyniki działalności lub sytuację finansową Grupy CIECH. Ryzyko oszacowano jako niskie.

Utrata głównego personelu zarządzającego, technicznego i administracyjnego, jak również brak możliwości pozyskania takiego personelu może wpłynąć na interesy Grupy CIECH.

Plany rozwojowe Grupy CIECH oraz charakter jej działalności wymagają zatrudniania personelu, posiadającego wysokie kwalifikacje w różnych dziedzinach. Doświadczenie i jakość personelu w dużym stopniu wpływa na zdolność do utrzymania konkurencyjnej pozycji i realizacji strategii biznesowej. Utrata ważnych dla Grupy CIECH kompetencji lub trudność ich pozyskania ma znaczny, niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, która przekłada się na sytuację finansową. Ze względu na stosunkowo wysokie koszty pozyskania pracowników o pożądanym poziomie kompetencji i umiejętnościach, poszukiwanie personelu z odpowiednim doświadczeniem jest elementem trwale prowadzonej polityki. Zdolności rekrutacji, zatrzymywania i ciągłego doskonalenia kadry zarządzającej, technicznej i administracyjnej, stanowi element strategii zarządzania tym ryzykiem, minimalizując w ten sposób zagrożenie utraty pracowników kluczowych z punktu widzenia interesów Grupy CIECH. Od 2015 roku CIECH S.A. świadczy dla Spółek Grupy usługi w zakresie rekrutacji personelu. Ryzyko utraty personelu oszacowano jako średnie.

Działalność Grupy CIECH może być zależna od przestoju w pracy lub sporów pracowniczych.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku, Grupa CIECH zatrudniała 3,7 tys. osób, z czego blisko 70% przynależy do związków zawodowych.

Wypowiedziane w latach 2012–2013 w spółkach Grupy układy zbiorowe zostały zastąpione nowymi ujednoliconymi zasadami wynagradzania pracowników, które mają na celu dostosowanie zapisów regulacji wewnętrznych do planów biznesowych Grupy oraz sytuacji gospodarczej. W wyniku rozpoczętego w 2013 roku procesu negocjacji systemów premiowych w Grupie CIECH, w 2015 roku w Spółkach Grupy obowiązywały jednolite regulaminy premiowania, uzależniające otrzymywanie dodatkowych świadczeń (premi) od wyników Grupy oraz realizacji poziomu zakładanych przez Grupę celów operacyjnych.

Ryzyko wszczęcia przez organizacje związkowe sporu zbiorowego, jako narzędzia wpływu na decyzje pracodawcy oszacowano jako średnie.

Jeśli Grupa CIECH nie zapewni efektywnego systemu kontroli wewnętrznej, może nie być w stanie monitorować lub efektywnie zarządzać swoją działalnością.

Efektywne kontrole wewnętrzne są konieczne do zapewnienia rzetelności sporządzanych raportów finansowych i do skutecznego monitorowania działalności poszczególnych spółek Grupy CIECH. Jeśli w strukturze kontrolnej będą istnieć znaczące wady, Grupa CIECH może nie być w stanie efektywnie monitorować i zarządzać swoją działalnością, co może zaszkodzić jej interesom i reputacji. Nie ma pewności, że kontrola wewnętrzna będzie w stanie ujawnić wszelkie braki, a ich istnienie może mieć znaczny, niekorzystny wpływ na wyniki działalności operacyjnej oraz sytuację finansową Grupy CIECH. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Obciążenia podatkowe spółek Grupy CIECH mogą ulec zwiększeniu w wyniku bieżących i przyszłych kontroli podatkowych oraz potencjalnych zmian w obowiązujących przepisach podatkowych.

Częste zmiany w polskich przepisach podatkowych mogą mieć niekorzystny wpływ na wyniki oraz sytuację finansową Grupy.

Przy kalkulacji zobowiązań z tytułu podatku dochodowego i wszystkich innych zobowiązań podatkowych spółki Grupy CIECH kierują się oceną sytuacji i podejmują decyzje na podstawie swojej najlepszej wiedzy. Pomimo przekonania, że ich szacunki podatkowe są rozsądne, wiele czynników może zmniejszyć ich dokładność. Co więcej, polski system podatkowy znany jest ze swojej niestabilności. Przepisy podatkowe są wielokrotnie poprawiane, w tym często na niekorzyść podatników. Dodatkowo niestabilność w polskim systemie podatkowym wynika nie tylko ze zmian w prawie, ale także z opierania się na interpretacjach przepisów podatkowych wydawanych przez władze skarbowe oraz wyrokach ogłaszanych przez sądy. Wydawane interpretacje i wyroki sądowe nie są spójne oraz mogą być przedmiotem potencjalnych korekt lub zmian. Innym elementem wpływającym na brak stabilności prawa podatkowego jest konieczność wprowadzania zmian na skutek dostosowywania przepisów krajowych do nowych przepisów Unii Europejskiej.

Spółki Grupy CIECH mogą podlegać kontroli przez organy podatkowe, podczas których organy te mogą nie zgodzić się z zastosowanym przez spółki podejściem dotyczącym kwalifikacji podatkowej niektórych znaczących pozycji, włączając w to przeszłe i przyszłe zdarzenia, i w związku z tym zobowiązać spółki do ponownego obliczenia i potencjalnego zwiększenia zobowiązania podatkowego oraz zapłaty odsetek od zaległości podatkowej.

Częste zmiany w przepisach podatkowych miały i mogą mieć w przyszłości negatywny wpływ na działalność spółek Grupy CIECH, ich sytuację finansową, wyniki operacyjne i perspektywy rozwoju. Co więcej, brak stabilności w polskich przepisach podatkowych może utrudniać zdolność efektywnego planowania przyszłości i wdrażania planu biznesowego zgodnie z założeniami. Oprócz tego, zmiany w istniejącym prawie mogą również zwiększyć realną stopę podatkową, a zwiększenie obciążenia podatkowego może mieć istotny, niekorzystny wpływ na dalszy rozwój Grupy. Grupa na bieżąco monitoruje zmiany w prawie i potencjalne ryzyka podatkowe oraz podejmuje kroki w celu ich eliminacji lub istotnej redukcji poprzez stałą współpracę z renomowanymi doradcami podatkowymi oraz poprzez oficjalne zapytania kierowane do władz skarbowych. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Wahania kursów wymiany walut mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność, kondycję finansową oraz przepływy pieniężne Grupy CIECH.

Skonsolidowane wyniki finansowe Grupy są raportowane w złotych. Międzynarodowy charakter prowadzonej działalności czyni Grupę CIECH podatną na ryzyko walutowe, jako skutek różnych walut, w których rozliczane są sprzedaż, zakupy i koszty, jako skutek transakcji przeprowadzonych przez spółki zależne (które mogą być przeprowadzane w innej walucie niż ich waluta funkcjonalna) oraz jako skutek efektu przeliczenia raportowanych wyników, przepływów pieniężnych i pozycji bilansowych.

W konsekwencji prowadzenia działalności w jurysdykcjach mających inną walutę funkcjonalną niż złoty, Grupa CIECH podatna jest na ryzyko kursowe związane z przeliczeniem jednej waluty na inną. Pozycje przychodów i kosztów są przeliczane w oparciu o kurs średni, a aktywa i zobowiązania finansowe są przeliczane w oparciu o kurs wymiany z dnia bilansowego. Grupa CIECH narażona jest również na transakcyjne ryzyko kursowe, gdy jednostka zależna zawiera transakcje w innej walucie, niż waluta funkcjonalna tej jednostki.

Z tytułu ekspozycji walutowej zakupów surowców, sprzedaży produktów, pożyczek udzielonych i otrzymanych oraz gotówki utrzymywanej w zagranicznych walutach, Grupa CIECH była i będzie narażona na wahania kursu wymiany walut, które mogą mieć znaczny wpływ na jej wyniki operacyjne, aktywa i zobowiązania finansowe oraz przepływ gotówki w złotówkach. Wahania kursów wymiany walut mogą również znacząco wpływać na porównywalność wyników Grupy pomiędzy okresami.

Główne źródła ekspozycji Grupy CIECH na ryzyko walutowe to euro oraz dolar amerykański. Szacowana bilansowa ekspozycja na ryzyko walutowe w euro (z wyłączeniem Grupy SDC) wynosiła 225,7 mln EUR oraz 273,2 mln EUR, odpowiednio na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 2015 roku.

Grupa dąży do naturalnego zabezpieczenia swojej ekspozycji walutowej, włączając w to dopasowanie przepływów w danej walucie wynikających ze sprzedaży i zakupów oraz denominowanie zadłużenia w niektórych walutach, w celu dopasowania go do przewidywanej ekspozycji na ryzyko walutowe w działalności operacyjnej. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Grupa CIECH narażona jest na utratę wartości należności w przypadku braku płatności przez kontrahentów.

Grupa CIECH narażona jest na operacyjne ryzyko kredytowe, które związane jest z ryzykiem braku spłaty należności przez kontrahentów handlowych i pozostałych dłużników. Trudności finansowe doświadczane przez kontrahentów, włączając w to upadłości, restrukturyzacje i likwidacje lub potencjalne osłabienie koniunktury w branży, zwiększają to ryzyko. Na dzień 31 grudnia 2015 roku, około 24% wierzytelności handlowych Grupy CIECH było w posiadaniu 10 największych klientów (według przychodów ze sprzedaży). Rating kredytowy tych odbiorców, będących członkami wielkich międzynarodowych grup, jest oceniany przez agencje ratingowe i wywiadownie gospodarcze jako najwyższy, a ryzyko jako najniższe. Ryzyko portfela wierzytelności jest zminimalizowane poprzez ubezpieczenie wierzytelności. W przypadku 10 największych odbiorców towarów, 73% ich wierzytelności było ubezpieczonych. Znaczna część sprzedaży do nieubezpieczonych odbiorców odbywa się w ramach przedpłaty lub akredytywy.

Z powodu koncentracji bazy klientów pewne kwoty mogą pozostawać należne (przeterminowane) od pojedynczego klienta w dowolnym momencie, ale skala ubezpieczenia portfela wierzytelności (70-80%) i zastosowanie factoringu do ubezpieczonej części portfela powodują, że wpływ potencjalnych opóźnień płatniczych lub utrata wierzytelności od odbiorców ma nieznaczny wpływ na wyniki operacyjne i płynność finansową Grupy. Terminy płatności udzielane kontrahentom wynoszą od 30 do 270 dni, natomiast średni ważony (kwotą wierzytelności) waha się od 50-60 dni.

Pomimo zaadoptowania przez Grupę CIECH procedur i polityki mających na celu zminimalizowanie ryzyka kredytowego, takich jak ubezpieczenie wierzytelności, monitorowanie ryzyka kredytowego oraz przydzielanie klientom limitów kredytowych, wspomniane procedury i polityka nie chronią całkowicie Grupy przed ryzykiem braku płatności przez kontrahentów. Ryzyko to oszacowano jako niskie.

Wahania stóp procentowych mogą mieć niekorzystny wpływ na wyniki finansowe Grupy.

Grupa CIECH narażona jest na ryzyko stopy procentowej, w związku z uzależnieniem kosztów finansowania części zadłużenia oraz kosztów finansowania należności w ramach factoringu od poziomu rynkowych stóp procentowych. Oprocentowanie kredytu terminowego (w wysokości 1 045 mln zł na koniec 2015 roku), obligacji krajowych (o wartości nominalnej 160 mln zł na koniec 2015 roku), kredytu dostępnego na podstawie umowy kredytu odnawialnego (o wartości maksymalnej 250 mln zł) oraz koszt finansowania należności w PLN w ramach factoringu, są uzależnione od zmiennej stopy WIBOR i EURIBOR. Oprocentowanie zadłużenia z tytułu kredytu terminowego (w wysokości 69,7 mln EUR), dostępnych kredytów obrotowych w EUR oraz koszt finansowania należności walutowych w ramach factoringu są uzależnione od zmiennej stopy EURIBOR. Ryzyko stopy procentowej w zadłużeniu z tytułu obligacji w PLN o wartości nominalnej 80 mln zł, w kredycie terminowym w wysokości 1 045 mln zł oraz 69,7 mln EUR zostały zabezpieczone przy wykorzystaniu kontraktu zabezpieczających zmienną stopę procentową. Ryzyko oszacowano jako niskie.

Polisy ubezpieczeniowe posiadane przez spółki Grupy CIECH mogą nie chronić, lub nie chronić całkowicie, od niektórych zakłóceń w prowadzeniu przedsiębiorstwa, globalnych konfliktów lub nieodłącznych niebezpieczeństw związanych z ich działalnością i produktami.

Spółki Grupy CIECH posiadają polisy ubezpieczeniowe, zawierane z międzynarodowymi i lokalnymi ubezpieczycielami, zapewniające ochronę (z pewnymi ograniczeniami, co do zakresu podmiotowego oraz merytorycznego) od wybranych ryzyk operacyjnych, włączając w to ubezpieczenia uszkodzenia mienia, ubezpieczenia utraty zysku, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności, odpowiedzialności cywilnej za produkt, ubezpieczenia towarów w trakcie transportu, ubezpieczenia taboru kolejowego i pojazdów, ubezpieczenia członków władz spółek od odpowiedzialności cywilnej i ubezpieczenie należności. Typy i kwoty ubezpieczeń, jakie obecnie posiadają spółki z Grupy CIECH są zgodne ze zwyczajowymi praktykami w segmentach przemysłu chemicznego i są adekwatne do prowadzonej przez nie działalności. Posiadane ubezpieczenie nie obejmuje wszystkich potencjalnych zagrożeń związanych z zakresem działalności lub innych zagrożeń, za które Grupa może być odpowiedzialna. Na przykład, polisy ubezpieczeniowe mogą nie chronić od katastrof naturalnych, niektórych zakłóceń w prowadzeniu przedsiębiorstwa, globalnych konfliktów lub nieodłącznych niebezpieczeństw związanych z działalnością i produktami wytwarzanymi przez Grupę. Oprócz tego, polisy podlegają standardowym udziałom własnym, wkluczeniom i ograniczeniom, które mogą wpłynąć na możliwość zgłoszenia roszczenia. W związku z tym, nie ma pewności, że posiadane ubezpieczenie odpowiednio chroni od wszelkich możliwych zagrożeń lub, że sumy ubezpieczenia są wystarczające do zapobieżenia wszelkim znaczącym stratom. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Zagrożenia związane z zadłużeniem

Zobowiązania Grupy CIECH w zakresie obsługi zadłużenia mogą mieć istotny, niekorzystny wpływ na działalność, wyniki operacyjne, sytuację finansową lub zdolność do wykupu papierów dłużnych.

Grupa CIECH ma znaczące zobowiązania w zakresie obsługi zadłużenia. Na dzień 31 grudnia 2015 roku, zadłużenie wynosiło około 1 560 mln zł, włączając w to umowy leasingu finansowego, a zobowiązania w zakresie obsługi tego zadłużenia będą istnieć w dającej się przewidzieć przyszłości. Zobowiązania w zakresie obsługi zadłużenia mogą mieć ważne konsekwencje, włączając w to, lecz nie ograniczając do:

- utrudnienia w spłacie zadłużenia;
- zwiększenia podatności oraz zmniejszenie elastyczności w odpowiedzi na pogorszenie koniunktury w branży lub ogólnie niekorzystne warunki ekonomiczne i przemysłowe;
- ograniczenia zdolności do uzyskania dodatkowego finansowania w celu finansowania kapitału obrotowego, nakładów inwestycyjnych, rozwoju działalności, przejęć i innych celów korporacyjnych oraz zwiększone koszty przyszłych pożyczek i kredytów;
- konieczności przeznaczenia znacznej części generowanych przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej do spłaty zadłużenia oraz odsetek, co oznacza ograniczenie dostępności środków dla celów finansowania działalności operacyjnej, rozwoju produktów, nakładów inwestycyjnych oraz innych celów korporacyjnych;
- ograniczenia elastyczności w reagowaniu na oraz planowaniu względem zmian w branży i środowisku, w którym działa Grupa oraz
- usytuowania w niekorzystnym konkurencyjnie położeniu w porównaniu do konkurentów, którzy mogą być zadłużeni w mniejszym stopniu.

Czynniki te mogą mieć znaczny, niekorzystny wpływ na możliwość regulowania zobowiązań związanych z zadłużeniem Grupy CIECH.

Ponadto, część zadłużenia Grupy, jest oprocentowana według zmiennej stopy, w oparciu o WIBOR oraz EURIBOR. Wahania WIBOR i EURIBOR lub zaistnienie zakłóceń rynkowych mogą zwiększyć całkowite obciążenie odsetkowe i mogą mieć niekorzystny wpływ na możliwość regulowania zobowiązań związanych z zadłużeniem Grupy. Grupa CIECH zawiera transakcje zabezpieczające (transakcje IRS i CIRS) w celu ograniczenia wpływu tego ryzyka. W ramach kredytu terminowego Grupy, marża kredytu uzależniona jest od poziomu wskaźnika zadłużenia osiąganego przez Grupę. Niekorzystna zmiana wskaźnika może powodować wzrost marży kredytu i zwiększyć obciążenie odsetkowe. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Grupa CIECH wymaga znacznej ilości gotówki do obsługi swojego zadłużenia i utrzymania działalności operacyjnej. Możliwości generowania wystarczającej ilości gotówki zależą od wielu czynników znajdujących się poza kontrolą Grupy.

Możliwości Grupy CIECH do dokonywania terminowych płatności w celu spłaty zadłużenia oraz finansowania kapitału obrotowego i nakładów inwestycyjnych, zależą od przyszłych działań operacyjnych i możliwości wygenerowania wystarczającej ilości gotówki. Do pewnego stopnia zależy to od sukcesu strategii biznesowej oraz od ogólnych czynników ekonomicznych, finansowych, konkurencyjnych, handlowych, ustawowych, związanych z przepisami i innych, z których wiele znajduje się poza kontrolą Grupy.

Nie ma pewności, że wygenerowane przez Grupę przepływy pieniężne z działalności operacyjnej będą wystarczająco wysokie, że prognozy dotyczące realizacji oszczędności, wzrostu przychodów i usprawnień operacyjnych zostaną zrealizowane, ani że kwota możliwego do uzyskania przez Grupę w przyszłości finansowania dłużnego i kapitałowego będzie wystarczająca, aby zapewnić możliwość terminowej spłaty zadłużenia lub finansowanie pozostałych potrzeb w zakresie płynności.

Jeżeli przyszłe przepływy pieniężne Grupy CIECH z działalności operacyjnej oraz inne zasoby kapitałowe okażą się niewystarczające w celu terminowej spłaty zobowiązań lub zaspokojenia potrzeb związanych z płynnością, Grupa może być zmuszona do:

- ograniczenia lub odroczenia działań biznesowych oraz nakładów inwestycyjnych;
- zbycia aktywów;
- uzyskania dodatkowego finansowania dłużnego lub finansowania kapitałem własnym; lub
- restrukturyzacji lub refinansowania całości lub części zadłużenia w terminie lub przed terminem wykupu.

Nie ma gwarancji, że Grupa CIECH będzie mogła skorzystać z którejkolwiek z powyższych możliwości w terminie lub na satysfakcjonujących warunkach, o ile w ogóle. Każdy przypadek niewywiązania się z obowiązku realizacji terminowej płatności z tytułu zadłużenia finansowego

prawdopodobnie poskutkowałyby obniżeniem ratingu kredytowego Grupy CIECH, co mogłoby także niekorzystnie wpłynąć na zdolność do dalszego zadłużania się. Ponadto, warunki zaciągniętego zadłużenia, w tym z tytułu kredytu terminowego, obligacji krajowych i kredytu odnawialnego oraz wszelkiego przyszłego zadłużenia mogą ograniczać zdolność Grupy do skorzystania z którejkolwiek z powyższych możliwości. Ponadto wszelkie możliwości refinansowania długu mogłyby być dostępne w oparciu o wyższe oprocentowanie oraz pociągając za sobą konieczność przestrzegania trudniejszych do spełnienia warunków umów, co w konsekwencji mogłoby jeszcze bardziej ograniczyć działalność oraz pogorszyć sytuację finansową i wyniki działalności Grupy. Nie ma gwarancji, że jakiegokolwiek aktywa, których zbycie byłoby konieczne, będą mogły zostać sprzedane ani, że w przypadku ich sprzedaży, termin realizacji takiej sprzedaży oraz kwota wpływów z takiej sprzedaży będą możliwe do przyjęcia. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Pomimo obecnego poziomu zadłużenia, spółka CIECH S.A. oraz jej spółki zależne nadal mogą mieć możliwość zaciągania znaczących kwot dodatkowego długu. Powyższe mogłoby dodatkowo podwyższyć ryzyko związane ze znaczącym wykorzystaniem przez nie dźwigni finansowej.

CIECH S.A. oraz jej spółki zależne mają i mogą mieć w przyszłości możliwość zaciągania znaczących kwot dodatkowego długu. Warunki umowy kredytu terminowego i odnawialnego, obligacji krajowych, oraz umowy regulujące pozostałe istniejące zadłużenie nie zakazują całkowicie, ani nie będą zakazywać dokonywania tego w przyszłości. Umowa kredytu odnawialnego przewiduje dostęp do kredytu odnawialnego, w ramach którego istnieje możliwość okresowego zadłużania się. Ponadto umowa kredytu terminowego i odnawialnego oraz warunki emisji obligacji krajowych nie zabraniają spółkom z Grupy CIECH zaciągania innych zobowiązań, które nie stanowią zadłużenia. Ewentualne zwiększenie obecnego poziomu zadłużenia o wartość nowego długu mogłoby spowodować dalszy wzrost ryzyka związanego z zadłużeniem, na które to ryzyko narażona jest obecnie zarówno CIECH S.A., jak i spółki zależne. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Grupa CIECH podlega restrykcyjnym warunkom umów finansowania, które mogą ograniczać jej zdolność do finansowania przyszłych operacji oraz zaspokajania własnych potrzeb kapitałowych w celu realizowania możliwości i działań biznesowych.

Umowa kredytu terminowego i odnawialnego ogranicza, między innymi, zdolność spółek Grupy CIECH do:

- zaciągania lub gwarantowania dodatkowego zadłużenia oraz emitowania niektórych akcji uprzywilejowanych;
- ustanawiania niektórych zastawów lub zaciągania zobowiązań zabezpieczonych zastawem;
- dokonywania niektórych płatności, włączając w to dywidendy lub inne formy wypłaty z zysku, w odniesieniu do akcji takiego podmiotu;
- ustanawiania obciążeń lub ograniczeń dotyczących płatności dywidend lub innych wypłat z zysku, kredytów lub zaliczek oraz z tytułu przeniesienia aktywów na rzecz takiego podmiotu;
- sprzedaży, dzierżawy lub przeniesienia niektórych aktywów,
- konsolidacji lub łączenia się z innymi podmiotami; oraz
- naruszenia zabezpieczenia ustanowionego na rzecz kredytodawców.

Wszystkie powyższe ograniczenia podlegają istotnym wyjątkom i kwalifikacjom. Mimo powyższych wyjątków i kwalifikacji, obowiązujące warunki mogłyby ograniczać zdolność spółek Grupy CIECH do finansowania przyszłej działalności i zaspokajania potrzeb kapitałowych w celu realizowania ewentualnych możliwości i działań biznesowych w interesie poszczególnych spółek.

Warunki umowy kredytu terminowego i odnawialnego zobowiązują także do utrzymywania określonego poziomu wskaźnika dźwigni finansowej netto. Zdolność Grupy CIECH do spełnienia warunków dotyczących wskaźników finansowych może podlegać niekorzystnemu wpływowi zdarzeń będących poza jej kontrolą; nie ma więc pewności, że Grupa będzie w stanie spełnić powyższe wymagania odnośnie wspomnianych wskaźników. Naruszenie warunków takich umów finansowych oraz brak możliwości naprawy skutków tego naruszenia, bądź brak uzyskania zwolnienia z obowiązku naprawy tego naruszenia od kredytodawców, stanowiłoby o braku wywiązania się przez Grupę ze zobowiązań wynikających z takiej umowy, co mogłoby spowodować brak realizacji postanowień innych umów o finansowanie, oraz spowodować zakończenie udostępniania przez kredytodawców kredytu na podstawie takich umów o finansowanie oraz uznanie przez nich wszystkich należnych im kwot za wymagalne. Nie ma gwarancji, że wartość aktywów Grupy CIECH będzie wystarczająca do celów pełnej spłaty powyższego zadłużenia oraz pozostałych zobowiązań z tytułu zadłużenia. Ryzyko oszacowano jako średnie.

Zdolność Grupy CIECH do kontynuowania działalności jest uzależniona od przyszłych wyników operacyjnych oraz zdolności do generowania gotówki.

Szacuje się, że wielkości przepływów pieniężnych Grupy CIECH będą wystarczające, aby zaspokoić przewidywane potrzeby finansowe. Nie ma jednak gwarancji, że Grupa wygeneruje wystarczającą wielkość przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej, ani że dostępna kwota przyszłego zadłużenia będzie wystarczająca, aby zapewnić możliwość obsługi i terminowej spłaty zadłużenia, finansowania innych potrzeb związanych z wymogami kapitałowymi lub wszelkich strat operacyjnych, lub kontynuowania działalności. Jeżeli przyszłe przepływy pieniężne Grupy CIECH z działalności operacyjnej oraz inne zasoby kapitałowe okażą się niewystarczające w celu terminowej spłaty zobowiązań lub zaspokojenia potrzeb związanych z płynnością, Grupa może być zmuszona do: ograniczenia lub odroczenia działań biznesowych oraz wydatków kapitałowych; zbycia aktywów; uzyskania dodatkowego finansowania dłużnego lub finansowania kapitałem własnym; restrukturyzacji lub refinansowania całości lub części zadłużenia, w terminie lub przed terminem wykupu; lub rezygnacji z możliwości takich jak np. przejęcia innych spółek. Rodzaj, termin i warunki każdej z powyższych możliwości są uzależnione od zapotrzebowania Grupy CIECH na gotówkę oraz warunków panujących na rynkach finansowych. Nie ma pewności, że jakiegokolwiek przyszłe źródła finansowania będą dostępne dla Grupy w określonym terminie, ani zapewnić zasadności warunków obowiązujących w odniesieniu do wszelkich przyszłych źródeł finansowania. Nie ma gwarancji, że obecne oczekiwania dotyczące wielkości przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej, które będą zależeć od wielu przyszłych czynników i warunków, z których wiele jest poza kontrolą Grupy, będą dokładne. Takie prognozy przepływów pieniężnych stanowią jedynie szacunki dotyczące przyszłych zdarzeń, natomiast rzeczywiste zdarzenia będą się zapewne różnić od obecnych

szacunków (różnica ta może być znacząca). Nie ma gwarancji, że wszelkie dodatkowe źródła finansowania będą dla Grupy CIECH dostępne na rozsądnych warunkach handlowych, o ile w ogóle. Ryzyko oszacowano jako średnie.

3.5. Perspektywy rozwoju

Perspektywy rozwoju Grupy CIECH wynikają zarówno z jej pozycji na rynku i w branży chemicznej jak i obecnych oraz prognozowanych uwarunkowań otoczenia Grupy w Polsce i na świecie.

Grupa CIECH ma mocną pozycję na wielu rynkach produktowych i jest:

- drugim europejskim producentem sody kalcynowanej i oczyszczonej (utrzymującym od wielu lat wysoką konkurencyjność kosztową);
- jedynym polskim producentem i głównym dostawcą na krajowy rynek w zakresie sody kalcynowanej i oczyszczonej, chlorku wapnia, żywic epoksydowych;
- największym polskim producentem soli warzonej, środków ochrony roślin, żywic poliestrowych nasyconych i lampionów szklanych;
- istotnym dostawcą na europejskie rynki sody kalcynowanej i oczyszczonej, chlorku wapnia, żywic epoksydowych, krzemianów sodu.

Powyższe jest dobrą bazą dla dalszej poprawy konkurencyjności Grupy CIECH poprzez rozwój portfela produktów, odbiorców i rynków geograficznych.

W perspektywie krótkoterminowej do najistotniejszych czynników makroekonomicznych w otoczeniu Grupy CIECH należy zaliczyć:

- **Niski poziom cen surowców energetycznych** (związane z umiarkowanym tempem rozwoju globalnej gospodarki i zdecydowanym spadkiem dynamiki PKB w Chinach).
- **Niewielki wzrost aktywności gospodarczej w Europie** (niewielkie tempo wzrostu produkcji przemysłowej w UE; stosunkowo wysokie bezrobocie nie sprzyjające znacznemu wzrostowi popytu wewnętrznego).
- **Umiarkowane tempo rozwoju na rynkach docelowych Grupy** (powrót do wzrostowej dynamiki produkcji budowlanej w UE; niewielki wzrost produkcji chemicznej w UE).
- **Stabilizację sytuacji w europejskim systemie bankowym** (zwiększona aktywność kredytowa banków).
- **Sytuacja w gospodarce światowej**, w szczególności trudny do oszacowania kierunek zmian PKB gospodarki chińskiej.

W ocenie Grupy w perspektywie średnio- i długoterminowej przeważać będą czynniki makroekonomiczne sprzyjające dalszemu rozwojowi i umocnieniu pozycji Grupy CIECH na obecnych i pokrewnych rynkach:

POZYTYWNE

- **Stosunkowo wysoka dynamika PKB Polski** (prognozowane dynamiki rozwoju gospodarczego Polski, należące do najwyższych w UE – średniorocznie rzędu 3%-3,5% PKB do końca tej dekady, stwarzające dobre podstawy do dalszego zrównoważonego rozwoju kraju).
- **Dobre postrzeganie Polski przez inwestorów zagranicznych** (utrzymanie napływu inwestycji do naszego kraju na poziomie rzędu 1 miliarda EUR rocznie; stabilna pozycja Polski w międzynarodowych rankingach konkurencyjności).
- **Duży potencjał wzrostu popytu na chemikalia w Polsce**, gdzie ich zużycie *per capita* na poziomie rzędu 400 EUR jest jeszcze ok. 3-4-krotnie niższe niż w Europie Zachodniej (w tym obecność Grupy CIECH na stosunkowo szybko rosnących chemicznych rynkach w Europie Środkowo-Wschodniej).

NEGATYWNE

- **Uregulowania Unii Europejskiej obniżające konkurencyjność polskich podmiotów** (negatywne skutki Dyrektywy EU ETS w sprawie emisji gazów cieplarnianych; znaczące zaostrzenie warunków korzystania ze środowiska przez podmioty gospodarcze od 2016 roku w efekcie wdrożenia Dyrektywy IED w sprawie emisji przemysłowych).

4. Działalność operacyjna

4.1. Charakterystyka Grupy

Grupa CIECH jest wiodącym producentem środków chemicznych na rynku środkowoeuropejskim, liderem przemysłu chemicznego w Polsce, skupiającym krajowe i zagraniczne spółki produkcyjne, handlowe i usługowe, prowadzące działalność w obszarze sektora chemicznego. Grupa jest istotnym krajowym producentem w branży chemicznej, koncentruje działalność operacyjną głównie na rynkach Unii Europejskiej.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy CIECH jest produkcja i sprzedaż produkowanych przez Grupę CIECH wyrobów chemicznych. Dodatkowo Grupa CIECH prowadzi sprzedaż towarów chemicznych nabywanych od producentów spoza Grupy.

Głównymi produktami sprzedawanymi przez Grupę w 2015 roku na rynku polskim były: soda kalcynowana, sól warzona, soda oczyszczona, żywice, środki ochrony roślin, opakowania szklane i inne chemikalia. Do najważniejszych produktów eksportowanych przez Grupę należały: soda kalcynowana, soda oczyszczona, żywice epoksydowe oraz krzemiany sodu. Największym zagranicznym rynkiem zbytu dla Grupy CIECH były kraje Unii Europejskiej.

Grupa CIECH jest wyłącznym lub dominującym eksporterem w zakresie: sody kalcynowanej produkowanej w Polsce (100%), sody oczyszczonej produkowanej w Polsce (100%), chlorku wapnia produkowanego w Polsce (100%), żywic epoksydowych (80%). Ponadto Grupa jest znaczącym eksporterem w zakresie: szkliwa sodowego oraz soli. Najważniejszym rynkiem zbytu dla produktów Grupy CIECH jest Unia

Europejska, w tym głównie Niemcy oraz kraje Europy Środkowo-Wschodniej. Znaczna część sody kalcynowanej z Rumunii trafia na rynki zamorskie, znajdując swoich odbiorców głównie w Indiach, Afryce Północnej i na Bliskim Wschodzie.

W roku 2015 Grupa działała w czterech segmentach: sodowym, organicznym, krzemianów i szkła oraz segmencie transportowym. Produkty Grupy są oferowane do gałęzi przemysłu takich, jak szklarski, meblarski, chemiczny, agrochemiczny, handlu/dystrybucji, detergentów, tworzyw sztucznych, spożywczych, farbiarski i lakierniczy, budowlany, samochodowy i dóbr konsumenckich oraz są używane w rolnictwie. Główne kategorie produktów Grupy, ich zastosowania i nasze segmenty biznesu prezentują się następująco:

Struktura i przedmiot działania Grupy CIECH na dzień 31 grudnia 2015 roku

	Segment sodowy	Segment organiczny	Segment krzemiany i szkło	Segment transportowy
Spółki	CIECH Soda Polska CIECH Soda Deutschland CIECH Soda Romania	CIECH Sarzyna CIECH Pianki	CIECH Vitrosilicon CIECH Soda Romania	CIECH Cargo CIECH Transclean
Produkty Usługi	soda kalcynowana sól warzona soda oczyszczona energia	żywice epoksydowe żywice poliestrowe nasycone i nienasycone produkty agro pianki poliuretanowe	lampiony i słoje krzemiany sodu i potasu	usługi przewozowe, spedycyjne, przeładunki operacje bocznicowe wynajem wagonów
Odbiorcy	przemysł szklarski, spożywczy, detergentowy, farmaceutyczny i gospodarstwa domowe	rolnictwo, przemysł meblowy i farbiarski	przemysł chemiczny, spożywczy, detergentowy, farbiarski i gospodarstwa domowe	głównie spółki Grupy CIECH
Rynki	globalny, europejski, krajowy	globalny, europejski, krajowy	globalny, europejski, krajowy	krajowy

Źródło: CIECH S.A.

SEGMENT SODOWY

Grupa CIECH jest producentem sody kalcynowanej (jeden producent sody w Polsce), soli warzonej, sody oczyszczonej oraz chlorku wapnia. Soda kalcynowana (zarówno ciężka, jak i lekka) jest wykorzystywana przy produkcji szkła (szyb i opakowań szklanych), produkcji detergentów oraz w branżach: metalurgicznej oraz chemicznej. Produkty tego segmentu sprzedawane są głównie przez jednostkę dominującą CIECH S.A. Produkcja wyrobów segmentu sodowego wytwarzanych przez Grupę CIECH realizowana jest w spółce CIECH Soda Polska S.A., rumuńskiej spółce CIECH Soda Romania S.A. oraz w niemieckiej spółce CIECH Soda Deutschland GmbH&Co. KG.

Segment sodowy wygenerował w 2015 roku przychody ze sprzedaży w wysokości 2 241 228 tys. zł, EBITDA w wysokości 629 924 tys. zł oraz znormalizowaną EBITDA w wysokości 655 793 tys. zł, natomiast w 2014 roku przychody ze sprzedaży w wysokości 2 052 792 tys. zł, EBITDA w wysokości 464 311 tys. zł i znormalizowaną EBITDA w wysokości 436 095 tys. zł.

Charakterystyka kluczowych spółek produkcyjnych prowadzących działalność w ramach segmentu sodowego:

- **CIECH Soda Polska S.A.** – CIECH Soda Polska powstała w 2007 roku w wyniku wniesienia przez JANIKOSODA S.A. oraz SODA MAŃTWE S.A. aportów w postaci przedsiębiorstw tych spółek. JANIKOSODA S.A. objęła 46,49% udziałów, a SODA MAŃTWE S.A. 53,51% udziałów w kapitale zakładowym Soda Polska Ciech. W dniu 12 czerwca 2012 roku nastąpiło przekształcenie spółki w spółkę akcyjną. CIECH Soda Polska S.A. posiada dwa zakłady produkcyjne znajdujące się w Inowrocławiu oraz w Janikowie. Jest drugim na rynku europejskim producentem sody kalcynowanej ciężkiej i lekkiej. Produkuje także sól warzoną mokłą i suchą (w tym Sól Kujawską). Zajmuje pozycję największego producenta soli warzonej w kraju. Inne wyroby spółki to m.in. soda oczyszczona, chlorek wapnia, kreda strącana, masy chłonne. Wszystkie wymienione produkty mają szerokie zastosowanie przemysłowe. Ich głównymi grupami odbiorców są międzynarodowe koncerny szklarskie, krajowe huty szkła, producenci detergentów, przemysł chemiczny, metalurgiczny, spożywczy, paszowy i farmaceutyczny, sektor uzdatniania wody oraz gospodarstwa domowe. Produkcja sody kalcynowanej oscyluje wokół wielkości 1200 tt/r. Spółka posiada certyfikaty: ISO 9001, ISO 14001, GMP +B2, HACCP, Kosher, stosuje również zasady GMP w produkcji sody oczyszczonej z przeznaczeniem farmaceutycznym.

- **CIECH Soda Deutschland GmbH&Co. KG (Grupa SDC)** – niemiecki producent sody kalcynowanej i sody oczyszczonej z siedzibą w Stassfurt. Od 130 lat zajmuje się produkcją sody kalcynowanej w ramach wykorzystania źródeł wapienia i soli kamiennej. Przejęcie zakładu przez

CIECH S.A. nastąpiło w 2007 roku, a rok później uruchomiono nową instalację do produkcji sody ciężkiej. Spółka posiada certyfikaty: ISO 9001, ISO 14001, ISO 50001, Kosher, GMP+B2, stosuje również zasady GMP w produkcji sody oczyszczonej z przeznaczeniem farmaceutycznym oraz wytyczne normy ISO 22000 dla produktów z przeznaczeniem spożywczym.

● **CIECH Soda Romania S.A.** – nabyta w 2006 roku, jest pierwszą zagraniczną spółką produkcyjną Grupy CIECH, rumuńskim producentem m.in. sody kalcynowanej oraz wyrobów sodopochodnych. Spółka posiada certyfikat ISO 9001.

SEGMENT ORGANICZNY

Grupa CIECH jest producentem wielu organicznych związków chemicznych. W 2015 roku produkowała m.in. pianki poliuretanowe, żywice epoksydowe oraz żywice poliestrowe. Produkty te używane są w przemyśle: meblarskim, motoryzacyjnym, farbiarskim oraz elektronicznym. Grupa produkuje również środki ochrony roślin stosowane w rolnictwie.

Segment organiczny wygenerował w 2015 roku przychody ze sprzedaży w wysokości 769 877 tys. zł, EBITDA w wysokości 85 741 tys. zł oraz znormalizowaną EBITDA w wysokości 85 391 tys. zł, natomiast w 2014 roku przychody ze sprzedaży w wysokości 784 141 tys. zł, EBITDA w wysokości 67 682 tys. zł i znormalizowaną EBITDA w wysokości 68 272 tys. zł.

Charakterystyka kluczowych spółek produkcyjnych prowadzących działalność w ramach segmentu organicznego:

● **CIECH Sarzyna S.A.** – produkuje środki ochrony roślin (herbicydy, fungicydy, insektycydy, zaprawy nasienne), żywice epoksydowe oraz żywice poliestrowe. Pełny asortyment produkcji obejmuje ponad tysiąc pozycji i ich odmian, w różnych postaciach chemicznych, formach użytkowych, opakowaniach, stosownie do rynku docelowego i aplikacji. Do najbardziej znanych znaków handlowych spółki należą Epidian, Chwastox i Polimal. Podstawową działalność produkcyjną uzupełniają działania związane z usługowym prowadzeniem formułacji wyrobów, konfekcjonowaniem lub dystrybucją, które mogą być prowadzone na rzecz partnerów gospodarczych na podstawie własnej bazy produkcyjnej, potencjału kadrowego i sieci dystrybucyjnej. Zakłady posiadają certyfikat zgodności zintegrowanego systemu zarządzania z wymaganiami norm ISO 9001, ISO 14001, PN 18001 oraz certyfikat WSK dla produktów podwójnego zastosowania.

● **Ciech Pianki Sp. z o.o.** – spółka zajmuje się produkcją i sprzedażą pianek PUR, koncentrując działalność operacyjną głównie na rynkach Europy Środkowo-Wschodniej, a jej głównym odbiorcą jest rynek meblarski. Produkowane przez nią pianki można podzielić na 5 podstawowych grup: pianki lekkie, pianki standardowe, pianki wysokoelastyczne, pianki standardowe niepalne, pianki wysokoelastyczne niepalne. Poza blokami w swojej ofercie posiadają również wyroby cięte z bloków: płyty, kształtki, komplety, bloki rozkrojone, bonelle, płyty rolowane.

SEGMENT KRZEMIANY I SZKŁO

Obejmuje przede wszystkim produkty spółki CIECH Vitrosilicon S.A., CIECH Soda Romania S.A. (sprzedawane w ramach prowadzonej przez CIECH S.A. działalności handlowej), takie jak szkło i szklivo sodowe. W ramach Grupy wytwarzane są produkty ze szkła, do których można zaliczyć m.in. opakowania szklane (lampiony i słoje). Wyroby ze szkła wykorzystywane są w budownictwie, przemyśle spożywczym i do produkcji zniczy.

Segment krzemiany i szkło wygenerował w 2015 roku przychody ze sprzedaży w wysokości 175 012 tys. zł, EBITDA w wysokości 33 590 tys. zł oraz znormalizowaną EBITDA w wysokości 33 437 tys. zł, natomiast w 2014 roku przychody ze sprzedaży w wysokości 350 562 tys. zł, EBITDA w wysokości 35 981 tys. zł i znormalizowaną EBITDA w wysokości 36 068 tys. zł.

Charakterystyka kluczowej spółki produkcyjnej prowadzącej działalność w ramach segmentu krzemiany i szkło:

● **CIECH Vitrosilicon S.A.** – Spółka wytwarza opakowania szklane: słoje, lampiony do zniczy, szkliste krzemiany sodu i potasu, szkło wodne sodowe i potasowe. CIECH Vitrosilicon S.A. posiada dwa zakłady produkcyjne: w Łłowej, gdzie mieści się siedziba Zarządu firmy oraz produkowane jest szkło wodne oraz opakowania szklane oraz w Żarach, gdzie odbywa się produkcja szklanych krzemianów sodu i potasu. Spółka posiada certyfikaty: ISO 9001, ISO 14001.

● **CIECH Soda Romania S.A.** – nabyta w 2006 roku, jest pierwszą zagraniczną spółką produkcyjną Grupy CIECH, rumuńskim producentem m.in. szkła wodnego oraz szklivi sodowego. Spółka posiada certyfikat ISO 9001.

SEGMENT TRANSPORTOWY

Obejmuje działalność spółek CIECH Cargo Sp. z o.o. oraz CIECH Transclean Sp. z o.o. dedykowanych głównie obsłudze transportu drogowego i kolejowego w Grupie CIECH.

Segment transportowy wygenerował w 2015 roku przychody ze sprzedaży w wysokości 122 628 tys. zł, EBITDA w wysokości 16 164 tys. zł oraz znormalizowaną EBITDA w wysokości 13 349 tys. zł, natomiast w 2014 roku przychody ze sprzedaży w wysokości 98 213 tys. zł, EBITDA w wysokości 11 257 tys. zł i znormalizowaną EBITDA w wysokości 13 590 tys. zł.

4.2. Istotne wydarzenia w 2015 roku i do dnia zatwierdzenia sprawozdania

Nowe nazwy spółek w Grupie CIECH

W 2015 roku decyzją Zarządu CIECH S.A. wprowadzono dla potrzeb marketingowych i wizerunkowych Grupy CIECH ujednolicenie nazw spółek należących do Grupy.

Zmianami objęto następujące spółki:

Poprzednia nazwa	Nowa nazwa
Soda Polska Ciech S.A.	CIECH Soda Polska S.A.
S.C. Uzinele Sodice Govora - Ciech Chemical Group S.A.	CIECH Soda Romania S.A.
Sodawerk Stassfurt GmbH & Co. KG	CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG
Zakłady Chemiczne „Organika-Sarzyna” S.A.	CIECH Sarzyna S.A.
Vitrosilicon S.A.	CIECH Vitrosilicon S.A.
TRANSODA Sp. z o.o.	CIECH Cargo Sp. z o.o.
TRANSCLEAN Sp. z o.o.	CIECH Transclean Sp. z o.o.
Ciech Trademarks Sp. z o.o.	CIECH R&D Sp. z o.o.

Zakończenie rozbudowy mocy produkcyjnych zakładów sodowych - projekt SODA +200 oraz intensyfikacja produkcji soli

Unowocześnianie zakładów produkcyjnych jest jednym z podstawowych filarów rozwoju Grupy CIECH. Najważniejszym projektem realizowanym w 2015 roku była rozbudowa mocy produkcyjnych zakładu sodowego w Inowrocławiu z obecnych 600 do 800 tysięcy ton rocznie. Ukończony w 2015 roku pierwszy etap inwestycji o nazwie projekt SODA +200 spowodował wzrost mocy zakładu o 60 tysięcy ton produktów rocznie. Kolejne 140 tys. ton zostało oddane do użytku w pierwszym kwartale 2016 roku. Całkowita wartość programu SODA +200 według aktualnych szacunków wyniesie około 300 mln złotych.

Równolegle w 2015 roku w sąsiednim zakładzie w Janikowie, zakończyła się inwestycja mająca na celu intensyfikację produkcji soli suchej z soli mokrej. W jej wyniku produkcja tego asortymentu wzrosła z 1 tysiąca ton do 1,7 tysiąca ton produktu dziennie. Jest ona odpowiedzią na odnotowywane zapotrzebowanie rynkowe, w jej efekcie zakład w Janikowie będzie przerabiał prawie całość produkowanej soli mokrej na wysokogatunkową sól suchą.

Znacząca umowa na zakup węgla energetycznego

W dniu 13 maja 2015 roku spółka CIECH Soda Polska S.A. zawarła z Kompanią Węglową S.A. umowę zakupu węgla energetycznego. Przedmiotem umowy jest sprzedaż przez Kompanię Węglową S.A. do CIECH Soda Polska S.A. węgla energetycznego na warunkach FCA stacje kopalni Kompanii Węglowej S.A., zgodnie z Incoterms 2010. Umowa została zawarta na czas nieokreślony, jednak warunki handlowe wraz z wolumenem kupowanego produktu zostały określone tylko na rok 2015. Szacunkowa wartość umowy, według zastosowanej formuły cenowej i bieżących cen produktu w okresie 5 lat wynosi około 340 000 tys. zł. Szczegółowe informacje dotyczące zawartej umowy zostały przekazane w komunikacie bieżącym nr 10/2015 w dniu 13 maja 2015 roku.

W dniu 30 listopada 2015 roku CIECH Soda Polska S.A. zawarła z Kompanią Węglową aneks do umowy, określający warunki handlowe i wolumen kupowanego produktu na kolejny rok obowiązywania Umowy, tj. na rok 2016. Umowa została zawarta pod warunkiem rozwiązującym: na każdy kolejny rok obowiązywania umowy, strony umowy będą uzgadniać do dnia 30 listopada warunki handlowe i wolumen kupowanego produktu na kolejny rok obowiązywania umowy. W przypadku braku porozumienia stron umowy w zakresie warunków handlowych i wolumenu produktu na kolejny rok obowiązywania umowy, umowa ulegnie rozwiązaniu z dniem 31 grudnia danego roku. O warunku rozwiązującym spółka CIECH S.A. informowała w raporcie bieżącym nr 46/2015 z dnia 11 listopada 2015 roku.

Nowa linia produktowa w segmencie organicznym

W dniu 28 stycznia 2016 roku CIECH Sarzyna S.A., największy polski producent środków ochrony roślin, zaprezentował nową linię produktową w kategorii Dom i Ogród. Jest to element strategicznego rozwoju organicznego Grupy. W portfolio marki ZIEMOVIT znajdują się m.in. dwa środki ochrony roślin – ZIEMOVIT Chwastox Trio 540 SL, oferujący użytkownikom nie tylko wysoką skuteczność i szybkość działania, ale także szerokie spektrum zwalczania chwastów dzięki trzem substancjom aktywnym oraz ZIEMOVIT Agrosar 360 SL, który doskonale usuwa z ogrodu chwasty jedno- i dwuliścienne.

W ofercie ZIEMOVIT znalazły się również wysokiej jakości nawozy granulowane do iglaków i do róż wspomagające wzrost i rozwój roślin, poprawiające ich gospodarkę wodną, zwiększając tym samym odporność na suszę.

Zmiana audytora

W dniu 26 maja 2015 roku Rada Nadzorcza CIECH S.A. podjęła uchwałę o zmianie podmiotu uprawnionego do przeprowadzenia przeglądu półrocznego i badania jednostkowego sprawozdania finansowego CIECH S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy CIECH za rok 2015, wybierając jednocześnie nowy podmiot do przeprowadzenia powyższych badań - spółkę PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Ponadto Rada Nadzorcza dokonała wyboru firmy PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie jako podmiotu uprawnionego do przeprowadzenia przeglądu półrocznego i badania jednostkowego sprawozdania finansowego CIECH S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy CIECH za lata 2016 i 2017.

Zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej

W dniu 22 lipca 2015 roku Rada Nadzorcza CIECH S.A. odwołała Pana Dariusza Krawczyka z funkcji Prezesa Zarządu bez podania powodu odwołania. Jednocześnie z dniem 22 lipca 2015 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Macieja Tyburę na stanowisko Prezesa Zarządu. Pan Maciej Tybura pełnił wcześniej funkcję Członka Zarządu.

W związku ze śmiercią Pana dr Jana Kulczyka Przewodniczącego Rady Nadzorczej CIECH S.A., Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 26 sierpnia 2015 roku powołało Pana Sebastiana Kulczyka w skład Rady Nadzorczej CIECH S.A. W dniu 8 października 2015 roku Rada Nadzorcza CIECH S.A. wybrała Pana Sebastiana Kulczyka na jej Przewodniczącego.

W dniu 26 października 2015 roku Rada Nadzorcza CIECH S.A. powołała Pana Artura Króla na stanowisko Członka Zarządu CIECH S.A.

Z dniem 6 marca 2016 roku Pan Wojciech Stramski złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej spółki CIECH S.A. W dniu 7 marca 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie CIECH S.A. powołało w skład Rady Nadzorczej nowego członka Pana Dominika Libickiego.

Ratingi

W dniu 25 listopada 2015 roku agencja ratingowa Standard & Poor's Ratings Services poinformowała o opublikowaniu raportu, w którym z uwagi na poprawę wyników CIECH S.A. oraz obniżenie względnego poziomu zadłużenia, podnosi rating korporacyjny CIECH S.A. oraz obligacji wyemitowanych przez Ciech Group Financing AB (publ) z „B+” na „BB-”, z perspektywą stabilną (raport bieżący nr 43/2015 z dnia 25 listopada 2015 roku).

W dniu 3 grudnia 2015 roku agencja ratingowa Moody's Investors Service poinformowała o opublikowaniu raportu, w którym podnosi przyznany na zlecenie Spółki CIECH S.A. rating z „B1” na „Ba3”, z perspektywą pozytywną. Podniesienie ratingu Moody's uzasadnił poprawą wyników w 2014 i 2015 roku, przejawiająca się poprawą marży EBITDA i wartością generowanych przepływów pieniężnych oraz skutecznie przeprowadzonym refinansowaniem (i) zadłużenia wynikającego m.in. z tytułu emisji przez spółkę zależną od CIECH S.A. – Ciech Group Financing AB (publ) zabezpieczonych obligacji nadrzędnych w kwocie 245 000 tys. EUR oraz (ii) zadłużenia wynikającego z umowy kredytu odnawialnego do kwoty 100 000 tys. zł (raport bieżący nr 47/2015 z dnia 3 grudnia 2015 roku).

Finansowanie

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie CIECH S.A. w dniu 7 października 2015 roku wyraziło zgodę na pozyskanie przez CIECH S.A. lub jej spółki zależne finansowania poprzez emisję obligacji na rynkach międzynarodowych lub rynku polskim, zaciągnięcie kredytów bankowych lub poprzez połączenie różnych instrumentów finansowania wskazanych powyżej. Łączna kwota finansowania nie przekroczy kwoty 1 750 000 tys. zł. lub równowartości tej kwoty w euro. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie upoważniło Zarząd CIECH S.A. do określenia wszelkich innych warunków finansowania, jak również wyraziło zgodę na ustanowienie stosownych zabezpieczeń w związku z finansowaniem. Szczegóły uchwał podjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zostały przekazane do publicznej wiadomości Raportem bieżącym Nr 34/2015 z dnia 7 października 2015 roku.

W dniu 29 października 2015 roku została zawarta umowa kredytów pomiędzy CIECH S.A. jako kredytobiorcą, spółkami zależnymi CIECH Soda Polska S.A., CIECH Sarzyna S.A. oraz CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG jako poręczycielami oraz innymi spółkami zależnymi CIECH S.A. jako poręczycielami tymczasowymi (Janikowskie Zakłady Sodowe Janikosoda S.A., CIECH Vitrosilicon S.A., Ciech Nieruchomości S.A., CIECH Transclean sp. z o.o., CIECH Trading S.A., Ciech Pianki sp. z o.o., CIECH Cerium spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., Cerium spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SKA, SDC GmbH, Sodawerk Holding Staßfurt GmbH, Sodawerk Staßfurt Verwaltungs-GmbH oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A., Bankiem Millennium S.A., Bankiem Zachodnim WBK S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., HSBC Bank Polska S.A., Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. Oddział w Polsce oraz Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A. dotycząca refinansowania obecnego zadłużenia finansowego Grupy CIECH, finansowania kosztów refinansowania oraz finansowania ogólnych celów korporacyjnych CIECH S.A. Zgodnie z postanowieniami umowy przystąpiły do niej w charakterze poręczycieli dwie inne spółki zależne od CIECH S.A. – KWG-Kraftwerksgesellschaft Staßfurt mbH oraz CIECH Soda Romania S.A.

Na podstawie umowy kredytów kredytodawcy udostępniłi CIECH S.A. (z zastrzeżeniem dostarczenia kredytodawcom dokumentów warunkujących możliwość wypłaty kredytów) następujące kredyty:

- dwuwalutowy kredyt terminowy w PLN i EUR do łącznej wysokości 1 340 000 tys. zł udzielany przez kredytodawców w celu: (i) refinansowania zadłużenia wynikającego m.in. z tytułu emisji przez spółkę zależną od CIECH S.A. – Ciech Group Financing AB zabezpieczonych obligacji nadrzędnych w kwocie 245 000 tys. euro, (ii) refinansowania zadłużenia wynikającego z umowy kredytu odnawialnego o najwyższym pierwszeństwie do kwoty 100 000 tys. zł, (iii) refinansowania pozostałego zadłużenia CIECH S.A. wynikającego z innych kredytów; (iv) finansowania kosztów związanych z refinansowaniem; oraz (v) finansowania ogólnych celów korporacyjnych CIECH S.A. (kredyt terminowy);
- kredyt rewalwingowy (odnawialny) w PLN do łącznej wysokości 250 000 tys. zł udzielany przez kredytodawców w celu finansowania ogólnych celów korporacyjnych oraz kapitału obrotowego Grupy CIECH, z wyłączeniem akwizycji oraz przedpłaty kredytu terminowego;

Oprocentowanie Kredytów jest zmienne ustalane na bazie stawki bazowej WIBOR / EURIBOR plus marża, której poziom jest uzależniony od poziomu wskaźnika zadłużenia netto do wyniku operacyjnego powiększonego o amortyzację (EBITDA). Początkowa wysokość marży wynosi 1,5%.

Środki pieniężne w ramach kredytów zostały udostępnione CIECH S.A. po dostarczeniu kredytodawcom standardowych dokumentów i zaświadczeń, w tym m.in. opinii prawnych, zaświadczeń o braku zaległości podatkowych, polis ubezpieczeniowych oraz pod warunkiem braku wystąpienia naruszenia kredytu do dnia wypłaty.

Główne warunki spłaty kredytów zostały opisane w punkcie I. 5.8. Szczegóły umowy kredytów zostały przedstawione w raporcie bieżącym nr 38/2015 z dnia 30 października 2015 roku.

W dniu 30 października 2015 roku spółka Ciech Group Financing AB złożyła zawiadomienie o zamiarze dokonania w dniu 30 listopada 2015 roku wcześniejszego wykupu i umorzenia zabezpieczonych obligacji o nominale 245 000 tys. EUR, wyemitowanych w dniu 28 listopada 2012 roku, z pierwotnym terminem wykupu przypadającym w 2019 roku. Zgodnie z postanowieniami umowy Indenture (szczegóły tej umowy przedstawiono w raporcie bieżącym nr 61/2012) łączna kwota wymagana do dokonania wykupu obligacji w dniu 30 listopada 2015 roku to 263 426 tys. EUR. Zawiadomienie przewidywało również, że wcześniejszy wykup i umorzenie obligacji zostaną dokonane pod warunkiem wypłaty przez kredytodawców na podstawie umowy kredytów opisanej powyżej kredytów w kwocie nie niższej niż równowartość kwoty wykupu (szczegóły zostały przedstawione w raporcie bieżącym nr 40/2015 z dnia 30 października 2015 roku).

CIECH S.A. w odniesieniu do zobowiązań związanych z kredytem terminowym, udostępnionym na podstawie umowy kredytów (raport bieżący nr 38/2015 z dnia 30 października 2015 roku), w celu ograniczania ryzyka niekorzystnych zmian zmiennych stóp procentowych (wynikających ze zmienności stawki bazowej EURIBOR oraz WIBOR) i w celu zamiany waluty przepływów odsetkowych oraz kapitałowych związanych z częścią kredytu terminowego denominowaną w PLN z waluty PLN na walutę EUR, zawarła w dniach 13-19 listopada 2015 roku transakcje zamiany stóp procentowych typu CIRS (cross currency interest rate swap) oraz IRS (interest rate swap). Transakcje CIRS polegają na zamianie elementu zmiennego odsetek płatnych od kredytu terminowego w PLN w wysokości WIBOR 6M na stałą stopę procentową w EUR oraz na zamianie przepływów związanych z wypłatą i spłatami kapitału kredytu terminowego w PLN z waluty PLN na walutę EUR. Średnia ważona nominalami transakcji CIRS stała stopa procentowa w EUR wynosi 0,05% p.a. Transakcje IRS polegają na zamianie elementu zmiennego odsetek płatnych od kredytu terminowego w EUR w wysokości EURIBOR 6M na stałą stopę procentową w EUR. Średnia ważona nominalami transakcji IRS stała stopa procentowa w EUR wynosi 0,20% p.a. Transakcje zostały zawarte z następującymi bankami: Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., Bank Zachodni WBK S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., Bank Millennium S.A., Bank Handlowy w Warszawie S.A., HSBC Bank Polska S.A. Transakcje zostały zawarte na okres od dnia 25 listopada 2015 roku (tj. od planowanego terminu pierwszej wypłaty kredytu terminowego na podstawie umowy kredytów) do dnia 25 listopada 2020 roku (tj. dnia ostatecznej spłaty kredytu) i zabezpieczają łącznie całą kwotę nominalną kredytu terminowego w wysokości 1 045 031 tys. PLN (w przypadku transakcji CIRS) oraz 69 673 tys. EUR (w przypadku transakcji IRS). Szczegółowe informacje na temat zawartych transakcji zostały przekazane w raporcie bieżącym nr 41/215 z dnia 19 listopada 2015 roku.

W dniu 25 listopada 2015 roku nastąpiła wypłata dwuwalutowego kredytu terminowego udzielonego przez Bank Handlowy w Warszawie S.A., Bank Millennium S.A., Bank Zachodni WBK S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., HSBC Bank Polska S.A., Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. Oddział w Polsce oraz Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski S.A. Kwota wypłaty to 1 045 031 tys. zł oraz 69 673 tys. EUR. CIECH S.A. planuje przekazać część środków pochodzących z wypłaty Kredytu (po dokonaniu częściowego przewalutowania w ramach transakcji zabezpieczających) w wysokości 263 426 tys. EUR celem dokonania wcześniejszego wykupu zabezpieczonych obligacji o nominale 245 000 tys. EUR, wyemitowanych przez Ciech Group Financing AB (publ) w dniu 28 listopada 2012 roku. Szczegółowe informacje zostały podane w raporcie bieżącym nr 42/2015 z dnia 25 listopada 2015 roku.

W dniu 27 listopada 2015 roku nastąpiło:

- umorzenie obligacji wewnątrzgrupowych o wartości nominalnej równej 245 000 tys. EUR, wyemitowanych w dniu 6 grudnia 2012 roku przez CIECH S.A. (obligacje wewnątrzgrupowe) i objętych przez Ciech Group Financing AB na skutek wykonania przez Ciech Group Financing AB opcji przedterminowego wykupu obligacji wewnątrzgrupowych. Kwota przedterminowego wykupu obligacji wewnątrzgrupowych wraz z narosłymi odsetkami wyniosła 263 502 tys. EUR. Przedterminowy wykup obligacji wewnątrzgrupowych został dokonany w związku ze złożeniem przez Ciech Group Financing AB w dniu 30 października 2015 roku zawiadomienia o zamiarze dokonania wcześniejszego wykupu i umorzenia zabezpieczonych obligacji o nominale 245 000 tys. EUR, wyemitowanych w dniu 28 listopada 2012 roku (obligacje HY), w celu pozyskania przez Ciech Group Financing AB środków na dokonanie wcześniejszego wykupu i umorzenia obligacji HY.
- przekazanie środków niezbędnych do całkowitego wykupu i umorzenia obligacji HY w wysokości 263 426 tys. EUR, pozyskanych w ramach wypłaty na podstawie umowy kredytów z dnia 29 października 2015 roku do Agentu ds. Płatności obligacji HY. W związku z przekazaniem ww. środków zobowiązania CIECH S.A., Ciech Group Financing AB oraz podmiotów zależnych od CIECH S.A. udzielających gwarancji obligacji HY, związane z obligacjami HY, wynikające z umowy określającej warunki emisji obligacji HY oraz udzielenia gwarancji (umowa Indenture), o której zawarciu CIECH S.A. informował w raporcie bieżącym nr 61/2012 z dnia 29 listopada 2012 roku są uznane za wykonane w całości. Formalne umorzenie obligacji HY przez powiernika obligacji HY zgodnie z Umową Indenture nastąpiło w dniu 30 listopada 2015 roku (bez konieczności podjęcia dodatkowych czynności).
- poręczenie przez KWG-Kraftwerksgesellschaft Staßfurt mbH (spółka zależna od CIECH S.A.) za zobowiązania CIECH S.A. wynikające z umowy kredytów z dnia 29 października 2015 roku, na warunkach odpowiadających warunkom poręczeń udzielonych przez pozostałych poręczycieli, wskazanych w raporcie bieżącym nr 38/2015 z dnia 30 października 2015 roku.

Szczegóły ww. transakcji zostały przekazane w raporcie bieżącym nr 44/2015 z dnia 27 listopada 2015 roku.

W związku z emisją przez CIECH S.A. w dniu 5 grudnia 2012 roku zabezpieczonych obligacji na okaziciela rządzonych prawem polskim, denominowanych w złotych, serii 02 o łącznej wartości nominalnej 160 000 tys. złotych, nie zawierających opcji przedterminowego wykupu, z terminem zapadalności dnia 5 grudnia 2017 roku (o której CIECH S.A. poinformował w raporcie bieżącym nr 62/2012) w dniu 27 listopada 2015 roku spółka KWG-Kraftwerksgesellschaft Staßfurt mbH (spółka zależna od CIECH S.A.), złożyła obligatariuszom wszystkich obligacji ofertę zawarcia umowy poręczenia (w rozumieniu artykułów 876-887 Kodeksu Cywilnego) za zobowiązania CIECH S.A. do dokonania wszelkich płatności z tytułu obligacji, w formie nieodwołalnego oświadczenia w sprawie poręczeń. Poręczenia mogą być ustanowione do kwoty stanowiącej 125% łącznej wartości nominalnej obligacji posiadanych przez danego obligatariusza, jednocześnie nie więcej niż 125% łącznej wartości nominalnej wszystkich obligacji. Dany obligatariusz uzyskał prawa wynikające z poręczenia z chwilą doręczenia KWG-Kraftwerksgesellschaft Staßfurt mbH, z kopią do CIECH S.A., złożonego przez danego obligatariusza oświadczenia o przyjęciu poręczenia, zawierającego dokument depozytowy potwierdzający, że: (i) dany obligatariusz jest posiadaczem obligacji oraz (ii) dokonano blokady tych obligacji do dnia roboczego następującego po dniu złożenia oświadczenia o przyjęciu poręczenia. Złożenie oferty udzielenia poręczeń na rzecz obligatariuszy jest związane z udzieleniem przez KWG-Kraftwerksgesellschaft Staßfurt mbH ze skutkiem od dnia 27 listopada 2015 roku poręczeń na rzecz kredytodawców kredytów udzielonych CIECH S.A. na podstawie umowy kredytów z dnia 29 października 2015 roku. Szczegółowe informacje zostały zawarte w raporcie bieżącym nr 44/2015 z dnia 27 listopada 2015 roku. W dniu 26 lutego 2016 r. nastąpiło poręczenie przez spółkę CIECH Soda Romania S.A. za zobowiązania CIECH S.A. wynikające z umowy kredytów z dnia 29 października 2015 roku, na warunkach odpowiadających warunkom poręczeń udzielonych przez pozostałych poręczycieli. Szczegółowe informacje zostały zawarte w raporcie bieżącym nr 4/2016 z dnia 26 lutego 2016 roku.

4.3. Sezonowość i cykliczność działalności

Zjawiska sezonowości związane z okresowymi wahaniami popytu i podaży mają niewielkie znaczenie w kształtowaniu ogólnych trendów sprzedaży Grupy CIECH. Produkty o zauważalnym wpływie sezonowości to środki ochrony roślin. Większość preparatów środków ochrony roślin jest zużywana w pierwszej połowie roku, w okresie silnego wzrostu roślin, kiedy to realizowane jest około 90% łącznej sprzedaży tych wyrobów. Ponadto, w zakresie segmentu sodowego istnieje sezonowy związek pomiędzy poziomem sprzedaży niektórych produktów, a przebiegiem zimy. W przypadku chlorku wapnia i pozostałych produktów (Antylód, mieszanka solno-chlorkowa, sól wypadowa) ciepła zima ma bezpośrednie przełożenie na spadek sprzedaży, natomiast w przypadku soli ma to wpływ pośredni. W przypadku pozostałych produktów poziom przychodów i wyników finansowych Grupy w okresie roku obrotowego nie podlega istotnym wahanom sezonowym. Z tego też względu wpływ sezonowości na wielkość całkowitej sprzedaży Grupy jest relatywnie niewielki.

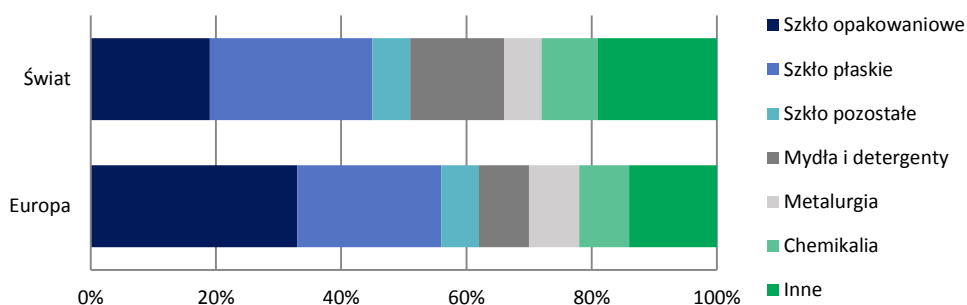
4.4. Opis działalności operacyjnej

Segment Sodowy

Soda kalcynowana

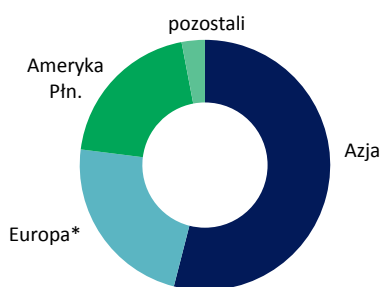
Soda kalcynowana należy do podstawowych surowców do produkcji szkła. Znajduje ona także zastosowanie przy wyrobie środków piorących i czyszczących, w metalurgii oraz w przemyśle chemicznym m.in. do wytwarzania niektórych gatunków nawozów mineralnych, a także barwników i pigmentów. W skali światowej około połowa wytwarzanej sody kalcynowanej zużywana jest do produkcji szkła. W dalszej kolejności wśród odbiorców sody kalcynowanej znajduje się branża mydeł i detergentów oraz przemysł chemiczny. 1/5 sody zużywają pozostałe gałęzie przemysłu.

Struktura zużycia sody kalcynowanej

Źródło: opracowanie własne na podstawie IHS Chemical

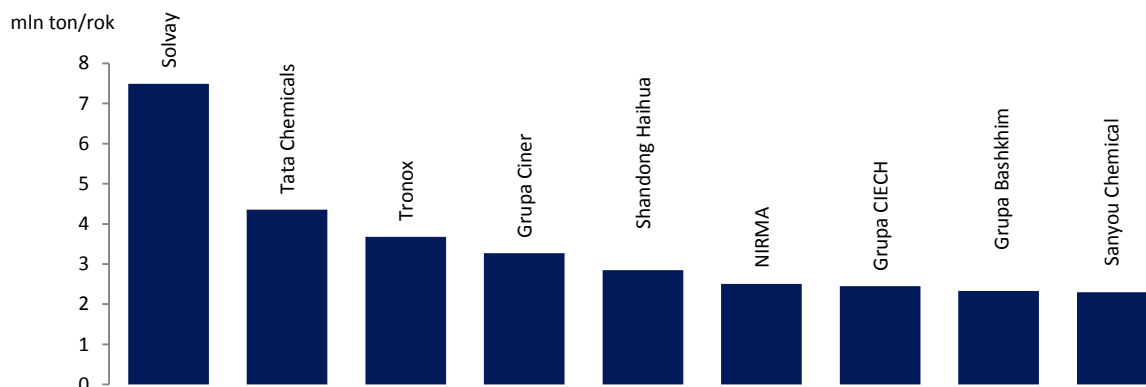
W Europie dużo więcej sody kalcynowanej, w porównaniu ze zużyciem globalnym, wykorzystuje się do produkcji szkła i w metalurgii, ale o połowę mniej do produkcji mydeł i detergentów.

Moce produkcyjne sody kalcynowanej na świecie wg regionów

* Europa wraz z całą Rosją i Turcją

Źródło: opracowanie własne na podstawie IHS Chemical

Światowe zdolności produkcyjne sody kalcynowanej są szacowane na około 66 mln ton, z tego na Azję przypada ponad połowa z nich. Pozostały potencjał rozłożył się prawie równomiernie pomiędzy Europę i Amerykę Północną, które posiadają zbliżony poziom mocy wytwórczych. Do największych producentów sody kalcynowanej na świecie o mocach ponad 3 mln ton/tok należą cztery koncerny: Solvay, Tata Chemicals, Tronox i Grupa Ciner. Firmy te dysponują łącznie niemal 30% globalnych zdolności wytwórczych.

Najwięksi producenci sody kalcynowanej na świecie wg mocy produkcyjnych w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie IHS Chemical

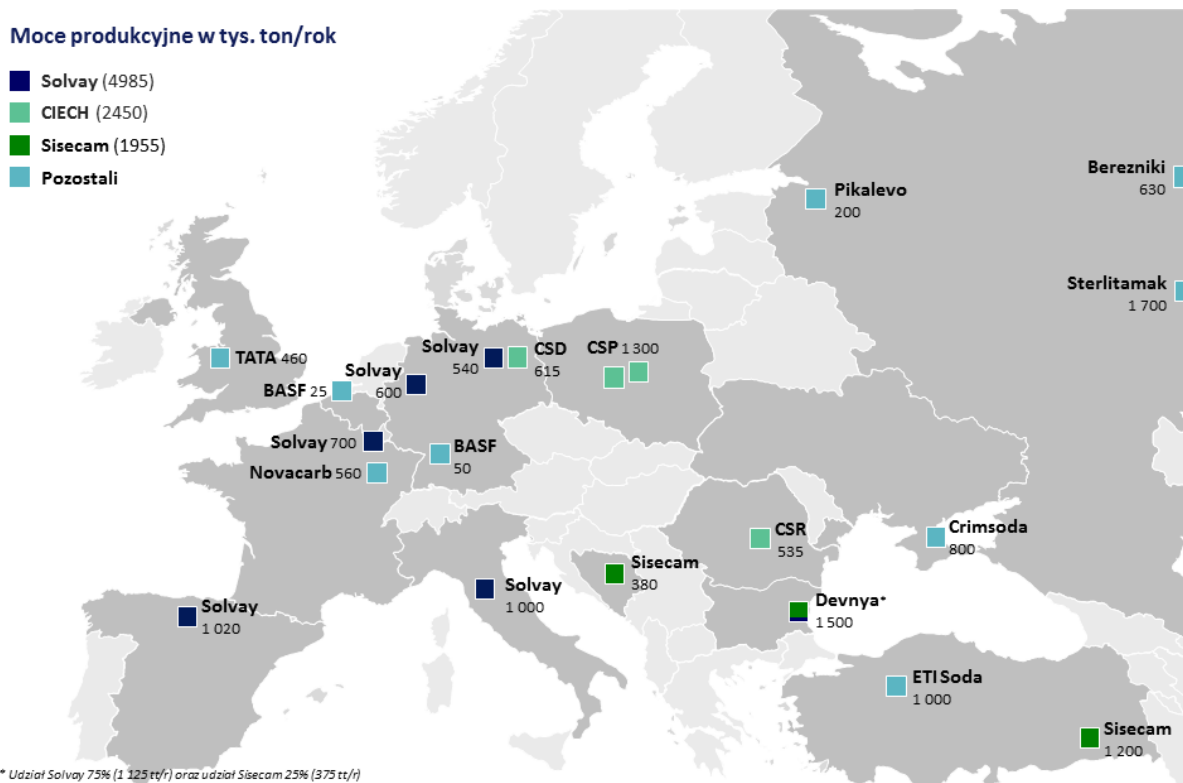
Przewiduje się, że w najbliższych 2-3 latach największy przyrost mocy produkcyjnych sody kalcynowanej nastąpi na Bliskim Wschodzie (ponad 3,5 mln ton/rok, głównie w Turcji na bazie złóż trony) oraz w Indiach (niecałe 2 mln ton/rok; wg IHS). W roku 2015 zweryfikowane zostały plany inwestycyjne w Chinach. W rezultacie decyzji rządu ChRL odnośnie ograniczenia inwestycji w sektorach energochłonnych i uciążliwych dla środowiska wiele projektów dot. rozbudowy mocy produkcyjnych sody kalcynowanej w tym kraju wstrzymano lub anulowano.

Generalnie wszystkie inwestycje planowane w branży sodowej na najbliższe 5 lat nie zmienią istotnie sytuacji popytowo-podażowej na globalnym rynku sody kalcynowanej. Wg ocen IHS światowy popyt na sodę kalcynowaną będzie rosł średniorocznie o 2,5% do 2020 roku; czyli nawet nieco szybciej niż tempo wzrostu mocy wytwórczych.

Podstawowym rynkiem działania Grupy CIECH w odniesieniu do sody kalcynowanej jest rynek europejski z dużym udziałem Polski. Największym producentem tego regionu jest koncern Solvay, który pod koniec 2015 roku posiadał fabryki w 6 lokalizacjach w Europie z łącznymi mocami produkcyjnymi szacowanymi na około 5 mln ton/rok. Drugą pozycję na rynku europejskim zajmuje Grupa CIECH z mocami produkcyjnymi na poziomie 2,45 mln ton. Grupa jest jedynym producentem sody kalcynowanej w Polsce, a łączne zdolności produkcyjne fabryk w Inowrocławiu i Janikowie wynoszą 1,3 mln ton/rok. Pozostałe dwie fabryki należące do Grupy: w Niemczech i Rumunii dysponują potencjałem wytwórczym na poziomie 0,61 i 0,54 mln ton rocznie. Udział ilościowy Grupy w rynku sody kalcynowanej w Polsce sięga niemal

100%, w Europie wynosi ok. 16%, a na rynku światowym ok. 4%. Zbliżonym do Grupy CIECH potencjałem wytwórczym dysponuje Grupa Bashkim (Rosja) z fabrykami: Soda Sterlitamak i Berezniki Soda Plant.

Konkurenci Grupy CIECH z Europy i Turcji w zakresie sody kalcynowanej w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie IHS Chemical i danych z firm

Europejski rynek sody kalcynowanej (razem z WNP i Turcją) oceniany jest na około 14,8 mln ton, z czego na Europę Zachodnią przypada ok. 6,1 mln ton. Rynek sody kalcynowanej w Europie, jak również rynek Polski to rynki dojrzałe, nie ulegające gwałtownym zmianom o rocznych stopach wzrostu na ogół nie przekraczających kilku procent. Wyjątkiem był rok 2009, kiedy ogólnosiwiatowy kryzys gospodarczy wywarł istotny wpływ na kształtowanie się popytu na rynkach sody kalcynowanej z uwagi na wrażliwe na koniunkturę gospodarczą sektory przemysłu, do których była ona przeznaczona. Po kilkunastoprocentowym spadku konsumpcji w 2009 roku, zachodnioeuropejski rynek sodowy powrócił na ścieżkę wzrostu na poziomie 1%-2% średniorocznie. Dynamika wzrostu w Europie Środkowo-Wschodniej jest zazwyczaj o 1 punkt procentowy wyższa.

Struktura zużycia sody kalcynowanej w Europie od wielu lat nie ulega większym zmianom. Popyt na tę sodę jest uzależniony głównie od zapotrzebowania na szkło opakowaniowe i płaskie.

Ponad 30% sody kalcynowanej przeznaczana się do produkcji opakowań szklanych: butelek, słoików i innych pojemników szklanych wykorzystywanych w przemyśle spożywczym, farmaceutycznym oraz kosmetyczno-perfumeryjnym. Szacuje się, że w 2015 roku zużycie sody przez przemysł opakowań szklanych w Unii Europejskiej uległo prawdopodobnie niewielkiemu wzrostowi (rzędu 1%). W kolejnych latach segment ten powinien wykazywać podobną dodatnią dynamikę. W przypadku Polski prognozowany jest dalszy wzrost zużycia opakowań szklanych, napędzany wzrostem rynków konsumenckich. Krajowe zużycie szkła opakowaniowego na osobę (poniżej 30 kg) jest niższe niż w wielu krajach Europy Zachodniej (rzędu 40 kg lub więcej), co świadczy o dużym potencjale tego rynku w Polsce. Jednak w długim okresie na osłabienie wzrostu popytu na sodę kalcynowaną wśród producentów opakowań szklanych może mieć wpływ zwiększające się wykorzystanie stłuczki szklanej.

Wśród odbiorców szkła płaskiego znajduje się branża budowlana oraz przemysł motoryzacyjny. Wysoka wrażliwość tych branż na zmiany koniunktury gospodarczej decyduje o zmiennym popycie na sodę kalcynowaną.

Największym odbiorcą szkła płaskiego jest rynek budowlany, na którym w Unii Europejskiej już w 2015 roku zanotowano wyraźne ożywienie. Po kilku latach spadku popytu lub zastoju z powodu kryzysu gospodarczego ubiegły rok charakteryzował się zwiększeniem unijnej produkcji budowlanej rzędu 1,6%. Na kolejne lata przewiduje się wyraźny dalszy wzrost z dynamiką rzędu 2%-3% średniorocznie (wg Euroconstruct). Polska i rynek Europy Środkowej będzie nadal rynkiem o większym potencjale wzrostu w stosunku do Europy Zachodniej.

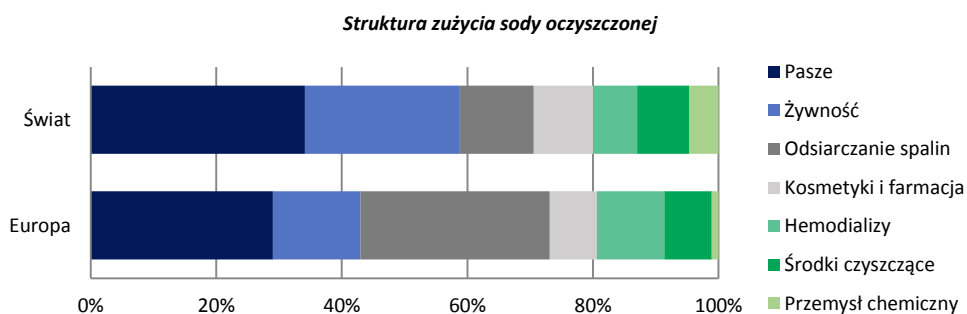
Drugim ważnym odbiorcą szkła płaskiego, do produkcji którego zużywa się sodę kalcynowaną, jest przemysł motoryzacyjny. Unia Europejska zaś należy do największych producentów samochodów osobowych na świecie z udziałem rzędu 22% (drugie miejsce po Chinach wg branżowej organizacji ACEA). Wyniki produkcji unijnego przemysłu motoryzacyjnego po 9 miesiącach 2015 roku (wzrost w zakresie samochodów osobowych o 6,8%) a także szacunki dot. zwiększenia produkcji samochodów dostawczych o 10% w całym 2015 roku wskazują na wyraźną poprawę koniunktury w tej branży. Prognozy dla rynku motoryzacyjnego w Unii Europejskiej wskazują na prawdopodobne utrzymanie się wyraźnego wzrostowego trendu w produkcji samochodów także w 2016 roku. Zdecydowanie odwrotny trend utrzyma się jednak w Rosji (po dwucyfrowym spadku produkcji w 2015 roku bieżący rok będzie nadal charakteryzował się ujemną dynamiką).

W 2016 roku na europejskim rynku sody kalcynowanej spodziewane jest utrzymanie dodatniego wzrostu (rzędu 1,5%-2%). W perspektywie kilkuletniej popyt na sodę kalcynowaną powinien wykazywać nadal dodatnią średnioroczną dynamikę wzrostu: globalnie rzędu 2,5%, w Europie ok. 1,5% (zaś w Europie Środkowo-Wschodniej nawet rzędu 2,5%).

Soda oczyszczona

Soda oczyszczona znajduje zastosowanie przede wszystkim do produkcji pasz (jako regulator kwasowości), żywności (m.in. jako składnik proszków do pieczenia i napojów musujących), farmaceutyków, detergentów i kosmetyków oraz do oczyszczania gazów spalinowych (głównie do odsiarczania). W przemyśle chemicznym stosowana jest do produkcji barwników i środków wybuchowych oraz jako podstawowy składnik gaśnic przeciwpożarowych. Rynek sody oczyszczonej dzieli się na segment sody niskiej, wysokiej i bardzo wysokiej jakości. Segment wysokiej jakości obejmuje przemysł spożywczy i farmaceutyczny. Bardzo wysoka jakość wymagana jest w zastosowaniach medycznych – np. w hemodializie.

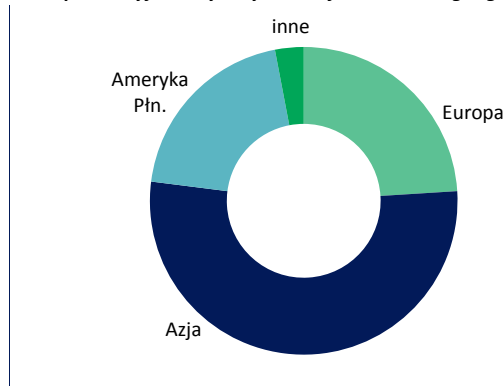
W Europie soda oczyszczona znajduje zastosowanie przede wszystkim do produkcji pasz oraz oczyszczania spalin (po ok. 30%). Innymi istotnymi segmentami są produkcja środków spożywczych i hemodializa. W najbliższych latach, z uwagi na rosnące wymogi ochrony środowiska, przewidywany jest znaczny wzrost zużycia sody oczyszczonej w sektorze odsiarczania gazów spalinowych. Ponad przeciętnej dynamiki należy spodziewać się także w zakresie hemodializy ze względu na wzrost zachorowań związanych ze współczesnym stylem życia w krajach rozwiniętych (głównie choroby nerek wywołane cukrzycą).

Źródło: opracowanie własne na podstawie IHS Chemical

Globalne moce produkcyjne w zakresie sody oczyszczonej szacowane są na 5,3 mln ton rocznie. Azja odpowiada za ponad 50% tych zdolności. Udział Europy sięga prawie 25% a Ameryki Płn. rzędu 20%.

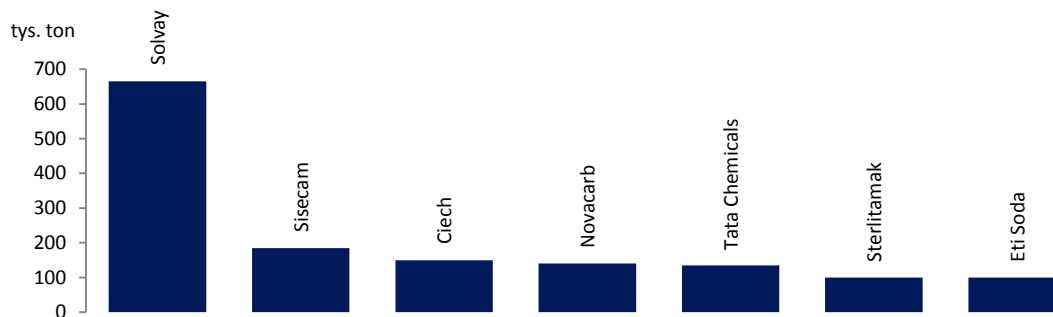
Moce produkcyjne sody oczyszczonej na świecie wg regionów

Źródło: opracowanie własne na podstawie IHS Chemical i danych z firm

Rynkiem działania dla Grupy CIECH w zakresie sody oczyszczonej jest rynek krajowy oraz rynki zagraniczne, w których dominują kraje Europy Zachodniej. Udziały Grupy CIECH w rynku sody oczyszczonej oscylują na poziomie około 13% w Europie i 3% globalnie. Soda oczyszczona jest produkowana w dwóch należących do Grupy zakładach sodowych: w Inowrocławiu i w Stassfurcie, w których zdolności produkcyjne kształtują się odpowiednio na poziomie 90 i 60 tys. ton/rok. CIECH Soda Polska jest jedynym producentem sody oczyszczonej w kraju z udziałem rynkowym na poziomie ok. 45%. Udział w rynku niemieckim wynosi ok. 30%.

Najwięksi producenci sody oczyszczonej w Europie i Turcji wg mocy produkcyjnych w 2015r.

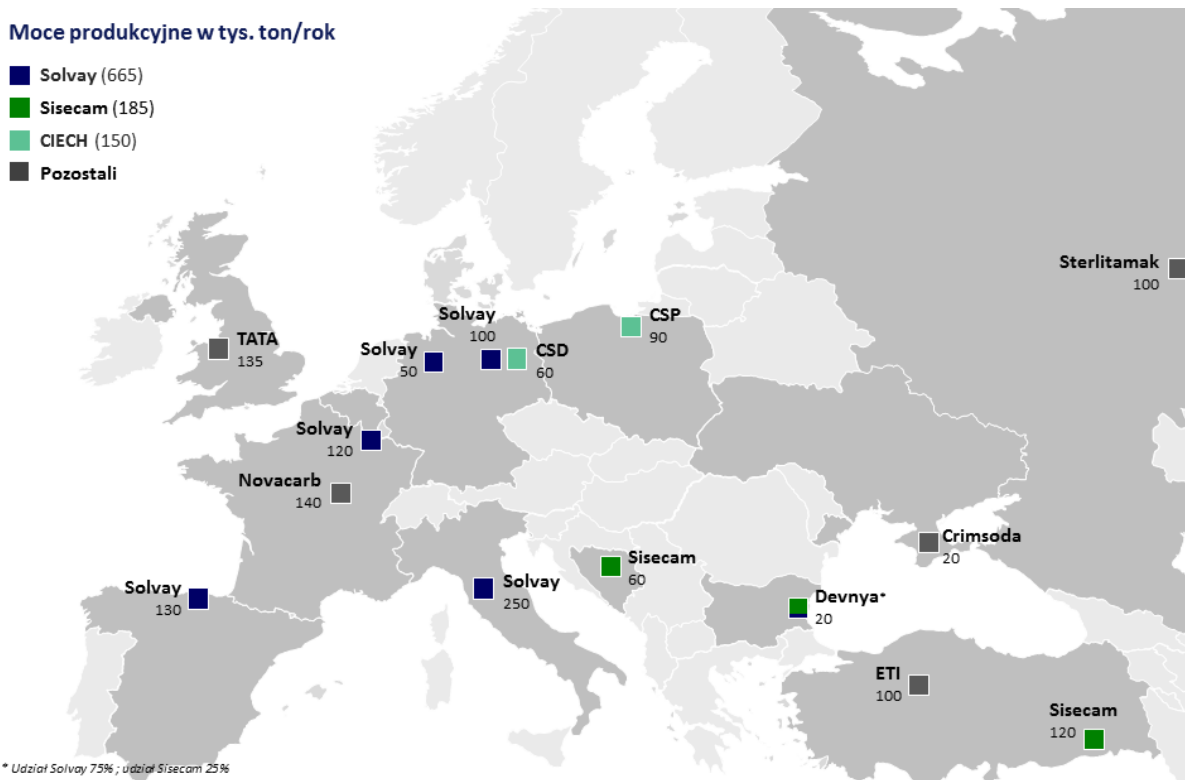
Źródło: opracowanie własne na podstawie IHS Chemical i danych z firm

W regionie Europy (obejmującym bliską Turcję) zdolności produkcyjne w zakresie sody oczyszczonej szacuje się na ok. 1,5 mln ton rocznie. Największym producentem w Europie i na świecie jest koncern Solvay, który posiada fabryki w kilku krajach. Łączne europejskie moce wytwórcze tego producenta wynoszą ok. 0,67 mln ton/r (globalnie ponad 1 mln ton/r; po uruchomieniu w 2015 roku nowej fabryki o mocy 100 tys. ton/rok w Tajlandii). Obecnie Grupa CIECH z mocami na poziomie 150 tys. ton/rok jest drugim producentem na kontynencie europejskim (i trzecim po Solvay i Sisecam w regionie uwzględniającym Turcję). Do europejskiej czołówki należą także Novacarb (140 tys. ton/rok) i Tata Chemicals (135 tys. ton/rok).

Konkurenci Grupy CIECH z Europy i Turcji w zakresie sody oczyszczonej w 2015 roku

Moce produkcyjne w tys. ton/rok

- Solvay (665)
- Sisecam (185)
- CIECH (150)
- Pozostali

Źródło: Opracowanie własne na podstawie IHS Chemical i danych z firm

Polski i europejski rynek sody oczyszczonej, podobnie jak sody kalcynowanej, to rynki dojrzałe, nie ulegające gwałtownym zmianom o rocznych stopach wzrostu rzędu kilku procent rocznie. Wśród sektorów, do których kierowana jest soda oczyszczona najbardziej wrażliwym

na dekoniunkturę zazwyczaj jest sektor paszowy. W Polsce sektor ten jest jednak bardziej odporny na wahania koniunktury niż ma to miejsce na większości rynków Europy. Spadki w Polsce są dużo słabsze niż w pozostałej części Europy. W przyszłości można spodziewać się wzrostu sprzedaży w segmencie sody technicznej za sprawą zwiększonego zapotrzebowania sektora odsiarczania gazów. Europejscy producenci sody kontynuują działania w kierunku intensyfikacji produkcji sody oczyszczonej, która odbywa się kosztem sody kalcynowanej.

W najbliższych latach zakłada się, że średnioroczny wzrost konsumpcji sody oczyszczonej w Europie wyniesie co najmniej 3%. Będzie on miał jednak różny przebieg w zależności od segmentu rynku oraz regionu Europy. Segment paszowy, spożywczy i detergentowy powinien odnotować wzrost w tempie bliskim dynamice PKB, natomiast segmenty hemodializy i odsiarczania gazów - na poziomie dużo wyższym.

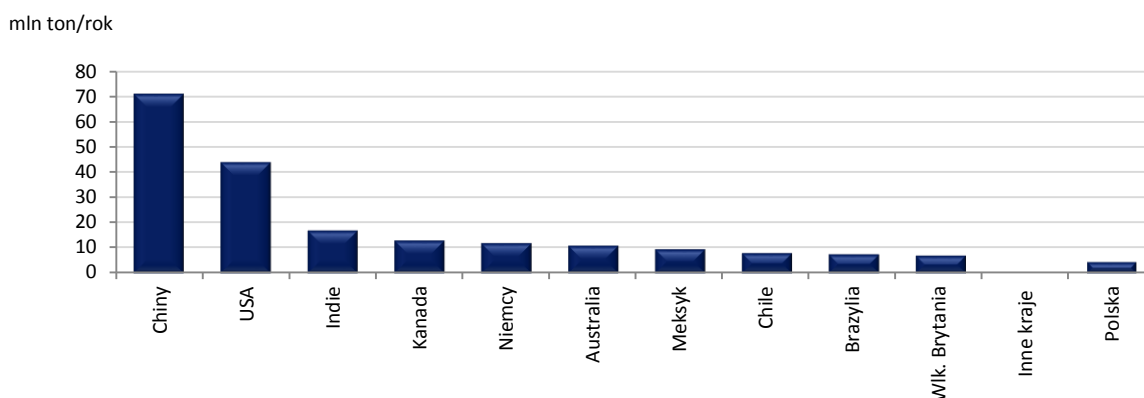
Dla całego świata prognozowana dynamika rozwoju rynku sody oczyszczonej powinna przekroczyć 4% średniorocznie.

Sól warzona

W handlu na rynku europejskim sól występuje najczęściej w dwóch rodzajach: kamiennej i warzonej. Sól warzona należy do kluczowych produktów Grupy CIECH, która oferuje gatunki przeznaczone m.in. do żywności, pasz, uzdatniania wody i dla przemysłu chemicznego.

Produkcja soli na świecie wynosi rocznie 280 - 290 mln ton. Dziesięciu największych producentów (krajów) odpowiada za 3/4 globalnej podaży. Wśród nich są tylko dwa kraje z Europy (Niemcy wytwarzające ok. 12 mln ton/rok i Wlk. Brytania z produkcją rzędu 7 mln ton/rok). Udział Polski w światowej produkcji soli (ok. 4 mln ton/rok) jest stosunkowo niewielki i wynosi ok. 1,5%.

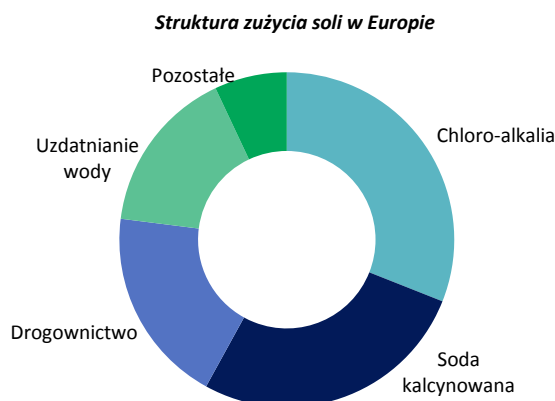
Główni producenci soli na świecie oraz Polska

Źródło: opracowanie własne na podstawie USGS

Ze względu na przewagę soli warzonej pod względem parametrów jakości, przemysł chemiczny w Europie Zachodniej praktycznie odszedł od stosowania soli kamiennej. Podobny proces miał miejsce w przypadku przemysłu spożywczego oraz gospodarstw domowych. Sól kamienną stosuje się obecnie przede wszystkim w drogownictwie przy zimowym odładzaniu dróg. Sól warzona znajduje natomiast szerokie zastosowanie w przemyśle chemicznym (w elektrolizie, produkcji detergentów i barwników) oraz procesach uzdatniania i zmiękczenia wody. Stosowana jest także w przemyśle spożywczym (w tym: piekarniczym, owocowo-warzywnym oraz mięsny). Sól warzona o czystości farmakoprealnej używana jest również w przemyśle farmaceutycznym.

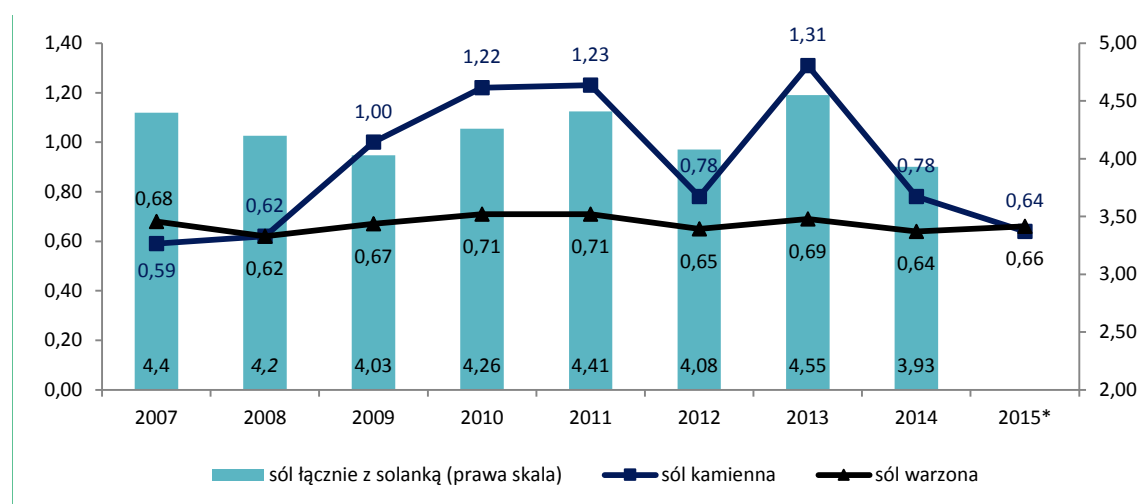
W Europie najwięcej soli znajduje zastosowanie w przemyśle chlorowo - alkalicznym. Nieco mniej soli zużywa produkcja sody kalcynowanej oraz drogownictwo. W skali globalnej jedynie na kontynencie północno-amerykańskim udział soli w drogownictwie ma swój znaczący udział (ok. 1/3). W pozostałych regionach świata dominującym odbiorcą soli jest przemysł chlorowo-alkaliczny. W Chinach ważnym konsumentem soli jest też branża sodowa (produkcja sody kalcynowanej). W Azji (poza Chinami) oraz Ameryce Łacińskiej, Afryce i na Bliskim Wschodzie znaczące ilości soli przeznacza się do spożycia bezpośredniego i produkcji żywności.

Źródło: Szacunki na podstawie Roskill

Struktura rynku soli w Polsce nieco różni się od segmentacji w skali europejskiej. Zdecydowanie więcej soli używa się w drogownictwie i konsumpcji bezpośredniej, a mniej w przemyśle chemicznym.

Produkcja soli w Polsce z podziałem na rodzaje w latach 2007-2015 (mln ton)

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS; *szacunki na podstawie wstępnych danych

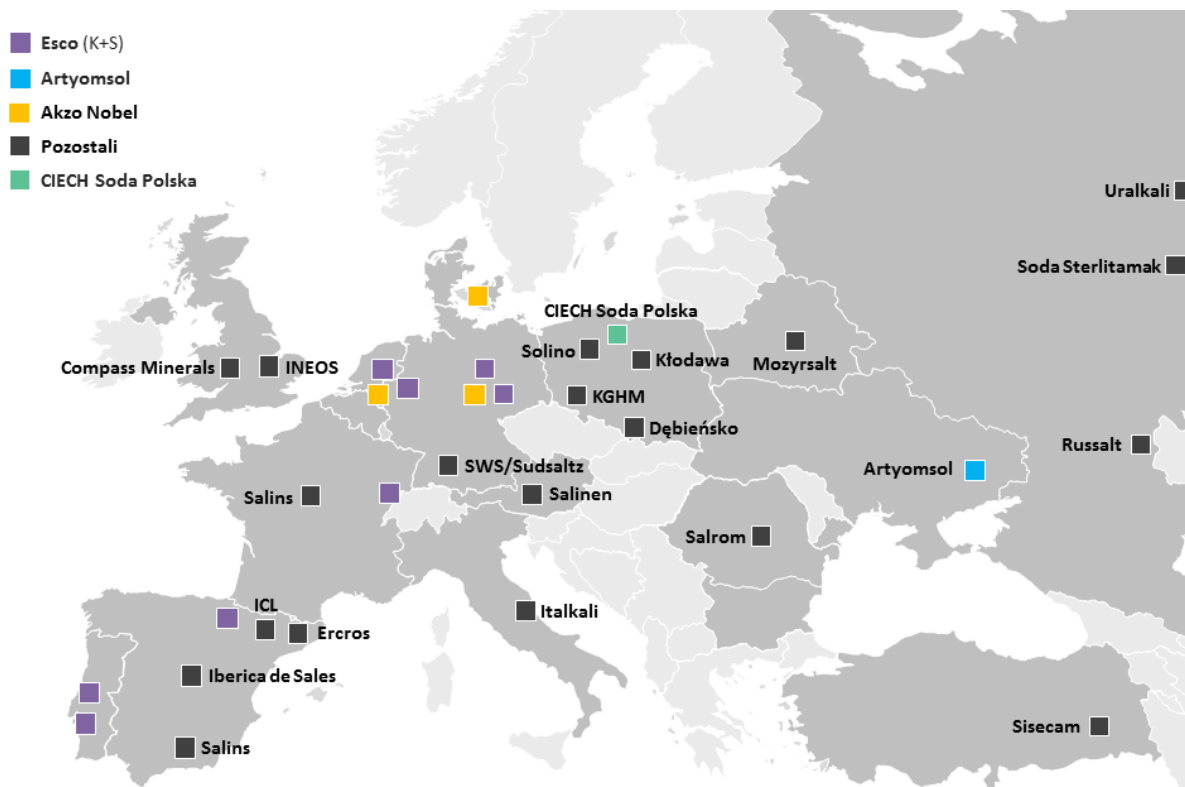
Polska należy do czołówki producentów soli w Europie. W ostatnich latach łączna roczna produkcja soli warzonej, kamiennej i solanki wykazywała wahania między 4 mln ton i 4,5 mln ton.

Polski rynek soli, podobnie jak rynek europejski, jest rynkiem dojrzałym. Wielkość zużycia soli warzonej utrzymuje się na stabilnym poziomie, wykazując na ogół odporność na ewentualne spowolnienia gospodarcze. Wzrost wolumenu sprzedaży jest niewielki i wynika głównie ze wzrostu sprzedaży produktów solnych wysoko przetworzonych. Dużą zmiennością charakteryzuje się natomiast rynek soli kamiennej, której głównym zastosowaniem jest zimowe utrzymanie dróg. Popyt na sól kamienną w przypadku anomalii pogodowych potrafi zmieniać się o kilkadziesiąt procent. Grupa CIECH nie dostarcza dużych ilości soli do sektora drogowego i dlatego anomalie pogodowe praktycznie nie wpływają na wielkość jej sprzedaży.

Grupa CIECH odgrywa natomiast istotną rolę w segmentach: soli spożywczej (przemysł spożywczy i spożycie bezpośrednie, gdzie trafia większość soli produkowanej przez spółkę CIECH Soda Polska S.A.); przemysłu chemicznego i uzdatniania wody.

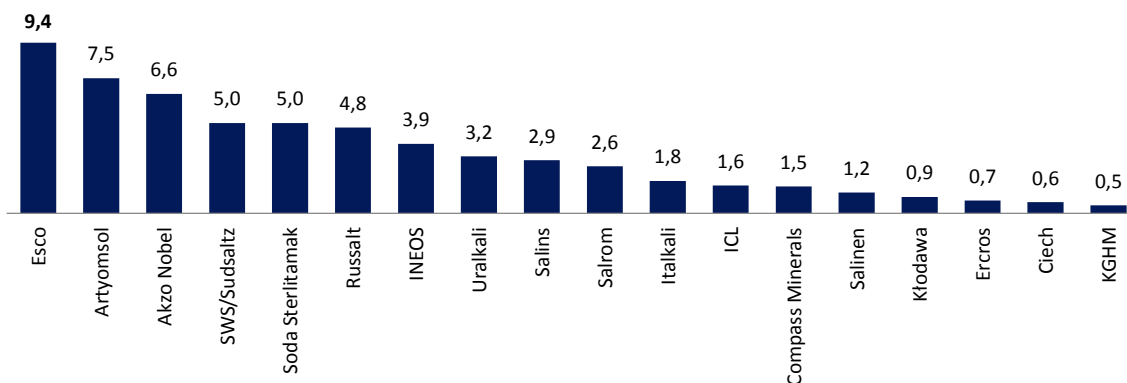
Na rynku krajowym Grupa CIECH jest największym polskim producentem soli warzonej z mocami wytwórczymi na poziomie 620 tys. ton rocznie, a jej udział w polskim rynku soli warzonej wynosi ok. 60%.

Najwięksi producenci soli w Europie w 2015 roku. operujący na wolnym rynku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Roskill i danych z firm

Moce głównych producentów soli w Europie operujących na wolnym rynku w 2015r. (mln ton/r)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Roskill i danych z firm

Europejskie zdolności wytwórcze soli są szacowane na ok. 90 mln ton/r (razem z producentami zużywającymi sól tylko na potrzeby własnej produkcji chemicznej takimi jak Solvay i Dow Chemical). Największym producentem w Europie operującym na wolnym rynku jest firma Esco z Grupy K+S z mocami na poziomie ponad 9 mln ton/rok i zakładami wytwórczymi w kilku krajach Europy Zachodniej. Duże zdolności produkcyjne (powyżej 5 mln ton/rok) posiadają także: ukraińska firma Artyomsol (7,5 mln ton/rok, moce wykorzystywane ostatnio w niewielkim stopniu) i chemiczny koncern Akzo Nobel (6,6 mln ton/rok).

W perspektywie kilku najbliższych lat kierunki i dalszą dynamikę rozwoju globalnego rynku soli, szacowanego na ok. 290 mln ton, determinować będą ogólny rozwój gospodarczy (ze względu na dużą rolę przemysłu chemicznego w zużyciu soli) oraz czynniki sezonowe (ze

względu na istotny udział soli w utrzymaniu dróg w krajach wysokorozwiniętych). W sektorze chemicznym szczególnie ważne będą realizacje planów rozbudowy instalacji produkcyjnych w Azji (w zakresie chloro-alkaliów i sody kalcynowanej). Biorąc pod uwagę przewidywane wyraźne osłabienie dynamiki rozwoju gospodarczego Chin oraz ubiegłoroczne rezygnacje z wielu inwestycji w produkcję sody kalcynowanej w tym kraju dotychczasowe optymistyczne prognozy co do rozwoju globalnego rynku soli (średniorocznie rzędu 3%) mogą być nieaktualne. Prognozowane tempo zużycia soli w skali światowej nie będzie wyższe niż w poprzednich latach czyli średniorocznie na poziomie 1%-2%.

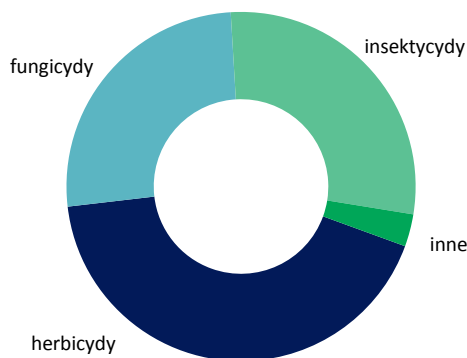
Perspektywy rozwoju rynku soli w Europie, w tym także w Polsce, oceniane są jako stabilne. Możliwe wzrosty ilościowe uwarunkowane będą dynamiką sprzedaży w sektorze produktów wysoko przetworzonych np. do systemów uzdatniania wody. Ze względu na dominującą rolę soli kamiennej w rynku soli ogółem, stosowaną głównie w drogownictwie, sprzedaż soli wciąż będzie uzależniona od warunków pogodowych i może ulegać okresowo znacznym wahaniom. Zjawiska te nie dotyczą segmentu soli spożywczej i soli dla przemysłu chemicznego. Na najbliższe kilka lat dynamiki wzrostu zużycia soli w Europie i Polsce prognozowane są na poziomie 1,5%.

Segment Organiczny Środki ochrony roślin (ŚOR)

Szacuje się, że w 2015 roku wartość globalnego rynku środków ochrony roślin sięgnęła ok. 52 mld USD i była niższa od wielkości z roku poprzedniego o ok. 1% (po eliminacji efektu znacznego umocnienia amerykańskiego dolara). Przyczynami spadku były: spadki cen produktów rolnych, wysokie poziomy zapasów u dystrybutorów agrochemikaliów oraz warunki pogodowe (np. opóźnienia zasiewów w Ameryce Płd. wywołane efektem El Nino).

Ponad 40% globalnej sprzedaży środków ochrony roślin dotyczy herbicydów. Insektycydy stanowią niemal 1/3 zaś fungicydy ok. 1/4 wartości światowego rynku.

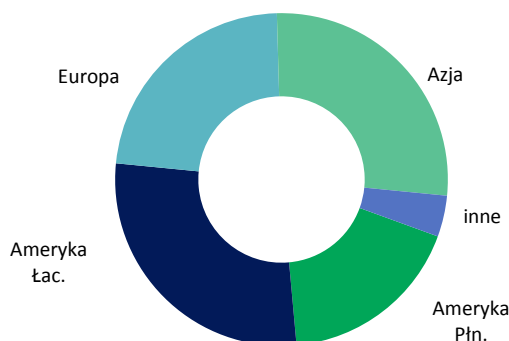
**Struktura rodzajowa zużycia ŚOR
na świecie wg wartości**

Źródło: opracowanie własne na podstawie Phillips McDougall

W 2015 roku rynek światowy nadal był zdominowany przez 6 głównych globalnych producentów tj. Syngenta, Bayer CropScience, BASF, Dow AgroScience, Monsanto, DuPont. Firmy te są głównymi uczestnikami światowych rynków również dlatego, że posiadają istotny wpływ na kierunki rozwoju branży, w tym: opracowywanie nowych technologii i wprowadzanie na rynek innowacyjnych produktów oraz kształtowanie prawodawstwa na świecie. Udział wyżej wymienionych producentów w całkowitej światowej sprzedaży szacuje się na ok. 75%. W związku z połączeniem koncernów Dow Chemical i DuPont od 2016 roku liczba czołowych graczy zmniejszyła się do 5.

Struktura zużycia ŚOR według regionów (% wartości)

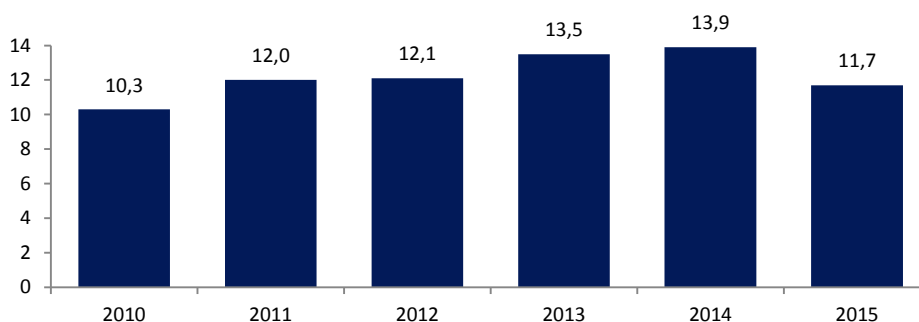

Źródło: opracowanie własne na podstawie Phillips McDougall

Ameryka Łacińska i Azja są obecnie największymi regionalnymi rynkami środków ochrony roślin z udziałem w globalnych sprzedażach na poziomie niemal 30% każdy. Trochę mniejsze są rynki Europy i Ameryki Płn. (rzędu 20% każdy). Wartość rynku europejskiego w 2015 roku można szacować na ok. 12 mld USD. Na inne regiony świata przypada kilka procent światowej konsumpcji pestycydów.

W perspektywie długoterminowej - od początku XXI wieku - popyt na ŚOR w Europie rósł w tempie rzędu 5% rocznie (wg wartości). W ostatnich kilku latach dynamika ta jednak spadła szczególnie ze względu na dojrzałość tego rynku. Duży kilkunastoprocentowy spadek wartości sprzedaży w 2015 roku mierzony w USD wynika głównie z silnej aprecjacji tej waluty oraz kryzysu w Rosji. Zmiany wielkości zużycia ŚOR w Europie w ostatnich kilku latach przedstawia poniższy wykres.

Zużycie ŚOR w Europie w latach 2011-2015 (mld USD)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Phillips McDougall

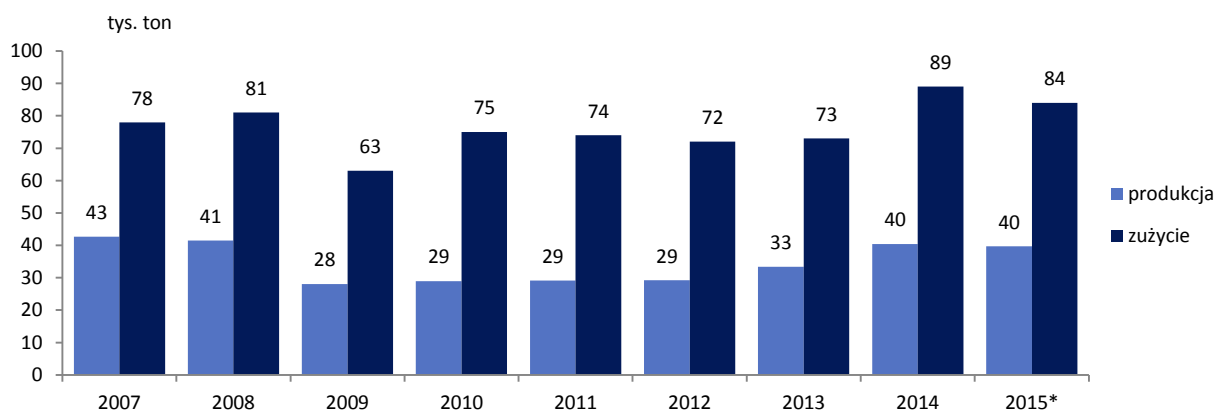
W Europie największymi rynkami ŚOR są Francja, Niemcy, Włochy, Hiszpania, Wlk. Brytania i Rosja.

W poprzednich kilku latach zużycie środków ochrony roślin w Polsce wahało się w przedziale 70-90 tys. ton/rok (w masie). Z punktu widzenia tonażu substancji aktywnych zużycie to sięga ok. 20 tys. ton/rok. W 2015 roku zarówno krajowa produkcja jak i zużycie uległy istotnemu spadkowi (o kilka tysięcy ton w masie). Podstawową przyczyną była susza w lecie jak i w drugiej połowie roku.

Pomimo generalnie wzrostowej tendencji w zakresie lokalnej produkcji ŚOR w perspektywie długoterminowej na polskim rynku dominują dostawcy zagraniczni posiadający bardzo bogatą ofertę asortymentową.

Produkcja i zużycie środków ochrony roślin w Polsce w latach 2007-2015

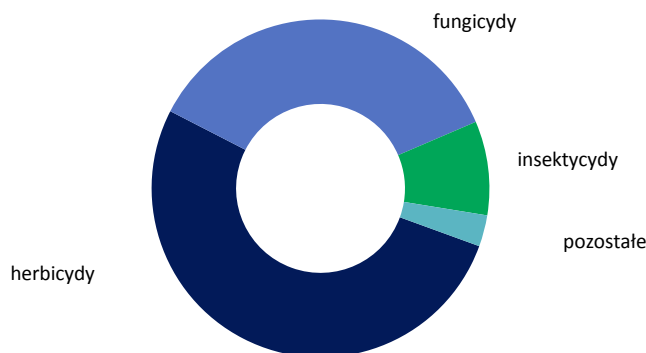
w ujęciu ilościowym (tys. ton w masie)

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS i Eurostat (*szacunki na podstawie wstępnych danych)

Wartość polskiego rynku środków ochrony roślin szacuje się na ok. 750 mln USD (680 mln EUR). Szacowana struktura sprzedaży ŚOR na rynku krajowym została przedstawiona poniżej.

Struktura sprzedaży ŚOR w Polsce według wartości

Źródło: opracowanie własne na podstawie Phillips McDougall

W porównaniu ze zużyciem światowym w Polsce zdecydowanie więcej stosuje się herbicydów i fungicydów, z uwagi na duży udział zbóż w powierzchni gruntów uprawnych oraz spore znaczenie ogrodnictwa. Dużo mniej zużywa się insektydów.

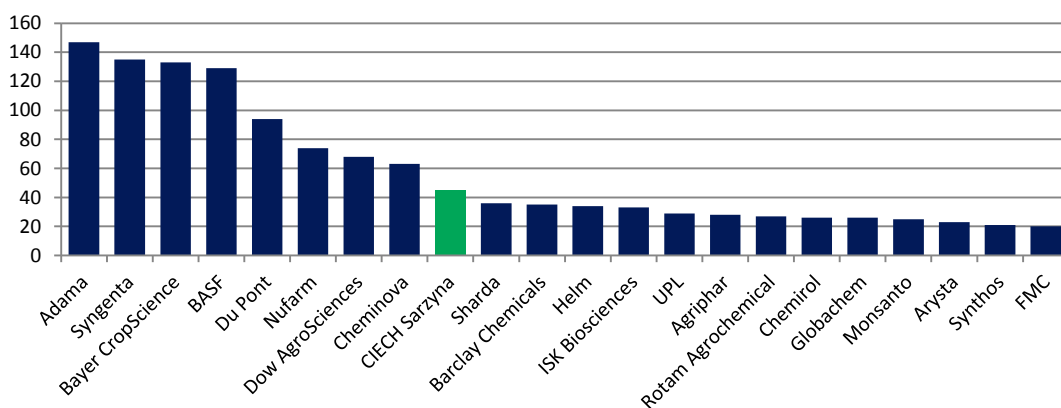
W perspektywie najbliższych kilku lat polski rynek środków ochrony roślin powinien systematycznie rosnąć. W Polsce zużycie jednostkowe preparatów w przeliczeniu na 1 ha jest nadal dużo niższe niż w krajach Europy Zachodniej. Ponadto sytuacja ekonomiczna polskich rolników powinna polepszać się dzięki otrzymywanym dopłatom bezpośrednim z Unii Europejskiej. Dodatkowo, kontrowersje dotyczące upraw roślin modyfikowanych genetycznie (GMO) powinny skutecznie wpływać na wzrost popytu na tradycyjne środki ochrony roślin.

Cechą charakterystyczną polskiego rynku jest bardzo wysoki import, który stanowi ok. 80% oferty rynkowej. W rezultacie polskie wyroby odpowiadają za zaledwie ok. 1/5 całego rynku. Przyczyną tak dużej dysproporcji jest brak wystarczającej oferty producentów polskich, którzy dysponują o wiele mniejszymi środkami finansowymi na prowadzenie badań nad nowymi preparatami, ich rejestrację i wprowadzenie na rynek.

Głównymi podmiotami w branży działającymi na rynku polskim są znane koncerny globalne oraz polscy producenci. CIECH Sarzyna jest największym polskim przedsiębiorstwem działającym w tej branży. Działalność spółki w zakresie rynku środków ochrony roślin koncentruje się na rynku polskim, gdzie Grupa posiada udział na poziomie ok. 6% (wg wartości). W segmencie herbicydów zbożowych, głównej grupie produktowej, udział ten jest większy – kilkanaście procent.

Poniższy rysunek przedstawia pozycję konkurencyjną poszczególnych producentów środków ochrony roślin według liczby zarejestrowanych produktów na rynku polskim.

Liczba zarejestrowanych w Polsce ŚOR według największych producentów

Źródło: MRiRW (stan na dzień 04.01.2016)

Rynek ŚOR w perspektywie długoterminowej należy do rynków szybko rosnących na tle innych segmentów chemicznych. Średnioroczne tempo wzrostu globalnego rynku powinno sięgnąć 5% - 6% w ciągu najbliższych kilku lat (wartościowo). Motorami wzrostów będą głównie

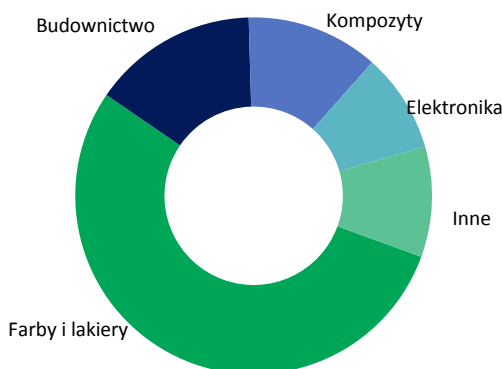
rynki Ameryki Łacińskiej i Azji. Dla całej Europy zakłada się dynamikę dużo niższą rzędu 2%-3%, jednak dla Polski tempo to powinno być bliskie globalnemu.

Optymistyczne prognozy rynkowe w zakresie ŚOR opierają się na założeniach malejącej wielkości gruntów ornych w skali świata, rosnącej populacji i wynikającej z tego konieczności ciągłego zwiększania plonów. Z drugiej strony stymulująco na niekontrolowany wzrost zużycia pestycydów będą miały różne krajowe i międzynarodowe organy regulacyjne, których zadaniem jest monitorowanie stosowania pestycydów w celu zmniejszenia ich negatywnego wpływu na środowisko naturalne.

Żywice epoksydowe i poliestrowe nasycone

W Europie żywice epoksydowe stosowane są głównie - ponad 50% - do produkcji farb proszkowych i lakierów (chemoodpornych, izolacyjnych, elektroizolacyjnych). Kolejne kilkanaście procent żywic stosuje się w budownictwie (masy posadzkowe, kity, szpachlówki, spoiwa powłok ochronnych, wykładziny ścienne). Ponad 10% żywic epoksydowych zużywa się do produkcji kompozytów; około 10% - do wytwarzania izolatorów elektrycznych. Tylko w Europie Środkowej udział segmentu pokryć (farb itp.) jest wyjątkowo wysoki i sięga 2/3.

Segmenty zastosowań żywic epoksydowych w Europie

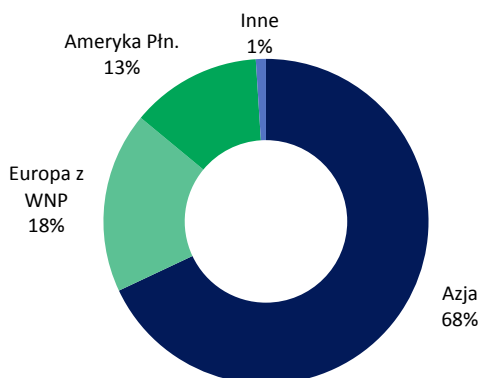

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych IHS

Globalne zdolności wytwórcze żywic epoksydowych (płynnych i stałych) szacuje się na poziomie 5,2 mln ton/rok: Azja (ponad 2/3), Europa z WNP (ok. 18% - ok. 900 tys. ton/rok), Ameryka Płn. (ok. 13%). Projekty inwestycyjne w zakresie nowych mocy obejmują głównie Azję. Najwięksi światowi producenci żywic to: Hexion (poprzednio Momentive), Dow Chemical, Nan Ya (Tajwan), KUKDO (Korea Płd.) i Huntsman Advanced Materials. Wymienione firmy odpowiadają łącznie za około 60% światowej produkcji tych żywic.

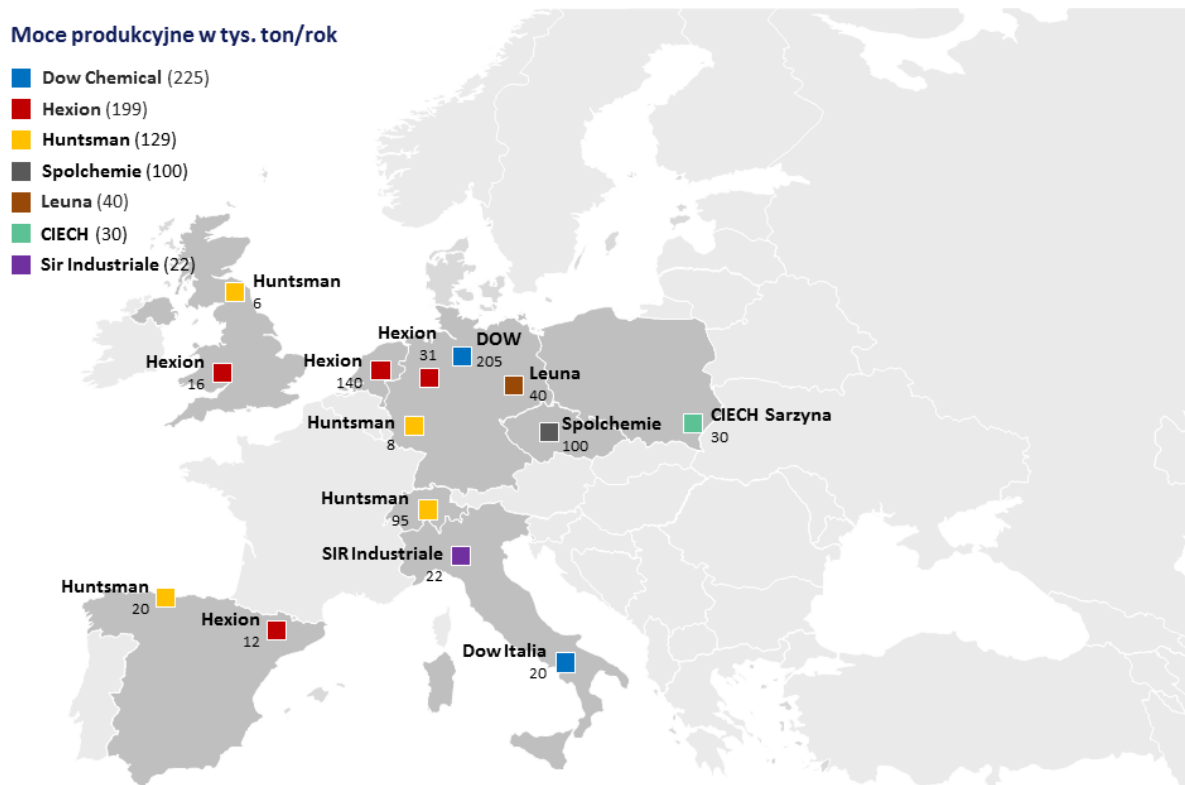
Grupa CIECH poprzez spółkę CIECH Sarzyna jest jedynym producentem żywic epoksydowych w Polsce. Zdolności produkcyjne Grupy określa się na 30 tys. ton/rok a jej udział w krajowym rynku szacowanym na ok. 15 tys. ton/rok wynosi ok. 37%. Najpoważniejszymi konkurentami w Polsce są dostawcy z Niemiec, Czech i Włoch.

Struktura geograficzna mocy produkcyjnych żywic epoksydowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych IHS

Główni europejscy konkurenci Grupy CIECH w zakresie żywic epoksydowych w 2015 roku

Źródło: opracowanie CIECH SA na podstawie danych IHS i producentów

Wielkość globalnego rynku żywic epoksydowych (płynnych i stałych) w 2015 roku szacuje się na poziomie 3,1 mln ton/rok. Popyt w Europie (razem z WNP) oceniany jest na ok. 410 tys. ton/rok, co wskazuje na ok. 4% średnioroczną dynamikę rozwoju rynku na naszym kontynencie w ciągu ostatnich 5 lat. Pomimo rosnącego popytu wykorzystanie mocy wytwórczych w Europie jest jednak bardzo niskie (na poziomie 50%). Wynika to ze znacznego wzrostu zdolności wytwórczych w poprzednich latach i stagnacji w zużyciu żywic na przełomie pierwszej i drugiej dekady tego stulecia (kryzys z lat 2008/2009).

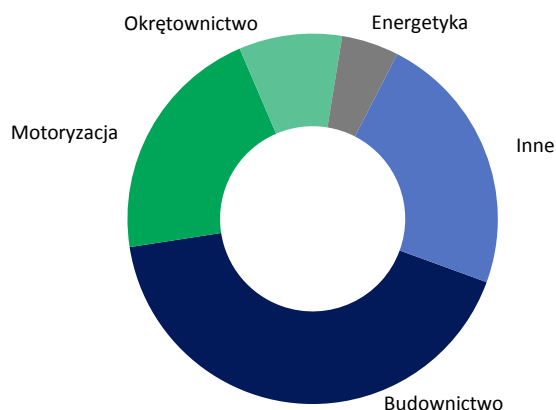
Długoterminowo prognozy wzrostu popytu są dosyć optymistyczne (globalnie średniorocznie o 3%-4%). Z podobną dynamiką będzie się rozwijał największy rynek – Azja; nieco wolniej Ameryka Płn. Najmniejszych dynamik, rzędu 2%-3%, należy spodziewać się w Europie Zachodniej. Ponad przeciętne prognozy wzrostu zakłada się dla jeszcze relatywnie małego rynku Europy Środkowowschodniej (ze średnioroczną dynamiką min. 5%).

Europa i Ameryka Północna będą nadal eksporterami netto żywic epoksydowych (głównymi rynkami zbytu w handlu międzynarodowym będą Chiny i Indie). W kolejnych latach podstawowymi czynnikami wzrostu zużycia żywic epoksydowych będą kleje i kompozyty dla lotnictwa i elektrowni wiatrowych (w Ameryce Płn. i Europie) oraz elektronika i farby proszkowe (w regionie Dalekiego Wschodu i Azji Południowo-Wschodniej).

W segmencie farb proszkowych istotnym substytutem żywic epoksydowych są żywice poliestrowe nasycone. Grupa CIECH jest producentem także tych żywic poprzez spółkę CIECH Sarzyna z mocami wytwórczymi na poziomie 12 tys. ton/rok (i 8 pozycją wśród europejskich producentów). Żywice poliestrowe nasycone używane są głównie do produkcji bezropuszczalnikowych farb proszkowych a ich rynek w Europie rozwija się w średniorocznym tempie rzędu 2%-3%.

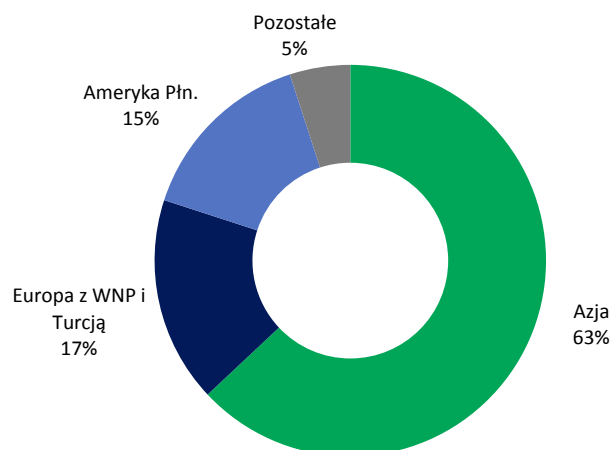
Żywice poliestrowe nienasycone

W Europie zdecydowana większość nienasyconych żywic poliestrowych jest stosowana w przemyśle budowlanym i transportowym. Zapotrzebowanie tych dwóch sektorów stanowi ponad 60% rynku.

Segmenty zastosowań żywic poliestrowych nienasyconych w Europie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych IHS

Globalne zdolności wytwórcze żywic poliestrowych nienasyconych szacowane są na około 7 mln ton/rok. Z tego ok. 1,2 mln ton/rok przypada na Europę (razem z WNP i Turcją).

Struktura geograficzna mocy produkcyjnych żywic poliestrowych nienasyconych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych IHS

W Europie działa ponad 50 producentów tych żywic. Największa szóstka obejmuje ok. 60% europejskich mocy wytwórczych. Należą do niej międzynarodowe koncerny: Polynt, DSM, Ashland, Reichhold oraz tureckie firmy: Boytek Resins i Poliya. Mali producenci ze względu na ostrą konkurencję koncentrują się na ogół na wysokowartościowych niszach.

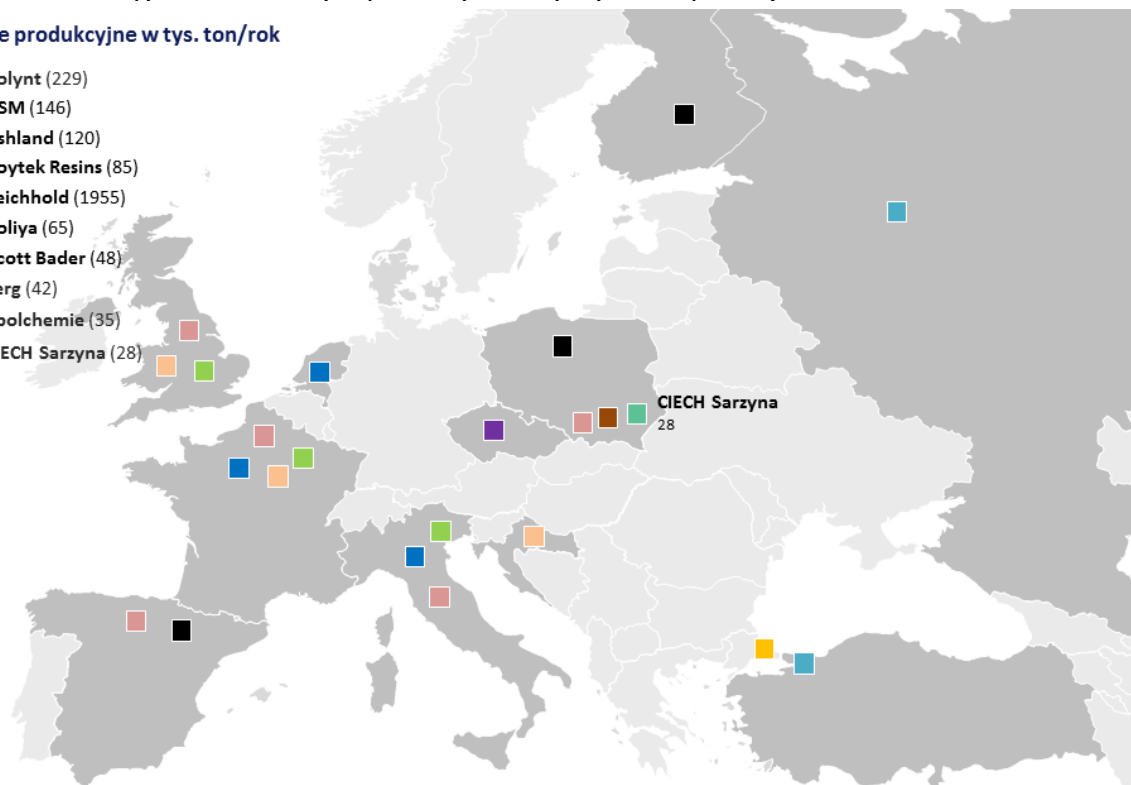
Największymi producentami żywic poliestrowych nienasyconych w Polsce są Lerg SA i CIECH Sarzyna SA (zdolności wytwórcze odpowiednio 42 tys. ton/rok i 28 tys. ton/rok.). W zakresie tych żywic znaczna część sprzedaży jest kierowana na rynek krajowy (o wielkości ok. 60 tys. ton/rok), na którym Grupa CIECH posiada mocną pozycję z ok. 20% udziałem. Żywyce z CIECH Sarzyna dostarczane są także na rynki innych krajów Europy.

Istotnymi konkurentami na polskim rynku są: Polynt, Ashland, Reichhold, LERG, DSM.

Główni konkurenci Grupy CIECH w zakresie żywic poliestrowych nienasyconych w Europie i Turcji w 2015 roku

Moce produkcyjne w tys. ton/rok

- Polynt (229)
- DSM (146)
- Ashland (120)
- Boytek Resins (85)
- Reichhold (1955)
- Poliya (65)
- Scott Bader (48)
- Lerg (42)
- Spolchemie (35)
- CIECH Sarzyna (28)

Źródło: opracowanie CIECH SA na podstawie danych IHS i producentów

Wielkość rynku żywic poliestrowych nienasyconych w Europie (z WNP) i Turcji szacuje się na ok. 700 tys. ton/rok.

Ze względu na duże uzależnienie zużycia tych żywic od koniunktury w branży budowlanej i transportowej na kolejne lata przewiduje się umiarkowane tempo wzrostu rynku w Europie Zachodniej (rzędu 2%). W regionie Europy Środkowo-Wschodniej dodatnia dynamika popytu powinna być znacznie większa (nawet rzędu 3%-4%). Najszybciej popyt na żywice poliestrowe nienasycone będzie rósł w Azji i Afryce (średniorocznie o ok. 5%).

W najbliższej przyszłości na rynku europejskim nadal dominujące znaczenie (dla zbytu żywic) będzie miało budownictwo (rurociągi, zbiorniki, elementy konstrukcyjne, sztuczny marmur itd.). Istotny też będzie segment motoryzacyjny (zastępowanie części metalowych elementami wykonanymi z użyciem żywic). Jakkolwiek te dwa kierunki zużycia będą charakteryzowały się dosyć wolnymi dynamikami. Wyjątkowo szybki wzrost popytu spodziewany jest natomiast w jeszcze mało znaczącym dla żywic poliestrowych segmencie elektrowni wiatrowych. Zależne to będzie w dużej mierze od wsparcia rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii przez rządy europejskich krajów.

Miękkie pianki poliuretanowe (PUR)

Miękkie pianki poliuretanowe stosuje się głównie w produkcji mebli i materaców do spania, które odpowiadają za zużycie około ¾ tego tworzywa. Kolejne ok. 20% tych pianek znajduje zastosowanie w przemyśle samochodowym do produkcji siedzeń oraz wykończenia wnętrz. W związku z tym popyt na pianki jest bardzo wrażliwy na cykle gospodarcze.

Segmenty zastosowań miękkich pianek poliuretanowych w Europie

Źródło: opracowanie CIECH SA na podstawie danych firmy IAL Consultants

Ze względu na właściwości fizyczne (niski ciężar właściwy) pianki PUR sprzedawane są jedynie na lokalnych rynkach. Baza produkcyjna rozwija się więc blisko potencjalnych odbiorców. Grupa CIECH działa przede wszystkim na rynku polskim (gdzie import ma jeszcze niewielkie znaczenie). Jakkolwiek rozwija też sprzedaż eksportowe. Klientami Grupy są producenci mebli oraz przetwórcy pianek.

W skali globalnej produkcja pianek poliuretanowych jest bardzo rozdrobniona (ponad tysiąc wytwórców o łącznych mocach ponad 5 mln ton/rok). Moce produkcyjne polskich producentów szacuje się na ok. 210 tys. ton/rok. Najwięksi konkurenci Grupy CIECH na rynku polskim to: Eurofoam, MZCH Organika i Vita Polymers. Duże zdolności wytwórcze firmy IKEA przeznaczone są głównie na potrzeby własne.

Konkurenci Grupy CIECH w zakresie pianek poliuretanowych - PUR w Polsce w 2015 roku

Źródło: opracowanie CIECH SA na podstawie danych producentów

Grupa CIECH poprzez spółkę Ciech Pianki posiada około 15% udział w krajowym rynku produktu.

Europejskie zapotrzebowanie na pianki poliuretanowe (stosowane w przemyśle meblowym) szacowane jest na ok. 1,3 mln ton/rok. Polski rynek sięga 160 tys. ton/rok. Popyt na pianki jest uzależniony od sytuacji w branżach, będących największymi konsumentami produktu, a więc: meblowej oraz motoryzacyjnej. W przypadku krajowego przemysłu meblarskiego bardzo dobra koniunktura jest notowana od 2013 roku a rok ubiegły był kolejnym, w którym branża ta uzyskała wysoki wzrost produkcji w stosunku do średniej dynamiki dla całego polskiego przemysłu. Wyniki ekonomiczne i finansowa kondycja przemysłu meblowego (ukierunkowanego głównie na eksport) są zależne znacznie od koniunktury na zagranicznych rynkach oraz kursu polskiej waluty. Utrzymaniu dobrej pozycji krajowej branży meblowej na zagranicznych rynkach sprzyja także jej duża konkurencyjność cenowa.

Na najbliższe lata prognozowany jest dalszy wzrost europejskiego rynku miękkich pianek poliuretanowych ze średniorocznymi dynamikami na poziomie 2% w Europie Zachodniej i ok. 5% w Europie Środkowo-Wschodniej. Ta ostatnia dynamika dotyczy szczególnie Polski, w której zużycie jest związane w dużej mierze z krajowym przemysłem meblarskim i jego wysoką pozycją na międzynarodowych rynkach (czwarty światowy eksporter mebli).

Segment Krzemiany i Szkło

Krzemiany sodu (szkliwo sodowe i szkło wodne sodowe)

Krzemiany sodu wytwarzane są w postaci stałej (szkliwa sodowego) oraz płynnej (szkła wodnego sodowego wytwarzanego zazwyczaj poprzez rozpuszczenie szkliwa sodowego w wodzie). Grupa CIECH poprzez spółki CIECH Vitrosilicon S.A. oraz CIECH Soda Romania S.A. wytwarza i sprzedaje zarówno szkliwa sodowe, jak i szkła wodne sodowe.

Krzemiany sodu są używane do produkcji krzemionki strącanej (ok. 40% zużycia w Europie; stosowanej głównie w przemyśle opon i kosmetycznym), detergentów (ok. 20%), papieru, zeolitów oraz w innych przemysłach.

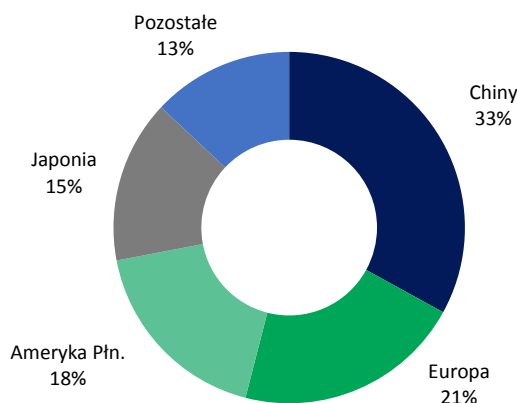
W krajach rozwijających się dominują zastosowania związane z produkcją detergentów a całkowite zużycie tych krzemianów jest proporcjonalne do liczby mieszkańców.

Segmenty zastosowań krzemianów sodu w Europie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych IHS

Krzemiany sodu należą do najbardziej popularnych chemikaliów nieorganicznych i są wytwarzane na całym świecie. Ze względu jednak na ich stosunkowo niską cenę i duże znaczenie w handlu formy płynnej (krzemianów rozpuszczonych w wodzie) obroty międzynarodowe realizowane są zazwyczaj w skali lokalnej; np. tylko w ramach kontynentu europejskiego.

Największe moce produkcyjne są zlokalizowane w Chinach (ok. 1/3). Najbardziej rozwinięte regiony świata (Europa, Ameryka Płn., Japonia) odpowiadają łącznie za ponad 50% globalnych zdolności wytwórczych.

Struktura geograficzna mocy produkcyjnych krzemianów sodu

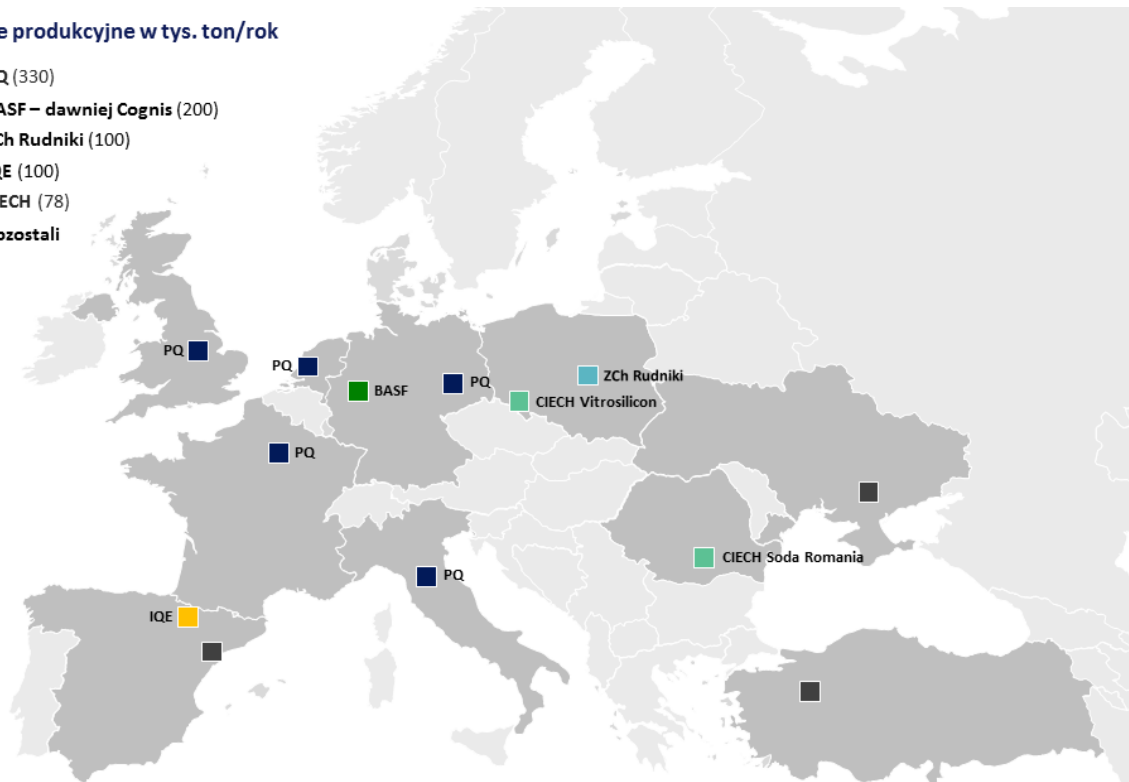
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych IHS

Moce produkcyjne szkliwa sodowego w Europie szacowane są na 1400-1500 tys. ton/rok. Jednak ok. 1/3 tych mocy jest zużywana przez producentów, którzy generalnie nie oferują krzemianów na wolnym rynku. Większość europejskich zdolności wytwórczych zlokalizowana jest w Europie Zachodniej i Centralnej. Liderami europejskiego rynku są koncerny PQ i BASF oraz polskie podmioty ZCh Rudniki i Grupa CIECH. Udział Grupy CIECH (czwartego dostawcy na europejskie rynki) w całkowitych mocach produkcyjnych Europy Grupa szacuje na ok. 6%.

Konkurenci Grupy CIECH w zakresie szkliwa sodowego w Europie w 2015 roku

Moce produkcyjne w tys. ton/rok

- PQ (330)
- BASF – dawniej Cognis (200)
- ZCh Rudniki (100)
- IQE (100)
- CIECH (78)
- Pozostali

Źródło: opracowanie CIECH SA na podstawie danych IHS i producentów

Ogólny popyt na krzemiany sodu w Europie oceniany jest na 1300 tys. ton/rok (w przeliczeniu na szkliwo sodowe) i rozwija się ze średnioroczną dynamiką rzędu 1%-2%. Dostatecznie niskie tempo wzrostu wynika z dojrzałości europejskiego rynku. Segmentem o stosunkowo wysokiej dynamice rozwoju (średniorocznie 3%-4%) jest produkcja krzemionki strącanej stosowanej do wytwarzania nowoczesnych opon. W Polsce obroty krzemianami sodu realizowane były dotychczas głównie w formie płynnej - szkła wodnego sodowego. Grupa CIECH ocenia swój udział w krajowym rynku w 2015 roku na 40%. Od 2016 roku w związku z realizacją umowy na dostawy krzemianów do fabryki krzemionki strącanej firmy Solvay we Włocławku udział ten znacząco wzrośnie.

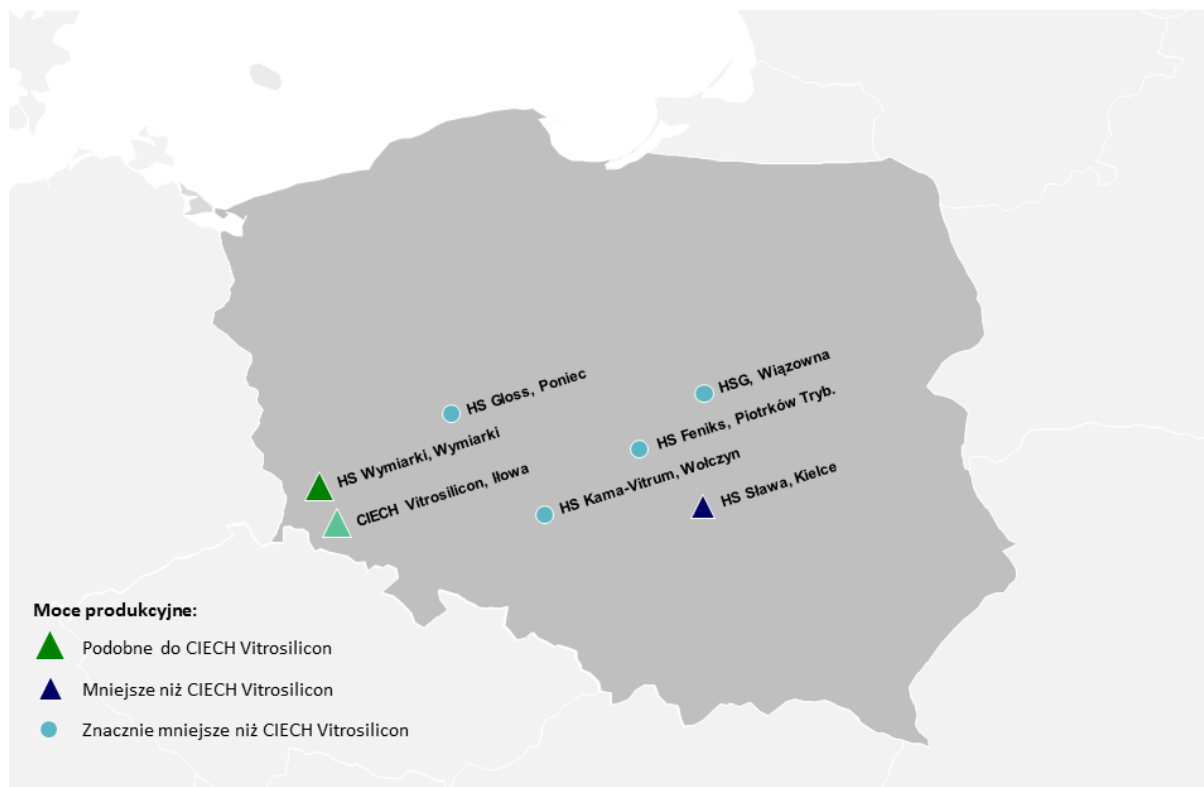
Opakowania szklane (lampiony ozdobne, stoje)

Opakowania szklane produkowane przez spółkę CIECH Vitrosilicon są przeznaczone na niszowe rynki: lampiony ozdobne używane do wytwarzania zniczy nagrobnych; stoje ze szklaną przykrywką oraz typu twist-off do produktów spożywczych.

Lampiony ozdobne

Znicze nagrobne są produktami stosowanymi głównie w Polsce i w niektórych krajach Europy Środkowej. Stąd działalność Grupy CIECH w tym zakresie koncentruje się na rynku krajowym. Popyt na znicze jest związany z tradycją odwiedzania cmentarzy a większość sprzedaży jest realizowana każdego roku w okolicach 1 listopada.

W Polsce jest tylko kilku producentów szklanych lampionów ozdobnych (hut szkła). Natomiast gotowe znicze są wytwarzane przez ok. 300 firm, które zazwyczaj kupują lampiony bezpośrednio u producentów. Największymi producentami szklanych lampionów są: CIECH Vitrosilicon w Iłowej, HS Sława w Kielcach i HS Wymiarki w Wymiarkach.

Konkurenci Grupy CIECH w zakresie szklanych lampionów ozdobnych w 2015 roku

Źródło: opracowanie CIECH SA na podstawie danych CIECH Vitrosilicon i producentów

Wielkość krajowego rynku szklanych lampionów ozdobnych szacowana jest na ok. 260 mln sztuk/rok. Zdecydowanym liderem tego rynku od wielu lat jest Grupa CIECH poprzez spółkę CIECH Vitrosilicon z udziałem ok. 45%. Podstawowymi atutami lidera są: potencjał produkcyjny oraz bogata i różnorodna oferta asortymentowa.

Na rynku zniczy sprzedawane są także produkty w opakowaniach z tworzyw sztucznych. Substytuty te mają jednak mały udział w całkowitym popycie (rzędu 10%) ze względu na ich niską atrakcyjność estetyczną.

Generalnie rynek szklanych lampionów jest rynkiem dosyć stabilnym i dojrzałym o niewielkiej dynamice wzrostu (średniorocznie 1% wg ilości w perspektywie długoterminowej).

Słoje

Słoje z Grupy CIECH są przeznaczone dla przetwórstwa spożywczego (owocowo-warzywnego; mięsnego; rybnego; produkcji musztardy, majonezu i miodu) oraz firm handlowych.

CIECH Vitrosilicon S.A. specjalizuje się w produkcji słoików ze szklaną przykrywką z zamknięciem zatrzaskowo-klamerkowym, typu DZK, stosowanych na niszowych rynkach (do przechowywania produktów sypkich oraz innych nie wymagających pasteryzacji). Grupa CIECH jest jedynym polskim producentem takich słoików, a większość jej sprzedaży jest kierowana na rynek krajowy. Konkurencyjne produkty na rynku polskim pochodzą z Niemiec, Chin i Włoch. Wielkość krajowego rynku słoików typu DZK szacowana jest na ok. 2,7 mln sztuk/rok. Według szacunków Grupy, Grupa CIECH z udziałem rzędu 15% jest trzecim dostawcą tych produktów na tym rynku.

4.5. Produkty i usługi, rynki zbytu oraz źródła zaopatrzenia

Grupa CIECH posiada bardzo dobrze zdywersyfikowany portfel klientów. W 2015 roku przychody od żadnego z kontrahentów Grupy CIECH nie przekroczyły poziomu 10% skonsolidowanych przychodów Grupy CIECH. CIECH S.A., jako jednostka dominująca i realizująca zarazem największą sprzedaż w Grupie CIECH, nie odnotowała w 2015 roku faktu uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców lub dostawców, a jej sprzedaż do żadnego odbiorcy nie przekroczyła poziomu 10% przychodów.

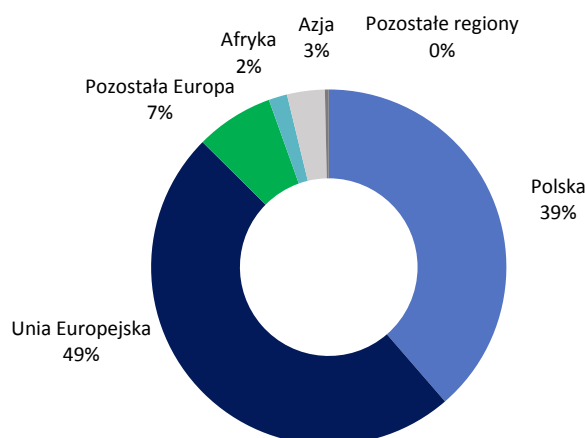
Istotnymi zewnętrznymi dostawcami spółek Grupy CIECH byli w 2015 roku między innymi:

- Kompania Węglowa S.A. – dostawca węgla dla CIECH Soda Polska S.A.,
- Erdgas Mittlesachsen GmbH – dostawca gazu dla Grupy SDC.

Struktura geograficzna rynków zbytu

Blisko 40% przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i usług osiągniętych przez Grupę CIECH w 2015 roku pochodziło z rynku krajowego, natomiast największymi zagranicznymi odbiorcami produktów, towarów i usług oferowanych przez spółki Grupy były kraje Unii Europejskiej.

Przychody ze sprzedaży - struktura geograficzna

Źródło: opracowanie CIECH S.A.

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01 - 31.12.2015	01.01 - 31.12.2014	Dynamika 2015/2014
Polska	1 264 858	1 263 147	0,1%
Unia Europejska	1 596 556	1 559 344	2,4%
- Niemcy	677 155	691 059	(2,0%)
- Rumunia	191 777	193 603	(0,9%)
- Czechy	155 177	128 727	20,5%
- Włochy	119 754	111 267	7,6%
- Holandia	89 434	86 970	2,8%
- Finlandia	69 100	40 726	69,7%
- Szwecja	45 562	39 519	15,3%
- Belgia	30 915	21 541	43,5%
- Wielka Brytania	30 251	46 640	(35,1%)
- Dania	26 701	25 154	6,2%
- Francja	27 027	24 297	11,2%
- Luksemburg	22 252	21 242	4,8%
- Litwa	18 230	18 831	(3,2%)
- Pozostałe kraje UE	93 221	109 768	(15,1%)
Pozostała Europa	232 557	180 200	29,1%
- Szwajcaria	103 640	104 765	(1,1%)
- Norwegia	39 614	28 927	36,9%
- Rosja	16 102	14 924	7,9%
- pozostałe kraje pozostałej Europy	73 201	31 584	131,8%
Afryka	55 176	173 872	(68,3%)
Azja	112 441	48 472	132,0%
- Chiny	-	156	(100,0%)
- Pozostałe kraje azjatyckie	112 441	48 316	132,7%
Pozostałe regiony	11 426	18 865	(39,4%)
RAZEM	3 273 014	3 243 900	0,9%

4.6. Kluczowe zagadnienia dotyczące ochrony środowiska

Istotnym elementem strategii zarządzania w Grupie CIECH jest równorzędne traktowanie racji ekonomicznych, społecznych i środowiskowych. Grupa CIECH w swoich aktywnościach produkcyjnych skupia się na utrzymaniu reżimu technologicznego, wysokiej jakości produktu, ale również na minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko poprzez ograniczanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, wód i gruntu, racjonalnej gospodarce odpadami oraz optymalizacji zużycia energii na tonę wyprodukowanego produktu.

Zakłady produkcyjne Grupy CIECH prowadzą działalność w oparciu o wymagane pozwolenia i decyzje administracyjne. Większość spółek produkcyjnych Grupy CIECH posiada wdrożone systemy zarządzania środowiskowego, zgodne z wymaganiami normy ISO 14001.

Zaostrzające się przepisy prawa ochrony środowiska sprawiły, że Grupa CIECH przeprowadziła szereg inwestycji sprzyjających ochronie środowiska m.in. modernizacji elektrofiltrów w zakładzie w Inowrocławiu i Janikowie. W kolejnych latach planowana jest realizacja kolejnych m.in. w zakresie odsiarczania i odazotowania spalin. Głównym celem inwestycji jest zwiększenie ochrony atmosfery i dostosowanie instalacji do nowych standardów emisyjnych określonych w dyrektywie o emisjach przemysłowych (IED).

Zgodnie z przyjętym Przejściowym Planem Krajowym (PPK) nastąpiło wydłużenie terminu dostosowania instalacji LCP (Large Combustion Plant) do nowych norm najpóźniej do 30 czerwca 2020 roku. Z dniem 1 lipca 2020 roku będą obowiązywały bardzo restrykcyjne standardy emisyjne dla emisji pyłu (20-25 mg/Nm³), tlenków siarki (200-250 mg/Nm³) oraz tlenków azotu (200 mg/Nm³) dla dużych obiektów energetycznego spalania (LCP).

Należy również nadmienić, że równoległe toczą się prace nad tzw. Konkluzjami BAT dla LCP, które najprawdopodobniej zostaną opublikowane w 2017 roku. Instalacje mają zaledwie 4 lata od wejścia w życie Konkluzji BAT, na dostosowanie się do jeszcze ostrzejszych wymogów niż określonych w dyrektywie IED tj. dla emisji pyłu (15-20 mg/Nm³), tlenków siarki (130-200 mg/Nm³) oraz tlenków azotu (150-180 mg/Nm³).

Do istotnych zmian legislacyjnych mających wpływ na działalność Grupy CIECH, należy zaliczyć obowiązek sporządzania przez właścicieli instalacji IPPC raportów początkowych stanu gleby.

Zgodnie z decyzją Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu z dnia 8 grudnia 2015 w sprawie wydania pozwolenia zintegrowanego na eksploatację instalacji do spalania paliw i wytwarzania energii dla zakładu energetycznego w Inowrocławiu, wprowadzony zostaje obowiązek monitoringu wód gruntowych (badania raz na kwartał) i monitoringu gleb i gruntu (raz na 10 lat). Dodatkowo do czerwca 2017 roku należy opracować i przedłożyć Marszałkowi do zatwierdzenia koncepcję poprawy jakości zdegradowanych wód podziemnych w rejonie zakładu w Inowrocławiu.

W obszarze regulacji w zakresie systemu handlu emisjami, bardzo istotne zmiany do prawa polskiego wprowadziła ustawa z dnia 12 czerwca 2015 o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Ustawa wprowadza obowiązek złożenia wniosku o wydanie nowych zezwoleń na emisję gazów cieplarnianych, w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie nowej ustawy oraz konieczność opiniowania Planów Monitorowania przez KOBIZE, co znacznie wydłużył czas uzyskania stosowanych pozwoleń.

Obecnie na rynku uprawnień do emisji CO₂ (EUA) jest ogromna nadpodaż pozwoleń na emisje. Skumulowana nadwyżka wynosi obecnie około 3 mld EUA. Komisja Europejska, aby zapanować nad nadwyżką rozważa wprowadzenie różnych mechanizmów cenotwórczych (zwiększenie celu redukcyjnego, rozszerzenie ilości branż, które muszą się rozliczać jednostkami EUA np. transport, rewizja Carbon Leakage List, zmniejszenie listy branż uprawnionych do uzyskania bezpłatnych uprawnień po roku 2020).

Wynik konferencji klimatycznej w Paryżu sprawił, że Komisja Europejska uzyskała dodatkowy mandat do zreformowania źle funkcjonującego systemu w taki sposób, by nie dopuścić do spadku cen uprawnień, a co więcej spowodować ich sukcesywny wzrost.

Szczyt Klimatyczny w Paryżu zakończył się podpisaniem wstępnego porozumienia przez 196 krajów, ale nie zostały określone przejrzyste zasady i jasne cele.

Traktat wejdzie w życie dopiero po podpisaniu go przez 55 krajów odpowiedzialnych za 55% światowej emisji CO₂. Proces ratyfikowania traktatu będzie trwał rok od kwietnia 2016 roku do kwietnia 2017 roku.

4.6.1. Status prawny korzystania ze środowiska

Spółki Grupy CIECH prowadzą działalność w oparciu o aktualne decyzje administracyjne regulujące sposób i zakres korzystania ze środowiska. Wszystkie spółki Grupy CIECH eksploatujące instalacje typu IPPC uzyskały pozwolenia zintegrowane.

Poniższa tabela zawiera wykaz pozwoleń zintegrowanych posiadanych przez Spółki Grupy CIECH.

Spółka	Przedmiot pozwolenia	Termin obowiązywania
CIECH Soda Polska S.A. Zakład Produkcyjny w Inowrocławiu	Pozwolenie zintegrowane dla instalacji do produkcji sody kalcynowanej lekkiej i ciężkiej, sody oczyszczonej, chlorku wapnia, mas chłonnych oraz do produkcji wapna posodowego.	Bezterminowe
CIECH Soda Polska S.A. Zakład Produkcyjny w Janikowie	Pozwolenie zintegrowane dla instalacji do produkcji sody kalcynowanej lekkiej i ciężkiej, składowiska odpadów oraz instalacji do produkcji soli warzonej, wapna nawozowego, kolejki linowo – towarowej.	Bezterminowe

Spółka	Przedmiot pozwolenia	Termin obowiązywania
CIECH Soda Polska S.A. Zakład Energetyczny w Inowrocławiu	Pozwolenie zintegrowane dla instalacji elektrociepłowni (4 kotły OP-110).	Bezterminowe
CIECH Soda Polska S.A. Zakład Energetyczny w Janikowie	Pozwolenie zintegrowane dla instalacji elektrociepłowni (3 kotły CKTI oraz 2 kotły OP-140).	Bezterminowe
CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG	Pozwolenie zintegrowane dla instalacji do produkcji sody kalcynowanej lekkiej i ciężkiej oraz sody oczyszczonej.	Bezterminowe
KWG GmbH	Pozwolenie zintegrowane dla instalacji elektrociepłowni.	Bezterminowe
CIECH Soda Romania S.A.	Pozwolenie zintegrowane dla instalacji do produkcji sody kalcynowanej.	12.09.2022
CIECH Sarzyna S.A.	Pozwolenie zintegrowane dla instalacji do produkcji nienasyconych i nasyconych żywic poliestrowych, żywic epoksydowych, utwardzaczy do żywic epoksydowych, żywic fenolowo-formaldehidowych, Ukanolu DOP, Flodurów, Aduferu, ortofenylenodiaminy o-FDA, koncentratów do fosforanowania oraz środków ochrony roślin (MCPA, MCPP, karbendazym BCM).	Bezterminowe
CIECH Vitrosilicon S.A. Zakład w Żarach	Pozwolenie zintegrowane dla instalacji do produkcji szklistego krzemianu sodu i szklistego krzemianu potasu	Bezterminowe
CIECH Vitrosilicon S.A. Zakład w Iłowej	Pozwolenie zintegrowane dla instalacji do produkcji szkła wodnego sodowego i potasowego, opakowań szklanych i pustaków szklanych CLAROGLOSS.	Bezterminowe
Ciech Pianki Sp. z o.o.	Pozwolenie zintegrowane dla instalacji do produkcji pianek PUR	Bezterminowe

Zmiany w pozwoleniach zintegrowanych w 2015 roku.

CIECH Soda Polska S.A. - Zakład Produkcyjny w Janikowie

Decyzją Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 lipca 2015 roku zmieniono pozwolenie zintegrowane z urzędu w zakresie terminu jego obowiązywania, wymagań dotyczących ochrony gleby, ziemi i wód gruntowych.

CIECH SODA Polska S.A.- Zakład Energetyczny w Janikowie

Decyzją Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 września 2015 roku zmieniono pozwolenie zintegrowane z urzędu w zakresie terminu jego obowiązywania, wymagań dotyczących ochrony gleby, ziemi i wód gruntowych.

CIECH Soda Polska S.A. - Zakład Produkcyjny w Inowrocławiu

Decyzją Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 lipca 2015 roku zmieniono pozwolenie zintegrowane z urzędu w zakresie terminu jego obowiązywania, wymagań dotyczących ochrony gleby, ziemi i wód gruntowych.

CIECH Soda Polska S.A.- Zakład Energetyczny w Inowrocławiu

Decyzją Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 8 grudnia 2015 roku wydano pozwolenie zintegrowane dla instalacji do wytwarzania energii i paliw o nominalnej mocy nie mniejszej niż 50MW.

CIECH Soda Romania S.A.

Decyzją Regionalnej Agencji Ochrony Środowiska Valcea z dnia 7 stycznia 2015 roku zmieniono pozwolenie zintegrowane w związku przeprowadzonymi zmianami technologicznymi (instalacja kalcynatora nr 4 oraz filtra taśmowego).

CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG

W lutym 2014 roku Spółka złożyła wniosek o nowe pozwolenie wodnoprawne na zrzut ścieków do rzeki Bode. W dniu 10 grudnia 2014 roku właściwe organy ochrony środowiska wydały wstępną decyzję - pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków poprodukcyjnych do rzeki Bode. Trwa postępowanie w sprawie wydania decyzji ostatecznej w tym zakresie.

CIECH Vitrosilicon S.A. Zakład w Iłowej

Decyzją Starosty Powiatu Żagańskiego z dnia 22 grudnia 2015 roku zmieniono pozwolenie zintegrowane w związku ze zwiększeniem ilości wytwarzanych odpadów innych niż niebezpieczne,

Ciech Pianki Sp. z o.o.

Decyzją Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 sierpnia 2015 roku zmieniono pozwolenie zintegrowane w związku ze zwiększeniem produkcji pianek PUR.

Decyzją Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 września 2015 roku zmieniono pozwolenie zintegrowane z urzędu w zakresie terminu jego obowiązywania, wymagań dotyczących ochrony gleby, ziemi i wód gruntowych.

4.6.2. Koszty ochrony środowiska/przekroczenia standardów emisyjnych

Wysokość opłat za korzystanie ze środowiska w 2015 roku przez polskie spółki z Grupy CIECH wyniosła łącznie 25 601 tys. zł, w tym 99% dotyczy CIECH Sody Polskiej S.A. – głównie z tytułu wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych lub do ziemi oraz wprowadzania gazów i pyłów do powietrza.

Poniższa tabela przedstawia wysokość opłat za korzystanie ze środowiska w 2015 roku.

Spółka	CIECH Soda Polska	CIECH Soda Deutschland	CIECH Soda Romania	CIECH Sarzyna	Ciech Pianki	CIECH Vitrosilicon
Wysokość opłaty	25 274	1 570 ¹⁾	11 202	261	2	64
Waluta [tys.]	PLN	EUR	RON	PLN	PLN	PLN

1)opłata szacunkowa.

Przekroczenia dopuszczalnych standardów emisyjnych

W CIECH Soda Polska S.A. w 2015 wystąpiły przekroczenia dopuszczalnych standardów emisyjnych w zakresie emisji pyłu, dwutlenku siarki i dwutlenek azotu co może skutkować wymierzeniem kary pieniężnej w wysokości łącznie 118 tys. zł. Docelowo CIECH Soda Polska S.A. wystąpi o pomniejszenie ww. kwoty o sumę środków własnych wydatkowanych na realizację modernizacji zakładów w latach 2015-2019.

CIECH Soda Polska S.A. - Zakład energetyczny w Janikowie

Do dnia 20 lutego 2019 roku został odroczony termin płatności kary pieniężnej w kwocie 4 466 tys. zł za ponadnormatywną emisję zanieczyszczeń z kotła OP-140 nr 5 w 2011 roku, a do dnia 31 grudnia 2017 roku został odroczony termin płatności kary pieniężnej w kwocie 1 901 tys. zł z kotła OP-140 nr 4 w 2011 roku.

CIECH Soda Polska S.A.- Zakład energetyczny w Inowrocławiu

Do dnia 31 grudnia 2018 roku został odroczony termin płatności kary pieniężnej w kwocie 25 tys. zł za ponadnormatywną emisję zanieczyszczeń z kotła OP-110 nr 1 w 2011 roku oraz w kwocie 96 tys. zł z kotła OP-110 nr 2 w 2011 roku.

Do dnia 31 grudnia 2017 roku został odroczony termin płatności kary pieniężnej w kwocie 43 tys. zł za ponadnormatywną emisję zanieczyszczeń z kotła OP-110 nr 4 w 2011 roku oraz w kwocie 40 tys. zł z kotła OP-110 nr 3 w 2011 roku.

CIECH Soda Romania S.A.

Spółce wymierzono karę w wysokości 1,6 tys. RON za przekroczenie wartości dopuszczalnej zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych do rzeki Olt.

4.6.3. Handel emisjami

Informacje dotyczące handlu emisjami opisano w punkcie I. 3.3.

4.6.4. REACH

Obowiązujące od 1 czerwca 2007 roku tzw. Rozporządzenie REACH dotyczy bezpiecznego stosowania substancji chemicznych produkowanych lub importowanych (spoza krajów UE) w ilości powyżej 1 tony rocznie. Producenci oraz importerzy wprowadzający do obrotu substancje na obszar celny UE zostali zobowiązani do dokonania rejestracji – wstępnej, do dnia 1 grudnia 2008 roku, a następnie właściwej – w trzech terminach, w zależności od tonażu wprowadzanych substancji. Szczegółowe informacje dotyczące REACH opisano w punkcie I. 3.3. oraz w punkcie I.3.4.

4.6.5. Zobowiązania środowiskowe

W związku z charakterem prowadzonej przez Grupę CIECH działalności, na niektórych gruntach Grupy występują aktywne źródła zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego. Grupa ponosi bieżące koszty operacyjne oraz tworzy rezerwy związane z rekultywacją zanieczyszczonych gruntów oraz oczyszczaniem wód podziemnych. Wysokość rezerw na zobowiązania środowiskowe w Grupie CIECH według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła 70 393 tys. zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2014 roku wyniosła 70 660 tys. zł.

4.7. Osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

W Grupie CIECH działania w zakresie badań, innowacji i rozwoju koncentrują się w nowopowstałej spółce CIECH R&D Sp. z o.o., która koordynuje i prowadzi dla produkcyjnych spółek Grupy działania w zakresie badań i rozwoju. Działania podejmowane w Grupie CIECH są nastawione na rozwój oraz udoskonalanie produktów przeznaczonych na kluczowe rynki końcowe, doskonalenie dotychczasowych procesów oraz poprawę wydajności i efektywności energetycznej, a także wdrażanie innowacyjnych technologii. Strategia w zakresie badań, innowacji i rozwoju ma na celu w szczególności:

- wprowadzanie rozwiązań innowacyjnych w odniesieniu do głównych procesów produkcyjnych;
- doskonalenie dotychczasowych produktów oraz wprowadzanie nowych produktów w oparciu o istniejące ciągi technologiczne;
- zwiększanie efektywności procesów produkcyjnych;
- zagospodarowanie odpadów.

W 2015 roku prace badawczo-rozwojowe koncentrowały się nad dalszą optymalizacją procesów produkcji sody oczyszczonej i kalcynowanej, a także doskonaleniem efektywności energetycznej i kosztowej. Ponadto wprowadzono na rynek zmodyfikowane żywice poliestrowe, epoksydowe i utwardzające poszerzając portfolio firmy do kluczowych zastosowań. Zostały także zarejestrowane i wprowadzone do obrotu nowe środki ochrony roślin.

4.8. Wykorzystanie pomocy publicznej

W 2015 roku spółki z Grupy CIECH otrzymały łącznie 4,3 mln zł dofinansowania. Dodatkowo, w październiku 2015 roku tereny Zakładu CIECH Soda Polska S.A. w Janikowie zostały objęte statusem Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Z tytułu objęcia terenów Zakładu statusem SSE i uzyskanego w grudniu zezwolenia na prowadzenie zwolnionej z podatku działalności gospodarczej spółka nabyła prawo do skorzystania z ulgi w podatku dochodowym CIT do 2026 roku w wysokości do 14,35 mln zł. Ponadto, w listopadzie CIECH R&D Sp. z o.o. podpisała z Ministerstwem Gospodarki umowę o dofinansowanie na utworzenie centrum badawczo-rozwojowego w Nowej Sarzynie i w Inowrocławiu. Z tytułu przedmiotowej umowy do 2017 roku spółka otrzyma 2,1 mln zł bezzwrotnego dofinansowania.

4.9. Umowy znaczące dla działalności Grupy

Wszystkie znaczące umowy dla działalności Grupy CIECH zostały opisane w punkcie I.4.2.

4.10. Umowa z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

Informacja o zawartych umowach z podmiotem uprawnionym do badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego została zaprezentowana w punkcie II.44.

4.11. Istotne transakcje z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe

Spółki Grupy CIECH nie zawierały pomiędzy sobą istotnych transakcji na warunkach innych niż rynkowe. Sprzedaż na rzecz oraz zakupy od podmiotów powiązanych dokonywane są według cen rynkowych.

Opis transakcji zawartych pomiędzy podmiotami powiązanymi znajduje się w punkcie II.43.

4.12. Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Istotne zobowiązania sporne Grupy CIECH

Łączna wartość istotnych spornych zobowiązań CIECH S.A. i spółek zależnych od CIECH S.A. na dzień 31 grudnia 2015 roku, dochodzonych we wszelkiego rodzaju postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej stanowi mniej niż 10% kapitału własnego CIECH S.A.

Istotne wierzytelności sporne Grupy CIECH

Łączna wartość istotnych spornych wierzytelności CIECH S.A. i spółek zależnych CIECH S.A. na dzień 31 grudnia 2015 roku, dochodzonych we wszelkiego rodzaju postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej stanowi mniej niż 10% kapitału własnego CIECH S.A.

4.13. Polityka w zakresie działalności sponsoringowej i charytatywnej

Działalność sponsoringowa prowadzona przez CIECH S.A. realizowana jest z ukierunkowaniem na wsparcie biznesu i wizerunku Grupy CIECH. Realizowane działania powinny posiadać wymierne korzyści, przekładające się na wzrost sprzedaży lub wizerunek firmy.

Współpraca na warunkach sponsoringu odbywa się przede wszystkim w miastach, gdzie zlokalizowane są zakłady produkcyjne Grupy oraz centrala CIECH S.A. Działalność sponsoringowa realizowana jest głównie poprzez działania związane ze wsparciem inicjatyw edukacyjnych, kulturalnych lub tych skoncentrowanych na pomocy lokalnych społeczności, w których funkcjonuje Grupa CIECH.

Działalność charytatywna prowadzona przez Grupę CIECH związana jest głównie z edukacją dzieci i młodzieży oraz popularyzacją wiedzy w zakresie chemii (cel nadrzędny). Grupa pomaga także lokalnym społecznościom m.in. poprzez darowizny, szczególnie w przypadku kataklizmów i zdarzeń nieprzewidzianych oraz edukacją.

5. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa Grupy CIECH

5.1. Zasady sporządzania rocznego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy zastosowaniu zasad rachunkowości zgodnych z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) obejmujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) oraz Interpretacje Stałego Komitetu ds. Interpretacji (SKI) i Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (UE) i obowiązywały na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz nieruchomości inwestycyjnych, które zostały wycenione w wartości godziwej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelnie sytuację finansową i majątkową Grupy CIECH na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniki jej działalności oraz przepływy pieniężne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Grupę CIECH. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

Polityka rachunkowości zastosowana do sporządzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego została przedstawiona w punkcie II.3.

5.2. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych

5.2.1. Podstawowe dane finansowe

W ciągu 2015 roku Grupa CIECH osiągnęła wynik netto z działalności kontynuowanej w wysokości 346 005 tys. zł, stan środków pieniężnych netto wzrósł o 153 877 tys. zł., a suma bilansowa na koniec 2015 roku wyniosła 3 910 273 tys. zł.

pozytywnie na prezentowane wyniki wpłynęły:

- Wzrost cen sody kalcynowanej na rynkach europejskich od początku 2015 roku w porównaniu do roku poprzedniego.
- Zbilansowanie europejskiego rynku sody kalcynowanej (zrównoważenie popytu i podaży).
- Niski poziom czynników energetycznych (węgiel i gaz) oraz paliwa piecowego (koks).
- Wzrost produkcji farb i lakierów w kraju o 8,8% w okresie od stycznia do grudnia 2015 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego (w ujęciu ilościowym).
- Bardzo niski poziom cen ropy naftowej (niższy o ok. 30% w stosunku do roku poprzedniego) i w konsekwencji niskie ceny surowców dla przemysłu organicznego poprawiające efektywność działalności w segmencie organicznym Grupy CIECH.
- Korzystna koniunktura w krajowym przemyśle chemicznym. W 2015 roku krajowy przemysł chemiczny osiągnął wzrost sprzedaży w porównaniu do roku poprzedniego o 5,2% w przypadku chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz 6,9% w zakresie wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (wg cen stałych).
- Wzrost sprzedaży krajowej produkcji budowlano-montażowej o 2,8% w ciągu 2015 roku w stosunku do roku poprzedniego (przemysł chemiczny wytwarza wiele surowców oraz półproduktów przeznaczonych dla tej produkcji).
- Ożywienie gospodarcze w Unii Europejskiej w stosunku do roku ubiegłego (zwiększenie dynamiki PKB z 1,5% do 1,9% wg danych Komisji Europejskiej) głównie za sprawą konsumpcji prywatnej oraz eksportu.

Negatywnie na prezentowane wyniki wpłynęły:

- Słaba koniunktura na chińskim rynku sody kalcynowanej skutkująca spadkiem chińskich cen i większą aktywnością dostawców z Chin na zamorskich rynkach, na których działa Grupa CIECH (w Indiach, Afryce i na Bliskim Wschodzie).
- Susza skutkująca mniejszym zużyciem środków ochrony roślin na europejskich rynkach Grupy CIECH; w tym w Polsce.

Poniższe zestawienie przedstawia wybrane dane finansowe wraz z podstawowymi wskaźnikami finansowymi za 2015 oraz 2014 rok.

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014	Zmiana % 2015/2014	Zmiana wartościowa 2015/2014
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA				
Przychody netto ze sprzedaży	3 273 014	3 243 900	0,9%	29 114
Koszt własny sprzedaży	(2 398 910)	(2 563 050)	6,4%	164 140
Zysk / (strata) brutto na sprzedaży	874 104	680 850	28,4%	193 254
Koszty sprzedaży	(192 855)	(214 267)	10,0%	21 412
Koszty ogólnego zarządu	(155 784)	(150 377)	(3,6%)	(5 407)
Pozostałe Przychody / Koszty operacyjne	(35 649)	5 609	-	(41 258)
Zysk / (Strata) na działalności operacyjnej	489 816	321 815	52,2%	168 001
Przychody / Koszty finansowe	(212 597)	(142 993)	(48,7%)	(69 604)
Udział w wynikach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	163	251	(35,1%)	(88)
Podatek dochodowy	68 623	(45 291)	-	113 914
Wynik netto na działalności kontynuowanej	346 005	133 782	158,6%	212 223
DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA				
Zysk/(strata) netto z działalności zaniechanej	-	32 571	-	(32 571)
Zysk/(strata) netto za okres	346 005	166 353	108,0%	179 652
w tym:				
Wynik netto udziałów niekontrolujących	3 018	(763)	-	3 781
Wynik netto akcjonariuszy jednostki dominującej	342 987	167 116	105,2%	175 871
EBITDA na działalności kontynuowanej	707 538	526 302	34,4%	181 236
EBITDA znormalizowana na działalności kontynuowanej*	748 422	511 126	46,4%	237 296

*zasady wyliczenia EBITDA i EBITDA znormalizowana zostały opisane w punkcie I.5.2.5 niniejszego Raportu.

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014	Zmiana % 2015/2014	Zmiana wartościowa 2015/2014
Wartość aktywów	3 910 273	3 205 697	22,0%	704 576
Aktywa trwałe	2 860 347	2 486 072	15,1%	374 275
Aktywa obrotowe, w tym:	1 049 926	719 625	45,9%	330 301
- zapasy	293 631	257 770	13,9%	35 861
- należności krótkoterminowe	499 196	409 071	22,0%	90 125
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty	202 935	49 162	312,8%	153 773
- inwestycje krótkoterminowe	50 781	-	-	50 781
- aktywa przeznaczone do sprzedaży	3 383	3 622	(6,6%)	(239)
Kapitał własny razem	1 341 504	985 474	36,1%	356 030
Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej	1 345 576	994 774	35,3%	350 802
Udziały niekontrolujące	(4 072)	(9 300)	56,2%	5 228
Zobowiązania długoterminowe	1 802 311	1 471 544	22,5%	330 767
Zobowiązania krótkoterminowe	766 458	748 679	2,4%	17 779

w tysiącach złotych	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014	Zmiana % 2015/2014	Zmiana wartościowa 2015/2014
Przepływy operacyjne netto	457 090	442 576	3,3%	14 514
Przepływy inwestycyjne netto	(486 100)	(283 666)	(71,4%)	(202 434)
Przepływy finansowe netto	182 887	(212 580)	-	395 467
Przepływy pieniężne netto, razem	153 877	(53 670)	-	207 547
w tym wolne przepływy pieniężne	(29 010)	158 910	-	(187 920)

	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014	Zmiana wartościowa 2015/2014
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA			
Zysk(strata) netto / akcję (w zł)	6,51	2,55	3,96
Rentowność netto	10,6%	4,1%	6,5 p.p.
EBIT %	15,0%	9,9%	5,1 p.p.
EBITDA %	21,6%	16,2%	5,4 p.p.
EBITDA znormalizowana %*	22,9%	15,8%	7,1 p.p.

*zasady wyliczenia EBIT, EBITDA i EBITDA znormalizowana zostały opisane w punkcie I.5.2.5 niniejszego Raportu.

Zasady wyliczenia wskaźników (wg danych dla działalności kontynuowanej):

Zysk (strata) netto / akcję – zysk (strata) netto / średnia ważona liczba akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu (zgodnie z definicją MSR 33 „Zysk przypadający na jedną akcję”);

rentowność netto – zysk (strata) netto za dany okres / przychody netto ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów za dany okres;

EBIT% – zysk operacyjny za dany okres / przychody netto ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów za dany okres;

EBITDA% – (zysk operacyjny + amortyzacja za dany okres) / przychody netto ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów za dany okres;

EBITDA znormalizowana % – EBITDA bez zdarzeń jednorazowych, z których ważniejsze zostały opisane w punkcie I.5.2.5 / przychody netto ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów za dany okres.

w tysiącach złotych	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
EBITDA*	707 538	526 303
Znormalizowana EBITDA*	748 422	511 126
Wydatki kapitałowe ⁽¹⁾	(494 745)	(285 755)
Zapłacone odsetki ⁽²⁾	(126 763)	(114 339)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	202 935	49 162
Całkowite zadłużenie	1 605 477	1 231 913
Zadłużenie netto	1 402 542	1 182 751
Zadłużenie netto / znormalizowana EBITDA	1,9	2,3
Znormalizowana EBITDA / zapłacone odsetki	(5,9)	(4,5)

*zasady wyliczenia EBITDA i EBITDA znormalizowana zostały opisane w punkcie I.5.2.5 niniejszego Raportu.

(1) Wydatki kapitałowe są to wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych zgodnie ze skonsolidowanym sprawozdaniem z przepływów pieniężnych.

(2) Zapłacone odsetki są to rzeczywiste wydatki na spłatę odsetek z tytułu zadłużenia zgodnie ze skonsolidowanym sprawozdaniem z przepływów pieniężnych.

5.2.2. Przychody ze sprzedaży

Skonsolidowane przychody ze sprzedaży netto z działalności kontynuowanej Grupy CIECH za 2015 roku wyniosły 3 273 014 tys. zł. W porównaniu do roku poprzedniego przychody wzrosły o 29 114 tys. zł. Głównymi źródłami tych zmian były czynniki rynkowe.

Pozytywnie na osiągnięte przychody wpłynęły:

- wzrost cen sody,
- umocnienie dolara w stosunku do PLN oraz RON,
- wyższe wolumeny sprzedaży sody,
- wzrost wolumenu sprzedaży żywic epoksydowych oraz żywic poliestrowych nasyconych,

Negatywnie na osiągnięte przychody wpłynęły:

- duża podaż i intensywne działania konkurentów na rynku soli, presja na obniżki cen,
- spadek cen energii elektrycznej w Niemczech,
- spadek cen sprzedaży żywic epoksydowych i żywic poliestrowych nasyconych związany z niskim poziomem cen surowców, silna konkurencja na rynku środków ochrony roślin, intensywne działania nowych dystrybutorów, mała aktywność zakupowa rolników,
- brak sprzedaży tradingowej siarki (zakończenie kontraktu na dostawy produktu z Grupą Azoty).

W związku ze zmianą prezentacji segmentów operacyjnych w Grupie CIECH działalność Grupy w ciągu 2015 roku koncentrowała się na czterech segmentach branżowych: sodowym, organicznym, krzemianach i szkło oraz segmencie transportowym. Struktura przychodów w podziale na segmenty nie zmieniła się istotnie w stosunku do roku 2014. Niezmiennie największy udział w przychodach stanowiła sprzedaż produktów segmentu sodowego tj. 68,5%.

Poniższe zestawienie prezentuje przychody ze sprzedaży w podziale na podstawowe produkty i towary Grupy CIECH:

<i>w tysiącach złotych</i>	2015 rok	2014 rok*	Zmiana	Zmiana %	% udziału przychodach ogółem 2015	% udziału przychodach ogółem 2014
Segment sodowy, w tym:	2 241 228	2 052 792	188 436	9,2%	68,5%	63,3%
Soda kalcynowana ciężka	1 267 148	1 103 225	163 923	14,9%	38,7%	34,0%
Soda kalcynowana lekka	436 637	378 206	58 431	15,4%	13,3%	11,7%
Sól	170 203	166 953	3 250	1,9%	5,2%	5,1%
Soda oczyszczona	153 580	150 367	3 213	2,1%	4,7%	4,6%
Energia	64 237	84 645	(20 408)	(24,1%)	2,0%	2,6%
Gaz	37 885	44 478	(6 593)	(14,8%)	1,2%	1,4%
Chlorek wapnia	18 282	23 868	(5 586)	(23,4%)	0,6%	0,7%
Pozostałe produkty	66 284	71 501	(5 217)	(7,3%)	2,0%	2,2%
Przychody z transakcji pomiędzy segmentami	26 972	29 549	(2 577)	(8,7%)	0,8%	0,9%
Segment organiczny, w tym:	769 877	784 141	(14 264)	(1,8%)	23,5%	24,2%
Żywice	343 080	336 899	6 181	1,8%	10,5%	10,4%
Pianki PUR	218 881	231 025	(12 144)	(5,3%)	6,7%	7,1%
Środki ochrony roślin	192 678	204 825	(12 147)	(5,9%)	5,9%	6,3%
Pozostałe produkty	12 101	11 352	749	6,6%	0,4%	0,3%
Przychody z transakcji pomiędzy segmentami	3 137	40	3 097	7 742,5%	0,1%	0,0%
Segment Krzemiany i Szkło, w tym:	175 012	350 562	(175 550)	(50,1%)	5,3%	10,8%
Siarka	-	165 721	(165 721)	(100,0%)	0,0%	5,1%
Pustaki i opakowania szklane (lampiony i słoje)	85 156	82 307	2 849	3,5%	2,6%	2,5%
Szklivo sodowe	51 230	61 565	(10 335)	(16,8%)	1,6%	1,9%
Szkło wodne sodowe	29 863	21 904	7 959	36,3%	0,9%	0,7%
Pozostałe produkty	8 749	19 060	(10 311)	(54,1%)	0,3%	0,6%
Przychody z transakcji pomiędzy segmentami	14	5	9	180,0%	0,0%	0,0%
Segment transportowy, w tym:	122 628	98 213	24 415	24,9%	3,7%	3,0%
Usługi transportowe	13 205	12 457	748	6,0%	0,4%	0,4%
Przychody z transakcji pomiędzy segmentami	109 423	85 756	23 667	27,6%	3,3%	2,6%
Segment pozostała działalność	146 710	108 415	38 295	35,3%	4,5%	3,3%
Przychody od podmiotów zewnętrznych	103 815	73 542	30 273	41,2%	3,2%	2,3%
Przychody z transakcji pomiędzy segmentami	42 895	34 873	8 022	23,0%	1,3%	1,1%
Wyłączenia konsolidacyjne	(182 441)	(150 223)	(32 218)	21,4%	(5,6%)	(4,6%)
RAZEM	3 273 014	3 243 900	29 114	0,9%	100,0%	100,0%

*Dane przekształcone.

**Odsprzedaż nadwyżek zakupionego gazu.

Źródło: CIECH S.A.

Sprzedaż w segmencie sodowym

Sprzedaż w segmencie sodowym za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniosła 2 241 228 tys. zł, co oznacza wzrost o 188 436 tys. zł (tj. o 9,2%), w stosunku do przychodów ze sprzedaży za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku w kwocie 2 052 792 tys. zł. Wzrost był spowodowany głównie wyższym wolumenem sprzedaży produktów, wzrostem cen sody oraz osłabieniem walut lokalnych (PLN i RON) względem EUR i USD.

Sprzedaż w segmencie organicznym

Sprzedaż w segmencie organicznym za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniosła 769 877 tys. zł, co oznacza spadek o 14 264 tys. zł (tj. o 1,8%), w stosunku do przychodów ze sprzedaży w kwocie 784 141 tys. zł za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku. Przyczyną spadku był przede wszystkim spadek wolumenu sprzedaży środków ochrony roślin oraz spadek cen sprzedaży pianek PUR.

Sprzedaż w segmencie krzemiany i szkło

Sprzedaż w segmencie krzemiany i szkło za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniosła 175 012 tys. zł, co oznacza spadek o 175 550 tys. zł (tj. o 50,1%), w stosunku do przychodów ze sprzedaży za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku w kwocie 350 562 tys. zł. Spadek spowodowany był głównie zaprzestaniem przez Grupę handlu siarką.

Sprzedaż w segmencie transportowym

Sprzedaż w segmencie transportowym za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniosła 122 628 tys. zł, co oznacza wzrost o 24 415 tys. zł (tj. o 24,9%), w stosunku do przychodów ze sprzedaży za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku w kwocie 98 213 tys. zł. Wzrost spowodowany był głównie za sprawą zwiększenia usług przewozowych i logistycznych świadczonych na rzecz klientów.

5.2.3. Wynik brutto na sprzedaży

Koszt własny sprzedaży na rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniósł 2 398 910 tys. zł, co oznacza spadek o 164 140 tys. zł (tj. o 6,4%) w stosunku do kosztu własnego sprzedaży za 2014 rok w kwocie 2 563 050 tys. zł. Koszt własny sprzedaży spadł głównie z powodu obniżenia cen nośników energii (gaz ziemny, węgiel kamienny) w segmencie sodowym oraz cen surowców ropopochodnych w segmencie organicznym.

W 2015 roku zysk brutto na sprzedaży wyniósł 874 104 tys. zł, a w analogicznym okresie roku ubiegłego 680 850 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia zysku brutto na sprzedaży w podziale na segmenty branżowe:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Segment sodowy	712 565	490 318
Segment organiczny	133 749	120 066
Segment krzemiany i szkło	44 940	80 265
Segment transportowy	13 166	11 775
Pozostałe*	(30 316)	(21 574)
Zysk/(strata) brutto na sprzedaży	874 104	680 850

*Pozycja „Pozostałe” uwzględnia segment pozostałej działalności, funkcje korporacyjne oraz korekty konsolidacyjne.

Segment sodowy

Zysk brutto ze sprzedaży w segmencie sodowym za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniósł 712 565 tys. zł w porównaniu do 490 318 tys. zł za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku. Na poprawę wpłynęły wzrost wolumenu i cen sprzedanych produktów a także spadek cen nośników energii (gaz ziemny, węgiel kamienny).

Segment organiczny

Zysk brutto ze sprzedaży w segmencie organicznym za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniósł 133 749 tys. zł w porównaniu do 120 066 tys. zł za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku. Główną przyczyną wzrostu były poprawa efektywności sprzedaży tworzyw oraz pianek PUR.

Segment krzemiany i szkło

Zysk brutto ze sprzedaży w segmencie krzemiany i szkło za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniósł 44 940 tys. zł w porównaniu do 80 265 tys. zł za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku. Na spadek wyniku wpłynęło przede wszystkim zaprzestanie przez Grupę handlu siarką.

Segment transportowy

Zysk brutto ze sprzedaży w segmencie transportowym za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniósł 13 166 tys. zł w porównaniu do 11 775 tys. zł za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku. Na poprawę wyniku wpłynęło zwiększenie usług przewozowych i logistycznych świadczonych na rzecz klientów.

5.2.4. Wynik operacyjny**Pozostałe przychody operacyjne**

Pozostałe przychody operacyjne za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniosły 52 927 tys. zł, co oznacza spadek o 42 234 tys. zł, w stosunku do poziomu 95 161 tys. zł za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku. Spadek pozostałych przychodów operacyjnych wynikał głównie z niższych w 2015 roku przychodów z tytułu rozwiązania odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych.

Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniosły 192 855 tys. zł, co oznacza spadek o 21 412 tys. zł (tj. o 10,0%) w stosunku do poziomu 214 267 tys. zł za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku. Koszty sprzedaży stanowiły 5,9% przychodów ze sprzedaży za 2015 rok (w porównaniu do 6,6% za rok 2014). Spadek wynika głównie z braku kosztów transakcyjnych związanych ze sprzedażą siarki.

Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniosły 155 784 tys. zł, co oznacza wzrost o 5 407 tys. zł (tj. o 3,6%), w stosunku do poziomu 150 377 tys. zł za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku.

Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniosły 88 576 tys. zł, co oznacza, że utrzymały się one na podobnym poziomie jak za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku, kiedy to wyniosły 89 552 tys. zł.

Wynik z działalności operacyjnej za 2015 rok kształtował się na poziomie 489 816 tys. zł oraz 321 815 tys. zł za okres porównywalny.

5.2.5. EBITDA

EBITDA jest to zysk / strata netto za rok finansowy, plus podatek dochodowy, plus udział w zyskach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności, plus koszty/przychody finansowe, plus zyski/straty z tytułu zbycia działalności zaniechanej plus amortyzacja. EBITDA nie jest wskaźnikiem płynności lub wyników działalności obliczanym zgodnie z MSSF. EBITDA należy postrzegać jako dodatek, a nie zastępstwo dla wyników działalności przedstawionych zgodnie z MSSF. EBITDA jest użytecznym wskaźnikiem zdolności zaciągania i obsługi zadłużenia. EBITDA i podobne wskaźniki są wykorzystywane przez różne spółki w różnych celach i są często obliczane w sposób dostosowany do warunków, w jakich znajdują się te spółki. Należy zachować uwagę przy porównywaniu EBITDA z EBITDA innych spółek.

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Wynik netto na działalności kontynuowanej	346 005	133 782
Podatek dochodowy	(68 623)	45 291
Udział w zyskach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	(163)	(251)
Koszty finansowe	219 003	151 364
Przychody finansowe	(6 406)	(8 371)
Amortyzacja	217 722	204 487
EBITDA	707 538	526 302

Znormalizowana EBITDA jest to dodatkowy wskaźnik wyników działalności operacyjnej. Znormalizowana EBITDA jest to EBITDA skorygowana o koszty/przychody, które zostały uwzględnione przez kierownictwo jako jednorazowe z natury. Znormalizowana EBITDA jest istotnym wskaźnikiem podczas szacowania i mierzenia powtarzających się wyników działalności operacyjnej Grupy. Inne spółki mogą obliczać znormalizowaną EBITDA w sposób różny od sposobu Grupy CIECH. Znormalizowana EBITDA nie jest miernikiem wyników finansowych zgodnie z MSSF i z tego względu nie jest audytowana. Nie powinna być uważana za wskaźnik płynności lub alternatywę do zysku operacyjnego lub zysku netto za rok lub inny miernik wyników wyliczanych zgodnie z MSSF. Poniższa tabelka zawiera uzgodnienie EBITDA ze znormalizowaną EBITDA dla wskazanych okresów.

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01-31.12.2015
EBITDA	707 538
Zdarzenia jednorazowe:	(40 884)
Utworzenie rezerw na przewidywane straty i zobowiązania	(23 891)
Wycena nieruchomości inwestycyjnych	(6 347)
Koszty refinansowania	(5 142)

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01-31.12.2015
Wynik na likwidacji spółki zależnej	(2 834)
Odpisy aktualizujące wartość aktywów trwałych	(1 286)
Pozostałe	(1 384)
EBITDA znormalizowana	748 422

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01-31.12.2014
EBITDA	526 302
Zdarzenia jednorazowe:	15 175
Odpisy aktualizujące wartość aktywów trwałych	20 519
Wycena nieruchomości inwestycyjnych	(6 454)
Zmiana stanu rezerw	4 029
Koszty restrukturyzacji	(2 728)
Pozostałe	(190)
EBITDA znormalizowana	511 126

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
EBITDA	707 538	526 302
Zdarzenia jednorazowe, w tym:	(40 884)	15 176
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (a)	(2 119)	17 791
Pozycje gotówkowe (b)	(1 143)	625
Pozycje bezgotówkowe (z wyłączeniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości) (c)	(37 622)	(3 239)
EBITDA znormalizowana	748 422	511 126

- (a) *Odpisy z tytułu utraty wartości związane są z utworzeniem / rozwiązaniem odpisów aktualizujących wartość aktywów.*
- (b) *Pozycje gotówkowe zawierają m.in. zysk/stratę ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz pozycje pozostałe (w tym koszty związane z zaniechaną działalnością, otrzymane lub zapłacone kary i odszkodowania).*
- (c) *Pozycje bezgotówkowe zawierają m. in: wycenę nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej, koszty likwidacji zapasów i rzeczowych aktywów trwałych, koszty wstrzymanych inwestycji, rezerwy środowiskowe, rezerwy na zobowiązania i odszkodowania, koszty niewykorzystania mocy produkcyjnych oraz inne pozycje (włączając w to koszty nadzwyczajne oraz inne rezerwy).*

EBITDA na działalności kontynuowanej za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniosła 707 538 tys. zł, co oznacza wzrost o 181 236 tys. zł, w stosunku do poziomu 526 302 tys. zł za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku. Wzrost EBITDA wynikał głównie ze znacznego wzrostu zysku brutto na sprzedaży, jak również salda pozostałej działalności operacyjnej.

Stopa marży EBIT wyniosła na koniec 2015 roku 15,0% (przed rokiem 9,9%), a stopa marży EBITDA 21,6% (przed rokiem 16,2%). Stopa marży EBIT bez zdarzeń jednorazowych wyniosła na koniec 2015 roku 16,2% (przed rokiem 9,5%), a stopa marży EBITDA bez zdarzeń jednorazowych 22,9% (przed rokiem 15,8%).

Poniższe zestawienie przedstawia EBITDA i znormalizowana EBITDA w podziale na segmenty:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
EBITDA		
Segment sodowy	629 924	464 311
Segment organiczny	85 741	67 682
Segment krzemiany i szkło	33 590	35 981
Segment transportowy	16 164	11 257
Pozostałe	(57 881)	(52 929)
RAZEM	707 538	526 302

w tysiącach złotych

EBITDA znormalizowana	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Segment sodowy	655 793	436 095
Segment organiczny	85 391	68 272
Segment krzemiany i szkło	33 437	36 068
Segment transportowy	13 349	13 590
Pozostałe	(39 548)	(42 899)
RAZEM	748 422	511 126

5.2.6. Działalność finansowa oraz wynik netto

Przychody finansowe za 2015 rok wyniosły 6 406 tys. zł i odnotowały spadek w porównaniu do roku poprzedniego, kiedy to wyniosły 8 371 tys. zł. Koszty finansowe za 2015 rok wyniosły 219 003 tys. zł i odnotowały wzrost w porównaniu do roku poprzedniego, kiedy to wyniosły 151 364 tys. zł.

Na obszar działalności finansowej negatywnie wpłynęły wysokie koszty obsługi zadłużenia, poniesione w czwartym kwartale 2015 roku koszty związane z refinansowaniem zadłużenia zewnętrznego oraz ujemne różnice kursowe.

Skonsolidowany wynik netto za 2015 rok wyniósł 346 005 tys. zł (z czego 342 987 tys. zł to zysk netto właścicieli jednostki dominującej oraz 3 018 tys. zł zysk udziałów niekontrolujących). Na zysk ten wpłynął głównie wynik na sprzedaży, częściowo zniwelowany ujemnym wynikiem z działalności finansowej (największy negatywny wpływ miały koszty obsługi zadłużenia zewnętrznego, głównie odsetki od obligacji oraz koszty refinansowania). Na wynik netto Grupy znaczący pozytywny wpływ miał również podatek dochodowy w wysokości 68 623 tys. zł.

Wyniki finansowe osiągnięte na poszczególnych rodzajach działalności

w tysiącach złotych	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014	Zmiana % 2015/2014	Zmiana wartościowa 2015/2014
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA				
1. Wynik na działalności operacyjnej	489 816	321 815	52,2%	168 001
2. Przychody/Koszty finansowe netto	(212 597)	(142 993)	(48,7%)	(69 604)
3. Udział w zyskach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	163	251	(35,1%)	(88)
4. Podatek dochodowy	68 623	(45 291)	-	113 914
5. Wynik netto (1+2+3+4) z działalności kontynuowanej	346 005	133 782	158,6%	212 223
6. Wynik akcjonariuszy niekontrolujących z działalności kontynuowanej	3 018	(763)	-	3 781
7. Wynik akcjonariuszy jednostki dominującej (5-6) z działalności kontynuowanej	342 987	134 545	154,9%	208 442
8. Zysk (strata) netto na działalności zaniechanej	-	32 571	-	(32 571)
9. Zysk (strata) netto za rok obrotowy (5+8)	346 005	166 353	108,0%	179 652

Źródło: CIECH S.A.

5.2.7. Aktywa

Na koniec 2015 roku aktywa trwałe Grupy CIECH były równe 2 860 347 tys. zł. W porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość majątku trwałego zwiększyła się o 374 275 tys. zł. Zmiana ta związana jest głównie z prowadzonymi inwestycjami w rzeczowe aktywa trwałe oraz rozpoznaniem aktywów z tytułu podatku odroczonego. Negatywny wpływ na zmianę wartości aktywów trwałych miała reklasyfikacja udzielonych pożyczek do pozycji krótkoterminowych oraz spadek wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych.

Aktywa obrotowe Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosły 1 049 926 tys. zł. W strukturze aktywów obrotowych dominowały: należności handlowe i pozostałe stanowiące 44,7%, zapasy stanowiące 28,0% oraz środki pieniężne ich ekwiwalenty stanowiące 19,3% aktywów obrotowych ogółem. W porównaniu do stanu na koniec grudnia 2014 roku wartość aktywów obrotowych wzrosła o 330 301 tys. zł. Wzrost ten wynika ze zwiększenia stanu środków pieniężnych (efekt refinansowania zadłużenia w czwartym kwartale 2015 roku), wzrostu należności w efekcie zwiększonej sprzedaży w segmencie sodowym w efekcie wzrostu cen. Ponadto zwiększeniu uległ stan zapasów, co wynika głównie ze zwiększenia stanu surowców w segmencie sodowym oraz wyrobów gotowych i towarów w segmencie sodowym i segmencie organicznym.

5.2.8. Zobowiązania

Zobowiązania (długo i krótkoterminowe łącznie) Grupy CIECH stanowiły na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość 2 568 769 tys. zł, co oznacza wzrost w porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2014 roku o 348 546 tys. zł (tj. o 15,7%).

Wskaźnik stopy zadłużenia (zobowiązania krótkoterminowe i długoterminowe do aktywów ogółem) wyniósł na dzień 31 grudnia 2015 roku 65,7% (na koniec grudnia 2014 roku 69,3%). Skonsolidowane zadłużenie netto Grupy liczone jako suma zobowiązań długo- i krótkoterminowych z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (obligacje + leasing finansowy + zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych + zobowiązań z tytułu faktoringu odwrotnego) pomniejszone o stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wyniosło na dzień 31 grudnia 2015 roku 1 402 542 tys. zł i wzrosło w porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2014 roku o 219 790 tys. zł.

5.2.9. Zasoby kapitałowe

Do źródeł płynności należą przepływy pieniężne generowane z naszej działalności operacyjnej, środki pochodzące ze zbycia aktywów, środki pochodzące z dotacji z Unii Europejskiej na nakłady inwestycyjne, środki dostępne na podstawie umowy kredytu odnawialnego i kredytu w rachunku bieżącym. Grupa stosuje również umowy faktoringowe.

Obecne instrumenty dłużne

Na obecne źródła finansowania dłużnego Grupy składają się m.in. wyemitowane obligacje krajowe, kredyt terminowy, kredyt odnawialny i kredyt w rachunku bieżącym oraz zadłużenie leasingowe.

5.2.10. Przepływy pieniężne

Wielkość przepływów pieniężnych netto za 2015 rok była dodatnia i wyniosła 153 877 tys. zł. W relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego Grupa wygenerowała przepływy wyższe o 207 547 tys. zł. Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej wyniosły 457 090 tys. zł i były wyższe od wygenerowanych w okresie porównywalnym 2014 roku o 14 514 tys. zł.

W ciągu 2015 roku przepływy netto z działalności inwestycyjnej były ujemne. Nadwyżka wydatków nad wpływami inwestycyjnymi wyniosła 486 100 tys. zł. Największy wpływ na saldo przepływów pieniężnych z działalności inwestycyjnej miały nabycia rzeczowych aktywów trwałych w spółkach Grupy.

Środki pieniężne netto z działalności finansowej były dodatnie i wyniosły 182 887 tys. zł. W relacji do analogicznego okresu 2014 roku były wyższe o 395 467 tys. zł (w 2015 roku Grupa odnotowała duże wpływy z tytułu refinansowania zadłużenia, w 2014 roku ujemne saldo przepływów pieniężnych z działalności finansowej było związane z wydatkami na wykup obligacji denominowanych w PLN w kwocie 160 mln zł).

5.2.11. Kapitał pracujący i wybrane wskaźniki finansowe

Wskaźniki rentowności Grupy CIECH

W ciągu 2015 roku wskaźniki rentowności działalności kontynuowanej Grupy CIECH kształtowały się na wyższym poziomie w stosunku do wyników osiągniętych w 2014 roku.

	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA		
Rentowność brutto ze sprzedaży	26,7%	21,0%
Rentowność sprzedaży	16,1%	9,7%
Rentowność EBIT	15,0%	9,9%
Rentowność EBITDA	21,6%	16,2%
Rentowność działalności operacyjnej (znormalizowana*)	16,2%	9,5%
Rentowność EBITDA znormalizowana*	22,9%	15,8%
Rentowność sprzedaży netto (ROS)	10,6%	4,1%
Rentowność aktywów ogółem (ROA)	8,8%	4,2%
Rentowność kapitału własnego (ROE)	25,8%	13,6%

*zasady wyliczenia EBITDA i EBITDA znormalizowana zostały opisane w punkcie I.5.2.5 niniejszego Raportu.

Zasady wyliczania wskaźników (wg danych dla działalności kontynuowanej):

rentowność brutto ze sprzedaży – zysk brutto ze sprzedaży za dany okres / przychody ze sprzedaży netto produktów, usług, towarów i materiałów za dany okres;

rentowność sprzedaży – zysk ze sprzedaży za dany okres / przychody ze sprzedaży netto produktów, usług, towarów i materiałów za dany okres;

rentowność EBIT – zysk z działalności operacyjnej za dany okres / przychody ze sprzedaży netto produktów, usług, towarów i materiałów za dany okres;

rentowność EBITDA – (zysk operacyjny + amortyzacja za dany okres) / przychody netto ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów za dany okres;

rentowność EBIT znormalizowany – zysk z działalności operacyjnej za dany okres bez zdarzeń jednorazowych, z których ważniejsze zostały opisane w punkcie I.5.2.5 / przychody ze sprzedaży netto produktów, usług, towarów i materiałów za dany okres;

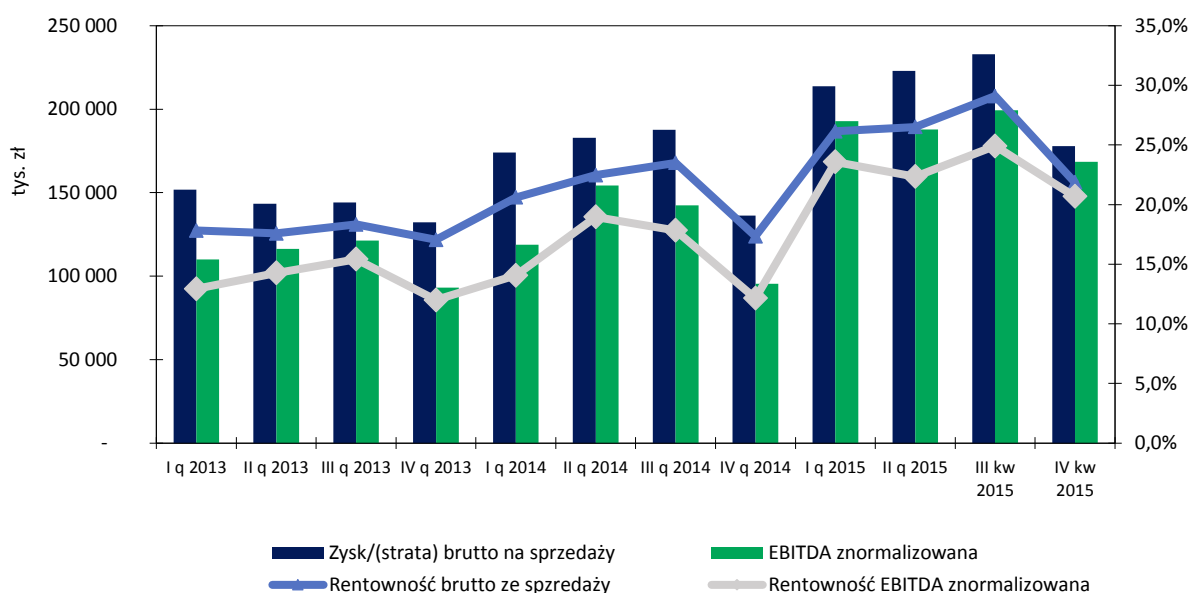
rentowność EBITDA znormalizowana – EBITDA za dany okres bez zdarzeń jednorazowych, z których ważniejsze zostały opisane w punkcie I.5.2.5 / przychody netto ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów za dany okres;

rentowność sprzedaży netto (ROS) – zysk netto za dany okres / przychody ze sprzedaży netto produktów, usług, towarów i materiałów za dany okres;

wskaźnik rentowności aktywów (ROA) – zysk netto za dany okres / stan aktywów na koniec danego okresu;

wskaźnik rentowności kapitału własnego (ROE) – zysk netto za dany okres / stan kapitałów własnych na koniec danego okresu.

Poziomy rentowności Grupy CIECH

Poziom EBITDA znormalizowany - bez zdarzeń jednorazowych opisywanych w poszczególnych kwartałach

Źródło: CIECH S.A.

Płynność Grupy i kapitał obrotowy

Wskaźniki płynności na dzień 31 grudnia 2015 roku wzrosły w stosunku do poziomu z dnia 31 grudnia 2014 roku. Wskaźnik bieżącej płynności liczony jako iloraz majątku obrotowego razem i zobowiązań krótkoterminowych razem wyniósł na dzień 31 grudnia 2015 roku 1,37, natomiast wskaźnik płynności podwyższonej był równy 0,99.

Wskaźniki płynności Grupy CIECH

	31.12.2015	31.12.2014
Wskaźnik bieżącej płynności	1,37	0,96
Wskaźnik szybkiej płynności	0,99	0,62

Zasady wyliczenia wskaźników:

wskaźnik bieżącej płynności – stosunek stanu majątku obrotowego do sumy stanu zobowiązań bieżących na koniec danego okresu; obrazuje zdolność firmy do regulowania bieżących zobowiązań przy wykorzystaniu aktywów bieżących;

wskaźnik szybkiej płynności – stosunek stanu majątku obrotowego pomniejszonego o zapasy do stanu zobowiązań bieżących na koniec okresu; obrazuje zdolność zgromadzenia w krótkim czasie środków pieniężnych na pokrycie zobowiązań o wysokim stopniu wymagalności.

Zdolność do generowania przepływów pieniężnych

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Nadwyżka finansowa (zysk netto + amortyzacja)	563 727	338 269
Pozostałe korekty zysku netto	9 710	(25)
Skorygowana nadwyżka finansowa	573 437	338 244
Zmiana kapitału pracującego	(116 347)	104 332
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	457 090	442 576
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	(486 100)	(283 666)
Wolne przepływy pieniężne	(29 010)	158 910

Grupa CIECH w 2015 roku wygenerowała ujemne wolne przepływy pieniężne, to znaczy, że nie udało się jej sfinansować wydatków inwestycyjnych z przepływów tworzonych w ramach działalności operacyjnej. Skorygowana nadwyżka finansowa nie uzyskała wymaganego poziomu do tego, aby przyczynić się do wypracowania dodatnich wolnych przepływów pieniężnych.

Kapitał obrotowy Grupy CIECH

Kapitał obrotowy, zdefiniowany jako różnica pomiędzy aktywami obrotowymi a zobowiązaniami krótkoterminowymi skorygowanymi o odpowiednie pozycje bilansowe (środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kredyty krótkoterminowe), na koniec 2015 roku wyniósł 76 742 tys. zł, co oznacza wzrost o 118 505 tys. zł w stosunku do końca 2014 roku.

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
1. Aktywa obrotowe, w tym:	1 049 926	719 625
<i>Zapasy</i>	293 631	257 770
<i>Należności z tytułu dostaw i usług oraz zaliczki na dostawy</i>	284 707	268 020
2. Środki pieniężne i inne inwestycje krótkoterminowe	253 716	49 162
3. Aktywa obrotowe skorygowane (1-2)	796 210	670 463
4. Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	766 458	748 679
<i>Zobowiązania z tytułu dostaw i oraz zaliczki otrzymane na dostawy</i>	273 332	322 179
5. Kredyty krótkoterminowe i inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe*	46 990	36 452
6. Zobowiązania krótkoterminowe skorygowane (4-5)	719 468	712 227
7. Kapitał obrotowy z uwzględnieniem kredytów krótkoterminowych (1-4)	283 468	(29 054)
8. Kapitał obrotowy (3-6)	76 742	(41 764)

*Inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe obejmują krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego + krótkoterminowe zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych+ leasing zwrotny.

Przez kapitał obrotowy handlowy rozumie się różnicę pomiędzy aktywami obrotowymi (należności z tytułu dostaw, robót i usług plus zapasy), a zobowiązaniami z tytułu dostaw, robót i usług. Odnotowywane poziomy kapitał obrotowy oraz kapitał obrotowy handlowy różnią się na przestrzeni czasu z uwagi na szereg czynników, takich jak wpływ cen surowców i cen sprzedaży, zmienność kapitału obrotowego związana z działalnością handlową (transakcje o wysokiej wartości), przestoje produkcyjne oraz prace remontowe, zmiany w warunkach płatności w odniesieniu do kluczowych dostawców, kursy walut, decyzje spółek Grupy dotyczące utrzymania zapasów, poziom operacyjny działalności oraz sezonowy charakter działalności.

W przeszłości zapotrzebowanie na kapitał obrotowy Grupa CIECH finansowała z dostępnych środków pieniężnych, przychodów pieniężnych oraz poprzez aktywne zarządzanie kapitałem obrotowym. W celu zapewnienia odpowiedniej płynności finansowej, Spółki Grupy mają możliwość zaciągania kredytów odnawialnych oraz korzystania z limitów faktoringowych. Grupa zakłada, że przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, w połączeniu z rezerwami gotówkowymi oraz dostępnymi kredytami odnawialnym i limitami faktoringowymi, okażą się wystarczające, aby sfinansować zapotrzebowanie na kapitał obrotowy, przewidywane nakłady inwestycyjne oraz obsługę zadłużenia w momencie wymagalności.

Wymogi w zakresie kapitału obrotowego oraz kapitału obrotowego handlowego charakteryzują się umiarkowaną sezonowością. W pewnym zakresie sezonowość wymogów w zakresie kapitału obrotowego i kapitału obrotowego handlowego może dotyczyć segmentu organicznego, w szczególności jeżeli chodzi o działalność w zakresie środków ochrony roślin, z wartością szczytową zapotrzebowania na kapitał obrotowy i kapitał obrotowy handlowy odnotowywaną na początku roku i spadkiem w drugiej połowie roku. Sytuacja taka jest głównie wynikiem cyklu sprzedaży środków ochrony roślin, gdzie większość transakcji sprzedażowych ma miejsce w pierwszym i drugim kwartale roku (tj. przed sezonem wzrostu upraw), przy zmniejszeniu należności zwykle w trzecim i czwartym kwartale, po zakończeniu sezonu. Na środki ochrony roślin przypadało ok. 5,9% przychodów ze sprzedaży, jakie Grupa odnotowała w okresie 2015 roku.

Zadłużenie

Stopa zadłużenia spadła w stosunku do grudnia 2014 roku i wynosi 65,7%. Jednocześnie względny poziom zadłużenia netto (zobowiązania finansowe netto odniesione do wyniku EBITDA) uległ poprawie w stosunku do stanu z końca 2014 roku. Wskaźnik skorygowany o zdarzenia jednorazowe jest na niższym poziomie w stosunku do roku poprzedniego (zobowiązania finansowe netto odniesione do znormalizowanej EBITDA).

Wskaźniki zadłużenia Grupy CIECH

	31.12.2015	31.12.2014
Wskaźnik stopy zadłużenia	65,7%	69,3%
Wskaźnik zadłużenia długoterminowego	46,1%	45,9%
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	191,5%	225,3%
Wskaźnik pokrycia majątku kapitałami własnymi	34,3%	30,7%
Zobowiązania finansowe brutto	1 605 477	1 231 914
Zobowiązania finansowe netto	1 402 542	1 182 752
EBITDA zannualizowana	707 538	526 303
EBITDA znormalizowana (zannualizowana)	748 422	511 126
Zobowiązania finansowe netto / EBITDA zannualizowana	2,0	2,2
Zobowiązania finansowe netto / EBITDA znormalizowana (zannualizowana)*	1,9	2,3
Zobowiązania finansowe brutto / EBITDA zannualizowana	2,3	2,3
Zobowiązania finansowe brutto / EBITDA znormalizowana (zannualizowana)*	2,1	2,4

*zasady wyliczenia EBITDA i EBITDA znormalizowana zostały opisane w punkcie I.5.2.5 niniejszego Raportu.

Zasady wyliczenia wskaźników (wg danych dla działalności kontynuowanej):

wskaźnik stopy zadłużenia – stosunek zobowiązań krótko i długoterminowych do aktywów ogółem; obrazuje udział zewnętrznych źródeł finansowania działalności spółki;

wskaźnik zadłużenia długoterminowego – relacja zobowiązań długoterminowych do ogólnej sumy aktywów; określa udział zobowiązań długoterminowych w finansowaniu działalności;

wskaźnik zadłużenia kapitału własnego – stosunek zobowiązań ogółem do kapitałów własnych;

wskaźnik pokrycia majątku kapitałami własnymi – stosunek kapitałów własnych do aktywów ogółem; przedstawia udział środków własnych w finansowaniu działalności;

zobowiązania finansowe netto – zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów, obligacji, pożyczek (plus kredyt w rachunku bieżącym) oraz innych instrumentów dłużnych (leasing finansowy + zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych + zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego) pomniejszone o stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów;

zobowiązania finansowe brutto – zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów, obligacji, pożyczek (plus kredyt w rachunku bieżącym) oraz innych instrumentów dłużnych (leasing finansowy + zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych + zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego).

5.2.12. Wyniki osiągnięte przez Grupę CIECH w czwartym kwartale 2015 roku

Dane nieaudytowane w tysiącach złotych	01.10-31.12.2015	01.10-31.12.2014
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA		
Przychody netto ze sprzedaży	814 171	786 161
Koszty własny sprzedaży	(609 549)	(649 881)
Zysk/(strata) brutto na sprzedaży	204 622	136 280
Pozostałe przychody operacyjne	21 271	62 859
Koszty sprzedaży	(48 750)	(52 026)
Koszty ogólnego zarządu	(41 505)	(42 523)
Pozostałe koszty operacyjne	(26 189)	(13 396)
Zysk/(strata) na działalności operacyjnej	109 449	91 194
Przychody finansowe	705	3 103
Koszty finansowe	(123 723)	(31 498)

<i>Dane nieaudytowane</i> <i>w tysiącach złotych</i>	01.10-31.12.2015	01.10-31.12.2014
Przychody / Koszty finansowe netto	(123 018)	(28 395)
Udział w zyskach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	88	(21)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	(13 481)	62 778
Podatek dochodowy	101 371	(794)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	87 890	61 984
DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA		
Zysk/(strata) netto z działalności zaniechanej	-	49 725
Zysk/(strata) netto za okres	87 890	111 709
w tym:		
Zysk/(strata) netto właścicieli jednostki dominującej	87 729	111 004
Zysk/(strata) netto udziałów niekontrolujących	161	705
Zysk/(strata) na jedną akcję (w złotych):		
Podstawowy	1,66	2,11
Rozwodniony	1,66	2,11
Zysk/(strata) na jedną akcję (w złotych) na działalności kontynuowanej:		
Podstawowy	1,66	1,16
Rozwodniony	1,66	1,16

Na wyniki działalności w czwartym kwartale 2015 roku wpłynęły głównie kontynuacja pozytywnego trendu wynikowego w segmencie sodowym, wyniki na sprzedaży przedsezonowej w segmencie organicznym, koszty związane z refinansowaniem zadłużenia, utworzenie dodatkowych rezerw na zobowiązania i przewidywane straty, zmiany stanu rezerw z tytułu zmiany współczynników dyskonta oraz utworzenie aktywa na podatek odroczoney.

5.3. Informacja o zmianach zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych oraz inne zagadnienia

Istotne zobowiązania sporne Grupy CIECH

Łączna wartość istotnych spornych zobowiązań CIECH S.A. i spółek zależnych od CIECH S.A. na dzień 31 grudnia 2015 roku, dochodzonych we wszelkiego rodzaju postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej stanowi mniej niż 10% kapitału własnego CIECH S.A.

Istotne wierzytelności sporne Grupy CIECH

Łączna wartość istotnych spornych wierzytelności CIECH S.A. i spółek zależnych CIECH S.A. na dzień 31 grudnia 2015 roku, dochodzonych we wszelkiego rodzaju postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej stanowi mniej niż 10% kapitału własnego CIECH S.A.

Aktywa warunkowe i zobowiązania warunkowe, w tym gwarancje i poręczenia

w tysiącach złotych

POZOSTAŁE POZYCJE WARUNKOWE	31.12.2015	31.12.2014
1. Aktywa warunkowe	18 864	18 864
- pozostałe należności warunkowe*	18 864	18 864
2. Zobowiązania warunkowe	630 105	824 918
- udzielone gwarancje i poręczenia**	528 601	704 968
- inne***	101 504	119 950
RAZEM	648 969	843 782

* aktywo warunkowe w wysokości 18 864 tys. zł związane z pozwem przeciwko GZNF „FOSFOR” Sp. z o.o. o zapłatę z tytułu odszkodowania za złożenie przez GZNF „FOSFOR” Sp. z o.o. rzekomo nieprawdziwych oświadczeń wobec CIECH S.A. o stanie spółki Agrochem Człuchów Sp. z o.o. z siedzibą w Człuchowie.

** opisane poniżej w sekcji „poręczenia i gwarancje”

*** w tym głównie:

- w spółce CIECH Soda Romania S.A. zobowiązanie warunkowe związane z pozwem złożonym przez pracowników spółki CIECH Soda Romania S.A. – kwota 20 374 tys. zł (21 626 tys. RON),
- w Grupie SDC zobowiązanie warunkowe związane z ochroną środowiska w kwocie 15 520 tys. zł. (3 642 tys. EUR),
- zobowiązanie warunkowe z tytułu kar środowiskowych w CIECH Soda Polska S.A. w wysokości 30 974 tys. zł,
- zobowiązania warunkowe w CIECH Soda Polska S.A. z tytułu podpisanych weksli in blanco na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska z tytułu otrzymanych dotacji na wypadek ewentualnej korekty finansowej w wysokości 33 483 tys. zł.

Wartość zobowiązań warunkowych na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła 630 105 tys. zł, co oznacza spadek o 194 813 tys. zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku. Zmiana wartości zobowiązań warunkowych w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2014 roku wynika głównie z:

- wygaśnięcia gwarancji do wysokości 155% zobowiązań związanych z emisją obligacji zagranicznych w kwocie 245 000 tys. EUR w związku z ich wcześniejszą spłatą (kwota wygasłej gwarancji to 574 345 tys. zł.),
- udzieleniem przez wybrane spółki gwarancji do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytów terminowych oraz kredytu rewolwingowego – łączna kwota udzielonych gwarancji to 397 986 tys. zł,
- reklasyfikowania w spółce CIECH Soda Romania S.A. zobowiązania warunkowego z tytułu podatku VAT w kwocie 10 037 tys. zł (10 554 tys. RON) do pozycji rezerw na zobowiązania,
- spadku dotacji w CIECH Soda Polska S.A. w kwocie 13 443 tys. zł,
- otrzymania przez CIECH Soda Polska S.A. dotacji w wysokości 3 755 tys. zł w związku z projektem „Redukcja emisji pyłu w EC Inowrocław – modernizacja elektrofiltrów”.

Poręczenia i gwarancje udzielone na dzień 31 grudnia 2015 roku:

Nazwa podmiotu któremu udzielono gwarancję i poręczenie	Łączna kwota zobowiązań, które w całości lub określonej części zostały poręczone i gwarantowane		Okres na jaki udzielono gwarancji	Warunki finansowe na jakich udzielono gwarancji własnych, z uwzględnieniem wynagrodzenia spółki za udzielone gwarancje	Podmiot, za którego zobowiązania udzielone zostało gwarancja	Charakter powiązań istniejących między CIECH S.A. a podmiotem za którego została udzielona gwarancja
	waluta w tys.	w tys. zł				
CIECH S.A.						
Anwil S.A.	15 000 tys. zł	15 000	2017-06-30	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzytelności.	CIECH Trading S.A.	Spółka zależna
Bank Pekao S.A.	5 000 tys. EUR	21 308	2016-12-23	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzytelności	CIECH Soda Deutschland GmbH&Co.KG	Spółka zależna
BASF Polska Sp. z o.o., BASF SE	10 000 tys. EUR	42 615	Maksymalnie do 2017.03.12	Gwarancja za określone zobowiązania i zapewnienia złożone przez Infrastruktura Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej w ramach umowy sprzedaży i przeniesienia aktywów TDI na BASF.	Infrastruktura Kapuściska S.A. w likwidacji	Spółka niepowiązana
Bioagra-Oil S.A.mBH	250 tys. zł	250	2016-09-30	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzytelności	CIECH Trading S.A.	Spółka zależna

Nazwa podmiotu któremu udzielono gwarancję i poręczenie	Łączna kwota zobowiązań, które w całości lub określonej części zostały poręczone i gwarantowane		Okres na jaki udzielono gwarancji	Warunki finansowe na jakich udzielono gwarancji własnych, z uwzględnieniem wynagrodzenia spółki za udzielone gwarancje	Podmiot, za którego zobowiązania udzielone zostało gwarancja	Charakter powiązań istniejących między CIECH S.A. a podmiotem za którego została udzielona gwarancja
	waluta w tys.	w tys. zł				
BZ WBK Faktor Sp. z o.o.	18 000 tys. zł	18 000	bezterminowo	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzytelności	CIECH Trading S.A.	Spółka zależna
BZ WBK Faktor sp. z o.o.	49 500 tys. zł	49 500	bezterminowo	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania	CIECH Finance Sp. z o.o.	Spółka zależna
Spolana a.s.	1 500 tys. EUR	6 392	Zobowiązania powstałe i nierozliczone do 2016-12-31	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzytelności.	CIECH Trading S.A.	Spółka zależna
Zakłady Chemiczne ALWERNIA S.A.	1 000 tys. zł	1 000	Zobowiązania powstałe i nierozliczone do 2016-12-31	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzytelności.	CIECH Trading S.A.	Spółka zależna
GEA Process Engineering A/S	1 038 tys. EUR	4 423	2016-05-04	Prowizja 1,5%p.a.od wartości gwarantowanego zobowiązania	CIECH Soda Polska S.A.	Spółka zależna
Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A.	200 tys. EUR	852	2016-09-30	Prowizja 1,5%p.a.od wartości gwarantowanego zobowiązania	CIECH Trading S.A.	Spółka zależna
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	10 000 tys. zł	10 000	2016-12-31	Prowizja 1,5%p.a.od wartości gwarantowanego zobowiązania	CIECH Soda Romania S.A.	Spółka zależna
Siemens Industrial Turbo- machinery s.r.o	1 753 tys. EUR	7 470	raty leasingu nierozliczone do 2019-04-30	Prowizja 0,4%p.a.od wartości gwarantowanego zobowiązania	KWG	Spółka zależna
VITROBUDOWA Sp. z o.o.	67 035 tys. zł	67 035	90 dni kalendarzowych od dnia podpisania Protokołu Odbioru Końcowego	Prowizja 1,5%p.a.od wartości gwarantowanego zobowiązania	CIECH Vitrosilicon S.A.	Spółka zależna
Wybrane spółki zależne w Polsce, w Niemczech i w Rumunii						
obligatariusze obligacji krajowych Serii 02	248 000 tys. zł (gwarancja udzielona do wysokości 155% zobowiązań związanych z emisją obligacji	248 000 tys. zł	2017-12-05	Prowizja 0,55% od różnicy pomiędzy limitem gwarancji zabezpieczonej aktywami, a nadwyżką limitu gwarancji	CIECH S.A.	Jednostka dominująca

Nazwa podmiotu któremu udzielono gwarancję i poręczenie	Łączna kwota zobowiązań, które w całości lub określonej części zostały poręczone i gwarantowane		Okres na jaki udzielono gwarancji	Warunki finansowe na jakich udzielono gwarancji własnych, z uwzględnieniem wynagrodzenia spółki za udzielone gwarancje	Podmiot, za którego zobowiązania udzielone zostało gwarancja	Charakter powiązań istniejących między CIECH S.A. a podmiotem za którego została udzielona gwarancja
	waluta w tys.	w tys. zł				
	<i>krajowych w kwocie 160 000 tys. zł)</i>					
banki: Bank Handlowy w Warszawie S.A., Bank Millennium S.A., BZWBK S.A., Bank PKO BP S.A., Credit Agricole Bank Polska S.a., HSBC Bank Polska S.A., ICBC (Europe) S.A. oddział w Polsce	1 618 789 tys. zł (gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu terminowego w kwocie 1 045 031 tys. zł oraz kredytu rewolwingowego w kwocie 250.000 tys. zł) 87 091 tys. EUR (gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu terminowego w wysokości 69 673 tys. EUR)	1 989 928 tys. zł	2023-12-31	Prowizja 0,55% od różnicy pomiędzy limitem gwarancji zabezpieczonej aktywami, a nadwyżką limitu gwarancji	CIECH S.A.	Jednostka dominująca
Razem kwota udzielonych gwarancji i poręczeń		2 481 774				

W 2015 roku spółki Grupy CIECH nie otrzymały żadnych gwarancji, ani poręczeń od jednostek zewnętrznych.

Listy patronackie

Na dzień 31 grudnia 2015 roku, CIECH S.A. był stroną zobowiązaną następującego listu patronackiego:

List patronacki (Patronatserklärung) w odniesieniu do Sodawerk Staßfurt GmbH&Co. KG z siedzibą w Staßfurt ("SWS"), którego beneficjentem jest RWE Gasspeicher GmbH („RWE”), dotyczący zobowiązań SWS wynikających z umowy z dnia 5 maja 2009 roku o wykonanie kawern solnych w celu przechowywania gazu ziemnego na polu górniczym Stassfurt na podstawie której SWS otrzymała do dnia 31 grudnia 2015 roku płatności od RWE w wysokości 34,8 mln EUR. W liście patronackim CIECH S.A. zobowiązał się m.in. zapewnić, że SWS będzie wyposażona w niezbędne środki finansowe, aby być w stanie wykonywać wobec RWE wszelkie zobowiązania wynikające z w/w umowy.

5.4. Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na 2015 rok

Grupa CIECH nie publikowała prognoz wyników na 2015 rok.

5.5. Działalność inwestycyjna – inwestycje rzeczowe

Inwestycje realizowane w 2015 roku

Grupa CIECH posiada i regularnie aktualizuje program przedsięwzięć inwestycyjnych dla zakładów produkcyjnych w celu rozwoju lub utrzymania obecnych poziomów produkcji poszczególnych zakładów oraz spełnienia warunków wynikających z nowych regulacji prawnych.

Nakłady inwestycyjne niezbędne są także w związku z modernizacją wyeksploatowanego sprzętu i poprawą efektywności energetycznej, a także zwiększeniem mocy produkcyjnych poprzez eliminację wąskich gardeł, czy też w związku z usprawnieniem procesu kontroli.

Wydatki inwestycyjne poniesione przez Spółki Grupy CIECH za okres dwunastu miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku wyniosły ok. 495 mln zł. Wydatki inwestycyjne w roku 2014 wyniosły 286 mln zł. W 2015 roku główne nakłady inwestycyjne Spółek przeznaczane były na realizację kilku dużych projektów, w tym rozbudowę i modernizację zakładów w segmencie sodowym, takich jak intensyfikacja produkcji sody kalcynowanej oraz intensyfikacja produkcji soli suchej, ponadto spółka rozpoczęła realizację dużych projektów związanych z budową instalacji odsiarczania i odazotowania spalin w polskich elektrociepłowniach należących do Grupy CIECH. Pozostałe nakłady inwestycyjne wykorzystywane były głównie w projektach, których celem jest zwiększenie lub utrzymanie zdolności produkcyjnych, a także poprawa efektywności zakładów. Grupa dzieli nakłady inwestycyjne na modernizacyjno-odtworzeniowe oraz inwestycje rozwojowe. Pierwsza z kategorii zawiera w sobie nakłady wymagane w celu utrzymania normalnego funkcjonowania posiadanych aktywów (w tym zachowanie zgodności z regulacjami środowiskowymi, wymiana sprzętu, itp.). Druga kategoria obejmuje projekty mające na celu umocnienie pozycji Grupy. Decyzje dotyczące realizacji projektów inwestycyjnych podejmowane są w oparciu o biznesplan oraz takie wskaźniki efektywności inwestycji, jak całkowity koszt aktywów, wartość bieżąca netto, wewnętrzna stopa zwrotu i okres zwrotu z inwestycji.

Inwestycje realizowane w 2015 roku w Grupie CIECH koncentrowały się głównie na biznesie sodowym i obejmowały między innymi:

- intensyfikację procesu produkcji sody kalcynowanej o 200 tys. ton rocznie do poziomu 800 tys. ton rocznie w CIECH Soda Polska S.A. (Inowrocław),
- intensyfikację produkcji sody monohydratowej (o 100 tys. ton rocznie) w CIECH Soda Polska S.A. (Inowrocław),
- intensyfikację produkcji soli suchej w CIECH Soda S.A. Polska (Janikowo),
- przebudowę instalacji filtracji zawiesiny wapna posodowego w CIECH Soda Polska S.A. (Janikowo),
- budowę instalacji odsiarczania i odazotowania spalin w elektrociepłowniach CIECH Soda Polska (Inowrocław i Janikowo).

Główne inwestycje realizowane przez Grupę w pozostałych segmentach to:

- budowa nowego centrum konfekcyjnego w CIECH Sarzyna S.A.,
- intensyfikacja produkcji szklistego krzemianu sodu w CIECH Vitrosilicon S.A.

Inwestycje planowane na najbliższe 12 miesięcy

Grupa planuje na 2016 rok nakłady inwestycyjne na poziomie 623 mln zł. Poza inwestycjami rozwojowymi Grupa CIECH planuje realizację we wszystkich spółkach Grupy CIECH niezbędnego dla utrzymania bieżącej infrastruktury produkcyjnej pakietu inwestycji modernizacyjno – odtworzeniowych. Realizowane są również inwestycje pro środowiskowe związane z dostosowaniem instalacji przemysłowych Grupy do zaostających się wymogów przepisów prawa, zwłaszcza w zakresie norm emisji przemysłowych (Dyrektywa IED).

Planowane inwestycje Grupa zamierza sfinansować z wygenerowanych przepływów operacyjnych lub innych zewnętrznych źródeł finansowania dłużnego.

5.6. Działalność inwestycyjna – inwestycje kapitałowe

W 2015 roku w Grupie CIECH nie były prowadzone inwestycje kapitałowe.

5.7. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych w porównaniu do wielkości posiadanych środków

Źródłami finansowania działalności inwestycyjnej w CIECH S.A. i Grupie CIECH są:

- środki pozyskane z działalności operacyjnej,
- obce źródła finansowania w postaci funduszy z Unii Europejskiej,
- obce źródła finansowania w postaci kredytów bankowych oraz wyemitowanych obligacji.

5.8. Zarządzanie zasobami finansowymi

Finansowanie dłużne Grupy

Finansowanie dłużne Grupy w formie obligacji oraz kredytu zapewnione jest głównie poprzez:

- Obligacje krajowe wyemitowane przez CIECH S.A. - na dzień 31 grudnia 2015 roku zadłużenie nominalne wynosiło 160 mln zł,
- Kredyty udostępniane CIECH S.A. na podstawie umowy kredytów z dnia 29 października 2015 roku:
 - kredyt terminowy w wysokości 1 045 031 tys. zł oraz 69 673 tys. EUR (łącznie kwota kredytu na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 1 341 942 tys. zł.)
 - kredyt odnawialny udostępniany CIECH S.A. w wysokości do 250.000.000 PLN (kwota wykorzystanego kredytu na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 0 zł)

- kredyt w rachunku bieżącym udzielony CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG w wysokości 5 000 tys. EUR – na dzień 31 grudnia 2015 roku zadłużenie wynosiło 4 913 EUR (tj. 20 937 tys. zł).

Obligacje krajowe

W dniu 5 grudnia 2012 roku CIECH S.A. wyemitował Obligacje Krajowe w łącznej kwocie głównej 320 mln zł.

Informacje ogólne

Obligacje Krajowe mają 5-letni termin zapadalności. Wyemitowano dwie serie obligacji:

- Serię 01 o łącznej wartości nominalnej 160 000 tys. zł z opcją pozwalającą CIECH S.A. na dokonanie przedterminowego wykupu obligacji przed ich terminem zapadalności, tj. po 18 i 42 miesiącach od daty emisji, z terminem zapadalności dnia 5 grudnia 2017 roku;
- Serię 02 o łącznej wartości nominalnej 160 000 tys. zł nie zawierających opcji przedterminowego wykupu przez CIECH S.A., z terminem zapadalności dnia 5 grudnia 2017 roku.

Obligacje Serii 01 zostały wykupione przed terminem zapadalności w dniu 5 czerwca 2014 roku.

Obligacje krajowe są pierwszorzędnymi zobowiązaniami CIECH S.A., zabezpieczonymi przez poręczenia przyznane przez poręczające spółki z Grupy, oraz są traktowane jednakowo pod względem kolejności zapłaty z istniejącym i przyszłym zadłużeniem CIECH S.A. które nie jest podporządkowane pod względem kolejności spłaty Obligacjom krajowym; oraz są strukturalnie podporządkowane wszystkim istniejącym i przyszłym zobowiązaniom spółek zależnych CIECH S.A. niebędących poręczycielami.

Obligacje krajowe są zabezpieczone wspólnym pakietem zabezpieczeniem współdzielonym przez wierzycieli m.in. obligacji krajowych oraz kredytodawców umowy kredytowej, zgodnie z zasadami określonymi w Umowie Pomiędzy Wierzycielami. Tylko ci posiadacze obligacji krajowych, którzy przystąpili do Umowy Pomiędzy Wierzycielami, otrzymają korzyści z zabezpieczenia oraz prawa i obowiązki wynikające z Umowy Pomiędzy Wierzycielami. Posiadacz obligacji krajowych, który nie przystąpi do Umowy Pomiędzy Wierzycielami, nie będzie objęty zabezpieczeniem.

Kupon

Stopa procentowa obligacji krajowych jest sumą marży 490 punktów bazowych w przypadku Serii 02 oraz półrocznej stopy WIBOR (zdefiniowanej na podstawie obligacji krajowych). Odsetki dla obligacji krajowych są płacone w okresach półrocznych.

Wcześniejszy Obowiązkowy Wykup—Brak Zapłaty

CIECH S.A. podlega obowiązkowi wcześniejszego wykupu Obligacji Krajowych według wartości nominalnej plus naliczone i niezapłacone do dnia wcześniejszego wykupienia odsetki, w przypadku nie zapłacenia odsetek lub kapitału należnego na podstawie Obligacji Krajowych.

Wcześniejszy Obowiązkowy Wykup—Zmiana Kontroli

CIECH S.A. podlega obowiązkowi wcześniejszego wykupu Obligacji Krajowych za 100,7% ich wartości nominalnej plus naliczone i niezapłacone do dnia wcześniejszego wykupu odsetki, w przypadku gdy strona trzecia, lub działające razem strony trzecie, uzyska(ją), w wyniku jednej lub więcej transakcji, czy to pośrednio czy bezpośrednio, więcej niż 50% praw głosu w CIECH S.A.

Pozostałe Warunki Wcześniejszego Wykupu

CIECH S.A. podlega obowiązkowi wcześniejszego wykupu Obligacji Krajowych według wartości nominalnej plus naliczone i niezapłacone do dnia wcześniejszego wykupienia odsetki, w przypadku wystąpienia jednego z poniższych zdarzeń, oraz, w niektórych przypadkach, poparcia takiego wykupu w głosowaniu przez dwie trzecie posiadaczy Obligacji Krajowych:

- nie zapłacenia należnego i wymagalnego zadłużenia w kwocie przekraczającej 10% skonsolidowanego kapitału własnego;
- akceleracji spłaty zadłużenia w kwocie przekraczającej 10% skonsolidowanego kapitału własnego;
- zaciągnięcia przez CIECH S.A. lub spółki zależne dodatkowego zadłużenia, jeżeli nie zostanie spełniony wskaźnik EBITDA/odsetki netto na poziomie wyższym niż 2,5 na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego pro forma;
- zbycia przez CIECH S.A. lub dowolne spółki zależne dowolnych aktywów w segmencie sodowym i nie otrzymania przynajmniej 75% wynagrodzenia w gotówce lub jej ekwiwalentach oraz nie wykorzystania wpływów w sposób określony w warunkach emisji Obligacji Krajowych;
- zbycia przez CIECH S.A. lub dowolne spółki zależne dowolnych innych aktywów i nie otrzymania przynajmniej 75% wynagrodzenia w gotówce lub jej ekwiwalentach oraz nie wykorzystania wpływów w sposób określony w warunkach emisji Obligacjach Krajowych;
- wygaśnięcia lub wycofania dowolnych licencji czy pozwoleń niezbędnych spółce CIECH S.A. do wypełniania swoich obowiązków na podstawie Obligacji Krajowych;
- nabycia przez CIECH S.A. lub dowolną spółkę zależną innej spółki, która nie jest związana z aktualnym głównym obszarem działalności grupy, lub gdy nowopowstały podmiot nie przyjmie zobowiązań wynikających z Obligacji Krajowych;

- nabycia przez CIECH S.A. lub dowolną spółkę zależną innej spółki, której działalność jest całkowicie lub częściowo zbieżna z aktualnym głównym obszarem działalności grupy, a w wyniku takiej transakcji nabycia wskaźnik EBITDA/odsetki netto będzie, na podstawie sprawozdania finansowego pro-forma, mniejszy niż 2,5;
- połączenia się CIECH S.A. z inną spółką, chyba że nowopowstałą spółką jest CIECH S.A. lub powstała spółka przyjmie zobowiązania wynikające z Obligacji Krajowych oraz, dodatkowo, nie wystąpiły żadne przypadki naruszenia na podstawie Obligacji Krajowych, przy czym wskaźnik EBITDA/odsetki netto na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego pro-forma będzie nie mniejszy niż 2,5;
- nie zapłaconia przez CIECH S.A. kwot przekraczających 10% skonsolidowanego kapitału własnego, należnych i przypadających do zapłaty na podstawie ostatecznego i wiążącego wyroku lub decyzji administracyjnej;
- utraty przez wierzycieli wynikające z Obligacji Krajowych statusu równości z wszystkimi innymi roszczeniami innych wierzycieli, zabezpieczonymi lub nie, z zastrzeżeń roszczeń mających priorytet na podstawie obowiązujących przepisów prawa;
- utraty statusu legalnego, ważnego i egzekwowalnego zabezpieczenia przez poręczenia przyznane przez spółki zależne CIECH S.A. w odniesieniu do Obligacji Krajowych;
- zaciągnięcia przez CIECH S.A. lub poręczycieli dodatkowych zadłużenia zabezpieczonego aktywami CIECH S.A. lub poręczycieli, przy czym wskaźnik zabezpieczonego długu netto/EBITDA będzie większy niż 3,5 (3,0 jeżeli taki dodatkowy dług zostanie zaciągnięty po 31 grudnia 2014 roku);
- zaciągnięcia przez spółkę zależną CIECH S.A. niebędącą poręczycielem dodatkowego zadłużenia, przy czym wskaźnik zabezpieczonego długu netto/EBITDA (przyjmując dla potrzeb wyliczenia wskaźnika, że taki dług jest zabezpieczony) jest większy niż 3,5 (3,0 jeżeli taki dodatkowy dług zostanie zaciągnięty po 31 grudnia 2014 roku);
- stwierdzenia w chwili złożenia nieprawdziwości całości lub części dowolnych oświadczeń lub poręczeń złożonych przez CIECH S.A. w propozycji zapisów na Obligacje Krajowe lub warunkach Obligacji Krajowych;
- stwierdzenia nieprawidłowego zawarcia dokumentacji na podstawie której ustanowiono zabezpieczenia transakcji lub nie złożenie wniosków o zarejestrowanie wszystkich istotnych zabezpieczeń transakcji w odnośnych sądach w odpowiednich terminach;
- utraty statusu legalnego, ważnego i egzekwowalnego zabezpieczenia przez zabezpieczenia transakcji;
- przeprowadzenia egzekucji lub wydania nakazu sądowego odnośnie dowolnych aktywów CIECH S.A. na kwotę przekraczającą 10% skonsolidowanego kapitału własnego;
- udzielenie przez CIECH S.A. lub spółkę zależną zabezpieczenia lub gwarancji zabezpieczenia Obligacji posiadaczom Obligacji, przy braku jednoczesnego udzielenia równorzędnych zabezpieczeń posiadaczom Obligacji Krajowych; oraz
- naruszenia przez CIECH S.A. swoich zobowiązań i nie naprawienia takiego naruszenia w terminie 45 dni od wystąpienia takiego naruszenia.

CIECH S.A. podlega obowiązкови wcześniejszego wykupu Obligacji Krajowych według wartości nominalnej plus naliczone i niezapłacone do dnia wcześniejszego wykupu odsetki, w przypadku wystąpienia poniższych zdarzeń (bez konieczności głosowania przez ich posiadaczy):

- otrzymania przez Agenta Zabezpieczeń polecenia egzekucji od odpowiedniej Grupy Udzielającej Instrukcji na podstawie Umowy Pomiędzy Wierzycielami;
- postępowania o stwierdzenie niewypłacalności;
- rozwiązania lub likwidacji CIECH S.A.;
- zakończenia działalności; oraz
- całkowitego wycofania wszystkich akcji CIECH S.A. z regulowanego rynku w Polsce.

Prawo nadrzędne

Obligacje Krajowe podlegają, są interpretowane i egzekwowane zgodnie z przepisami prawa polskiego.

Umowa kredytów

W dniu 29 października 2015 roku została zawarta umowa kredytów („Umowa Kredytów”) pomiędzy CIECH S.A. jako kredytobiorcą, spółkami zależnymi CIECH S.A.: CIECH Soda Polska S.A., CIECH Sarzyna S.A. oraz CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG jako poręczycielami („Poręczyciele”), oraz innymi spółkami zależnymi CIECH S.A. jako poręczycielami tymczasowymi (Janikowskie Zakłady Sodowe Janikosoda S.A., CIECH Vitrosilicon S.A., CIECH Nieruchomości S.A., CIECH Transclean sp. z o.o., CIECH Trading S.A., Ciech Pianki sp. z o.o., CIECH Cerium spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., Cerium spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A., SDC GmbH, Sodawerk Holding Staßfurt GmbH, Sodawerk Staßfurt Verwaltungs-GmbH („Poręczyciele Tymczasowi”) oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A., Bankiem Millennium S.A., Bankiem Zachodnim WBK S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., HSBC Bank Polska S.A., Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. (spółka akcyjna) Oddział w Polsce oraz Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A. („Kredytodawcy”) dotycząca refinansowania obecnego zadłużenia finansowego grupy kapitałowej Emitenta, finansowania kosztów refinansowania oraz finansowania ogólnych celów korporacyjnych Emitenta.

Zgodnie z postanowieniami umowy przystąpiły do niej w charakterze poręczycieli dwie inne spółki zależne CIECH S.A. – KWG-Kraftwerksgesellschaft Staßfurt mbH (spółka przystąpiła do umowy w dniu 27 listopada 2015 roku) oraz CIECH Soda Romania S.A. (spółka przystąpiła do umowy w dniu 26 lutego 2016 roku) („Poręczyciele Następczy”).

Udostępniane kredyty:

Na podstawie Umowy Kredytów Kredytodawcy udostępnili Spółce następujące kredyty:

- dwuwalutowy kredyt terminowy w PLN i EUR do maksymalnej wysokości 1 340 000 tys. zł udzielany przez Kredytodawców w celu: (i) refinansowania zadłużenia wynikającego m.in. z tytułu emisji przez spółkę zależną od CIECH S.A. – Ciech Group Financing AB (publ) zabezpieczonych obligacji nadrzędnych w kwocie 245 000 tys. EUR, (ii) refinansowania zadłużenia wynikającego z umowy kredytu odnawialnego o najwyższym pierwszeństwie do kwoty 100 000 tys. zł, (iii) refinansowania pozostałego zadłużenia CIECH S.A. wynikającego z innych kredytów; (iv) finansowania kosztów związanych z refinansowaniem; oraz (v) finansowania ogólnych celów korporacyjnych Spółki („Kredyt Terminowy”); Kredyt Terminowy zostały wypłacone w dniu 25 listopada 2015 roku w kwocie 1 045 031 tys. zł oraz 69 673 tys. EUR.
- kredyt rewolwingowy (odnawialny) w PLN do łącznej wysokości 250 000 tys. zł udzielany przez Kredytodawców w celu finansowania ogólnych celów korporacyjnych oraz kapitału obrotowego grupy kapitałowej Spółki, z wyłączeniem akwizycji oraz przedpłaty Kredytu Terminowego, („Kredyt Odnawialny”, a łącznie z Kredytem Terminowym jako „Kredyty”);

Oprocentowanie:

Oprocentowanie Kredytów jest zmienne ustalane na bazie stawki bazowej WIBOR / EURIBOR plus marża, której poziom jest uzależniony od poziomu wskaźnika zadłużenia netto do wyniku operacyjnego powiększonego o amortyzację (EBITDA). Początkowa wysokość marży wynosi 1,5%.

Warunki wypłaty:

Środki pieniężne w ramach Kredytów są udostępniane Spółce pod warunkiem dostarczenia Kredytodawcom standardowych dokumentów i zaświadczeń, w tym m.in. opinii prawnych, zaświadczeń o braku zaległości podatkowych, polis ubezpieczeniowych oraz pod warunkiem braku wystąpienia naruszenia kredytu do dnia wypłaty.

Warunki spłaty Kredytów:

Główne warunki spłaty Kredytów to m.in.:

- amortyzacja Kredytu Terminowego w wysokości po 14,93% kwoty kredytu 30 grudnia 2018 roku, 30 grudnia 2019 roku oraz 30 września 2020 roku, spłata pozostałej części w dniu przypadającym pięć lat od dnia pierwszej wypłaty Kredytu Terminowego,
- spłata Kredytu Obrotowego z upływem wybranej przez Spółkę dla danego wykorzystania długości okresu odsetkowego wraz z mechanizmem automatycznego rolowania wykorzystania na kolejne okresy odsetkowe,
- istotne przypadki naruszenia, umożliwiające kredytodawcom żądanie wcześniejszej spłaty kredytów:
 - brak płatności kwot należnych Kredytodawcom
 - naruszenie wskaźnika finansowego przewidzianego w Umowie Kredytów;
 - brak spłaty refinansowanego zadłużenia finansowego do dnia 31 grudnia 2015 roku;
 - niedokonanie wykupu obligacji serii O2 (obligacje krajowe) do dnia 5 grudnia 2017 roku;
 - zaprzestanie całości lub istotnej części działalności prowadzonej przez Spółki;
 - niezgodność z prawem;
- ostateczna data spłaty Kredytu Terminowego oraz Kredytu Odnawialnego – dzień przypadający pięć lat od dnia zawarcia Umowy Kredytów.

Zabezpieczenie spłaty kredytów:

Kredyty zostały zabezpieczone poręczeniami udzielonymi przez każdego z Poręczycieli oraz Poręczycieli Tymczasowych na rzecz każdego z Kredytodawców w wysokości stanowiącej 125% maksymalnego zaangażowania danego Kredytodawcy w danej walucie, przy czym łączna kwota poręczeń udzielonych przez każdego z Poręczycieli i Poręczycieli Tymczasowych nie przekroczy 125% kwoty Kredytów.

W okresie do dnia wykupu obligacji krajowych, zabezpieczenie kredytów udzielonych na podstawie Umowy Kredytów będą stanowiąc m.in. zabezpieczenia ustanowione przez Spółkę, Poręczycieli, Poręczycieli Tymczasowych oraz Poręczycieli Następczych w celu zabezpieczenia długu równoległego (ang. parallel debt) wykreowanego na podstawie Umowy Pomiędzy Wierzycielami zawartej 28 listopada 2012 roku, w tym:

- hipoteki ustanowione na nieruchomościach niektórych spółek zależnych wobec CIECH S.A.;

- zastawy (rejestrowe i finansowe w odniesieniu do spółek z siedzibą w Polsce oraz odpowiadające im zabezpieczenia w Niemczech i w Rumunii) na udziałach, akcjach lub prawach wspólników spółek osobowych Poręczycieli, Poręczycieli Tymczasowych i Poręczycieli Następczych;
- zastawy rejestrowe na ruchomościach i innych składnikach majątku CIECH S.A., Poręczycieli i Poręczycieli Tymczasowych z siedzibą w Polsce;
- zastawy finansowe na prawach do środków zdeponowanych na rachunkach bankowych CIECH S.A., Poręczycieli i Poręczycieli Tymczasowych oraz Poręczycieli Następczych (w tym odpowiadające zastawom finansowym zabezpieczenia w Niemczech i Rumunii);
- cesje dotyczące praw z polis ubezpieczeniowych wystawionych w odniesieniu do majątku będącego przedmiotem zabezpieczeń oraz cesje dotyczące praw z wewnątrzgrupowych pożyczek lub instrumentów kredytowych innego typu oraz istotnych kontraktów handlowych CIECH S.A. oraz wybranych Poręczycieli i Poręczycieli Tymczasowych;
- oświadczenia o poddaniu się egzekucji CIECH S.A., Poręczycieli i Poręczycieli Tymczasowych z siedzibą w Polsce;
- pełnomocnictwa do rachunków bankowych CIECH S.A., Poręczycieli oraz Poręczycieli Tymczasowych z siedzibą w Polsce.

Zwolnienie części zabezpieczeń po wykupie obligacji krajowych:

Zgodnie z Umową Kredytów, po dokonaniu przez Spółkę całkowitego wykupu obligacji krajowych, poręczenia udzielone przez Poręczycieli Tymczasowych zostaną zwolnione (pozostaną w mocy poręczenia Poręczycieli oraz Poręczycieli Następczych), a pakiet zabezpieczeń wierzycielności Kredytodawców zostanie ograniczony do następującego:

- zastawy (rejestrowe i finansowe w odniesieniu do spółek z siedzibą w Polsce oraz odpowiadające im zabezpieczenia w Niemczech i w Rumunii) na udziałach i akcjach Poręczycieli i Poręczycieli Następczych;
- zastaw rejestrowy na ruchomościach i innych składnikach majątku CIECH S.A.
- zastawy finansowe na prawach do środków zdeponowanych na rachunkach bankowych Emitenta, Poręczycieli i Poręczycieli Następczych (w tym odpowiadające zastawom finansowym zabezpieczenia w Niemczech i Rumunii);
- oświadczenia o poddaniu się egzekucji Emitenta i Poręczycieli;

Inne istotne warunki Umowy Kredytów:

Na podstawie Umowy Kredytów CIECH S.A. oraz Poręczyciele zobowiązali się ponadto, m.in., do:

- przestrzegania określonych w Umowie Kredytów ograniczeń dotyczących rozporządzania majątkiem, za wyjątkiem określonych w Umowie Kredytów dozwolonych rozporządzeń;
- niewypłacania dywidendy w sytuacji przekroczenia określonego w Umowie Kredytów poziomu wskaźnika finansowego;
- niezaciągania zadłużenia finansowego oraz nieudzielania pożyczek w sytuacji przekroczenia określonego w Umowie Kredytów poziomu wskaźnika finansowego.

Umowa Pomiędzy Wierzycielami

W dniu 28 listopada 2012 roku CIECH S.A. oraz określone spółki z Grupy zawarły umowę pomiędzy wierzycielami ("Umowa Pomiędzy Wierzycielami"), w celu uregulowania relacji i względnego pierwszeństwa pomiędzy: (i) kredytodawcami oraz innymi super senioralnymi wierzycielami z tytułu pierwotnej umowy kredytowej oraz jakiegokolwiek kolejnej umowy kredytowej która ją zastąpi; (ii) osobami, które przystąpią do umowy pomiędzy wierzycielami jako strony pewnych dozwolonych umów zabezpieczających przed ryzykiem (razem zwanych "Umowami Zabezpieczenia Przed Ryzykiem"; osoby, które przystąpią do Umowy Pomiędzy Wierzycielami jako strony Umów Zabezpieczenia Przed Ryzykiem, będą w takim charakterze zwane dalej "Stronami Umów Zabezpieczenia Przed Ryzykiem"); (iii) Powiernikiem, działającym we własnym imieniu i w imieniu posiadaczy obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych; (iv) Espirito Santo Investment Bank jako agentem administracyjnym na potrzeby obligacji krajowych ("Przedstawiciel Obligatariuszy Krajowych"), w imieniu posiadaczy Obligacji Krajowych ("Uprawieni Obligatariusze Krajowi"), którzy przystąpili do Umowy Pomiędzy Wierzycielami; (v) Przedstawicielami Wierzyciela oraz Wierzycielami Równorzędnymi (zgodnie z definicjami w Umowie Pomiędzy Wierzycielami) dowolnego Długu Równorzędnego (zdefiniowanego poniżej), którzy przystąpią do Umowy Pomiędzy Wierzycielami (vi) wewnątrzgrupowymi wierzycielami i dłużnikami oraz (vii) bankiem PKO BP S.A. jako Agentem Zabezpieczeń.

Umowa Pomiędzy Wierzycielami określa:

- względne pierwszeństwo pewnych rodzajów zadłużenia dłużników,
- względne pierwszeństwo pewnych rodzajów zabezpieczeń ustanowionych przez dłużników,
- kiedy można dokonać spłaty pewnych rodzajów zadłużenia dłużników,
- kiedy można podejmować czynności egzekucyjne w odniesieniu do tego zadłużenia,
- warunki, na jakich to zadłużenie będzie podporządkowane po wystąpieniu określonych przypadków niewypłacalności,
- postanowienia dotyczące zwrotu otrzymanych kwot; oraz

- kiedy zabezpieczenia i poręczenia zostaną zwolnione w celu umożliwienia zbycia aktywów będących przedmiotem zabezpieczeń transakcji.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku, stronami Umowy Pomiędzy Wierzycielami byli:

- spółki z Grupy CIECH: CIECH S.A., Ciech Group Financing AB, CIECH Soda Polska S.A., CIECH Sarzyna S.A., CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG, Janikowskie Zakłady Sodowe Janikosoda S.A., CIECH Vitrosilicon S.A., CIECH Nieruchomości S.A., CIECH Transclean sp. z o.o., CIECH Trading S.A., Ciech Pianki sp. z o.o., CIECH Cerium spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., Cerium spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A., SDC GmbH, Sodawerk Holding Staßfurt GmbH, Sodawerk Staßfurt Verwaltungs-GmbH, CIECH Soda Romania S.A., KWG-Kraftwerksgesellschaft Staßfurt mbH,
- banki będące stroną Umowy Kredytów z dn. 29 października 2015 roku występujące w charakterze Wierzycieli Równorzędnych
- obligatariusze obligacji krajowych, którzy przystąpili do Umowy Pomiędzy Wierzycielami
- agent administracyjny na potrzeby obligacji krajowych
- agent zabezpieczeń.

Poniżej zestawienie pożyczek udzielonych przez CIECH S.A. jednostkom zależnym w 2015 roku.

Pożyczkobiorca	Termin spłaty	Kwota udzielonej i wypłaconej pożyczki w tys. zł według stanu na 31.12.2015 (wartość brutto)	Warunki udzielenia	Wartość pożyczek udzielonych w walucie w tys.
CIECH NIERUCHOMOŚCI S.A.	2016-12-31	5 000 PLN	odsetki w wysokości WIBOR 3M + marża	5 000 PLN
CIECH Soda Polska S.A.	2016-12-31	113 000 PLN	oprocentowanie stałe	113 000 PLN
JANIKOSODA S.A.	2016-12-31	42 000 PLN	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	42 000 PLN
CIECH Cerium sp. z o.o. S.K.	2016-12-31	45 193 PLN	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	122 050 PLN
KWG - Kraftwerksgesellschaft Strassfurt mbH	2018-08-30	34 092 PLN	oprocentowanie stałe	8 000 EUR
CIECH Soda Deutschland GmbH&Co.KG	2018-08-30	42 615 PLN	oprocentowanie stałe	10 000 EUR
CIECH Soda Deutschland GmbH&Co.KG	2018-12-31	17 472 PLN	oprocentowanie stałe	4 100 EUR
CIECH Sarzyna S.A.	2016-12-31	spłacona	oprocentowanie stałe	35 000 PLN
CIECH Sarzyna S.A.	2016-12-31	35 000 PLN	oprocentowanie stałe	35 000 PLN
CIECH Trading S.A.	2016-12-31	6 000 PLN	oprocentowanie stałe	6 000 PLN
CIECH Cerium sp. z o.o. S.K.	2015-12-21	spłacona	oprocentowanie stałe	140 000 RON

Poniżej zestawienie pożyczek zawartych pomiędzy jednostkami zależnymi w Grupie CIECH w 2015 roku

Pożyczkodawca	Pożyczkobiorca	Termin spłaty	Kwota udzielonej i wypłaconej pożyczki w tys. zł według stanu na 31.12.2015 (wartość brutto)	Warunki udzielenia	Wartość pożyczek udzielonych w walucie w tys.
Cerium Sp. z o.o. SKA	Ciech Pianki Sp. z o.o.	2016-12-30	10 000	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	10 000 PLN
Verbis ETA Sp. z o.o.SKA	CIECH Soda Polska S.A.	2016-12-31	40 000	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	40 000 PLN
Verbis ETA Sp. z o.o.SKA	CIECH Soda Polska S.A.	2016-12-31	35 000	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	35 000 PLN
Cerium Sp. z o.o. SKA	CIECH Soda Polska S.A.	2016-12-31	75 000	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	75 000 PLN

Pożyczkodawca	Pożyczkobiorca	Termin spłaty	Kwota udzielonej i wypłaconej pożyczki w tys. zł według stanu na 31.12.2015 (wartość brutto)	Warunki udzielenia	Wartość pożyczek udzielonych w walucie w tys.
Algete Sp. z o.o.	CIECH Sarzyna S.A.	2016-12-31	2 500	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	2 500 PLN
Cerium Sp. z o.o. SKA	CIECH Sarzyna S.A.	2016-12-31	34 000	oprocentowanie stałe	34 000 PLN
Algete Sp. z o.o.	CIECH Sarzyna S.A.	2016-06-30	2 200	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	2 200 PLN
Algete Sp. z o.o.	CIECH Sarzyna S.A.	2016-12-31	1 900	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	1 900 PLN
Cerium Sp. z o.o. SKA	CIECH S.A.	2016-12-31	40 000	oprocentowanie stałe	40 000 PLN
Cerium Sp. z o.o. SKA	CIECH S.A.	2016-12-31	19 000	oprocentowanie stałe	19 000 PLN
Cerium Sp. z o.o. SKA	Ciech Pianki Sp. z o.o.	2015-12-30	splacona	oprocentowanie stałe	7 700 PLN
Cerium Sp. z o.o. SKA	Ciech Pianki Sp. z o.o.	2015-09-30	splacona	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	8 000 PLN
Cerium Sp. z o.o. SKA	CIECH Cerium sp. z o.o. S.K.	2015-12-17	splacona	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	600 PLN
Cerium Sp. z o.o. SKA	CIECH Cerium sp. z o.o. S.K.	2015-12-17	splacona	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	50 PLN
Cerium Sp. z o.o. SKA	CIECH Cerium sp. z o.o. S.K.	2015-12-17	splacona	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	50 PLN
Verbis KAPPA SKA	CIECH Sarzyna S.A.	2016-12-31	1 500	odsetki w wysokości WIBOR 6M + marża	1 500 PLN

Poręczenia i gwarancje udzielone na dzień 31 grudnia 2015 roku zostały szczegółowo opisane w punkcie II.42.

5.9. Przewidywana sytuacja finansowa Grupy, ważniejsze wydarzenia mające znaczący wpływ na wyniki działalności Grupy, których wpływ jest możliwy w następujących okresach

Zarząd CIECH S.A. na bazie założeń ze Strategii Grupy przyjętej w czwartym kwartale 2014 roku przewiduje, że w 2016 roku wyniki finansowe dalej powinny być w trendzie wzrostowym .

Dalszej poprawie wyników sprzyjać będzie:

- uruchomienie dodatkowych zdolności produkcyjnych sody kalcynowanej w CIECH Soda Polska S.A. w Inowrocławiu,
- dalsze działania optymalizacyjne w zakresie stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych we wszystkich spółkach produkcyjnych Grupy,
- podnoszenie efektywności obszaru Agro w CIECH Sarzyna
- ciągły proces poprawy procesów biznesowych i operacyjnych we wszystkich spółkach Grupy CIECH.

Należy jednak pamiętać o wpływie na wyniki finansowe Grupy CIECH zarówno sytuacji na głównych rynkach działalności Grupy jak i globalnej sytuacji makroekonomicznej.

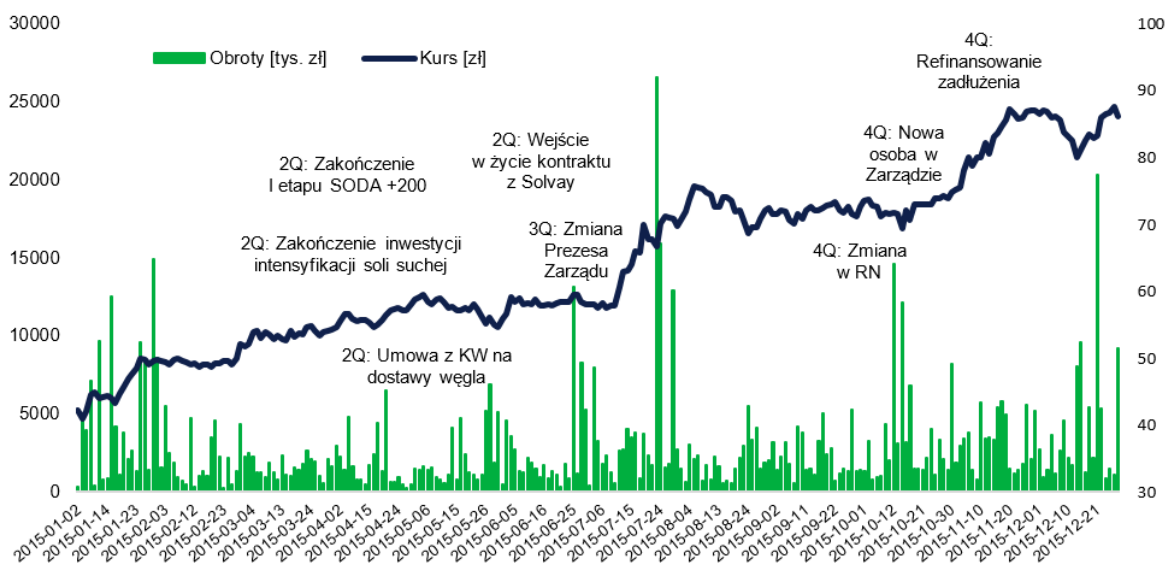
6. Informacje dotyczące akcji

6.1. CIECH S.A. na GPW

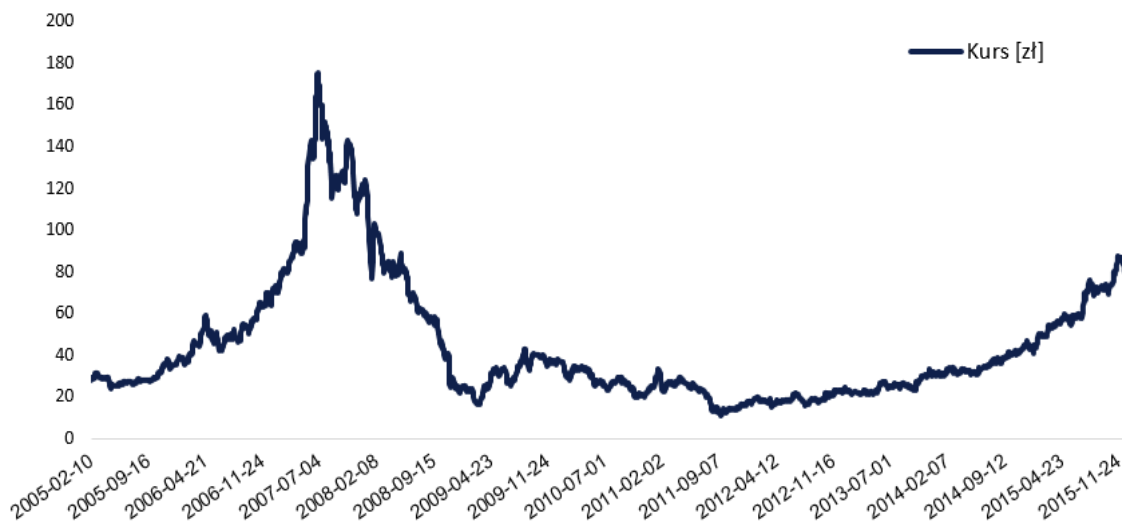
Akcje CIECH S.A. zadebiutowały na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w dniu 10 lutego 2005 roku. W lutym 2011 roku spółka sfinalizowała proces emisji akcji z prawem poboru, w wyniku którego wyemitowała akcje zwykłych na okaziciela, których pierwsze notowanie odbyło się w dniu 30 marca 2011 roku. Obecnie akcje CIECH S.A. notowane są na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w systemie notowań ciągłych i wchodzą w skład indeksów WIG, mWIG40, WIG-Poland, a także indeksu branżowego WIG-CHEMIA.

W 2015 roku kurs akcji CIECH S.A. poruszał się w wyraźnym trendzie wzrostowym i radził sobie zdecydowanie lepiej niż szeroki rynek. Kurs zamknięcia na ostatniej sesji giełdowej w 2015 roku wyniósł 86,00 zł, co oznacza 101,83% wzrost w stosunku do kursu zamknięcia na koniec 2014 roku. Na koniec 2015 roku kapitalizacja spółki CIECH S.A. wyniosła 4,53 mld zł.

Kurs akcji i obroty CIECH S.A. w 2015 roku

Kurs akcji CIECH S.A. od początku notowania na GPW w Warszawie

Kluczowe dane dotyczące akcji CIECH S.A.

Akcje CIECH S.A. charakteryzuje duża płynność. Wartość obrotów akcjami CIECH S.A. w 2015 roku wyniosły 254,37 mln zł. Średni wolumen na sesję wyniósł 47,05 tys., a średnia liczba transakcji na sesję 278.

	2013	2014	2015
Liczba akcji [szt.]	52 699 909	52 699 909	52 699 909
Kurs zamknięcia z ostatniego dnia notowań w roku [zł]	31,05	42,61	86,00
Kapitalizacja spółki na koniec roku [mln zł]	1 636	2 246	4 532
Cena maksymalna w roku [zł]	33,70	46,70	88,00
Cena minimalna w roku [zł]	20,40	29,86	40,51
Wolumen obrotu na sesję			
średnia [szt. akcji]	59 505	45 897	47 048
mediana [szt. akcji]	35 435	28 747	28 363

Rekomendacje i raporty domów maklerskich

CIECH S.A. jako przedstawiciel sektora chemicznego, którego akcje notowane są między innymi w indeksie spółek o średniej kapitalizacji mWIG40 jest regularnie oceniany i wyceniany przez renomowane instytucje rynku kapitałowego.

W 2015 roku wydano następujące rekomendacje dla akcji CIECH S.A.:

Data	Instytucja	Rekomendacja	Cena docelowa
2015-01-22	BOŚ DM	BUY	57,40
2015-01-26	DM mBanku	HOLD	46,90
2015-01-27	Ipopema Securities	SELL	43,00
2015-02-19	DM BDM	REDUCE	43,20
2015-03-03	DM BZ WBK	BUY	62,00
2015-03-06	mBank	REDUCE	46,90
2015-03-17	Unicredit	BUY	62,40
2015-03-18	Raiffeisen	BUY	62,50
2015-04-22	BOŚ DM	BUY	70,00
2015-05-08	BZ WBK	HOLD	65,00
2015-05-21	Erste	HOLD	58,85
2015-05-28	Raiffeisen	BUY	65,00
2015-06-23	DM PKO BP	SELL	43,65
2015-07-10	Wood&Co	BUY	69,80
2015-07-15	BOŚ DM	BUY	80,00
2015-09-16	DM Trigon	BUY	83,00
2015-10-08	DM Haitong	BUY	84,10
2015-10-20	ING Securities	BUY	88,30
2015-11-16	DM Trigon	BUY	83,00
2015-11-18	BOŚ DM	BUY	110,00
2015-11-24	DM mBanku	HOLD	81,30
2015-11-30	BZ WBK	BUY	100,00
2015-12-09	DM Trigon	SELL	84,00
2015-12-18	ING Securities	BUY	103,90

6.2. Emisja papierów wartościowych oraz wykorzystanie wpływów z emisji

Akcje CIECH S.A. zadebiutowały na Giełdzie Papierów Wartościowych w dniu 10 lutego 2005 roku. Prospekt emisyjny CIECH S.A. został udostępniony do publicznej wiadomości dnia 6 stycznia 2005 roku. W prospekcie Emitent określił program inwestycyjny obejmujący szereg projektów o łącznej wartości nakładów 500-600 mln zł zrealizowanych w latach 2005 - 2006. W celu sfinansowania planu inwestycyjnego CIECH S.A. wykorzystał wszystkie środki z emisji oraz środki własne i zewnętrzne w formie długoterminowych kredytów inwestycyjnych.

W lutym 2011 roku spółka sfinalizowała proces emisji akcji z prawem poboru, w wyniku którego wyemitowała 23 000 000 akcji zwykłych na okaziciela. Przydział akcji nowej emisji nastąpił 25 lutego 2011 roku. W wyniku emisji, spółka zgromadziła 436 mln zł wpływów netto. Zgodnie z celami emisji określonymi w prospekcie emisyjnym, 245 mln zł zostało przeznaczony na redukcję zadłużenia wobec banków finansujących CIECH S.A. i jego spółki zależne. Pozostała kwota wpływów netto, tj. 191 mln zł przeznaczona była wraz z innymi wpływami, pochodzącymi głównie z działań restrukturyzacyjnych, na współfinansowanie planu inwestycyjnego Grupy.

W roku 2015 w kierowanej przez CIECH S.A. Grupie CIECH nie były wykorzystywane środki pochodzące z emisji akcji.

6.3. Struktura akcjonariatu CIECH S.A.

Akcje CIECH S.A. notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Kapitał zakładowy CIECH S.A. wynosi 263 500 965 zł i podzielony jest na 52 699 909 akcji o wartości nominalnej 5 zł każda, w tym:

- 20 816 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 19 775 200 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 8 203 984 akcji zwykłych na okaziciela serii C,

- 23 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 1 699 909 akcji zwykłych na okaziciela serii E.

Zgodnie z wiedzą Spółki CIECH S.A., na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu akcjonariuszami posiadającymi znaczne pakiety akcji (co najmniej 5%) były 2 podmioty: KI Chemisty s. à r. l. z siedzibą w Luksemburgu i ING Otwarty Fundusz Emerytalny.

Akcjonariusz	Rodzaj akcji	Liczba Akcji	Liczba Głosów na WZ	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym (%)
KI Chemisty s. à r. l. z siedzibą w Luksemburgu*	Zwykłe na okaziciela	26 952 052	26 952 052	51,14%	51,14%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny**	Zwykłe na okaziciela	5 000 000	5 000 000	9,49%	9,49%
Pozostali	Zwykłe na okaziciela	20 747 857	20 747 857	39,37%	39,37%

* na podstawie listy akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu CIECH S.A. w dniu 7 marca 2016 roku, Rb 8/2016 sporządzony i przekazany do publicznej wiadomości na podstawie art. 70 pkt 3 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

** na podstawie listy akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu CIECH S.A. w dniu 7 października 2015 roku, Rb 35/2015 sporządzony i przekazany do publicznej wiadomości na podstawie art. 70 pkt 3 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

6.4. Liczba akcji CIECH S.A. oraz pozostałych podmiotów Grupy CIECH będąca w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących CIECH S.A.

Pan Artur Osuchowski – Członek Zarządu CIECH S.A. posiadał na dzień 31 grudnia 2015 roku 65 195 akcji CIECH S.A. Pozostali Członkowie Zarządu CIECH S.A. oraz Członkowie Rady Nadzorczej CIECH S.A. nie posiadali akcji spółki.

Osoby zarządzające i nadzorujące CIECH S.A. na 31 grudnia 2015 roku nie posiadały akcji i udziałów w pozostałych spółkach Grupy CIECH.

6.5. Informacja o nabyciu akcji własnych CIECH S.A.

CIECH S.A. oraz pozostałe spółki Grupy CIECH nie posiadały oraz nie przeprowadzały transakcji nabywania akcji własnych CIECH S.A.

6.6. Umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy

W 2015 roku, ani po dniu sprawozdawczym do dnia publikacji niniejszego sprawozdania, nie były zawierane umowy mogące wpłynąć na zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

6.7. Informacja o systemie kontroli programów akcji pracowniczych

W 2015 roku w Grupie CIECH nie był realizowany program akcji pracowniczych.

6.8. Ratingi

Pod koniec 2015 roku poprawie uległy oceny ratingowe w dwóch wiodących agencjach ratingowych – Standard & Poor's oraz Moody's. W listopadzie 2015 roku agencja ratingowa Standard & Poor's Ratings Services poinformowała o opublikowaniu raportu, w którym z uwagi na poprawę wyników CIECH S.A. oraz obniżenie względnego poziomu zadłużenia, podnosi rating korporacyjny CIECH S.A. oraz obligacji wyemitowanych przez Ciech Group Financing AB z „B+” na „BB-”, z perspektywą stabilną.

W grudniu 2015 roku agencja ratingowa Moody's Investors Service poinformowała o opublikowaniu raportu, w którym podnosi przyznany na zlecenie Spółki CIECH S.A. rating z „B1” na „Ba3”, z perspektywą pozytywną. Podniesienie ratingu Moody's uzasadnił poprawą wyników w 2014 i 2015 roku, przejawiająca się poprawą marży EBITDA i wartością generowanych przepływów pieniężnych oraz skutecznie przeprowadzonym refinansowaniem (i) zadłużenia wynikającego m.in. z tytułu emisji przez spółkę zależną od CIECH S.A. – Ciech Group Financing AB (publ) zabezpieczonych obligacji nadrzędnych w kwocie 245 000 tys. EUR oraz (ii) zadłużenia wynikającego z umowy kredytu odnawialnego do kwoty 100 000 tys. zł.

7. ŁĄD KORPORACYJNY

7.1. Zbiór zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Spółka

Niniejsze oświadczenie stanowi wyodrębnioną część sprawozdania z działalności CIECH S.A. będącego częścią raportu rocznego CIECH S.A. za rok obrotowy 2015.

Zgodnie z § 2 Uchwały nr 718/2009 Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie przekazywania przez spółki giełdowe raportów dotyczących zasad ładu korporacyjnego, przekazanie niniejszego raportu jest równoważne przekazaniu raportu zgodnie z § 29 ust. 5 Regulaminu Giełdy.

CIECH S.A. z siedzibą w Warszawie („Spółka” lub „Emitent”) w 2015 roku podlegał zasadom ładu korporacyjnego, zawartym w dokumencie przyjętym Uchwałą Nr 17/1249/2010 Rady Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 19 maja 2010 roku (z późn. zm.). Tekst jednolity obowiązujących CIECH S.A. w 2015 roku „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” stanowi załącznik do Uchwały Rady Giełdy nr 19/1307/2012 z dnia 21 listopada 2012 roku. Zbiór ten dostępny jest na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. pod adresem <http://www.corp-gov.gpw.pl>.

Zarząd CIECH S.A. oświadcza, że w roku obrotowym kończącym się dnia 31 grudnia 2015 roku, CIECH S.A. i jej organy przestrzegały zasad ładu korporacyjnego zawartych w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”, w brzmieniu ustalonym uchwałą Rady Giełdy nr 19/1307/2012 z dnia 21 listopada 2012 roku z wyłączeniami, opisanymi w punkcie I.7.2 poniżej.

Zarząd CIECH S.A., informuje, iż od dnia 1 stycznia 2016 roku CIECH S.A. i jej organy przestrzegają zasad ładu korporacyjnego „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” z wyłączeniem zasad przedstawionych w Raporcie EBI Nr 1/2016 z dnia 29 stycznia 2016 roku - dotyczącym niestosowania zasad szczegółowych zawartych w zbiorze „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”, które opisane zostają w punkcie I.7.2 poniżej.

7.2. Zasady ładu korporacyjnego, które nie były przez Emitenta stosowane w 2015 roku

W 2015 roku Spółka odnotowała odstępstwo od stosowania zasad i rekomendacji, dotyczących:

- 1) prowadzenia strony internetowej o zakresie i sposobie prezentacji wzorowanym na modelowym serwisie relacji inwestorskich, dostępnym pod adresem: <http://naszmodel.gpw.pl/>. Jednocześnie Spółka informuje, że informacje zawarte we własnym serwisie internetowym zawierają większość informacji wymaganych w modelowym serwisie. Serwis internetowy jest wiarygodnym i użytecznym źródłem informacji o Spółce dla przedstawicieli rynku kapitałowego. Zawartość serwisu internetowego przygotowana jest w sposób przejrzysty i rzetelny, tak aby umożliwić inwestorom i analitykom podejmowanie decyzji na podstawie prezentowanych przez Spółkę informacji. Spółka zapewnia wszystkim zainteresowanym równy dostęp do informacji publikowanych na stronie korporacyjnej.
 - 2) zapewnienia akcjonariuszom możliwości udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w zakresie:
 - transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym;
 - zapewnienia akcjonariuszom możliwości dwustronnej komunikacji, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w innym miejscu, niż miejsce obrad oraz
 - wykonywania za pomocą środków komunikacji elektronicznej osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.
- Spółka przeanalizuje możliwość dostosowania się do zaleceń w tym zakresie, pod warunkiem, że systemy informatyczne dostępne na rynku będą gwarantowały przeprowadzenie walnego zgromadzenia w sposób bezpieczny i efektywny.
- 3) zamieszczania na korporacyjnej stronie internetowej pytań akcjonariuszy dotyczących spraw objętych porządkiem obrad, zadawanych przed i w trakcie obrad walnego zgromadzenia wraz z odpowiedziami na zadawane pytania. W Spółce nie jest prowadzony szczegółowy zapis przebiegu obrad walnych zgromadzeń, zawierający wszystkie wypowiedzi i pytania. O umieszczeniu określonych zagadnień w protokołach walnych zgromadzeń decyduje ich przewodniczący, kierując się przepisami prawa oraz uzasadnionymi żądaniem akcjonariuszy.
 - 4) zapisu przebiegu obrad walnych zgromadzeń w formie audio lub wideo. Spółka przeanalizuje możliwość dostosowania się do zaleceń zasad ładu korporacyjnego w tym zakresie i rozważy możliwość sporządzania zapisu przebiegu obrad walnych zgromadzeń.
 - 5) polityki wynagradzania, gdyż uregulowania zawarte w obowiązujących przepisach prawa w połączeniu ze Statutem CIECH S.A. i Regulaminem Rady Nadzorczej dotyczące zasad ustalania wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających, są w opinii Emitenta, wystarczające. Ustalenie zasad i wysokości wynagrodzeń członków Zarządu należy do kompetencji Rady Nadzorczej, a wysokość wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej określa Walne Zgromadzenie. Polityka wynagrodzeń nie stanowi odrębnej pozycji w porządku obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia i nie jest poddawana pod głosowanie. Spółka nie zamieściła na stronie internetowej „deklaracji dotyczącej wynagrodzeń”. Niemniej jednak Spółka, w różnych dokumentach, udostępnia szereg informacji, które powinna zawierać taka deklaracja.
 - 6) zrównoważonego udziału kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru. Spółka informuje, że przy dokonywaniu wyboru kandydatów na członków organów zarządzających i nadzorujących, organy do tego uprawnione kierują się najlepszym interesem Spółki

i jej akcjonariuszy, biorąc pod uwagę kwalifikacje kandydatów, ich wiedzę oraz doświadczenie. Poniżej zaprezentowano zestawienie udziału kobiet i mężczyzn w organach nadzorujących i zarządzających Spółki w okresie ostatnich trzech lat, w tym w 2015 roku.

Udział kobiet i mężczyzn w Radzie Nadzorczej Spółki w okresie ostatnich trzech lat:

Stan na dzień	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
31 grudnia 2013	1	7
31 grudnia 2014	-	6
31 grudnia 2015	-	6

Udział kobiet i mężczyzn w Zarządzie Spółki w okresie ostatnich trzech lat:

Stan na dzień	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
31 grudnia 2013	-	3
31 grudnia 2014	-	3
31 grudnia 2015	-	3

Spółka informuje, iż począwszy od dnia 1 stycznia 2016 roku nastąpią odstępstwa od stosowania zasad i rekomendacji, dotyczące:

Polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami

I.Z.1.8. zestawienia wybranych danych finansowych spółki za ostatnie 5 lat działalności, w formacie umożliwiającym przetwarzanie tych danych przez ich odbiorców,

Komentarz spółki dotyczący sposobu stosowania powyższej zasady.

Obecnie na stronie internetowej CIECH S.A. znajdują się dane finansowe za ostatnie 5 lat działalności w formie przejrzystych tabel liczbowych. Najpóźniej do końca I kwartału 2016 roku wspomniane dane zostaną zamieszczone także w formacie edytowalnym w pliku .xls.

I.Z.1.9. informacje na temat planowanej dywidendy oraz dywidendy wypłaconej przez spółkę w okresie ostatnich 5 lat obrotowych, zawierające dane na temat dnia dywidendy, terminów wypłat oraz wysokości dywidend - łącznie oraz w przeliczeniu na jedną akcję,

Komentarz spółki dotyczący sposobu stosowania powyższej zasady.

Zgodnie z obowiązującym prawem, ww. informacje na temat dywidendy znajdują się w odpowiednich raportach bieżących.

I.Z.1.15. informację zawierającą opis stosowanej przez spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów; opis powinien uwzględniać takie elementy polityki różnorodności, jak płeć, kierunek wykształcenia, wiek, doświadczenie zawodowe, a także wskazywać cele stosowanej polityki różnorodności i sposób jej realizacji w danym okresie sprawozdawczym; jeżeli spółka nie opracowała i nie realizuje polityki różnorodności, zamieszcza na swojej stronie internetowej wyjaśnienie takiej decyzji,

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

CIECH S.A. nie znajduje uzasadnienia dla konieczności opracowania i stosowania polityki różnorodności w stosunku do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów. Udział poszczególnych osób w wykonywaniu funkcji zarządczych, nadzorczych i kierowniczych w strukturach spółki jest uzależniony przede wszystkim od kompetencji i doświadczenia. W opinii CIECH S.A. kryteria te pozwalają na wybór kandydatów zapewniających efektywną realizację strategii, a w konsekwencji rozwój spółki i korzyści dla akcjonariuszy.

I.Z.1.16. informację na temat planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia - nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia,

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

CIECH S.A. nie zamieszcza na swojej stronie internetowej informacji na temat planowanych transmisji obrad walnego zgromadzenia, ponieważ takie transmisje nie są przez spółkę realizowane.

I.Z.1.17. uzasadnienia do projektów uchwał walnego zgromadzenia dotyczących spraw i rozstrzygnięć istotnych lub mogących budzić wątpliwości akcjonariuszy – w terminie umożliwiającym uczestnikom walnego zgromadzenia zapoznanie się z nimi oraz podjęcie uchwały z należytym rozeznaniem,

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

Uzasadnienia takie będą publikowane, o ile zostaną one przygotowane na mocy przepisów ustawowych.

I.Z.1.20. zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo,

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

CIECH S.A. nie zamieszcza na swojej stronie zapisu przebiegu obrad walnego zgromadzenia w formie audio lub wideo, ponieważ nie rejestruje przebiegu obrad w takiej formie. Spółka sporządza i niezwłocznie zamieszcza na stronie internetowej informacje wymagane przepisami obowiązującego prawa, m.in. treść uchwał podjętych na walnym zgromadzeniu, co umożliwia inwestorom zapoznanie się z przebiegiem obrad.

Zarząd i Rada Nadzorcza

II.Z.2. Zasiadanie członków zarządu spółki w zarządach lub radach nadzorczych spółek spoza grupy kapitałowej spółki wymaga zgody rady nadzorczej.

Komentarz spółki dotyczący sposobu stosowania powyższej zasady.

Dokumenty wewnętrzne CIECH S.A. nie zobowiązują członków zarządu do uzyskania zgody rady nadzorczej do zasiadania członków zarządu spółki w zarządach lub radach nadzorczych spółek spoza grupy kapitałowej. Niemniej jednak, ww. zapisy są zawarte w umowach o pracę.

II.Z.7. W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej zastosowanie mają postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w zasadzie II.Z.4. W przypadku gdy funkcję komitetu audytu pełni rada nadzorcza, powyższe zasady stosuje się odpowiednio.

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

W radzie nadzorczej działa m.in. Komitet ds. Wynagrodzeń składający się z dwóch członków, którzy nie spełniają kryterium niezależności. Obaj członkowie posiadają wysokie kwalifikacje, dzięki czemu Komitet ds. Wynagrodzeń funkcjonuje efektywnie. Kryterium niezależności nie ma wpływu na rzetelność realizowanych przez Komitet działań.

II.Z.8. Przewodniczący komitetu audytu spełnia kryteria niezależności wskazane w zasadzie II.Z.4.

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

Przewodniczący Komitetu Audytu nie spełnia kryterium niezależności. Dzięki wysokim kwalifikacjom oraz wieloletniemu doświadczeniu Komitet Audytu funkcjonuje efektywnie, a niespełnienie kryterium niezależności nie ma wpływu na rzetelność realizowanych przez Komitet działań.

II.Z.10.1. ocenę sytuacji spółki, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego; ocena ta obejmuje wszystkie istotne mechanizmy kontrolne, w tym zwłaszcza dotyczące raportowania finansowego i działalności operacyjnej;

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

Ocena rady nadzorczej dotyczy oceny funkcjonowania systemów kontroli, zarządzania ryzykiem, compliance (zostanie wdrożone w 2016 roku) oraz funkcjonowania audytu wewnętrznego w CIECH S.A., ale nie samej spółki. Sytuacja CIECH S.A. zawarta jest w sprawozdaniu finansowym, które podlega ocenie rady nadzorczej.

II.Z.10.4. ocenę racjonalności prowadzonej przez spółkę polityki, o której mowa w rekomendacji I.R.2, albo informację o braku takiej polityki.

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

Działalność sponsoringowa i charytatywna, którą prowadzi CIECH S.A. nie ma istotnego wpływu na sytuację operacyjno-finansową spółki. W opinii spółki nie ma więc konieczności sporządzania i przedstawiania przez radę nadzorczą oceny racjonalności polityki, o której mowa w rekomendacji I.R.2.

Systemy i funkcje wewnętrzne

III.Z.1. Za wdrożenie i utrzymanie skutecznych systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego odpowiada zarząd spółki.

Komentarz spółki dotyczący sposobu stosowania powyższej zasady.

System compliance zostanie wdrożony w 2016 roku.

III.Z.4. Co najmniej raz w roku osoba odpowiedzialna za audyt wewnętrzny (w przypadku wyodrębnienia w spółce takiej funkcji) i zarząd przedstawiają radzie nadzorczej własną ocenę skuteczności funkcjonowania systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie III.Z.1, wraz z odpowiednim sprawozdaniem.

Komentarz spółki dotyczący sposobu stosowania powyższej zasady.

Przy czym ocena skuteczności funkcjonowania systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie III.Z.1, wraz z odpowiednim sprawozdaniem przedstawiana jest Komitetowi Audytu, czyli części Rady Nadzorczej.

III.Z.6. W przypadku gdy w spółce nie wyodrębniono organizacyjnie funkcji audytu wewnętrznego, komitet audytu (lub rada nadzorcza, jeżeli pełni funkcję komitetu audytu) co roku dokonuje oceny, czy istnieje potrzeba dokonania takiego wydzielenia.

Nie ma zastosowania.

W CIECH S.A. funkcjonuje Biuro Kontroli i Audytu.

Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami

IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

W ocenie CIECH S.A. akcjonariat jest rozproszony, ale nie na tyle, żeby uzasadniało to zapewnienie powszechnie dostępnej transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

IV.Z.7. Przerwa w obradach walnego zgromadzenia może mieć miejsce jedynie w szczególnych sytuacjach, każdorazowo wskazanych w uzasadnieniu uchwały w sprawie zarządzenia przerwy, sporządzanego w oparciu o powody przedstawione przez akcjonariusza wnioskującego o zarządzenie przerwy.

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa o przerwie w obradach decyduje głosowanie akcjonariuszy i jest to ich wyłączna dyspozycja. W związku z tym CIECH S.A. nie może zagwarantować każdorazowego stosowania powyższej zasady.

IV.Z.8. Uchwała walnego zgromadzenia w sprawie zarządzenia przerwy wskazuje wyraźnie termin wznowienia obrad, przy czym termin ten nie może stanowić bariery dla wzięcia udziału we wznowionych obradach przez większość akcjonariuszy, w tym akcjonariuszy mniejszościowych.

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa o terminie wznowienia obrad walnego zgromadzenia decyduje głosowanie akcjonariuszy. W związku z tym CIECH S.A. nie może zagwarantować każdorazowego stosowania powyższej zasady.

IV.Z.9. Spółka dokłada starań, aby projekty uchwał walnego zgromadzenia zawierały uzasadnienie, jeżeli ułatwi to akcjonariuszom podjęcie uchwały z należyтым rozeznaniem. W przypadku, gdy umieszczenie danej sprawy w porządku obrad walnego zgromadzenia następuje na żądanie akcjonariusza lub akcjonariuszy, zarząd lub przewodniczący walnego zgromadzenia zwraca się o przedstawienie uzasadnienia proponowanej uchwały. W istotnych sprawach lub mogących budzić wątpliwości akcjonariuszy spółka przekazuje uzasadnienie, chyba że w inny sposób przedstawi akcjonariuszom informacje, które zapewnią podjęcie uchwały z należyтым rozeznaniem.

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

CIECH S.A. dołoży wszelkich starań, aby w uzasadnionych przypadkach projekty uchwał walnego zgromadzenia zawierały uzasadnienie. Niemniej jednak może nie być to możliwe, np. w przypadku, gdy sprawa zostanie wprowadzona do porządku walnego zgromadzenia przez akcjonariusza, który przekazał projekt uchwały bez uzasadnienia Zarząd CIECH S.A. może nie być w stanie przekazać uzasadnienia, którego nie będzie znał. Zarząd CIECH S.A. nie może więc zagwarantować, że zasada będzie zawsze stosowana.

IV.Z.12. Zarząd powinien prezentować uczestnikom zwyczajnego walnego zgromadzenia wyniki finansowe spółki oraz inne istotne informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym podlegającym zatwierdzeniu przez walne zgromadzenie.

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa CIECH S.A. przygotowuje sprawozdania finansowe zawierające istotne wg zarządu informacje. Dokumenty są publiczne (dostępne m.in. na stronie ciechgroup.com) i uczestnicy walnego zgromadzenia mogą się z nimi zapoznać. Dodatkowo pojęcie „inne istotne informacje” jest pojęciem nieostrym, by zadeklarować stosowanie tej zasady.

IV.Z.13. W przypadku zgłoszenia przez akcjonariusza żądania udzielenia informacji na temat spółki, nie później niż w terminie 30 dni zarząd spółki jest obowiązany udzielić odpowiedzi na żądanie akcjonariusza lub poinformować go o odmowie udzielenia takiej informacji, jeżeli zarząd podjął taką decyzję na podstawie art. 428 § 2 lub § 3 Kodeksu spółek handlowych.

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa podczas obrad walnego zgromadzenia zarząd udziela akcjonariuszowi na jego żądanie informacji dotyczących spółki, ale tylko w przypadku, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad, zgodnie z przepisami art. 428 Kodeksu spółek handlowych. W opinii CIECH S.A. w przypadku zobowiązania się do stosowania ww. zasady mogłoby to doprowadzić do licznych nadużyć ze strony akcjonariuszy.

IV.Z.18. Uchwała walnego zgromadzenia o podziale wartości nominalnej akcji nie powinna ustalać nowej wartości nominalnej akcji na poziomie niższym niż 0,50 zł, który mógłby skutkować bardzo niską jednostkową wartością rynkową tych akcji, co w konsekwencji mogłoby stanowić zagrożenie dla prawidłowości i wiarygodności wyceny spółki notowanej na giełdzie.

Komentarz spółki dotyczący sposobu stosowania powyższej zasady.

Zasada stosowana w przypadku, gdy skutkiem ustalenia nowej wartości nominalnej akcji jest bardzo niska jednostkowa wartość rynkowa akcji.

Konflikt interesów i transakcje z podmiotami powiązanymi

V.Z.5. Przed zawarciem przez spółkę istotnej umowy z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce lub podmiotem powiązanym zarząd zwraca się do rady nadzorczej o wyrażenie zgody na taką transakcję. Rada nadzorcza przed wyrażeniem zgody dokonuje oceny wpływu takiej transakcji na interes spółki. Powyższemu obowiązкови nie podlegają transakcje typowe i zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez spółkę z podmiotami wchodzącymi w skład grupy kapitałowej spółki.

W przypadku, gdy decyzję w sprawie zawarcia przez spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązanym podejmuje walne zgromadzenie, przed podjęciem takiej decyzji spółka zapewnia wszystkim akcjonariuszom dostęp do informacji niezbędnych do dokonania oceny wpływu tej transakcji na interes spółki.

Komentarz spółki dotyczący sposobu stosowania powyższej zasady.

Odpowiednie regulacje zostaną wprowadzone do Regulaminu Rady Nadzorczej.

V.Z.6. Spółka określa w regulacjach wewnętrznych kryteria i okoliczności, w których może dojść w spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia. Regulacje wewnętrzne spółki uwzględniają między innymi sposoby zapobiegania, identyfikacji i rozwiązywania konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia członka zarządu lub rady nadzorczej od udziału w rozpatrywaniu sprawy objętej lub zagrożonej konfliktem interesów.

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

Wewnętrzne regulacje CIECH S.A. do tej pory nie odnosiły się do ww. kwestii. Spółka obecnie analizuje sprawę pod kątem ew. wprowadzenia odpowiednich zapisów do Regulaminu Rady Nadzorczej i Regulaminu Zarządu, będących odzwierciedleniem przepisów ustawowych.

Wynagrodzenia

VI.Z.1. Programy motywacyjne powinny być tak skonstruowane, by między innymi uzależniać poziom wynagrodzenia członków zarządu spółki i jej kluczowych menedżerów od rzeczywistej, długoterminowej sytuacji finansowej spółki oraz długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Nie ma zastosowania.

W CIECH S.A. nie funkcjonują programy motywacyjne, ale członkowie zarządu oraz kluczowi menedżerowie objęci są systemem premiowym bazującym na precyzyjnie dobranych kluczowych wskaźnikach wydajności (ang. KPI). W ocenie CIECH S.A. jest to efektywna strategia motywacyjna.

VI.Z.2. Aby powiązać wynagrodzenie członków zarządu i kluczowych menedżerów z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi spółki, okres pomiędzy przyznaniem w ramach programu motywacyjnego opcji lub innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki, a możliwością ich realizacji powinien wynosić minimum 2 lata.

Nie ma zastosowania.

CIECH S.A. nie przewidział w ramach systemu wynagrodzeń dla członków organów i kluczowych menedżerów programów motywacyjnych opartych na instrumentach powiązanych z akcjami spółki.

VI.Z.4. Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej:

- 1) ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń,
- 2) informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze – oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej,
- 3) informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia,
- 4) wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń, lub informację o ich braku,

5) ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Spółka nie stosuje powyższej zasady.

CIECH S.A. nie posiada polityki wynagrodzeń, więc zasada nie może być stosowana. Niemniej jednak, w sprawozdaniu z działalności, zgodnie z obowiązującym prawem, CIECH S.A. prezentuje informacje dotyczące wynagradzania członków zarządu i rady nadzorczej.

7.3. System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Zarząd CIECH S.A. jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w Spółce i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych przygotowywanych i publikowanych zgodnie z zasadami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Skuteczny system kontroli wewnętrznej Spółki i zarządzania ryzykiem w procesie sprawozdawczości finansowej funkcjonuje poprzez:

- przygotowanie procedur określających zasady i podział odpowiedzialności za sporządzanie sprawozdań finansowych, w tym zapewnienia ich jakości,
- ustalenie zakresu raportowania na bazie obowiązujących Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR) i Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), przyjętych do stosowania w Unii Europejskiej oraz związanych z nimi interpretacji ogłoszonych w formie Rozporządzeń Komisji Europejskiej,
- opracowanie, wdrożenie i nadzór nad stosowaniem w spółkach Grupy CIECH spójnych zasad rachunkowości,
- półroczne przeglądy i roczne badania publikowanych sprawozdań finansowych CIECH S.A. i Grupy CIECH przez niezależnego audytora,
- procedury autoryzacji sprawozdań finansowych przed publikacją.

Nadzór merytoryczny nad procesem przygotowania sprawozdań finansowych i raportów okresowych Spółki sprawuje członek Zarządu odpowiedzialny za sprawy finansowe. Za organizację prac związanych z przygotowaniem sprawozdań finansowych odpowiedzialny jest Pion Finansowo-Księgowy, podlegający bezpośrednio członkowi Zarządu CIECH S.A. Jednolitość stosowanych standardów w Grupie zapewnia stosowanie przez wszystkie spółki jednolitych zasad rachunkowości Grupy CIECH oraz jednolitych zasad konsolidacji wg. MSR/MSSF.

Zakres ujawnianych danych w publikowanych raportach okresowych wynika z ewidencji księgowej Spółki oraz dodatkowych informacji przekazywanych przez poszczególne komórki organizacyjne CIECH S.A. Spółki Grupy Kapitałowej przekazują wymagane dane w formie pakietów sprawozdawczych w celu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy. Zakres ujawnianych danych w ramach Grupy Kapitałowej jest zdefiniowany i wynika z obowiązków informacyjnych określonych przez MSR/MSSF. Na bieżąco prowadzony jest monitoring zmian MSR/MSSF w celu określenia potrzeby aktualizacji zakresu raportowania.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Spółka poddaje swoje sprawozdania finansowe przeglądowi oraz badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta.

Wyboru biegłego rewidenta dokonuje Rada Nadzorcza, z grona renomowanych firm audytorskich, gwarantujących wysokie standardy usług i wymaganą niezależność. Dotychczas umowy na przeprowadzenie badania sprawozdań finansowych przez biegłego rewidenta były zawierane co roku z wybranym przez Radę Nadzorczą audytorem.

Dnia 4 czerwca 2013 roku Rada Nadzorcza CIECH S.A. dokonała wyboru KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą w Warszawie jako biegłego rewidenta do przeprowadzenia przeglądu półrocznych i badania rocznych jednostkowych sprawozdań finansowych CIECH S.A. oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy CIECH za lata 2013, 2014 i 2015 z możliwością zakończenia umowy po każdym roku.

Dnia 26 maja 2015 roku Rada Nadzorcza CIECH S.A. dokonała zmiany biegłego rewidenta wybranego do badania sprawozdań finansowych za rok 2015 poprzez:

- rezygnację z firmy KPMG Audyt sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w Warszawie oraz
- wybór firmy PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie do przeprowadzenia przeglądu półrocznego i badania jednostkowego sprawozdania finansowego CIECH S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy CIECH, za rok 2015,

ponadto dokonała wyboru firmy PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, jako biegłego rewidenta do przeprowadzenia przeglądu półrocznego i badania jednostkowego sprawozdania finansowego CIECH S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy CIECH za lata 2016 i 2017.

W Spółce określone są procedury autoryzacji sprawozdań finansowych. Raporty za I, III i IV (IV kwartał – jeśli jest publikowany) kwartał nie podlega weryfikacji audytora, przed publikacją są analizowane przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej i zatwierdzane przez Zarząd. Półroczne i roczne raporty okresowe po zakończeniu odpowiednio przeglądu lub badania przez audytora przekazywane są Radzie Nadzorczej i Akcjonariuszom Spółki. Roczne sprawozdania przyjęte przez Zarząd Spółki, po zaopiniowaniu przez Komitet Audytu i ocenie przez Radę Nadzorczą są zatwierdzane przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Przed publikacją rocznego lub półrocznego sprawozdania finansowego wnioski z badania sprawozdania finansowego przedstawiane są Komitetowi Audytu. Przedstawiciele Komitetu Audytu analizują wyniki badania i przeglądu na zamkniętych posiedzeniach z audytorem Spółki. Biegły rewident dodatkowo przedstawia List do Zarządu, w którym zawiera rekomendacje dla Zarządów Spółek Grupy w oparciu o wyniki badania lub przeglądu sprawozdania finansowego w danym roku. Otrzymane rekomendacje audytora są omawiane przez Komitet Audytu wraz z kierownictwem Pionu Finansowo-Księgowego celem ich implementacji.

Dane finansowe będące podstawą sprawozdań finansowych i raportów okresowych pochodzą z systemu księgowo-finansowego, w którym rejestrowane są transakcje zgodnie z polityką rachunkowości Spółki (zatwierdzoną przez Zarząd) opartą na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości. Księgi rachunkowe CIECH S.A. są prowadzone w zintegrowanym systemie informatycznym ERP. Modułowa struktura systemu zapewnia przejrzysty podział kompetencji, spójność zapisów operacji w księgach oraz kontrole zgodności pomiędzy księgami główną i pomocniczymi. Możliwość systemu pozwalają na jego bieżące dostosowywanie do zmieniających się zasad rachunkowości lub innych norm prawnych. System posiada pełną dokumentację techniczną i użytkową, która zgodnie z artykułem 10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości jest okresowo aktualizowana.

Dostęp do zasobów informacyjnych systemu informatycznego ograniczony jest odpowiednimi uprawnieniami dla upoważnionych pracowników. Pracownicy mają dostęp tylko do tych obszarów systemu, którymi się zajmują. Kontrola dostępu prowadzona jest na każdym etapie, począwszy od wprowadzania danych źródłowych, poprzez przetwarzanie danych, aż do generowania informacji wyjściowych.

Odzwierciedleniem skuteczności stosowanych procedur kontroli i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych CIECH S.A. i Grupy CIECH, są efekty w postaci wysokiej jakości tych sprawozdań, co potwierdzają wydawane opinie biegłych rewidentów z badania sprawozdań finansowych, wysokie oceny odbiorców sprawozdań oraz wysokie miejsca zajmowane przez CIECH S.A. w konkursie The Best Annual Report organizowanym przez Instytut Rachunkowości i Podatków pod patronatem Warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych.

Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych CIECH S.A. i sprawozdań finansowych Grupy CIECH należy do kompetencji Rady Nadzorczej Spółki (po uprzedniej rekomendacji Komitetu Audytu Rady Nadzorczej), która określiła w celu zapewnienia niezależności opinii następujące reguły wyboru Audytora:

- podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nie może dokonywać badania Spółki/Grupy dłużej niż 5 lat z rzędu;
- podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych może ponownie wykonywać czynności badania Spółki/Grupy, po upływie co najmniej 2 lat;
- kluczowy biegły rewident nie może wykonywać czynności rewizji finansowej Spółki/Grupy w okresie dłuższym niż 5 lat z rzędu;
- kluczowy biegły rewident może ponownie wykonywać czynności rewizji finansowej Spółki/Grupy, po upływie co najmniej 2 lat.

7.4. Akcjonariusze CIECH S.A. posiadający znaczne pakiety akcji

Akcje CIECH S.A. notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku kapitał zakładowy wynosił 263 500 965 zł i podzielony był na 52 699 909 akcji o wartości nominalnej 5,00 zł każda, w tym:

- 20 816 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 19 775 200 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 8 203 984 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 23 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 1 699 909 akcji zwykłych na okaziciela serii E.

Zgodnie z wiedzą Spółki, na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu, akcjonariuszami posiadającymi znaczne pakiety akcji (co najmniej 5%) są wskazane poniżej podmioty:

Akcjonariusz	Rodzaj akcji	Liczba Akcji	Liczba Głosów na WZ	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym (%)
KL Chemistry s. à r. l. z siedzibą w Luksemburgu*	Zwykłe na okaziciela	26 952 052	26 952 052	51,14%	51,14%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny**	Zwykłe na okaziciela	5 000 000	5 000 000	9,49%	9,49%
Pozostali	Zwykłe na okaziciela	20 747 857	20 747 857	39,37%	39,37%

* na podstawie listy akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu CIECH S.A. w dniu 7 marca 2016 roku, Rb 8/2016 sporządzony i przekazany do publicznej wiadomości na podstawie art. 70 pkt 3 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

** na podstawie listy akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu CIECH S.A. w dniu 7 października 2015 roku, Rb 35/2015 sporządzony i przekazany do publicznej wiadomości na podstawie art. 70 pkt 3 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

7.5. Akcjonariusze posiadający specjalne uprawnienia kontrolne wraz z opisem tych uprawnień

Na dzień publikacji sprawozdania wszystkie akcje CIECH S.A. są akcjami zwykłymi na okaziciela. Statut CIECH S.A. nie przewiduje żadnych specjalnych uprawnień kontrolnych dla posiadaczy akcji.

7.6. Ograniczenia dotyczące wykonywania prawa głosu

W spółce CIECH S.A. nie występują żadne ograniczenia odnośnie wykonywania prawa głosu, takie jak prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych. Ograniczenia co do wykonywania prawa głosu mogą wynikać w przypadku Spółki jedynie z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

7.7. Ograniczenia dotyczące przenoszenia praw własności papierów wartościowych emitenta

Statut CIECH S.A. nie wprowadza żadnych ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych wyemitowanych przez CIECH S.A.

7.8. Opis uprawnień do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Uprawnienia osób zarządzających określają przepisy Kodeksu spółek handlowych oraz Statutu Spółki. Osoby zarządzające nie posiadają szczególnych uprawnień do podjęcia decyzji o emisji bądź wykupie akcji.

7.9. Zasady zmiany statutu spółki Emitenta

Zmiana Statutu Spółki następuje na zasadach opisanych w przepisach Kodeksu spółek handlowych. Statut nie wprowadza regulacji szczegółowych w stosunku do ww. regulacji. Zmiana Statutu wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki oraz wpisania do rejestru przedsiębiorców. Uchwała Walnego Zgromadzenia dotycząca zmian Statutu Spółki zapada większością trzech czwartych głosów. Po wpisaniu zmian w Statucie do rejestru przedsiębiorców, CIECH S.A. przekazuje na ten temat raport bieżący do publicznej wiadomości. Walne Zgromadzenie Spółki może upoważnić Radę Nadzorczą do ustalenia jednolitego tekstu Statutu.

7.10. Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

Sposób funkcjonowania Walnego Zgromadzenia CIECH S.A. oraz jego uprawnienia regulują Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia CIECH S.A. Dokumenty te dostępne są na korporacyjnej stronie internetowej CIECH S.A. www.ciechgroup.com w sekcjach: „Relacje Inwestorskie/Dokumenty korporacyjne”.

Walne Zgromadzenie CIECH S.A. odbywa się jako zwyczajne lub nadzwyczajne zgodnie z przepisami kodeksu spółek handlowych i Statutu na zasadach określonych w Regulaminie Walnego Zgromadzenia. Walne Zgromadzenie zwołuje się w sposób i na zasadach wskazanych w przepisach powszechnie obowiązujących. Walne Zgromadzenie zwołuje się przez ogłoszenie umieszczone na stronie internetowej Spółki oraz poprzez przekazanie raportu bieżącego. Ogłoszenie powinno być dokonane co najmniej dwadzieścia sześć dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki. Rada Nadzorcza może zwołać Zwyczajne Walne Zgromadzenie, jeżeli Zarząd nie zwoła go w przepisany termin. Prawo do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przysługuje:

- 1) Zarządowi,
 - 2) Radzie Nadzorczej, jeżeli zwołanie go uzna za wskazane,
 - 3) akcjonariuszom reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce.
- Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego Zgromadzenia. Żądanie powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w postaci elektronicznej na adres poczty elektronicznej wskazany na stronie internetowej Spółki, wraz z uzasadnieniem. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą:

- 1) żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia - żądanie takie powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w postaci elektronicznej na adres poczty elektronicznej wskazany na stronie internetowej Spółki, nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Zgromadzenia i zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad;
- 2) przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej na adres poczty elektronicznej wskazany na stronie internetowej Spółki, projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad.

Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia, Zgromadzenie może być odwołane, jeżeli jego odbycie napotka na nadzwyczajne przeszkody (siła wyższa) lub jest oczywiście bezprzedmiotowe. Odwołanie Zgromadzenia, w którego porządku obrad na wniosek uprawnionych podmiotów umieszczono określone sprawy lub które zwołane zostało na taki wniosek, możliwe jest tylko za zgodą wnioskodawców.

Odwołanie następuje w taki sam sposób jak zwołanie, zapewniając przy tym jak najmniejsze ujemne skutki dla akcjonariuszy. Zmiana terminu odbycia Zgromadzenia następuje w takim samym trybie, co jego odwołanie, choćby proponowany porządek obrad nie uległ zmianie.

Zgodnie ze Statutem CIECH S.A. do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy w szczególności:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy, skonsolidowanego sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności grupy kapitałowej, której jednostką dominującą jest Spółka, o ile Spółka je sporządza, i corocznego pisemnego sprawozdania Rady Nadzorczej, a także udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- 2) podejmowanie uchwał o podziale zysku lub pokryciu strat;
- 3) uchwalanie regulaminu Walnego Zgromadzenia;
- 4) zmiana Statutu Spółki;
- 5) zmiana przedmiotu działalności Spółki;
- 6) zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- 7) powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej oraz ustalanie wysokości wynagrodzeń dla członków Rady Nadzorczej;
- 8) podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego;
- 9) podejmowanie uchwał co do przeprowadzenia emisji obligacji, w tym obligacji zamiennych na akcje;
- 10) połączenie Spółki z innymi spółkami, podział i przekształcenie Spółki;
- 11) rozwiązanie Spółki;
- 12) wyrażanie zgody na nabycie przez Spółkę akcji w celu umorzenia i uchwalanie warunków umarzania akcji;
- 13) podejmowanie innych uchwał przewidzianych przepisami prawa lub niniejszego Statutu.

Zgodnie z § 21 ust. 2 pkt 3) Statutu CIECH S.A. sprawy wnoszone na Walne Zgromadzenie CIECH S.A. są rozpatrywane i opiniowane przez Radę Nadzorczą CIECH S.A.

Akcjonariusze mogą uczestniczyć w Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez przedstawicieli. Pełnomocnictwo powinno zostać udzielone na piśmie lub w postaci elektronicznej. O udzieleniu pełnomocnictwa w postaci elektronicznej do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu i jego odwołaniu Akcjonariusz zawiadamia Spółkę za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres wza@ciechgroup.com.

Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia CIECH S.A. oprócz uczestników Zgromadzenia w obradach biorą udział członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej, w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie Zgromadzenia. W Zgromadzeniu mogą brać udział ponadto:

- 1) eksperci, doradcy oraz pracownicy Spółki, których obecność za celową uzna Zarząd, Rada Nadzorcza lub Przewodniczący,
- 2) osoby obsługujące Zgromadzenie,
- 3) przedstawiciele środków masowego przekazu, o ile Zgromadzenie nie wyrazi sprzeciwu przeciwko ich obecności w formie uchwały,
- 4) osoby, o których mowa w art. 370 § 3 i art. 395 § 3 zd. 2 KSH.

Spośród uczestników Zgromadzenia wybiera się Przewodniczącego Zgromadzenia. Przewodniczący kieruje przebiegiem Zgromadzenia zgodnie z przyjętym porządkiem obrad, przepisami prawa, Statutem i Regulaminem Walnego Zgromadzenia, zapewniając sprawny przebieg obrad Zgromadzenia oraz poszanowanie praw i interesów wszystkich Akcjonariuszy.

Do kompetencji Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia należy w szczególności:

- 1) czuwanie nad przestrzeganiem przepisów, w tym przepisów Regulaminu przez uczestników Zgromadzenia i w razie konieczności podejmowanie odpowiednich decyzji porządkowych w tym zakresie,
- 2) otwieranie dyskusji nad poszczególnymi punktami porządku obrad, udzielanie głosu,
- 3) odbieranie głosu w przypadku wypowiedzi:
 - ✓ przekraczających ustalony limit czasu wystąpień albo replik, lub
 - ✓ na tematy nie objęte porządkiem obrad, lub
 - ✓ zawierających treści obraźliwe,
- 4) zamykanie dyskusji nad poszczególnymi punktami porządku obrad,
- 5) zamykanie list, o których mowa w § 42 ust. 4 Regulaminu Walnego Zgromadzenia CIECH S.A. (lista kandydatów na członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu, lub Rady Nadzorczej),
- 6) ustalanie – na podstawie przyjmowanych wniosków – treści projektowanych uchwał Zgromadzenia,
- 7) zarządzanie głosowań, czuwanie nad ich prawidłowym przebiegiem, podpisywanie wszystkich dokumentów zawierających wyniki głosowania i ogłaszanie wyników głosowań,
- 8) wydawanie zarządzeń porządkowych obowiązujących na sali obrad,
- 9) rozstrzyganie wątpliwości proceduralnych i wyjaśnianie – w razie potrzeby na podstawie uzyskiwanych opinii prawnych – kwestii prawnych i regulaminowych,
- 10) stwierdzanie wyczerpania porządku obrad,
- 11) zamykanie Zgromadzenia po wyczerpaniu porządku obrad,
- 12) podejmowanie innych decyzji o charakterze porządkowym.

Przewodniczący może samodzielnie zarządzać przerwami porządkowe w obradach inne niż przerwy zarządzane przez Zgromadzenie na podstawie art. 408 § 2 KSH. Przerwy porządkowe powinny być zarządzane przez Przewodniczącego w taki sposób, żeby obrady Zgromadzenia można było zakończyć w dniu ich rozpoczęcia.

Przewodniczący może wprowadzać pod obrady rozpatrzenie wniosku i podjęcie uchwały o zwołaniu nadzwyczajnego walnego zgromadzenia oraz inne sprawy porządkowe, do których należą zwłaszcza:

- 1) dopuszczanie na salę obrad osób, o których mowa w § 8 ust. 2 pkt 1-3 Regulaminu Walnego Zgromadzenia CIECH S.A.,

- 2) zgłoszenie wniosku o zmianę kolejności rozpatrywania spraw przewidzianych w porządku obrad,
- 3) wybór komisji przewidzianych Regulaminem.

Uczestnicy Zgromadzenia mogą zgłaszać wnioski merytoryczne dotyczące spraw objętych porządkiem obrad, wnioski porządkowe oraz wnioski o zwołanie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia.

Projekty uchwał proponowanych do przyjęcia przez Zgromadzenie są zamieszczone na stronie internetowej Spółki. Uchwały Walnego Zgromadzenia CIECH S.A. zapadają bezwzględną większością głosów, chyba że przepisy Kodeksu spółek handlowych stanowią inaczej.

Regulamin Walnego Zgromadzenia nie przewiduje możliwości oddania głosu drogą korespondencyjną, o której mowa w art. 411¹ Kodeksu spółek handlowych.

Statut nie przewiduje możliwości uczestniczenia i wypowiedzania się w trakcie Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Głosowanie odbywa się w sposób jawny. Tajne głosowanie zarządza się:

- 1) przy wyborach,
- 2) nad wnioskami o odwołanie/powołanie członków organów Spółki,
- 3) nad wnioskami o odwołanie likwidatorów Spółki,
- 4) nad wnioskami o pociągnięcie do odpowiedzialności osób określonych w pkt 2) i 3),
- 5) w sprawach osobowych,
- 6) na żądanie choćby jednego z uczestników Zgromadzenia.

Prawo żądania tajnego głosowania nie służy przy podejmowaniu uchwał w sprawach porządkowych. Zgromadzenie może uchylić tajność głosowania w sprawach dotyczących wyboru powoływanych przez nie komisji.

7.11. Skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych spółki oraz ich komitetów Zarząd CIECH S.A.

Zgodnie z § 23 ust. 1 Statutu Spółki, Zarząd składa się z co najmniej dwóch członków. Rada Nadzorcza powołuje Prezesa Zarządu oraz pozostałych członków Zarządu. Rada Nadzorcza ustala liczbę członków Zarządu. Wspólna kadencja członków Zarządu trwa trzy lata.

Mandat Członka Zarządu wygasa najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji Członka Zarządu. Wygaśnięcie mandatu Członka następuje również wskutek śmierci, rezygnacji lub odwołania ze składu Zarządu.

Do kompetencji Zarządu należą wszystkie sprawy i decyzje gospodarcze i inne nie zastrzeżone przepisami Kodeksu spółek handlowych lub postanowieniami Statutu spółki do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej.

Do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Spółki upoważnionych jest dwóch członków Zarządu łącznie albo jeden członek Zarządu łącznie z prokurentem.

Obecna wspólna kadencja Zarządu Spółki rozpoczęła się w dniu 22 maja 2013 roku. Szczegółowy podział kompetencji poszczególnych Członków Zarządu został określony w uchwale Zarządu.

Zarząd CIECH S.A. działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez Zarząd i zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu. Zgodnie z zasadą dobrych praktyk, Regulamin Zarządu stanowi, że w razie sprzeczności interesów Spółki z osobistymi interesami Członka Zarządu, jego małżonka, krewnych lub powinowatych drugiego stopnia lub osób, z którymi jest powiązany osobiście, winien on się wstrzymać od udziału w rozstrzygnięciu takich spraw i żądać zaznaczenia tego w protokole z posiedzenia Zarządu.

Zgodnie z brzmieniem Regulaminu, uchwały Zarządu wymagają sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności Spółki, w tym w szczególności:

- 1) przyjęcie i zmiana Regulaminu Zarządu;
- 2) przyjęcie i zmiana Regulaminu Organizacyjnego Spółki;
- 3) przyjmowanie wniosków kierowanych do Rady Nadzorczej lub Walnego Zgromadzenia;
- 4) zwoływanie Walnych Zgromadzeń i przyjmowanie proponowanego porządku ich obrad;
- 5) przyjmowanie rocznych i wieloletnich planów finansowych oraz strategii rozwoju Spółki;
- 6) udzielanie prokury lub pełnomocnictw ogólnych;
- 7) zaciąganie kredytów i pożyczek;
- 8) udzielanie pożyczek i darowizn;
- 9) rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania o wartości przewyższającej 500 tys. zł;
- 10) występowanie o gwarancje bankowe, zaciąganie zobowiązań z weksli, udzielanie wszelkiego rodzaju poręczeń i ustanawianie innych zabezpieczeń.

Uchwała Zarządu wymagana jest również w sprawach nieprzekraczających zakresu zwykłych czynności Spółki, jeżeli jej podjęcia zażąda którykolwiek z Członków Zarządu.

Na dzień 1 stycznia 2015 roku, Zarząd Spółki pełnił swoje funkcje w składzie:

- 1) Dariusz Krawczyk – Prezes Zarządu,
- 2) Artur Osuchowski – Członek Zarządu
- 3) Maciej Tybura – Członek Zarządu

Rada Nadzorcza Emitenta w dniu 22 lipca 2015 roku odwołała Dariusza Krawczyka - Prezesa Zarządu, ustaliła liczbę członków Zarządu na 2 (dwie) osoby i powierzyła Członkowi Zarządu – Maciejowi Tyburze pełnienie funkcji Prezesa Zarządu CIECH S.A.

Rada Nadzorcza Emitenta w dniu 26 października 2015 roku ustaliła liczbę członków Zarządu na 3 (trzy) osoby i powołała Artura Króla do składu Zarządu, któremu powierzyła pełnienie funkcji Członka Zarządu Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Zarząd Spółki pełni swoje funkcje w składzie:

- 1) Maciej Tybura – Prezes Zarządu,
- 2) Artur Król – Członek Zarządu,
- 3) Artur Osuchowski – Członek Zarządu.

Organem odpowiedzialnym za ustalanie zasad i wysokości wynagrodzeń członków Zarządu jest Rada Nadzorcza CIECH S.A.

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje o Członkach Zarządu CIECH S.A.

Imię i nazwisko	Maciej Tybura
Stanowisko	Prezes Zarządu CIECH S.A. od 22 lipca 2015 roku, Członek Zarządu CIECH S.A. od 13 października 2014 roku,
Kwalifikacje	Ukończył Akademię Ekonomiczną w Poznaniu ze specjalizacją Finanse i Rachunkowość Przedsiębiorstw. Dodatkowo jest absolwentem studiów podyplomowych MBA (Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu) oraz Zarządzanie przez Koszty (Wyższa Szkoła Handlowa we Wrocławiu).
Doświadczenie	Na początku swojej kariery związany z Grupą Hochtief i firmą Wrozamet (1997 – 2002), gdzie zajmował się planowaniem strategicznym, inwestycjami i kontrolingiem. Następnie pełnił szereg funkcji zarządczych w spółkach grupy KGHM, ze stanowiskiem wiceprezesa zarządu KGHM Polska Miedź SA włącznie (2008 – 2012). Członek licznych Rad Nadzorczych: CIECH S.A., PCC Exol, KGHM International, Telefonía Dialog, Pol-Miedź Trans, Walcownia Metali Nieżelaznych, PIGO. Nadal pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej KGHM TFI oraz PHP Mercus, zasiada również w Radzie Nadzorczej Tauron Polska Energia.
Zakres obowiązków w Grupie CIECH	<p>Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biuro Zarządzania Grupą • Biuro Strategii • Biuro Zarządzania Zasobami Ludzkimi • Biuro Kontroli i Audytu • Zespół Radców Prawnych • Biuro Informatyki • Biuro Komunikacji • Biuro Zarządzania Majątkiem • PION ZAKUPÓW, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Biuro Zakupów surowców i Materiałów ✓ Biuro Zakupów Inwestycyjnych i Technicznych • Biuro Finansowo-Księgowe, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Biuro Księgowości ✓ Biuro Zarządzania Finansami ✓ Biuro Controllingu ✓ Oddział w Inowrocławiu ✓ Oddział w Nowej Sarzynie

Imię i nazwisko	Artur Król
Stanowisko	Członek Zarządu CIECH S.A. od 26 października 2015 roku
Kwalifikacje	Ukończył Politechnikę Wrocławską na Wydziale Informatyki i Zarządzania, kierunek Zarządzanie i Marketing. Jest również absolwentem studiów podyplomowych w Szkole Głównej Handlowej - „Value Based Management”.
Doświadczenie	Od początku swojej kariery związany był z Grupą KGHM Polska Miedź S.A.. Pracę rozpoczął w Departamencie Nadzoru Właścielskiego, następnie był Dyrektorem Departamentu Wdrożeń (później Marketingu i Rozwoju) w Funduszu Inwestycji Kapitałowych KGHM Metale S.A. W latach 2006-2008 pracował w Wałbrzyskich Zakładach Koksowniczych „Victoria” S.A. na stanowisku Dyrektora ds. Inwestycji i Rozwoju. W latach 2008-2012 był twórcą i Dyrektorem Naczelnym Centralnego Biura Zakupów w KGHM Polska Miedź S.A. Pełnił również funkcję Prezesa Zarządu w Przedsiębiorstwie Budowy Pieców Przemysłowych „PIEC-BUD” Wrocław Sp. z o.o. (2013-2014). W ostatnim czasie Dyrektor Naczelný Oddziału Huta Miedzi „Głogów” (2014-2015). Pan Artur Król był członkiem Rad Nadzorczych: KGHM Ecoren S.A., KGHM Shanghai Copper Trading Co. Ltd, PHP Mercus Sp. z o.o.
Zakres obowiązków w Grupie CIECH	<p>Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PION PRODUKCJI, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Biuro Produkcji ✓ Biuro Utrzymania Ruchu ✓ Biuro Energetyki • Biuro Ochrony Środowiska

Imię i nazwisko	Artur Król
	<ul style="list-style-type: none"> • Biuro Zarządzania Inwestycjami • Biuro Systemów Ciągłego Doskonalenia Grupy

Imię i nazwisko	Artur Osuchowski
Stanowisko	Członek Zarządu CIECH S.A. od 2 kwietnia 2008 roku
Kwalifikacje	<p>Absolwent Prywatnej Wyższej Szkoły Biznesu i Administracji w Warszawie, Wydział Ekonomii, kierunek Finanse i Bankowość.</p> <p>Ukończył szkolenia zawodowe z zakresu zarządzania wartością przedsiębiorstwa, wyceny spółek na rynku kapitałowym, restrukturyzacji działalności przedsiębiorstw. Stypendysta tygodnika „Die Zeit”, American Council on Germany, Dreager Foundation.</p>
Doświadczenie	<p>W latach 1996-1997 w Raiffeisen Bank Polska, analityk w departamencie rachunkowości zarządczej.</p> <p>Od 1998 roku do 2001 roku w Ernst & Young, starszy konsultant w departamencie Corporate Finance (odpowiedzialny za projekty fuzji i przejęć na rynku kapitałowym oraz strategiczne projekty związane z restrukturyzacją i reorganizacją działalności przedsiębiorstw.</p> <p>W latach 2001-2003 starszy konsultant w departamencie Corporate Finance w Capgemini. Odpowiedzialny za projekty fuzji i przejęć na rynku kapitałowym oraz strategiczne projekty związane z restrukturyzacją i reorganizacją działalności przedsiębiorstw.</p> <p>W latach 2003-2008 pełnił funkcję menedżera w KPMG Advisory w departamencie doradztwa gospodarczego. Odpowiedzialny za rozwój usług w zakresie projektów strategicznych, reorganizacji działalności przedsiębiorstw oraz projektów związanych z finansowaniem działalności i wsparciem inwestycji bezpośrednich.</p>
Zakres obowiązków w Grupie CIECH	<p>Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biuro Zarządzania Projektami i Nadzoru Spółek • Biuro Marketingu i Komunikacji • Biuro Funduszy Europejskich • PION SPRZEDAŻY, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Biuro Sprzedaży Soda Kalcynowana ✓ Biuro Sprzedaży Soda Oczyszczona ✓ Biuro Sprzedaży Sól ✓ Biuro Logistyki i Administracji Sprzedaży ✓ Biuro Analitycznego Wsparcia Sprzedaży ✓ Stanowisko ds. Rozwoju Biznesu • Samodzielne Stanowiska, w tym: Pełnomocnik Zarządu CIECH S.A. ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością i Bezpieczeństwem Informacji; Koordynator ds. Zintegrowanych Systemów Zarządzania w Grupie, Pełnomocnik Zarządu CIECH S.A.; Administrator Bezpieczeństwa Informacji w CIECH S.A.

Rada Nadzorcza CIECH S.A.

Zgodnie z § 20 ust. 1 Rada Nadzorcza składa się z pięciu do dziewięciu członków powoływanych przez Walne Zgromadzenie. Wspólna kadencja członków Rady Nadzorczej trwa trzy lata.

Rada Nadzorcza CIECH S.A. działa na podstawie uchwalonego przez Radę Nadzorczą i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie regulaminu. Powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Rada Nadzorcza wybiera spośród swego grona Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz w razie potrzeby jego zastępcę oraz sekretarza. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad działalnością Spółki.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- 1) ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy i skonsolidowanego sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności grupy kapitałowej, której jednostką dominującą jest Spółka, o ile Spółka je sporządza, w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym oraz wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku lub pokrycia straty, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny;
- 2) opiniowanie opracowywanych przez Zarząd programów działania Spółki;
- 3) rozpatrywanie i opiniowanie spraw mających być przedmiotem uchwał Walnego Zgromadzenia;
- 4) uchwalanie regulaminu Rady Nadzorczej;
- 5) zatwierdzanie regulaminu Zarządu;
- 6) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu;
- 7) ustalanie zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzeń dla członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu;
- 8) wybór biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki oraz badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Spółki;
- 9) wyrażenie zgody na nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości;

- 10) wyrażanie zgody na dokonanie rozporządzenia prawem lub zaciągnięcie zobowiązania w kwocie przekraczającej 20.000.000 zł (słownie: dwadzieścia milionów złotych) z wyłączeniem:
 - a) kupna i sprzedaży surowców, półproduktów i produktów związanych z przedmiotem działalności Spółki;
 - b) zaciągania zobowiązań związanych z podstawową, bieżącą działalnością Spółki w kwotach nie przekraczających 10 % kapitałów własnych Spółki;
 - c) czynności, które wymagają zgody Walnego Zgromadzenia.
- 11) opiniowanie kandydatów na członków rad nadzorczych spółek, których współnikiem lub akcjonariuszem jest Spółka;
- 12) zatwierdzenie projektów rocznych business planów i budżetu Spółki, Grupy Kapitałowej Spółki oraz ich zmian;
- 13) wyrażanie zgody na obciążanie składników majątku Spółki na kwotę (sumę zabezpieczenia) przekraczającą 10,000,000.00 zł (słownie: dziesięć milionów złotych), w jednej bądź serii powiązanych ze sobą transakcji;
- 14) wyrażanie zgody na udzielanie przez Spółkę poręczeń i gwarancji podmiotom innym niż spółki zależne w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych;
- 15) wyrażanie zgody na wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy;
- 16) wyrażanie zgody na wykonywanie przez Spółkę uprawnień właścicielskich przyznanych jej jako współnikowi lub akcjonariuszowi spółki zależnej, w zakresie określonym w pkt 10) powyżej.

Rada Nadzorcza podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej połowy składu Rady Nadzorczej, przy czym w przypadku oddania równej liczby głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego Rady. Zgodnie ze Statutem CIECH S.A. Rada Nadzorcza może podejmować uchwały bez zwoływania posiedzenia, w trybie głosowania pisemnego lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, przy czym dla skutecznego podjęcia uchwały w takim trybie konieczne jest powiadomienie o treści projektu uchwały wszystkich członków Rady. Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał Rady, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. Oddanie głosu na piśmie nie może dotyczyć spraw wprowadzonych do porządku obrad na posiedzeniu Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się w miarę potrzeby, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał.

Rada Nadzorcza CIECH S.A. corocznie przedkłada Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Spółki sprawozdanie z działalności Rady za dany rok obrotowy. Sprawozdanie zawiera szczegółowe omówienie działalności Rady Nadzorczej, omówienie realizacji przez Zarząd programów działania, ocenę sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz Grupy Kapitałowej CIECH, sprawozdania finansowego Spółki oraz Grupy Kapitałowej CIECH oraz wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku lub pokrycia straty.

Mając na uwadze najwyższe standardy dobrych praktyk oraz, żeby zapewnić możliwość rzetelnej oceny Spółki przez akcjonariuszy, Rada Nadzorcza CIECH S.A. dokonuje zwięzłej oceny sytuacji CIECH S.A. Ocena ta jest przedstawiana corocznie przed Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniem Spółki w terminie umożliwiającym akcjonariuszom CIECH S.A. zapoznanie się z dokumentem.

Na dzień 1 stycznia 2015 roku Rada Nadzorcza pełniła swoje funkcje w składzie:

- 1) Dr Jan Kulczyk – Przewodniczący Rady
- 2) Tomasz Mikołajczak – Zastępca Przewodniczącego Rady
- 3) Wojciech Stramski – Sekretarz Rady
- 4) Piotr Augustyniak
- 5) Mariusz Nowak
- 6) Artur Olech.

W związku ze śmiercią dr Jana Kulczyka - Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki z dniem 26 sierpnia 2015 roku powołało do składu Rady Nadzorczej p. Sebastiana Kulczyka.

Rada Nadzorcza w dniu 8 października 2015 roku wybrała p. Sebastiana Kulczyka na Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Rada Nadzorcza pełniła swoje funkcje w składzie:

- 1) Sebastian Kulczyk – Przewodniczący Rady
- 2) Tomasz Mikołajczak – Zastępca Przewodniczącego Rady
- 3) Wojciech Stramski – Sekretarz Rady
- 4) Piotr Augustyniak
- 5) Mariusz Nowak
- 6) Artur Olech.

Organem odpowiedzialnym za ustalanie zasad i wysokości wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej jest Walne Zgromadzenie.

Szczegółowe informacje o kwotach wynagrodzeń wypłaconych poszczególnym Członkom Rady Nadzorczej znajdują się w punkcie II.43.5.

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje o Członkach Rady Nadzorczej CIECH S.A.

Imię i nazwisko	Sebastian Kulczyk
Stanowisko	Przewodniczący Rady Nadzorczej CIECH S.A. od 8 października 2015 roku, Nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do CIECH S.A.
Kwalifikacje	Absolwent kierunku zarządzanie i marketing na Wydziale Prawa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Studiował także w London School of Economics.
Doświadczenie	Od 2010 roku związany z Grupą Kulczyk Invesments, a w grudnia 2013 roku Prezes Zarządu (Chief Executive Officer) Kulczyk Investments S.A.

Imię i nazwisko	Tomasz Mikołajczak
Stanowisko	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej CIECH S.A. od 10 lipca 2014 roku, jako Członek Rady Nadzorczej od 7 lipca 2014 roku. Nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do CIECH S.A.
Kwalifikacje	Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1998 roku wpisany na listę radców prawnych w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie.
Doświadczenie	Od 1980 roku prywatny inwestor, który swoją działalność biznesową prowadzi głównie przez spółkę holdingową Towarzystwo Inwestycji Kapitałowych S.A., poprzez którą dokonuje inwestycji krótko- i średnioterminowych typu private equity. Inwestuje głównie w branżę nieruchomości, teleinformatyczną, automatyki budowlanej i przemysłowej oraz spółki zajmujące się projektowaniem budową infrastruktury. Tomasz Mikołajczak od początku swojej działalności zrealizował kilkanaście procesów prywatyzacyjnych jako inwestor strategiczny, uczestniczył również w przejęciach wielu firm oraz w procesach ich restrukturyzacji. Prywatnie inwestuje również na rynku kapitałowym oraz w instrumenty finansowe. Jest wychowawcą i promotorem wielu młodych przedsiębiorców, skutecznie działających na różnych obszarach polskiego rynku. Członek Rad Nadzorczych Kulczyk Investments S.A., Kulczyk Holding S.A., Polish Energy Partners S.A. oraz Polenergia Holding S.à.r.l. i Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Polskiej Rady Biznesu.

Imię i nazwisko	Wojciech Stramski
Stanowisko	Sekretarz Rady Nadzorczej CIECH S.A. od 10 lipca 2014 roku, jako Członek Rady Nadzorczej od 7 lipca 2014 roku.
Kwalifikacje	Jest absolwentem Marshall School of Business w University of Southern California. Jest członkiem Stowarzyszenia Międzynarodowych Biegłych Rewidentów (ACCA Member) oraz Międzynarodowego Stowarzyszenia Audytorów Wewnętrznych (IIA). Posiada także akredytację zezwalającą na przeprowadzenie weryfikacji efektywności funkcji audytu wewnętrznego zgodnie ze standardami IIA.
Doświadczenie	Karierę zawodową rozpoczynał w KPMG w strukturach zespołu odpowiedzialnego za przeprowadzanie audytów finansowych spółek z różnych branż. Przez dwa lata, jako Kierownik Działu Risk Advisory Services KPMG w Polsce, świadczył usługi doradcze między innymi w zakresie procesów logistycznych. Od ponad 8 lat swoją działalność koncentruje na zagadnieniach związanych z identyfikacją oraz wdrożeniem rozwiązań zarówno operacyjnych jak i strategicznych, wspierających zwiększanie wartości spółek. Pracował dla dużych korporacji międzynarodowych takich jak Altria Corporate Services w Szwajcarii (holding Grupy Philip Morris) oraz dla Grupy Honeywell. Do zakresu jego obowiązków należało m.in. przeprowadzanie badań efektywności operacyjnej oddziałów Philipa Morrisa oraz Honeywell w rejonie EMEA na rzecz Komitetu Audytu Rady Nadzorczej w USA w celu zapewnienia budowy wartości przez oba podmioty. Przed dołączeniem do Kulczyk Holding w 2012 roku był Członkiem Zarządu Magro International (firm należących do Kulczyk Holding i Pon Holding) oraz kierownikiem Działu Audytu Wewnętrznego w KPI Polska Group. W Kulczyk Holding pełni funkcję Dyrektora w Dziale Portfolio Management, gdzie nadzoruje przedsięwzięcia inwestycyjne w Grupie KI/KH.

Imię i nazwisko	Piotr Augustyniak
Stanowisko	Członek Rady Nadzorczej CIECH S.A. od 7 lipca 2014 roku. Nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do CIECH S.A.
Kwalifikacje	Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego Wydziału Filologii Angielskiej i Wydziału Zarządzania.
Doświadczenie	Obecnie prowadzi własną działalność gospodarczą (doradztwo finansowe). W latach 1994-2011 zatrudniony w Enterprise Investors (EI), kolejno jako analityk, dyrektor inwestycyjny, wiceprezes, w latach 2006-2011 jako partner. W okresie czerwiec - grudzień 2001 roku pełnił funkcję Prezesa Zarządu Energoaparatura S.A. W latach 1993-1994 zatrudniony w Ministerstwie Przekształceń Własnościowych (MPW) kolejno jako: kierownik projektu, kierownik zespołu prywatyzacyjnego. W latach 1992-1993 zatrudniony jako asystent oficera finansowego w Fundacji Przekształceń Własnościowych przy MPW. W latach 1991-1992 pracował w New York Times (Warszawa) jako tłumacz. Jako partner EI był odpowiedzialny za monitoring, wprowadzanie spółek na GPW, transakcje sprzedaży znaczących pakietów akcji spółek portfela EI na rynku publicznym i prywatnym. Brał udział w ponad 40 transakcjach związanych ze spółkami EI, w szczególności sprzedaży na rynku prywatnym kontrolnych pakietów akcji (Bauma, Agros Nova, Opoczno), wprowadzeniu na GPW spółek (Comp Rzeszów (obecnie Asseco Poland), PEP, Opoczno, Teta, Sfinks, AB, Magellan), restrukturyzacji finansowej słowackiej spółki logistycznej STD Donivo (opracowanie i nadzór nad planem restrukturyzacji obejmującym negocjacje z grupą banków finansujących spółkę). Członek rad nadzorczych kilkunastu polskich i zagranicznych spółek (m.in.: Polfa Kutno, Energoaparatura, Elektrobudowa, Wizów, Sfinks, Bauma, Opoczno).

Imię i nazwisko	Mariusz Nowak
Stanowisko	Członek Rady Nadzorczej CIECH S.A. od 7 lipca 2014 roku. Nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do CIECH S.A.
Kwalifikacje	Absolwent Uniwersytetu Szczecińskiego na Wydziale Ekonomii oraz Cybernetyki i Informatyki. Posiada również tytuł MBA Ecole Nationale des Ponts et Chaussees w Paryżu.
Doświadczenie	Specjalista w dziedzinie finansów, księgowości i zarządzania. W Kulczyk Investments i Kulczyk Holding od 2012 roku. Wcześniej, od marca 2010 roku, Dyrektor Finansowy Kulczyk Pon Investments oraz Prezes Zarządu Magro International. W latach 1991-2010 pracował na różnych stanowiskach dla grupy Wavin, a w 2007 roku objął funkcję Dyrektora Zarządzającego Wavin Ekoplastik. Członek Rad Nadzorczych: PEKAES S.A., PEP S.A., Autostrada Wielkopolska S.A., Autostrada Wielkopolska II S.A., Autostrada Eksploatacja S.A. oraz AWSA Holland II BV.

Imię i nazwisko	Artur Olech
Stanowisko	Członek Rady Nadzorczej CIECH S.A. od 7 lipca 2014 roku Nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do CIECH S.A.
Kwalifikacje	Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego Wydziału Prawa oraz Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie Wydziału Finanse i Bankowość.
Doświadczenie	Od października 1998 – lutego 2014 roku Członek Zarządu Grupy Generali. W latach 2010-2014 Prezes Zarządu, w latach 2008-2010 Wiceprezes Zarządu odpowiedzialny za ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia emerytalne. W latach 2003-2008 Członek Zarządu. W latach 1997-1998 Dyrektor Volkswagen Bank Polska/Volkswagen Leasing Polska-Warszawa. W latach 1996 – 1997 zatrudniony jako analityk w Polish Institute of Management (PIM Sp. z o.o.). W latach 1994-1997 zatrudniony na stanowisku kierownika projektu Fundacji w CASE Consulting (Fundacja Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych) w Warszawie. Odbił liczne szkolenia dla najwyższe kadry zarządzającej, w tym m.in. w Harvard Business School, Kellogg School of Management i Chicago GSB. W roku 2012 laureat nagrody dla najlepszego menedżera w przemyśle ubezpieczeniowym (przynana przez magazyn Wprost). Odpowiedzialny za projekt „Procesy wyjścia w gospodarce przejściowej” w imieniu Banku Światowego, realizowanego w ramach CASE Consulting (Fundacja Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych) pod nadzorem Profesora Leszka Balcerowicza.

Komitety Rady Nadzorczej CIECH S.A.

W ramach Rady Nadzorczej CIECH S.A. funkcjonują następujące Komitety: Komitet Audytu Rady Nadzorczej CIECH S.A. i Komitet Rady Nadzorczej CIECH S.A. ds. Wynagrodzeń.

Komitet Audytu

Komitet Audytu Rady Nadzorczej CIECH S.A. został powołany Uchwałą Nr 57/IV/2005 z dnia 16 lutego 2005 roku.

Zgodnie z Regulaminem Komitetu Audytu w szczególności, do zadań Komitetu Audytu należy:

- 1) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
- 2) monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- 3) monitorowanie skuteczności systemu audytu wewnętrznego,
- 4) monitorowanie skuteczności systemu zarządzania ryzykiem,
- 5) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- 6) monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Spółki.

Komitet Audytu Rady Nadzorczej CIECH S.A. składa coroczne sprawozdanie ze swojej działalności, które jest częścią Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej CIECH S.A., przedkładanego akcjonariuszom podczas Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia CIECH S.A.

Na dzień 1 stycznia 2015 roku, skład Komitetu Audytu przedstawiał się następująco:

- 1) Wojciech Stramski - Przewodniczący Komitetu
- 2) Piotr Augustyniak - Członek Komitetu
- 3) Artur Olech - Członek Komitetu

Na dzień 31 grudnia 2015 roku, Komitet Audytu pełnił swoje funkcje w niezmienionym składzie.

Komitet Rady Nadzorczej CIECH S.A. ds. Wynagrodzeń

Komitet ds. Wynagrodzeń został powołany Uchwałą Nr 66/IV/2005 Rady Nadzorczej CIECH S.A. Zgodnie z Regulaminem Komitetu ds. Wynagrodzeń głównym zadaniem Komitetu jest doradzanie Radzie Nadzorczej w kwestiach związanych z określeniem zasad i wysokości wynagrodzenia członków Zarządu CIECH S.A.

W szczególności, do zadań Komitetu należy:

- 1) przedstawienie Radzie Nadzorczej propozycji w zakresie zasad wynagradzania członków Zarządu CIECH S.A., które winny uwzględniać wszystkie formy wynagradzania, w szczególności w odniesieniu do: wynagrodzenia stałego, systemu wynagradzania za wyniki, systemu emerytalnego i odpraw;
- 2) przedstawienie Radzie Nadzorczej propozycji w zakresie wysokości wynagrodzenia każdego z członków Zarządu CIECH S.A.;
- 3) przedstawienie Radzie Nadzorczej projektów umów regulujących pełnienie obowiązków przez członków Zarządu CIECH S.A.;
- 4) omawianie (z udziałem lub bez udziału Zarządu Spółki) wszelkich problemów lub zastrzeżeń, które mogą się pojawiać w kwestiach związanych z wynagradzaniem członków Zarządu CIECH S.A.;

- 5) rozważanie wszelkich innych kwestii, na które zwrócił uwagę Komitet lub Rada Nadzorcza;
 - 6) informowanie Rady Nadzorczej o wszelkich znaczących kwestiach w ogólnym kontekście działalności Komitetu.
- Komitet Rady Nadzorczej CIECH S.A. ds. Wynagrodzeń składa coroczne sprawozdanie ze swojej działalności, które jest częścią Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej CIECH S.A., przedkładanego akcjonariuszom podczas Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia CIECH S.A.

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2015 roku skład Komitetu ds. Wynagrodzeń był następujący:

- 1) Tomasz Mikołajczak - Przewodniczący Komitetu,
- 2) Mariusz Nowak - Członek Komitetu

Na dzień 31 grudnia 2015 roku, Komitet ds. Wynagrodzeń pełnił swoje funkcje w niezmienionym składzie.

7.12. Informacja o umowach zawartych między emitentem, a osobami zarządzającymi, przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie

W przypadku zwolnienia Członków Zarządu z zajmowanego stanowiska przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Umowa o zakazie konkurencji z Członkami Zarządu po ustaniu stosunku pracy przewiduje wypłatę odszkodowania, w wysokości 50% wynagrodzenia miesięcznego przez okres nieprzekraczający 24 miesięcy.

II. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY CIECH ZA 2015 ROK

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT GRUPY CIECH

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>nota</i>	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014*
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA			
Przychody netto ze sprzedaży	14	3 273 014	3 243 900
Koszty własny sprzedaży	15	(2 398 910)	(2 563 050)
Zysk/(strata) brutto na sprzedaży		874 104	680 850
Pozostałe przychody operacyjne	16.1	52 927	95 161
Koszty sprzedaży		(192 855)	(214 267)
Koszty ogólnego zarządu		(155 784)	(150 377)
Pozostałe koszty operacyjne	16.2	(88 576)	(89 552)
Zysk/(strata) na działalności operacyjnej		489 816	321 815
Przychody finansowe	16.4	6 406	8 371
Koszty finansowe	16.5	(219 003)	(151 364)
Przychody / Koszty finansowe netto		(212 597)	(142 993)
Udział w zyskach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	13	163	251
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem		277 382	179 073
Podatek dochodowy	17	68 623	(45 291)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		346 005	133 782
DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA			
Zysk/(strata) netto z działalności zaniechanej	9	-	32 571
Zysk/(strata) netto za okres		346 005	166 353
w tym:			
Zysk/(strata) netto właścicieli jednostki dominującej		342 987	167 116
Zysk/(strata) netto udziałów niekontrolujących	12	3 018	(763)
Zysk/(strata) na jedną akcję (w złotych):			
Podstawowy	18	6,51	3,17
Rozwodniony	18	6,51	3,17
Zysk/(strata) na jedną akcję (w złotych) na działalności kontynuowanej:			
Podstawowy		6,51	2,55
Rozwodniony		6,51	2,55

*Dane przekształcone szczegóły dotyczące wprowadzonych zmian zostały przedstawione w punkcie II.3.3.

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat Grupy CIECH należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW GRUPY CIECH

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014*
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	346 005	166 353
Inne całkowite dochody brutto, które mogą zostać przeniesione do sprawozdania z zysków lub strat	11 809	3 087
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	(3 368)	29 973
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	15 124	(26 986)
Pozostałe składniki innych całkowitych dochodów	53	100
Inne całkowite dochody brutto, które nie mogą zostać przeniesione do sprawozdania z zysków lub strat	676	(256)
Wycena rezerw aktuarialnych	676	(256)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	(3 052)	6 071
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów, które mogą zostać przeniesione do sprawozdania z zysków lub strat	(2 924)	6 003
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów, które nie mogą zostać przeniesione do sprawozdania z zysków lub strat	(128)	68
Inne całkowite dochody netto	9 433	8 902
CAŁKOWITE DOCHODY OGÓŁEM	355 438	175 255
Całkowite dochody ogółem, w tym przypadające:	355 438	175 255
Właścicieli jednostki dominującej	351 693	174 404
Udziałom niekontrolującym	3 745	851

*Dane przekształcone szczegóły dotyczące wprowadzonych zmian zostały przedstawione w punkcie II.3.3.

Skonsolidowane sprawozdanie z innych całkowitych dochodów Grupy CIECH należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ GRUPY CIECH

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>nota</i>	31.12.2015	31.12.2014
AKTYWA			
Rzeczowe aktywa trwałe	19	2 305 005	2 036 738
Prawo wieczystego użytkowania	20	31 409	32 357
Wartości niematerialne, w tym:	21	140 875	116 516
- <i>wartość firmy</i>	22	62 378	62 387
Nieruchomości inwestycyjne	23	34 308	42 567
Należności długoterminowe	24	89 612	78 264
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i współzależnych wycenianych metodą praw własności	13	4 918	4 944
Pozostałe inwestycje długoterminowe	25	40 471	46 404
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	213 749	128 282
Aktywa trwałe razem		2 860 347	2 486 072
Zapasy	26	293 631	257 770
Inwestycje krótkoterminowe	28	50 781	-
Należności z tytułu podatku dochodowego		29 544	25 109
Należności handlowe i pozostałe	27	469 652	383 962
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29	202 935	49 162
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	9	3 383	3 622
Aktywa obrotowe razem		1 049 926	719 625
Aktywa, razem		3 910 273	3 205 697
PASYWA			
Kapitał akcyjny	30	287 614	287 614
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		470 844	470 844
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń		(16 004)	(28 254)
Kapitał z wyceny aktuarialnej		434	(114)
Pozostałe kapitały rezerwowe	30	78 521	78 521
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		(53 092)	(47 716)
Zyski zatrzymane		577 259	233 879
Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej		1 345 576	994 774
Udziały niekontrolujące	12	(4 072)	(9 300)
Kapitał własny razem		1 341 504	985 474
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	32	1 494 775	1 176 455
Zobowiązania z tytułu leasingu	32, 38	21 884	15 825
Inne zobowiązania długoterminowe	32	113 485	92 819
Świadczenia pracownicze	34	12 829	12 720
Rezerwy (pozostałe długoterminowe)	35	74 704	75 244
Rezerwa na podatek odroczonego	17	84 634	98 481
Zobowiązania długoterminowe razem		1 802 311	1 471 544
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	36	19 809	27 707
Zobowiązania z tytułu leasingu	38	4 999	4 190
Zobowiązania handlowe i pozostałe	36	585 935	619 639
Zobowiązania z faktoringu odwrotnego		18 998	-
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		55 020	34 813
Rezerwy (krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze i rezerwy pozostałe)	34,35	81 697	62 330
Zobowiązania krótkoterminowe razem		766 458	748 679
Zobowiązania razem		2 568 769	2 220 223
Pasywa, razem		3 910 273	3 205 697

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy CIECH należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM GRUPY CIECH

<i>w tysiącach złotych</i>	Przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej						Zyski zatrzymane	Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z wyceny aktuarialnej	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą				
Kapitał własny na dzień (początek okresu) 01.01.2015:	287 614	470 844	(28 254)	78 521	(114)	(47 716)	233 879	994 774	(9 300)	985 474
Transakcje z akcjonariuszami jednostki dominującej ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	-	-	-	(1 231)	340	(891)	1 483	592
Zmiana składu Grupy	-	-	-	-	-	(1 231)	340	(891)	1 483	592
Całkowite dochody ogółem za okres	-	-	12 250	-	548	(4 145)	343 040	351 693	3 745	355 438
Zysk / strata netto	-	-	-	-	-	-	342 987	342 987	3 018	346 005
Inne całkowite dochody	-	-	12 250	-	548	(4 145)	53	8 706	727	9 433
Kapitał własny na dzień (koniec okresu) 31.12.2015:	287 614	470 844	(16 004)	78 521	434	(53 092)	577 259	1 345 576	(4 072)	1 341 504

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Grupy CIECH należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM GRUPY CIECH

<i>w tysiącach złotych</i>	Przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej						Zyski zatrzymane	Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z wyceny aktuarialnej	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą				
Kapitał własny na dzień (początek okresu) 01.01.2014:	287 614	470 844	(6 395)	78 521	74	(76 951)	157 781	911 488	(14 199)	897 289
Transakcje z akcjonariuszami jednostki dominującej ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	-	-	-	-	(91 118)	(91 118)	4 048	(87 070)
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	(59 551)	(59 551)	-	(59 551)
Zmiana składu Grupy	-	-	-	-	-	-	(31 567)	(31 567)	4 048	(27 519)
Całkowite dochody ogółem za okres	-	-	(21 859)	-	(188)	29 235	167 216	174 404	851	175 255
Zysk / strata netto	-	-	-	-	-	-	167 116	167 116	(763)	166 353
Inne całkowite dochody	-	-	(21 859)	-	(188)	29 235	100	7 288	1 614	8 902
Kapitał własny na dzień (koniec okresu) 31.12.2014:	287 614	470 844	(28 254)	78 521	(114)	(47 716)	233 879	994 774	(9 300)	985 474

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Grupy CIECH należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH GRUPY CIECH

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>nota</i>	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014*
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		346 005	133 782
Korekty			
Amortyzacja		217 722	204 487
Utworzenie / (odwrócenie) odpisów aktualizujących		2 294	4 079
(Zyski) / straty z tytułu różnic kursowych		63 838	5 998
Zmiana wyceny nieruchomości inwestycyjnych		6 347	6 454
(Zyski) / straty z tytułu działalności inwestycyjnej		1 735	(7 864)
(Zyski) / straty ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		(3 399)	547
Dywidendy i odsetki		127 598	125 511
Podatek dochodowy naliczony		(68 623)	(13 377)
(Zyski) / straty z rozliczenia umów o usługę budowlaną (kawerny)		(7 641)	(2 752)
(Zysk) / strata z udziałów w spółkach wycenianych metodą praw własności		(163)	(251)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu prowizji aranżacyjnej		22 156	5 401
Zysk / strata na sprzedaży działalności zaniechanej		-	32 571
Wycena instrumentów finansowych		1 862	-
Inne korekty		(3 596)	(11 232)
Wynik operacyjny przed zmianą kapitału obrotowego oraz rezerw		706 135	483 354
Zmiana stanu należności	37	(58 880)	177 053
Zmiana stanu zapasów	37	(36 000)	(40 562)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych	37	(21 467)	(32 159)
Zmiana stanu rezerw i świadczeń pracowniczych	37	19 293	(8 320)
Środki pieniężne netto wygenerowane na działalności operacyjnej		609 081	579 366
Odsetki zapłacone		(126 763)	(114 339)
Przepływy z umów o usługę budowlaną (kawerny)		(3 712)	(3 523)
Podatek dochodowy zapłacony		(21 516)	(18 928)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		457 090	442 576
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy		18 216	4 934
Zbycie spółki zależnej**		(3 443)	(11 387)
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		6 552	7 093
Zbycie aktywów finansowych		1 101	1
Zbycie nieruchomości inwestycyjnych		3 937	902
Dywidendy otrzymane		626	1 304
Odsetki otrzymane		2 808	2 789
Otrzymane dotacje		6 575	4 232
Pozostałe wpływy inwestycyjne		60	-
Wydatki		(504 316)	(288 600)
Nabycie spółki zależnej (po potrąceniu przejętych środków pieniężnych)		-	(507)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(494 039)	(278 046)
Nabycie aktywów finansowych		(28)	-
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych		(706)	(7 709)
Wydatki na rozwój		(9 513)	(1 915)
Inne wydatki inwestycyjne		(30)	(423)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(486 100)	(283 666)

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>nota</i>	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014*
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy		1 338 262	52 132
Wpływy netto z emisji akcji i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		2 355	1 570
Wpływy z zaciągniętych kredytów i pożyczek		1 333 059	50 554
Inne wpływy finansowe		2 848	8
Wydatki		(1 155 375)	(264 712)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		-	(59 551)
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek		-	(30 259)
Spłata "cichych wspólników"		(50 218)	-
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(1 098 012)	(160 000)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(7 130)	(10 908)
Inne wydatki finansowe		(15)	(3 994)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		182 887	(212 580)
Przepływy pieniężne netto razem		153 877	(53 670)
Środki pieniężne na początek okresu	29	49 162	105 593
<i>Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych</i>		<i>(104)</i>	<i>(2 761)</i>
Środki pieniężne na koniec okresu	29	202 935	49 162

* Dane przekształcone szczegóły dotyczące wprowadzonych zmian zostały przedstawione w punkcie II.3.3.

** W pozycji tej wykazano środki pieniężne i ich ekwiwalenty, które zostały wyprowadzone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego w wyniku likwidacji spółki CIECH Polsin Pte. Ltd. w pierwszym kwartale 2015 roku oraz utraty kontroli nad spółką Infrastruktura Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej (konsekwencja ogłoszenia upadłości spółki) w pierwszym kwartale 2014 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY CIECH**1. Informacje ogólne**

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy CIECH za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku, wraz z danymi porównawczymi, zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd CIECH S.A. w dniu 21 marca 2016 roku.

Jednostką dominującą Grupy CIECH jest CIECH Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie, ul. Wspólna 62, zarejestrowana pod numerem 0000011687 w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Grupa CIECH jest liderem przemysłu chemicznego w Polsce, skupiającym krajowe i zagraniczne spółki produkcyjne, handlowe i usługowe, prowadzące działalność w obszarze sektora chemicznego. Grupa jest istotnym krajowym producentem w branży chemicznej, koncentruje działalność operacyjną głównie na rynkach Europy oraz w innych regionach świata. Grupa zajmuje się również handlem i dystrybucją towarów chemicznych wytwarzanych przez producentów nie należących do Grupy CIECH.

Zarząd CIECH S.A. oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku i dane porównawcze zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy CIECH oraz jej wynik finansowy. Ponadto Zarząd CIECH S.A. oświadcza, że sprawozdanie za 2015 rok zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Zarząd CIECH S.A. oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku został wybrany zgodnie z przepisami prawa i jest nim: PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie posiadająca wpis na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod numerem 144 rejestru. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełniają warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii i raportu z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego**2.1. Oświadczenie Zarządu o zgodności z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej**

Zarząd CIECH S.A. oświadcza, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za prezentowany okres oraz okres porównywalny zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej oraz związanymi z nimi Interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej (MSSF).

2.2. Podstawa wyceny

Podstawę sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowiły sprawozdania jednostkowe podmiotu dominującego i jednostek/grup zależnych Grupy CIECH, sporządzone w oparciu o księgi rachunkowe prowadzone zgodnie z obowiązującym w danym kraju prawem bilansowym. Dla potrzeb skonsolidowanego sprawozdania finansowego dane sprawozdań jednostkowych/sprawozdań grup niższego szczebla doprowadzono do zasad rachunkowości według MSSF.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu profesjonalnych osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szczegółowe informacje na temat danych szacunkowych opisane zostały w punkcie II.4.

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej Grupy CIECH. Wszystkie podmioty z Grupy CIECH mają rok obrotowy zgodny z rokiem kalendarzowym, za wyjątkiem spółek Cerium Sp. z o.o. SKA oraz Cerium Sp. z o.o., których rok obrotowy kończy się z dniem 30 września.

2.3. Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat Grupy CIECH sporządzane jest w wersji kalkulacyjnej. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych Grupy CIECH sporządzane jest metodą pośrednią.

Walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w tysiącach złotych polskich (tys. zł), o ile nie jest to wskazane inaczej. Walutą funkcjonalną jednostki dominującej CIECH S.A. jest złoty polski.

Dla istotnych zagranicznych podmiotów zależnych walutami funkcjonalnymi są odpowiednio:

- Grupa SDC oraz Ciech Group Financing AB – waluta funkcjonalna - EUR; waluta prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy CIECH – PLN
 - kurs EUR na dzień bilansowy 31 grudnia 2015 roku 4,2615 PLN (na 31 grudnia 2014 roku 4,2623 PLN)

- kurs średni (liczony jako kursu średnia arytmetyczna średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski dla EUR na ostatni dzień każdego miesiąca tj. od stycznia do grudnia) za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2015 roku 4,1848 PLN (za okres porównywalny 4,1893 PLN).
- CIECH Soda Romania S.A. – waluta funkcjonalna RON; waluta prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy CIECH – PLN
 - kurs RON na dzień bilansowy 31 grudnia 2015 roku 0,9421 PLN (na 31 grudnia 2014 roku 0,9510 PLN),
 - kurs średni (liczony jako średnia arytmetyczna średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski dla RON na ostatni dzień każdego miesiąca tj. od stycznia do grudnia) za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2015 roku 0,9421 PLN (za okres porównywalny 0,9440 PLN).

3. Opis ważniejszych stosowanych zasad polityki rachunkowości

Zasady polityki rachunkowości

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem wyceny do wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych oraz niektórych instrumentów finansowych.

3.1. Zasady konsolidacji

3.1.1. Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są podmioty kontrolowane przez jednostkę dominującą. Kontrola ma miejsce wtedy, gdy Grupa posiada zdolność kierowania bezpośrednio lub pośrednio polityką finansową i operacyjną danej jednostki, w celu uzyskiwania korzyści płynących z jej działalności. Przy ocenie stopnia kontroli bierze się pod uwagę wpływ istniejących i potencjalnych praw głosu, które na dzień sprawozdawczy mogą zostać zrealizowane lub mogą podlegać konwersji. Sprawozdania finansowe spółek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli, aż do momentu jej utraty.

3.1.2. Korekty konsolidacyjne

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski lub straty, a także przychody oraz koszty Grupy, odpisy na należności wewnątrzgrupowe, odpisy aktualizujące wartość inwestycji, dywidendy wewnątrzgrupowe oraz wewnątrzgrupowa sprzedaż środków trwałych są eliminowane w trakcie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W przypadku zaistnienia, niezrealizowane zyski wynikające z transakcji z jednostkami stowarzyszonymi oraz współzależnymi będą wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania proporcjonalnie do wysokości udziału Grupy w tych jednostkach. Analogicznie niezrealizowane straty są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego na tej samej zasadzie co niezrealizowane zyski, do momentu wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę wartości.

Kapitał własny jednostek podporządkowanych w wysokości na dzień nabycia udziałów, w części odpowiadającej udziałowi Grupy w kapitale zakładowym tych jednostek, jest kompensowany z wartością nabycia udziałów ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jednostki dominującej na dzień nabycia. Korekty konsolidacyjne odnoszone są na odpowiednie pozycje kapitałów w zależności od charakteru korekt. Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe.

3.1.3. Waluty obce

Sprawozdania finansowe jednostek działających za granicą

Walutą prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest waluta funkcjonalna jednostki dominującej. Dla każdej z jednostek działających za granicą, które sporządzają swoje sprawozdania finansowe w walucie innej niż waluta prezentacji, przelicza się ich wyniki oraz sytuację majątkową na walutę prezentacji zgodnie z poniższą procedurą:

- wszystkie pozycje przychodów i kosztów w walucie funkcjonalnej jednostki zależnej przeliczane są na walutę prezentacji według kursu z dnia transakcji. Możliwe jest zastosowanie uproszczeń i przyjęcie kursów średnich dla danego okresu, ale tylko w sytuacji, gdy nie było takich wahań kursów, w wyniku których wystąpiłby istotny wpływ na skonsolidowany wynik finansowy,
- wszystkie pozycje aktywów i zobowiązań przeliczane są na walutę prezentacji po kursie zamknięcia na dany dzień sprawozdawczy,
- poszczególne pozycje kapitału własnego przeliczane są po kursach historycznych np. kapitał podstawowy po kursie z dnia rozliczenia połączenia, transakcje ujęte w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym przelicza się po kursie z dnia transakcji, bądź w uproszczeniu po kursie średnim danego okresu.

Różnica wynikająca z przeliczenia kapitału własnego według innych kursów niż kurs zamknięcia na dzień sprawozdawczy zastosowany do pozostałych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, wykazywana jest w kapitałach własnych jako "Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą". W przypadku, gdy te różnice kursowe dotyczą jednostki działającej za granicą, która podlega konsolidacji,

ale nie jest w całości własnością jednostki sporządzającej skonsolidowane sprawozdanie finansowe, część wynikających z przeliczenia zakumulowanych różnic kursowych przekazuje się udziałowcom niekontrolującym.

Wartość firmy dotycząca jednostek działających za granicą powinna być na dzień rozliczenia połączenia wyliczona w walucie funkcjonalnej danej jednostki zależnej i każdorazowo przeliczana na walutę prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego po kursie zamknięcia na dany dzień sprawozdawczy. Różnice kursowe wynikające z takiego przeliczenia ujmowane są w innych całkowitych dochodach i wykazywane są w kapitałach własnych jako "Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą".

Jeżeli jednostka dominująca posiada pozycję pieniężną w postaci należności w stosunku do jednostki działającej za granicą, której rozliczenie nie jest planowane bądź prawdopodobne w dającej się przewidzieć przyszłości, wówczas taką pozycję należy traktować jako część inwestycji netto w danej jednostce. Różnice kursowe powstające na pozycji pieniężnej stanowiącej część inwestycji netto w jednostce zagranicznej, w skonsolidowanym sprawozdaniu ujmowane są w innych całkowitych dochodach i wykazywane w oddzielnej pozycji kapitału własnego tj. „Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą”.

W momencie utraty kontroli nad jednostką działającą za granicą, zakumulowaną kwotę różnic kursowych ujętych w oddzielnych pozycjach kapitału własnego tj. „Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą” dotyczącą danej jednostki działającej za granicą, ujmuje się w wyniku finansowym w momencie ujęcia zysku lub straty na utracie kontroli (jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania).

3.2. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

3.2.1. Instrumenty Finansowe

Zasady wyceny i rozpoznawania aktywów finansowych opisane niżej nie dotyczą wyceny udziałów i akcji w jednostkach podporządkowanych, umów leasingu finansowego, umów ubezpieczeniowych, instrumentów finansowych w ramach programów pracowniczych, oraz instrumentów finansowych wyemitowanych przez jednostkę stanowiących jej instrumenty kapitałowe.

Najważniejsze składniki aktywów, które podlegają zasadom wyceny dla instrumentów finansowych są następujące:

1. akcje i udziały w innych jednostkach,
2. obligacje wyemitowane przez inne jednostki,
3. inne papiery wartościowe wyemitowane przez inne jednostki (np. jednostki uczestnictwa),
4. należności z tytułu pożyczek,
5. należności z tytułu dostaw i usług,
6. środki pieniężne,
7. instrumenty pochodne (opcje, kontrakty terminowe typu forward, futures, kontrakty typu swap, wbudowane instrumenty pochodne) o dodatniej wartości godziwej,
8. inne składniki aktywów finansowych.

Najważniejsze składniki zobowiązań, które podlegają zasadom wyceny dla instrumentów finansowych są następujące:

1. zobowiązania z tytułu pożyczek,
2. zobowiązania z tytułu kredytów,
3. zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji,
4. zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
5. instrumenty pochodne o negatywnej wartości godziwej,
6. inne zobowiązania finansowe.

Podział instrumentów finansowych

Aktywa finansowe dzieli się na:

1. aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
2. pożyczki i należności,
3. aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
4. aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzieli się na:

1. zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
2. pozostałe zobowiązania finansowe.

Pożyczki, należności i depozyty ujmowane są w dacie powstania. Wszystkie pozostałe aktywa finansowe (w tym aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) są ujmowane w dniu dokonania transakcji, który jest dniem, gdy spółki Grupy stają się stroną wzajemnego zobowiązania dotyczącego danego instrumentu finansowego. Grupa zaprzestaje ujmować składnik aktywów finansowych w momencie wygaśnięcia praw wynikających z umowy do otrzymywania przepływów pieniężnych z tego składnika aktywów lub od momentu, kiedy prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych z aktywa finansowego są przekazywane w transakcji przenoszącej zasadniczo wszystkie znaczące

ryzyka i korzyści wynikające z ich własności. Każdy udział w przekazywanym składniku aktywów finansowych, który jest utworzony lub pozostaje w posiadaniu Grupy jest traktowany jako składnik aktywów lub zobowiązanie.

Wyemitowane instrumenty dłużne oraz zobowiązania podporządkowane są ujmowane przez Grupę na dzień ich powstania. Wszystkie pozostałe zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, są ujmowane na dzień zawarcia transakcji, który jest dniem, w którym Grupa staje się stroną umowy zobowiązującej do wydania instrumentu finansowego. Grupa wyłącza z ksiąg zobowiązanie finansowe, kiedy zobowiązanie zostanie spłacone, umorzone lub ulegnie przedawnieniu.

(i) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy klasyfikowane są jako aktywa krótkoterminowe i wykazywane są w wartości godziwej, zaś zyski lub straty wynikające z ich wyceny ujmowane są bezpośrednio w sprawozdaniu z zysków lub strat. Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zalicza się aktywa finansowe:

- nabyte w celu sprzedaży w krótkim terminie,
- stanowiące część zarządzanego łącznie portfela, dla którego istnieje potwierdzenie uzyskiwania krótkoterminowych zysków w przeszłości,
- wyznaczone do tej kategorii przy początkowym ujęciu.

Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowie),
- aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem,
- aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zalicza się również instrumenty pochodne, o ile nie zostały spełnione wymagania dotyczące zastosowania rachunkowości zabezpieczeń.

(ii) Aktywa utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać je w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, które nie są pożyczkami i należnościami i które nie zostały wyznaczone przy początkowym ujęciu jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy lub aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Grupa nie klasyfikuje żadnych aktywów finansowych jako utrzymywanych do terminu wymagalności, jeśli w bieżącym roku obrotowym lub w dwóch ostatnich latach obrotowych sprzedała lub przeklasyfikowała więcej niż nieznaczącą kwotę inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, z wyjątkiem sprzedaży lub reklasyfikacji dokonanych:

- na tyle blisko terminu wymagalności lub wykupu składnika aktywów finansowych, że zmiany rynkowych stóp procentowych nie miałyby istotnego wpływu na wartość godziwą składnika aktywów finansowych;
- po odzyskaniu zasadniczej części kwoty nominalu poprzez spłaty lub przedpłaty zgodnie z ustalonym harmonogramem; lub
- na skutek odosobnionego zdarzenia, które nie poddaje się kontroli, nie jest zdarzeniem powtarzającym się i którego nie można było przewidzieć na podstawie racjonalnych przesłanek.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wycenia się po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

(iii) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi nie będącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż aktywa finansowe, które:

- Grupa zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które klasyfikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- Grupa przy początkowym ujęciu wyznaczyła jako dostępne do sprzedaży; lub
- Grupa może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które klasyfikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Pożyczki i należności wycenia się po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz pomniejsza o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

(iv) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie będące pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymwanymi do upływu terminu wymagalności, ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej, zaś zyski i straty z wyceny ujmowane są w innych całkowitych dochodach. W przypadku oprocentowanych instrumentów dłużnych zaliczonych do tej kategorii część odsetkowa ustalona przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej jest odnoszona bezpośrednio do sprawozdania z zysków lub strat.

W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia wartości godziwej instrumentów kapitałowych metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

(v) Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w tym, w szczególności instrumenty pochodne o ujemnej wartości godziwej, które nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające, wykazywane są w wartości godziwej, zaś zyski i straty wynikające z ich wyceny ujmowane są bezpośrednio w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Pozostałe zobowiązania finansowe wycenia się według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Zasady wyceny po początkowym ujęciu / lub na koniec okresu sprawozdawczego i prezentacji w sprawozdaniu finansowym instrumentów finansowych

Grupa aktywów lub zobowiązań	Zasada wyceny	Zasady ujęcia w sprawozdaniu finansowym
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Według wartości godziwej	Różnica z wyceny ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego w pozycji przychody finansowe lub koszty finansowe
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Według wartości godziwej	Różnica z wyceny ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego w pozycji przychody finansowe lub koszty finansowe
Pozostałe zobowiązania finansowe	Według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej (IRR)	Różnica z wyceny koryguje wartość wycenianego składnika zobowiązań oraz jest ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego
Pożyczki udzielone i należności	Według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej (IRR)	Różnica z wyceny koryguje wartość wycenianego składnika aktywów oraz jest ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego
Aktywa utrzymywane do terminu zapadalności	Według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej (IRR)	Różnica z wyceny koryguje wartość wycenianego składnika aktywów oraz jest ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Według wartości godziwej	Różnica z wyceny do wartości godziwej ujmowana w innych całkowitych dochodach. W przypadku instrumentów dłużnych naliczone odsetki ujmuje się bezpośrednio w sprawozdaniu z zysków lubi strat

Rachunkowość zabezpieczeń i instrumenty pochodne wbudowane

Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na sprawozdanie z zysków lub strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

Instrumenty pochodne takie jak opcje, forward, swap, mają zwykle na celu zabezpieczanie wartości godziwej aktywów lub zobowiązań bądź zabezpieczanie przyszłych przepływów pieniężnych. W odniesieniu do tych instrumentów pochodnych Jednostka może zastosować zasady rachunkowości zabezpieczeń tylko w przypadku spełnienia wszystkich warunków stosowania rachunkowości zabezpieczeń, tj.:

- ✓ w momencie ustanowienia zabezpieczenia sporządzono sformalizowaną dokumentację powiązania zabezpieczającego, w której określono przyjęty przez Grupę cel zarządzania ryzykiem oraz strategię zabezpieczania. W dokumentacji Grupa wyznacza instrument zabezpieczający, który zabezpiecza daną pozycję lub transakcję oraz określa rodzaj ryzyka, przed którym się zabezpiecza. Grupa określa sposób, w jaki oceniana będzie efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian przepływów środków pieniężnych z tytułu zabezpieczanej transakcji, w zakresie ograniczenia ryzyka, przed którym Grupa się zabezpiecza,
- ✓ Grupa przewiduje, że zabezpieczenie będzie odznaczało się wysoką skutecznością w równoważeniu zmian wartości godziwej lub przepływów środków pieniężnych, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,

- ✓ w przypadku rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych dotyczy planowanej transakcji, która jest wysoce prawdopodobna oraz jest narażona na ryzyko zmian przepływów środków pieniężnych wpływających na poziom wyniku finansowego,
- ✓ efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. można wiarygodnie wycenić wartość godziwą zabezpieczanej pozycji lub przepływy środków pieniężnych z niej pochodzące oraz wartość godziwą instrumentu zabezpieczającego,
- ✓ zabezpieczenie jest na bieżąco weryfikowane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Jeżeli powyższe warunki nie zostały spełnione to instrument pochodny podlega zasadom wyceny stosowanym dla instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

Jednostka może stosować następujące rodzaje rachunkowości zabezpieczeń:

Zabezpieczenie wartości godziwej:

Jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na sprawozdanie z zysków lub strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób:

- ✓ Zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (dla pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat.
- ✓ Zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w sprawozdaniu z zysków lub strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według kosztu. W przypadku pozycji zabezpieczanej będącej składnikiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, zyski lub straty wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych:

Jest to zabezpieczenie przed zmiennością przepływów pieniężnych, które (i) można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które (ii) może wpływać na sprawozdanie z zysków lub strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób:

- ✓ część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, które stanowią efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach i wykazuje w kapitale własnym, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat.
- ✓ jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach (efektywne zabezpieczenie), przenosi się do sprawozdania z zysków lub strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat.
- ✓ w przypadku zabezpieczenia planowanej transakcji skutkującej ujęciem aktywów lub zobowiązań niefinansowych ujęte w innych całkowitych dochodach, jako efektywne zabezpieczenie, zyski i straty odnoszone są do wyniku sukcesywnie, w okresach w których składnik aktywów lub zobowiązanie niefinansowe ma wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat (np. w formie amortyzacji) lub wyłączane z innych całkowitych dochodów i włączane do początkowego kosztu nabycia lub wartości bilansowej zabezpieczanej pozycji.
- ✓ w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych innych niż powyższe, kwoty odniesione bezpośrednio do innych całkowitych dochodów (efektywne zabezpieczenie) ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat w tym samym okresie lub okresach, w których zabezpieczana planowana transakcja wywiera wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat.

Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych:

Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych ujmowane jest w następujący sposób:

- ✓ jest to zabezpieczenie inwestycji netto w podmioty zagraniczne posiadające inną walutę funkcjonalną niż spółka matka za pomocą zaciągniętych instrumentów walutowych,
- ✓ rewaluacja walutowa instrumentów walutowych desygnowanych do rachunkowości zabezpieczeń trafia do innych całkowitych dochodów i kompensuje się z przeciwną rewaluacją inwestycji netto w podmioty zagraniczne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym,
- ✓ w przypadku częściowej lub całościowej sprzedaży udziałów w jednostce zagranicznej, kwota zakumulowana w innych całkowitych dochodach zostaje przeniesiona do sprawozdania z zysków lub strat.

3.2.2. Rzeczowe aktywa trwałe

(i) Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania.

(ii) Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych sklasyfikowano jako umowy leasingu finansowego. Rzeczowe aktywa trwałe nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa, a następnie pomniejszane o odpisy amortyzacyjne oraz straty z tytułu utraty wartości.

W przypadku rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego, jeżeli nie ma pewności nabycia własności rzeczowego aktywa trwałego przed zakończeniem umowy, to wartość rzeczowych aktywów trwałych jest w pełni amortyzowana w krótszym z dwóch okresów:

- trwania umowy leasingu,
- czasu użytkowania.

W przypadku klasyfikacji umowy jako leasingu finansowego przedmiot umowy zalicza się do rzeczowych aktywów trwałych Grupy (leasingobiorcy) i dokonuje się odpisów amortyzacyjnych zgodnie z zasadami określonymi w punkcie (iv). Płatności z tytułu zawartych przez podmioty Grupy umów leasingu operacyjnego ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat w okresie trwania leasingu.

(iii) Późniejsze wydatki

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty mające na celu wymianę ujmowanych odrębnie części składnika rzeczowych aktywów trwałych. Inne koszty są kapitalizowane jedynie, gdy można je wiarygodnie zmierzyć i zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątku rzeczowego. Pozostałe wydatki są rozpoznawane na bieżąco w sprawozdaniu z zysków lub strat jako koszty.

Odrębna część rzeczowego aktywa trwałego, która wymaga wymiany w regularnych odstępach czasu, jest amortyzowana zgodnie z jej ekonomicznym okresem użytkowania. Koszty remontów są aktywowane, gdy kwota nakładów poniesionych dotyczy części uznanych za odrębną część składową rzeczowego aktywa trwałego. Jeśli składniki te nie zostały wyodrębnione w momencie rozpoznania rzeczowych aktywów trwałych można tego dokonać w momencie poniesienia nowych nakładów.

Grupa zwiększa wartość rzeczowych aktywów trwałych o wartość nakładów poniesionych podczas regularnych remontów generalnych, które są niezbędne do dalszego funkcjonowania środka trwałego. Nakłady te traktuje się jako oddzielny składnik rzeczowych aktywów trwałych i amortyzuje przez oczekiwany okres do następnego planowanego remontu generalnego. W momencie kapitalizacji nowych kosztów remontów generalnych nieumorzona wartość poprzednich remontów zostaje spisana w ciężar kosztów operacyjnych.

W momencie nabycia lub wytworzenia składników rzeczowych aktywów trwałych Grupa wyodrębnia z ceny nabycia lub kosztu wytworzenia wartość równą nakładom koniecznym do poniesienia podczas następnego remontu generalnego, który dotyczy danego składnika rzeczowych aktywów trwałych i amortyzuje ją przez oczekiwany okres pozostały do następnego planowanego remontu generalnego.

(iv) Amortyzacja

Składniki rzeczowego majątku trwałego, względnie ich istotne i odrębne części składowe amortyzowane są metodą liniową przez okres ekonomicznej użyteczności. Grunty nie są amortyzowane. Grupa zakłada poniższe okresy ekonomicznej użyteczności dla niżej wymienionych kategorii środków trwałych:

Budynki	20 - 50	lat
Urządzenia techniczne i maszyny	2 - 20	lat
Środki transportu	2-20	lat
Pozostałe	1-15	lat

Okres amortyzacji oraz wartość końcowa podlegają weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy. Wszelkie, wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jako zmianę wielkości szacunkowych, czyli prospektywnie.

3.2.3. Prawo wieczystego użytkowania

Nabyte prawo wieczystego użytkowania gruntów jest prezentowane w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej. Prawo wieczystego użytkowania gruntów otrzymane na podstawie decyzji administracyjnej jest prezentowane w ewidencji pozabilansowej (traktowane jako leasing operacyjny).

Prawo wieczystego użytkowania gruntów amortyzowane jest metodą liniową przez okres trwania umowy.

3.2.4. Wartości niematerialne

(i) Wartość firmy

Wartość firmy powstaje w momencie połączenia oddzielnych jednostek lub działalności w jedną jednostkę sporządzającą sprawozdania finansowe. W szczególności ma to miejsce w przypadku nabycia udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych lub współzależnych. Wszelkie łączenia jednostek niepowiązanych są ujmowane metodą nabycia.

Na dzień przejścia, jednostka przejmująca ujmuje wartość firmy wycenioną jako różnica między łączną wartością:

- ✓ wartości godziwej na dzień przejścia przekazanej zapłaty,
- ✓ wartości udziałów niekontrolujących wycenionych w wartości godziwej lub w wartości ich proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki przejmowanej,
- ✓ w przypadku połączenia jednostek realizowanych etapami, wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów jednostki przejmującej w jednostce przejmowanej na dzień przejścia,

a wartością netto ustalonej na dzień przejścia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań wycenionych do wartości godziwej.

Niekiedy Grupa dokonuje okazynego nabycia. Jest to połączenie jednostek, w ramach którego kwota netto ustalonej na dzień przejścia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań wycenionych do wartości godziwej przewyższa łączną wartość wartości godziwej na dzień przejścia przekazanej zapłaty, wartości udziałów niekontrolujących wycenionych w wartości godziwej lub w wartości ich proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki przejmowanej, i w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami, wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów jednostki przejmującej w jednostce przejmowanej na dzień przejścia. W tej sytuacji należy ponownie ocenić, czy prawidłowo zostały zidentyfikowane i wycenione nabyte aktywa i przejęte zobowiązania, udziały niekontrolujące, przekazana zapłata, a w przypadku połączenia kilkuetapowego należący uprzednio do jednostki przejmującej udział kapitałowy w jednostce przejmowanej. Celem takiego przeglądu jest zapewnienie, że wycena odpowiednio odzwierciedla wszystkie informacje dostępne na dzień przejścia. Jeżeli pomimo ponownej wyceny wyżej opisana nadwyżka nadal pozostaje, wówczas jednostka przejmująca ujmuje powstały zysk z tytułu okazynego nabycia w sprawozdaniu z zysków lub strat na dzień przejścia (jako pozostałe przychody operacyjne).

Na dzień przejścia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze,
- nie jest większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne”.

Wartość firmy jako aktyw o nieograniczonym okresie użytkowania podlega corocznym testom na utratę wartości. Wartość firmy testuje się co najmniej na poziomie segmentu.

Wartość firmy dotycząca podmiotów stowarzyszonych ujęta jest w wartości bilansowej tych podmiotów wykazywanej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy. W związku z powyższym analiza utraty wartości dokonywana jest łącznie dla udziałów w jednostkach stowarzyszonych oraz związanej z nimi wartości firmy.

(ii) Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte przez Grupę wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości. Wydatki poniesione na wewnętrznie wytworzoną wartość firmy lub marki handlowe rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat w momencie ich poniesienia.

Koszty związane z rejestracją substancji w systemie REACH, takie jak m.in.: udział w badaniach, usługi konsultacyjne związane bezpośrednio z konkretną rejestracją, koszty przygotowania dokumentacji rejestracyjnej i Raportów Bezpieczeństwa Chemicznego, opłaty rejestracyjne, autoryzacja – podlegają aktywowaniu jako nakłady na wartości niematerialne.

(iii) Późniejsze wydatki

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają kapitalizacji tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane bezpośrednio w sprawozdaniu z zysków lub strat jako koszty.

(iv) Amortyzacja

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową przez okres ich ekonomicznej użyteczności. Grupa zakłada poniższe okresy ekonomicznej użyteczności dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Koszty rozwoju	2 – 5	lat
Patenty oraz licencje	2 – 10	lat
Pozostałe	2 – 12	lat

Okres amortyzacji oraz wartość końcowa podlegają weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy. Wszelkie, wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jako zmianę wielkości szacunkowych, czyli prospektywnie.

Amortyzację wartości niematerialnych związaną z nakładami poniesionymi na rejestrację w systemie REACH należy rozpocząć w miesiącu następującym po miesiącu dokonania rejestracji właściwej danej substancji. Okres amortyzacji wynosi 12 lat. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w ciężar kosztu własnego sprzedaży.

(v) Koszty zakończonych prac rozwojowych

Prace badawcze są nowatorskim i zaplanowanym poszukiwaniem rozwiązań podjętym z zamiarem zdobycia i przyswojenia nowej wiedzy naukowej i technicznej. Natomiast przez prace rozwojowe rozumie się praktyczne zastosowanie odkryć badawczych lub też osiągnięć innej wiedzy w planowaniu lub projektowaniu produkcji nowych lub znacznie udoskonalonych materiałów, urządzeń, produktów, procesów technologicznych, systemów lub usług, które ma miejsce przed rozpoczęciem produkcji seryjnej lub ich zastosowaniem.

Wszelkie koszty poniesione na etapie prac badawczych są odnoszone w ciężar sprawozdania z zysków lub strat okresu, w którym zostały poniesione. Jeśli dokonanie podziału procesu powstawania składnika aktywów na etap prac badawczych oraz etap prac rozwojowych nie jest możliwe, to Grupa traktuje nakłady na przedsięwzięcie prowadzące do wytworzenia składnika wartości niematerialnych, tak jakby zostały poniesione wyłącznie na etapie prac badawczych.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych powinien być ujęty wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa jest w stanie udowodnić:

- ✓ możliwość ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży (ocena z technicznego punktu widzenia),
- ✓ zamiar ukończenia składnika oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- ✓ zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika,
- ✓ sposób, w jaki składnik będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne (m.in. Grupa powinna udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi lub na sam składnik, lub - jeśli składnik ma być użytkowany przez Grupę - użyteczność składnika wartości niematerialnych),
- ✓ dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika oraz
- ✓ możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi.

Nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym wytworzonych we własnym zakresie znaków firmowych, tytułów czasopism, tytułów wydawniczych, wykazów odbiorców i innych pozycji o podobnym charakterze.

Okres dokonywania odpisów od aktywowanych kosztów prac rozwojowych powinien odzwierciedlać okres ich ekonomicznej użyteczności.

3.2.5. Jednostki stowarzyszone oraz wspólne przedsięwzięcia

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na których politykę operacyjną i finansową Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz ich nie kontroluje.

Wspólne przedsięwzięcie to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej strony podejmują działalność gospodarczą podlegającą wspólnemu nadzorowi i obie strony mają prawo do aktywów netto wspólnego przedsięwzięcia.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy w zyskach lub stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wykazywanych metodą praw własności, od momentu uzyskania znaczącego wpływu lub współkontrolni do momentu jej wygaśnięcia. Grupa dokonuje również pomiaru utraty wartości udziałów w aktywach netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć i dokonuje odpowiednich odpisów aktualizujących. W przypadku, gdy udział Grupy w stratach przekracza wartość bilansową jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia wartość ta zostaje zredukowana do zera i zaprzestaje się rozpoznawania dalszych strat, jeśli Grupa nie ma obowiązku ich pokrycia.

3.2.6. Koszty finansowania zewnętrznego

W przypadku dostosowywanych składników aktywów, koszty finansowania zewnętrznego którego można byłoby uniknąć, gdyby jednostka nie ponosiła wydatków związanych z nabyciem, budową lub dostosowaniem danego składnika aktywów aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Kwotę kosztów finansowania zewnętrznego, która może być aktywowana, określa się jako odpowiednią wartość odsetek od kredytów, kosztów aranżacji finansowania oraz różnic kursowych od kredytów walutowych w stopniu, w jakim uznawane są za korektę kosztów odsetek.

3.2.7. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z czynszów dzierżawnych, z tytułu wzrostu ich wartości lub obu przyczyn. Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są według wartości godziwej. Początkowa wartość nieruchomości inwestycyjnych wyceniana jest zgodnie z zasadami określonymi do wyceny rzeczowych aktywów trwałych, tj. wg cen nabycia lub kosztu wytworzenia. W kolejnych okresach sprawozdawczych zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych wpływa na zysk lub stratę netto w okresie, w którym nastąpiła zmiana i wykazywana jest w pozycji pozostałych kosztów/przychodów operacyjnych. W

przypadku nieruchomości używanych na podstawie umowy leasingu operacyjnego Grupa może zdecydować czy ujmować je jako nieruchomości inwestycyjne, jeśli w innym wypadku nieruchomości spełniałyby definicję nieruchomości inwestycyjnej.

3.2.8. Należności handlowe i pozostałe

Krótkoterminowe należności handlowe i pozostałe wyceniane są po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej oraz pomniejszane są o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

3.2.9. Zapasy

Składniki zapasów materiałów i towarów wycenia się w wysokości ceny nabycia stanowiącej cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, nie wyższej od ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania.

Zapasy wyrobów gotowych oraz produkcji w toku wycenia się w wysokości kosztu wytworzenia obejmującego koszty bezpośrednie oraz uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem produktu, nie wyższej od ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania. Rozchód zapasów ustala się metodą FIFO (pierwsze weszło – pierwsze wyszło).

3.2.10. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie. Krótkoterminowe inwestycje, które nie podlegają istotnym zmianom wartości i które mogą być łatwo zamienione w określoną kwotę środków pieniężnych i stanowią część polityki zarządzania płynnością Grupy, są ujmowane jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Na dzień sprawozdawczy waluty zgromadzone na rachunkach bankowych i w kasach dewizowych wyceniane są według kursu średniego ustalanego dla danej waluty przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego.

3.2.11. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

(i) Utrata wartości aktywów niefinansowych

Wartość bilansowa aktywów niefinansowych innych niż zapasy oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest analizie na każdy dzień sprawozdawczy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek dokonuje się szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych ośrodków generujących przepływy pieniężne. Wartość odzyskiwalna wartości firmy, aktywów o nieokreślonym terminie użyteczności oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdadne do użycia jest szacowana na każdy dzień sprawozdawczy niezależnie od wystąpienia przesłanek.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od wpływów generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów.

Odpis z tytułu utraty wartości rozpoznawany jest w momencie, kiedy wartość bilansowa składnika aktywów lub ośrodka generującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Utrata wartości ośrodka generującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości bilansowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości firmy nie jest odwracany. W pozostałych przypadkach odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do ustalenia wartości odzyskiwalnej.

Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości bilansowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został rozpoznany.

(ii) Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie odpisów z tytułu utraty wartości. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

W szczególności w odniesieniu do należności handlowych od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości, od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, kwestionowanych przez dłużników (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna i takich gdzie przeterminowanie wynosi 180 dni utrata wartości rozpoznawana jest w pełnej wysokości po uwzględnieniu zabezpieczeń, które Zarząd ocenia jako wysoce prawdopodobne.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z innych całkowitych dochodów i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łącznie ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

Aktywa finansowe wykazywane w cenie nabycia

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany lub musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

3.2.12. Kapitały własne

Suma skonsolidowanego kapitału własnego razem obejmuje kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej oraz udziały niekontrolujące.

Kapitał zakładowy jednostki dominującej jest kapitałem zakładowym Grupy i wykazywany jest według wartości nominalnej skorygowanej o skutki hiperinflacji za lata od 1989 do 1996 roku.

Przyrost (spadek) kapitałów po dniu nabycia udziałów w części przypadającej jednostce dominującej zalicza się do kapitałów Grupy i jest wykazywany w odpowiednich pozycjach kapitałów własnych Grupy. Pozostałą część kapitału własnego jednostek konsolidowanych metodą pełną zalicza się do udziałów niekontrolujących, które zostały opisane poniżej.

Na dzień sprzedaży akcji (udziałów) jednostki objętej konsolidacją, różnice kursowe z przeliczenia związane z tą jednostką, podlegają odpisaniu w ciężar sprawozdania z zysków lub strat.

W przypadku zakupu akcji własnych (przez jednostkę dominującą bądź konsolidowaną jednostkę zależną), kwota zapłaty z tego tytułu wraz z kosztami bezpośrednimi transakcji, wykazywana jest w odrębnej pozycji jako zmiana w kapitale własnym. Zakupione akcje wykazywane są jako zmniejszenie kapitału własnego.

Dywidendy ujmuje się jako zobowiązania w okresie, w którym zostały uchwalone.

Dywidendy pochodzące z zysków wypracowanych przed nabyciem kontroli nie pomniejszają ceny nabycia udziałów, mogą natomiast stanowić przesłankę utraty wartości.

Skonsolidowany zysk (strata) netto prezentowany jest w kapitale własnym w pozycji zyski zatrzymane i jest sumą zysku (straty) netto jednostki dominującej, udziałów w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności, zysków (strat) netto jednostek konsolidowanych metodą pełną oraz zysków (strat) udziałów niekontrolujących.

Udziały niekontrolujące

Udziały niekontrolujące są to kapitały w jednostce zależnej, których nie można bezpośrednio lub pośrednio przyporządkować do jednostki dominującej.

Udziały niekontrolujące wycenia się:

- ✓ w wartości ich proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki zależnej lub
 - ✓ w wartości godziwej,
- dla każdej transakcji połączenia jednostek oddzielnie na moment początkowego ujęcia.

Wartość udziałów niekontrolujących powinna być zgodna z ich wartością wyliczoną poprzez dodanie do wartości udziałów niekontrolujących na koniec poprzedniego okresu zmian ich wartości w bieżącym okresie. Zmiany te mogą wynikać ze:

- ✓ zmian w procencie udziałów posiadanych przez udziałowców niekontrolujących – na przykład zakup, sprzedaż, podwyższenie lub obniżenie kapitału podstawowego;
- ✓ zmian wartości kapitałów własnych nie związanych ze zmianami w procencie posiadanych udziałów – na przykład podwyższenie lub obniżenie kapitału nie zmieniające procentowych udziałów, dopłaty do kapitału wniesione przez udziałowców niekontrolujących, wynik roku bieżącego, transakcje ujęte bezpośrednio w innych całkowitych dochodach, wypłaty dywidendy.

Zyski i straty oraz każdy składnik innych całkowitych dochodów przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów niekontrolujących, nawet gdy w rezultacie tego przypisania udziały niekontrolujące przybierają wartość ujemną.

3.2.13. Świadczenia pracownicze

Nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne i rentowe

Zgodnie z zakładowym regulaminem wynagrodzeń pracownicy spółek Grupy są uprawnieni do nagród jubileuszowych za długoletni staż pracy oraz do odpraw emerytalnych. Zobowiązania te wynikają z praw nabytych przez pracowników spółek Grupy w roku bieżącym, jak i w latach poprzednich.

Zobowiązania netto spółek w odniesieniu do programów emerytalnych określonych świadczeń są ustalane oddzielnie dla każdego z programów poprzez oszacowanie kwoty przyszłych świadczeń wypracowanych przez pracowników w bieżącym i poprzednich okresach sprawozdawczych (świadczenia te są zdyskontowane w celu określenia ich wartości bieżącej, a następnie pomniejszane o wartość godziwą aktywów programu). Stopa dyskontowa stanowi obowiązującą na dzień bilansowy stopę zwrotu z papierów wartościowych o niskim poziomie ryzyka z terminem zapadalności zbliżonym do terminu zobowiązań Grupy. Odpowiedni szacunek jest dokonywany przez uprawnionego aktuarusza przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

W sprawozdaniu z zysków lub strat prezentuje się:

- ✓ koszty bieżącego zatrudnienia – jest to zmiana rezerw wynikająca z narastania zobowiązań w ciągu okresu wynikająca z przyrastania stażów pracy oraz wieku pracowników;
- ✓ koszty przeszłego zatrudnienia, do których prawa zostały nabyte – związane są ze zmianą zasad wypłacania świadczeń w ciągu ostatniego okresu;
- ✓ koszty odsetkowe – zmiana zobowiązań wynikająca z rozwijania dyskonta.

W sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów prezentuje się zyski lub straty aktuarialne, czyli zmiany wynikające z różnic pomiędzy przyjętymi założeniami a ich realizacją oraz zmiany przyjętych do wyliczeń parametrów i założeń, zmianę stopy dyskontowej.

3.2.14. Rezerwy

Rezerwa zostaje rozpoznana w przypadku, gdy na Grupie ciąży obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem z Grupy korzyści ekonomicznych. W przypadku, kiedy efekt wartości pieniądza w czasie ma istotne znaczenie, rezerwy są ustalane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych w oparciu o stopę przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące szacunki rynkowe zmian wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane z danym składnikiem zobowiązań.

(i) Restrukturyzacja

Rezerwa na restrukturyzację rozpoznawana jest w przypadku, gdy został zaakceptowany przez Zarząd szczegółowy i oficjalny plan restrukturyzacji, a proces ten został zapoczątkowany lub został publicznie ogłoszony i możliwe jest wiarygodne oszacowanie wartości przyszłych zobowiązań.

(ii) Rekultywacja

Zgodnie z opublikowaną i stosowaną polityką Grupy związaną z ochroną środowiska i stosownymi wymogami prawnymi, rozpoznaje się rezerwę na pokrycie kosztów rekultywacji gruntu w przypadku ich wystąpienia. Ujęcie rezerwy następuje w wartości zdyskontowanej planowanych kosztów na wykonanie koniecznych prac związanych z rekultywacją.

3.2.15. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania dzieli się na zobowiązania długo i krótkoterminowe stosując kryteria:

- ✓ wymagające zapłaty w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego,
- ✓ pozostałe zobowiązania, nie spełniające kryteriów zaliczania do krótkoterminowych, stanowią zobowiązania długoterminowe.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, wyceniane są na dzień sprawozdawczy według zamortyzowanego kosztu (tj. zdyskontowane przy użyciu efektywnej stopy procentowej) oraz powiększone o ewentualnie należne na dzień wyceny odsetki za zwłokę.

Odsetki za zwłokę z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań nie są naliczane w przypadku, gdy podmiot uprawniony (kontrahent) złoży pisemne oświadczenie o zaniechaniu ich naliczenia. W pozostałych przypadkach odsetki są naliczane i ewidencjonowane według poniższych zasad:

- ✓ bieżąco, na podstawie otrzymanych not odsetkowych,
- ✓ w oszacowanej wartości, przy czym szacunek jest oparty o dane historyczne odzwierciedlające kwoty naliczonych odsetek przez poszczególnych kontrahentów, w stosunku do stanu zadłużenia wobec nich.

3.2.16. Zobowiązania warunkowe

Za zobowiązania warunkowe Grupa uznaje potencjalny przyszły obowiązek do wykonania świadczeń wynikający z przeszłych zdarzeń, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy. Mogą to być też zobowiązania, które powstały na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie są ujęte w sprawozdaniu finansowym ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty obowiązku nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie. Zobowiązania te nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej lecz podlegają ujawnieniu w sprawozdaniu finansowym.

3.2.17. Przychody i koszty

Przychody ze sprzedaży produktów oraz towarów rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego.

Przychody z tytułu usług ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat w proporcji do stopnia ich realizacji na dzień sprawozdawczy. Stopień realizacji usługi oceniany jest w oparciu o wyniki przeglądu wykonanych prac. Przychody nie zostają rozpoznane, gdy istnieje istotna niepewność w związku z uzyskaniem należnego wynagrodzenia, zwrotem poniesionych kosztów lub potencjalnym zwrotem produktów i towarów.

Koszty stanowią prawdopodobne zmniejszenie korzyści ekonomicznych w wyniku zmniejszenia wartości aktywów lub zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw.

Koszt własny sprzedaży obejmuje koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów.

W skład **kosztów sprzedaży** wchodzi m.in. koszty pośrednictwa sprzedaży, koszty reklamy, promocji, dystrybucji.

Koszty ogólnego zarządu stanowią koszty utrzymania zarządu jednostki gospodarczej oraz komórek ogólnej obsługi.

Na wynik okresu sprawozdawczego wpływają również **pozostałe przychody i koszty operacyjne** pośrednio związane z działalnością podstawową prowadzoną przez Grupę. Najistotniejsze pozycje stanowią:

- ✓ zyski/straty ze zbycia i likwidacji niefinansowych aktywów trwałych,
- ✓ zyski/straty ze sprzedaży praw do emisji gazów cieplarnianych,
- ✓ utworzenia/ rozwiązania odpisów aktualizujących (w tym na należności) i rezerw (np. na odprawy emerytalne i rentowe),
- ✓ przychody/koszty związane z umową o usługę budowlaną - w przypadku, gdy efekt zawartej umowy na usługi budowlano-konstrukcyjne można wiarygodnie wycenić, wynik z tego tytułu rozpoznany jest w sprawozdaniu z zysków lub strat proporcjonalnie do etapu realizacji

usług wynikających z umowy. Stan zaawansowania realizacji umowy ustalany jest przez porównanie fizycznie wykonanych części prac z pracami wynikającymi z umowy, bądź jako proporcja kosztów umowy poniesionych z tytułu prac wykonanych do danego momentu w stosunku do szacunkowych, łącznych kosztów umowy. Przewidywane straty wypływające z umowy ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat na bieżąco,

- ✓ przychody z tytułu wynajmu - przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat metodą liniową przez okres trwania umowy. Przyznane rabaty stanowią integralną część sumy przychodów z tytułu najmu,
- ✓ przychody/koszty z wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej.

Przychody i koszty finansowe związane są z działalnością finansową prowadzoną w przedsiębiorstwie, m.in. sprzedaż/kupno papierów wartościowych, udziałów i akcji, zaciąganie kredytów i pożyczek, emisja dłużnych papierów wartościowych. Stąd najważniejsze pozycje działalności finansowej stanowią:

- ✓ odsetki płatne z tytułu zadłużenia ustalone w oparciu o efektywną stopę procentową,
- ✓ odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Grupę środków pieniężnych (od lokat i rachunków bankowych, udzielonych pożyczek, należności) - wykazuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat na zasadzie memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,
- ✓ przychody z dywidend - ujmuje się je w sprawozdaniu z zysków lub strat w momencie, kiedy Grupa nabywa prawa do jej otrzymania,
- ✓ nadwyżka dodatnich lub ujemnych różnic kursowych,
- ✓ zyski/straty ze sprzedaży aktywów finansowych,
- ✓ zyski/starty dotyczące instrumentów pochodnych.

3.2.18. Podatek

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień sprawozdawczy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień sprawozdawczy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- ✓ z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów, bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- ✓ z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu, w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- ✓ z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- ✓ w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień sprawozdawczy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień sprawozdawczy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień sprawozdawczy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach, dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

3.2.19. Należności i zobowiązania oraz przychody w walutach obcych

Należności wyrażone w walutach obcych wykazywane są według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania operacji ustalonego dla danej waluty na ten dzień, chyba że w zgłoszeniu celnym lub innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs.

Na dzień sprawozdawczy należności wyrażone w walutach obcych wycenia się w oparciu o średni kurs ustalony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień za wyjątkiem sald przekazanych zaliczek na przyszłe dostawy. Pozycje te są wyceniane według kursu sprzedaży banku z dnia dokonania zapłaty.

Zobowiązania wyrażone w walutach obcych wykazywane są według średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania operacji ustalonego dla danej waluty.

Na dzień sprawozdawczy zobowiązania wyrażone w walutach obcych wycenia się po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski za wyjątkiem sald otrzymanych przedpłat.

Otrzymane przedpłaty wyrażone w walutach obcych na przyszłe dostawy wyceniana są według kursu z dnia transakcji.

Różnice kursowe powstałe w wyniku zapłaty zobowiązania lub jego wyceny (niezrealizowane) prezentowane są jako przychody lub koszty finansowe.

Przychody ze sprzedaży produktów oraz towarów rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat, wg średniego kursu Narodowego Banku Polskiego z dnia poprzedzającego dzień wystawienia faktury, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego.

3.2.20. Dotacje rządowe

Dotacje rządowe są ujmowane, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do sprawozdaniu z zysków lub strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

3.2.21. Działalność zaniechana oraz aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale klasyfikowane są jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie zrealizowana poprzez transakcję sprzedaży oraz gdy są one dostępne do sprzedaży w ich obecnym stanie przy występowaniu wysokiego prawdopodobieństwa dokonania transakcji sprzedaży.

Działalność zaniechana rozumiana jest jako część Grupy zbywana lub zaklasyfikowana jako przeznaczona do zbycia i reprezentująca:

- ✓ oddzielną główną linię działalności,
- ✓ część planu zbycia oddzielnej linii działalności lub segmentu geograficznego,
- ✓ jednostkę zależną nabytą wyłącznie w celu odsprzedaży.

Przez część Grupy definiuje się działania i przepływy pieniężne odróżnialne pod względem operacyjnym i dla celów raportowania finansowego podmiotu. Aktywa te wyceniane są w wartości niższej z dwóch: ceny sprzedaży netto oraz wartości bilansowej netto.

3.2.22. Ustalenie wartości godziwej

Wartości godziwe są ustalane i ujawniane z zastosowaniem przedstawionych poniżej metod.

(i) Rzeczowe aktywa trwale

Wartość godziwa rzeczowych aktywów trwałych nabytych w wyniku połączenia jednostek oparta jest na ich wartości rynkowej. Wartość rynkowa nieruchomości jest oszacowaną kwotą, za jaką na dzień nabycia mogłaby ona zostać wymieniona na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi stronami, po przeprowadzeniu odpowiednich działań marketingowych, przy tym obie strony działałyby świadomie i z własnej woli. Wartość godziwa pozostałych składników rzeczowych aktywów trwałych jest ustalana z zastosowaniem podejścia rynkowego i metod kosztowych, które opierają się na cenach rynkowych podobnych składników, o ile informacje te są dostępne, a w uzasadnionych przypadkach opierają się na kosztach zastąpienia. Szacunki kosztu odtworzenia pomniejszonego o skumulowaną amortyzację odzwierciedlają korekty będące efektem fizycznego pogorszenia, jak również utraty funkcjonalnej i ekonomicznej użyteczności aktywów.

(ii) Wartości niematerialne

Wartość godziwa użytkowanych przez Grupę wartości niematerialnych oparta jest na zdyskontowanych przepływach pieniężnych, których oczekuje się w związku z użytkowaniem lub ewentualną sprzedażą tych aktywów.

(iii) Nieruchomości inwestycyjne

Portfel nieruchomości inwestycyjnych wyceniany jest przez zewnętrznego, niezależnego rzeczoznawcę majątkowego, który posiada odpowiednio uznane kwalifikacje zawodowe i bieżące doświadczenie w dokonywaniu wycen, w lokalizacji i kategorii wycenianej nieruchomości. Wartości godziwe opierają się na cenach rynkowych, które są szacunkową kwotą, za jaką w dniu wyceny nieruchomość mogłaby zostać wymieniona pomiędzy zainteresowanymi stronami na warunkach rynkowych, po przeprowadzeniu odpowiednich działań marketingowych, przy czym obie strony działałyby świadomie.

Nieruchomości inwestycyjne w budowie są wyceniane poprzez oszacowanie wartości godziwej ukończonej nieruchomości inwestycyjnej, a następnie pomniejszenie jej o szacowane koszty dokończenia budowy, koszty finansowania oraz rozsądną marżę zysku.

(iv) Zapasy

Wartość godziwa zapasów nabytych w drodze połączenia jednostek jest ustalana w oparciu o szacowaną cenę sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszoną o szacowane koszty przygotowania do sprzedaży i sprzedaży oraz o rozsądną marżę zysku opartą na nakładach na przygotowanie do sprzedaży i sprzedaż zapasów.

(v) Instrumenty kapitałowe i instrumenty dłużne

Wartość godziwa instrumentów kapitałowych i instrumentów dłużnych jest ustalana w oparciu o notowania ich cen kupna na dzień sprawozdawczy lub, jeśli nie są notowane, przy użyciu odpowiednich technik wyceny. Użyte techniki wyceny obejmują mnożniki rynkowe oraz analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych przy użyciu oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych oraz rynkowej stopy dyskontowej. Wartość godziwa inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności ustalana jest jedynie w celu ujawnienia.

(vi) Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, z wyłączeniem należności z tytułu niezakończonych umów o usługi budowlane, z uwzględnieniem jednak należności z tytułu umów o usługi koncesjonowane, jest szacowana jako bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy. Wartość godziwa szacowana jest w celu ujawnienia lub w momencie połączenia jednostek.

(vii) Instrumenty pochodne

Wartość godziwa kontraktów terminowych na zakup lub sprzedaż walut jest ustalana na podstawie notowań rynkowych, jeśli są dostępne. Jeżeli notowania nie są dostępne, to wartość godziwa jest szacowana poprzez dyskontowanie różnicy pomiędzy kursem terminowym wynikającym z kontraktu, a kursem terminowym na dzień wyceny, przez pozostały okres kontraktu, przy zastosowaniu stopy procentowej wolnej od ryzyka (w oparciu o bony skarbowe). Wartość godziwa kontraktów swap na stopy procentowe oparta jest na kwotowaniach pośredników. Racjonalność tych kwotowań weryfikowana jest poprzez zdyskontowanie szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych opartych na warunkach i terminach właściwych dla każdego kontraktu przy użyciu rynkowej stopy procentowej dla podobnych instrumentów na dzień wyceny. Wartość godziwa odzwierciedla ryzyko kredytowe Grupy związane z danym instrumentem oraz obejmuje niezbędne korekty wynikające z uwzględnienia ryzyka kredytowego spółki Grupy i, o ile właściwe, drugiej strony kontraktu.

(viii) Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Wartość godziwa, szacowana dla celów ujawnienia, jest obliczana na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu kwoty głównej i odsetek, zdyskontowanych z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy. Dla zobowiązaniowego składnika obligacji zamiennych, rynkowa stopa procentowa jest ustalana przez odniesienie do podobnych zobowiązań bez opcji zamiany. W przypadku leasingu finansowego, rynkową stopę procentową ustala się przez odniesienie do podobnych umów leasingowych.

3.2.23. Prawa do emisji dwutlenku węgla

Zasady ujęcia księgowego praw do emisji są następujące:

- ✓ Nieodpłatnie przyznane prawa do emisji są ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości nominalnej (zero złotych) w momencie ich przyznania i w okresach kolejnych. Opłaty za przyznanie praw łącznie z opłatą za wpisanie do rejestru ujmowane są jako czynne rozliczenia międzyokresowe, przy czym jeżeli wartość tych opłat jest nieistotna dopuszcza się ich jednorazowe rozliczenie w koszty działalności. Opłata nie stanowi wartości tych praw, jak również nie ustala się w inny sposób wartości tych praw.
- ✓ Wniesione opłaty podlegają odpisowi w koszt własny sprzedaży proporcjonalnie do ich wykorzystania w danym okresie rozliczeniowym.
- ✓ Na dzień sprawozdawczy, jednostka przeprowadza porównanie przyznanego dla danego okresu praw z faktycznym ich wykorzystaniem i jeżeli wykorzystanie w danym roku przewyższa prawa przyznane na ten rok tworzona jest rezerwa w wysokości iloczynu praw brakujących i zakupionych oraz ich ceny rynkowej. Jeżeli Grupa jest w stanie dowieść, że dla całości okresu obrachunkowego nie będzie

zmuszona do dokupienia praw w celu pokrycia ich niedoboru rezerwa nie jest tworzona. Utworzona rezerwa obciąża koszt własny sprzedaży.

- ✓ W przypadku dokupienia praw na rynku, prawa te wyceniane są w cenie nabycia i prezentowane jako wartości niematerialne. Jeżeli na dzień sprawozdawczy jednostka jest w stanie dowieść, że określone zakupione na rynku prawa przeznaczone są do zbycia i istnieje duże prawdopodobieństwo, że właśnie w ten sposób korzyści z tych praw zostaną skonsumowane, ta część praw ujmowana jest według kosztu historycznego i wykazana w sprawozdaniu jako zapasy.
- ✓ Nabyte prawa do emisji nie podlegają amortyzacji, gdyż ich wartość rezydualna odpowiada cenie nabycia. Na dzień sprawozdawczy jednak prawa te są objęte testem na utratę wartości według ogólnych zasad, co przy spadku ich wartości spowoduje konieczność ujęcia odpisu z tytułu utraty wartości. Odpisu dokonuje się w pozostałe koszty operacyjne.
- ✓ W przypadku wykorzystania zakupionych praw w celu pokrycia nimi niedoboru zaistniałego na dzień rozliczenia rocznego limitu, wykorzystane prawa według wartości księgowej rozliczane są z rezerwą utworzoną uprzednio na pokrycie niedoboru.
- ✓ W przypadku sprzedaży praw przychody z tytułu sprzedaży ujmowane są na zasadach ogólnych, jako pozostałe przychody operacyjne. Jeżeli sprzedaż podlega prawu nabyte zostaje rozpoznany koszt własny sprzedaży tych praw. W sprawozdaniu z zysków lub strat wykazywany jest wynik na sprzedaży praw w pozycji wynik na sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych.
- ✓ Wykorzystanie praw zakupionych, jak również rozpoznanie kosztu sprzedaży praw następuje według zasady FIFO.

3.3. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości i zakres ujawnień

Oprócz zmian polityki rachunkowości wynikających z wejścia w życie nowych standardów, zmian do standardów i interpretacji, Grupa dokonała następujących zmian polityki rachunkowości:

- W 2015 roku Grupa CIECH dokonała uporządkowania swoich aktywów zgodnie z ich obecną działalnością operacyjną. Od dnia 1 stycznia 2015 roku wprowadzono w Grupie CIECH zmieniony podział spółek na segmenty sprawozdawcze – wyodrębniono nowy segment transportowy, w skład którego wchodzić będą dwie spółki dedykowane obsłudze transportu drogowego i kolejowego w Grupie CIECH – CIECH Cargo Sp. z o.o. oraz CIECH Transclean Sp. z o.o. Dotychczas wyniki oraz aktywa tych spółek wykazywane były w segmencie sodowym (CIECH Cargo Sp. z o.o.) oraz segmencie organicznym (CIECH Transclean Sp. z o.o.). Grupa CIECH dokonała z tego tytułu zmiany danych porównywalnych. Zasady rachunkowości zastosowane w segmentach sprawozdawczych są identyczne z obowiązującą w Grupie CIECH polityką rachunkowości zgodną z MSSF.
- Dodatkowo wprowadzono też zmianę prezentacji działalności zaniechanej, której wyniki wykazywane są łącznie w wartości „Zysk (strata) netto do działalności zaniechanej” Skonsolidowanego Sprawozdania Zysków lub Strat. Grupa CIECH dokonała również z tego tytułu zmiany danych porównywalnych.
- Ponadto wprowadzono zmianę prezentacji dotacji w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych – dotychczas wykazywane były jako wpływy z działalności finansowej, obecnie są prezentowane jako działalność inwestycyjna.

Zmiany w MSSF, jakie weszły w życie od dnia 1 stycznia 2015 roku nie miały istotnego wpływu na prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy CIECH.

Pozostałe zasady polityki rachunkowości przedstawione powyżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje:

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy następujące nowe i zmienione standardy i interpretacje, które weszły w życie od dnia 1 stycznia 2015 roku:

a) Roczne zmiany MSSF 2011-2013

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2013 roku „Roczne zmiany MSSF 2011-2013”, które zmieniają 4 standardy. Poprawki zawierają zmiany w prezentacji, ujmowaniu i wycenie oraz zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne. Grupa CIECH zastosowała powyższe zmiany, nie miały one jednak istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

b) KIMSF 21 „Podatki i opłaty”

Interpretacja wyjaśnia ujmowanie księgowe zobowiązań do zapłaty opłat i podatków, które nie są podatkami dochodowymi. Zdarzeniem obligującym jest zdarzenie określone w przepisach prawa powodujące konieczność zapłaty podatku bądź opłaty. Sam fakt, że jednostka będzie kontynuować działalność w kolejnym okresie, lub sporządza sprawozdanie zgodnie z zasadą kontynuacji działalności, nie tworzy konieczności rozpoznania zobowiązania. Te same zasady rozpoznawania zobowiązań dotyczą sprawozdań rocznych i sprawozdań śródrocznych. Zastosowanie interpretacji do zobowiązań z tytułu praw do emisji jest opcjonalne. Grupa CIECH zastosowała powyższą interpretację, nie miała one jednak istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę CIECH

Zamieszczone poniżej nowe Standardy, zmiany do Standardów i Interpretacje nie są jeszcze obowiązujące dla okresu rocznego kończącego się 31 grudnia 2015 roku i nie zostały zastosowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Grupa ma zamiar zastosować je dla okresów,

dla których są obowiązujące po raz pierwszy. Grupa jest w trakcie analizy wpływu poniżej wymienionych standardów, interpretacji i zmian do standardów na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 zastępuje MSR 39. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie.

Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmiennym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślej dopasować rachunkowość zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, MSSF 9 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

b) Plany określonych świadczeń: Składki pracowników – Zmiany do MSR 19

Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w listopadzie 2013 roku i obowiązują w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie.

Zmiany pozwalają na rozpoznawanie składek wnoszonych przez pracowników jako zmniejszenie kosztów zatrudnienia w okresie, w którym praca jest wykonywana przez pracownika, zamiast przypisywać składki do okresów pracy, jeżeli kwota składki pracownika jest niezależna od stażu pracy.

c) Roczne zmiany MSSF 2010-2012

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2013 roku „Roczne zmiany MSSF 2010-2012”, które zmieniają 7 standardów. Poprawki zawierają zmiany w prezentacji, ujmowaniu oraz wycenie oraz zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne. Zmiany obowiązują w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie.

d) MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”

MSSF 14 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie. Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy, do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności z jednostkami które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, MSSF 14 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

e) Zmiany do MSSF 11 dot. nabycia udziału we wspólnej działalności

Niniejsza zmiana do MSSF 11 wymaga od inwestora w przypadku, gdy nabywa on udział we wspólnej działalności będącej biznesem w rozumieniu definicji zawartej w MSSF 3 stosowania do nabycia swojego udziału zasad dotyczących rachunkowości połączeń biznesów zgodnie z MSSF 3 oraz zasad wynikających z innych standardów, chyba że są one sprzeczne z wytycznymi zawartymi w MSSF 11. Zmiana obowiązuje w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2016 roku.

f) Zmiany do MSR 16 i MSR 38 dot. amortyzacji

Zmiana wyjaśnia, że stosowanie metody amortyzacji bazującej na przychodach nie jest właściwe, ponieważ przychody generowane w działalności, która wykorzystuje dane aktywa odzwierciedlają również czynniki inne niż konsumpcja korzyści ekonomicznych z danego aktywa.

Zmiana obowiązuje w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2016 roku.

g) MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 28 maja 2014 roku i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie.

Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczyć będą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu towarów lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, MSSF 15 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

h) Zmiany do MSR 16 i MSR 41 dot. upraw roślinnych

Zmiany wymagają ujmowania określonych roślin produkcyjnych, takich jak winorośle, drzewa kauczukowe czy palmy oleiste (tj. które dają plony przez wiele lat i nie są przeznaczone na sprzedaż w postaci sadzonek ani do zbioru w czasie żniw) zgodnie z wymogami MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”, ponieważ ich uprawa jest analogiczna do produkcji. W rezultacie zmiany te włączają takie rośliny w zakres MSR 16 a nie MSR 41. Płody z tych roślin nadal pozostają w zakresie MSR 41.

i) Zmiany do MSR 27 dot. metody praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych

Zmiana MSR 27 umożliwia stosowanie metody praw własności jako jednej z opcjonalnych metod ujmowania inwestycji w jednostkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

j) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami

Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business).

W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziału innych inwestorów.

Zmiany zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku. Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została jeszcze ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

k) Roczne zmiany MSSF 2012-2014

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała we wrześniu 2014 roku „Roczne zmiany MSSF 2012-2014”, które zmieniają 4 standardy: MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 i MSR 34. Zmiany obowiązują w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2016 roku.

l) Zmiany do MSR 1

W grudniu 2014 roku w ramach prac związanych z tzw. inicjatywą dotyczącą ujawniania informacji, Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała poprawkę do MSR 1. Celem opublikowanej zmiany jest wyjaśnienie koncepcji istotności oraz wyjaśnienie, że jeżeli jednostka uzna, że dane informacje są nieistotne, wówczas nie powinna ich ujawniać nawet, jeżeli takie ujawnienie jest co do zasady wymagane przez inny MSSF. W zmienionym MSR 1 wyjaśniono, że pozycje prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów mogą być agregowane bądź dezagregowane w zależności od ich istotności. Wprowadzono również dodatkowe wytyczne odnoszące się do prezentacji sum częściowych w tych sprawozdaniach. Zmiany obowiązują w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2016 roku.

m) Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 dot. wyłączenia z konsolidacji jednostek inwestycyjnych

W grudniu 2014 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała tzw. poprawkę o ograniczonym zakresie. Poprawka do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 opublikowana pt. Jednostki inwestycyjne: wyłączenia z konsolidacji precyzuje wymagania dotyczące jednostek inwestycyjnych oraz wprowadza pewne ułatwienia.

Standard wyjaśnia, że jednostka powinna wyceniać w wartości godziwej przez wynik finansowy wszystkie swoje jednostki zależne, które są jednostkami inwestycyjnymi. Ponadto doprecyzowano, że zwolnienie ze sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jeżeli jednostka dominująca wyższego stopnia sporządza dostępne publicznie sprawozdania finansowe dotyczy niezależnie od tego czy jednostki zależne są konsolidowane, czy też wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy zgodnie z MSSF 10 w sprawozdaniu jednostki dominującej najwyższego lub wyższego szczebla. Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Poprawki do MSSF nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

n) MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 13 stycznia 2016 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników

MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

o) Zmiany do MSR 12 dotyczące ujęcia aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat

Zmiana do MSR 12 wyjaśnia wymogi dotyczące ujęcia aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat związanych z instrumentami dłużnymi. Jednostka będzie zobligowana ująć aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat, w sytuacji gdy są one rezultatem dyskontowania przepływów pieniężnych związanych z instrumentem dłużnym z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej; także wówczas, gdy zamierza utrzymywać dane instrumenty dłużne do terminu wymagalności, a w momencie otrzymania kwoty nominalnej nie będzie obowiązku zapłaty podatków. Korzyści ekonomiczne odzwierciedlone w aktywie z tytułu podatku odroczonego wynikają z możliwości uzyskania przez posiadacza ww. instrumentów przyszłych zysków (odwracając efekt dyskontowania) bez konieczności zapłaty podatków.

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

p) Zmiany do MSR 7: Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji

Zmiana do MSR 7 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

4. Dokonane osądy i oszacowania

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu przyjęcia pewnych profesjonalnych osądów, założeń oraz dokonania szacunków, które wpływają na prezentowane w sprawozdaniu finansowym oraz w notach do tego sprawozdania wartości aktywów, pasywów, przychodów i kosztów.

Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz różnych innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. W istotnych kwestiach Zarząd opiera szacunki na opiniach niezależnych ekspertów.

Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest rozpoznawana w okresie, w którym zostały one zmienione, jeżeli dotyczy to wyłącznie tego okresu lub w okresie bieżącym i przyszłym, jeżeli zmiany dotyczą zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Główne szacunki i osądy zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu dotyczą między innymi poniższych kwestii.

Wycena nieruchomości inwestycyjnych. Grupa CIECH wykazuje nieruchomości inwestycyjne według wartości godziwej, ujmując zmiany wyceny do wartości godziwej w sprawozdaniu z zysków lub strat. Wycena nieruchomości inwestycyjnych jest dokonywana:

- metodą porównawczą w oparciu o obserwowalne dane rynkowe, obejmujące ceny porównywalnych nieruchomości inwestycyjnych skorygowane o czynniki specyficzne, takie jak charakter danej nieruchomości, lokalizację i jej stan techniczny, bądź
- metodą dochodową (opartą na modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych) w przypadku braku porównywalnych danych rynkowych.

Kluczowe założenia przyjęte przy określaniu wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych zostały przedstawione w punkcie II.5.

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych. Utrata wartości aktywów ma miejsce wówczas, gdy wartość bilansowa składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza jego wartość odzyskiwaną, rozumianą jako wartość godziwą pomniejszoną o

koszty sprzedaży lub wartość użytkową, zależnie od tego, która jest wyższa. Kalkulacja wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży opiera się na dostępnych danych z wiążących transakcji sprzedaży podobnych aktywów zawartych na warunkach rynkowych lub możliwych do zaobserwowania cenach rynkowych pomniejszonych o koszty niezbędne do poniesienia przy zbywaniu składnika aktywów. Wartość użytkową ustala się przy wykorzystaniu modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przepływy pieniężne oparte są na planach finansowych obejmujących okres najbliższych pięciu lat, bez uwzględniania efektów restrukturyzacji, ani znaczących przyszłych inwestycji, które mają poprawić wyniki eksploatacji aktywów wchodzących w skład testowanego ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Wartość odzyskiwalna jest wrażliwa przede wszystkim na zastosowaną w modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych stopę dyskontową, a także na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne i stopę wzrostu przyjętą dla okresu rezydualnego. Najważniejsze założenia przyjęte przy określaniu wartości odzyskiwalnej przedstawione zostały w punktach II.19, II.21 i II.22.

Rezerwy. Przy określaniu wartości rezerw wymagane jest dokonanie szacunków, przyjęcie założeń dotyczących stóp dyskontowych, przewidywanych kosztów oraz terminów płatności. Wysokość rezerw na świadczenia pracownicze określana jest na podstawie wycen aktuarialnych wykonywanych przez niezależne, profesjonalne firmy. Przy wycenach aktuarialnych dokonywane są szacunki dotyczące rotacji zatrudnienia, poziomu wzrostu płac, stóp dyskontowych oraz inflacji. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń do wyceny rezerw zostały przedstawione w punktach II.34 i II.35.

Podatki. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane jest w oparciu o założenie, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Przy ustalaniu wysokości aktywa z tytułu odroczonego podatku spółki z Grupy CIECH opierają się na szacunkach związanych z terminem osiągnięcia oraz wysokością przyszłych zysków podatkowych. Szczegółowe informacje dotyczące przyjętych szacunków związanych z aktywem z tytułu odroczonego podatku dochodowego przedstawione zostały w punkcie II.17.

Stawki amortyzacyjne. Ustalane są na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych i podlegają corocznej weryfikacji. Szczegółowe informacje na temat stosowanych stawek amortyzacji zostały przedstawione w punktach II.3.2.2 i II.3.2.4.

5. Ustalenie wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą instrumentów finansowych.

w tys. zł	31.12.2015		31.12.2014	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Środki pieniężne	202 935	202 935	49 162	49 162
Udziały i akcje	-	-	413	413
Udzielone pożyczki	34 000	34 000	34 000	34 000
Należności z tytułu dostaw i usług	284 351	284 351	267 902	267 902
Aktywa finansowe z wyceny instrumentów pochodnych	45 859	45 859	-	-
Lokaty długoterminowe	34	34	34	34
Należności z tytułu faktoringu	26 967	26 967	13 440	13 440
Aktywa	594 146	594 146	364 951	364 951
Kredyty i pożyczki	1 354 857	1 362 879	21 384	21 384
Dłużne papiery wartościowe	159 727	160 000	1 182 778	1 303 469
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	273 332	273 332	322 179	322 179
Zobowiązania z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	45 012	45 012	7 067	7 067
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	26 913	26 913	20 015	20 015
Zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego	18 998	18 998	-	-
Zobowiązania z tytułu faktoringu	-	-	669	669
Zobowiązania	1 878 838	1 887 134	1 554 092	1 674 783

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych odpowiada kwotom, za które można by wymienić te instrumenty w ramach transakcji rynkowej pomiędzy dobrze poinformowanymi stronami. Do oszacowania wartości godziwej przyjęto poniższe założenia:

- wartości środków pieniężnych, należności z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług nie są wyceniane do wartości godziwej – przyjmuje się wartość bilansową jako najbardziej zbliżoną do wartości godziwej ze względu na krótkie terminy zapadalności tych instrumentów,
- wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych ujmowanych w sprawozdaniu w sytuacji finansowej według zamortyzowanego kosztu, dla których nie istnieje aktywny rynek, ustalono jako wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych rynkową stopą procentową.

Wycena do wartości godziwej pogrupowana jest według trzystopniowej hierarchii:

- **Poziom 1** – wartość godziwa oparta jest o notowania rynkowe, ceny giełdowe (niekorygowane), oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach.
- **Poziom 2** - Grupa CIECH wycenia instrumenty pochodne do wartości godziwej z zastosowaniem modeli wyceny instrumentów finansowych, przy wykorzystaniu ogólnie dostępnych stóp procentowych, kursów walutowych.
- **Poziom 3** – wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny, nie opierających się jednak o obserwowalne dane rynkowe.

Aktywa i zobowiązania wyceniane do wartości godziwej

w tysiącach złotych	31.12.2015			31.12.2014		
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa	-	45 859	34 308	-	-	42 567
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	34 308	-	-	42 567
Instrumenty zabezpieczające	-	45 859	-	-	-	-
Zobowiązania	-	(45 012)	-	-	(7 067)	-
Instrumenty zabezpieczające	-	(45 012)	-	-	(7 067)	-
Razem	-	847	34 308	-	(7 067)	42 567

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa CIECH posiadała następujące typy instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej: kontrakt zabezpieczający stopę procentową (interest rate swap), forward walutowy USD/PLN oraz forward walutowy EUR/PLN oraz kontrakt CIRS (currency and interest rate swap) EUR/PLN.

Wartość godziwa kontraktu zabezpieczającego stopę procentową ustalana jest jako różnica zdyskontowanych odsetkowych przepływów pieniężnych (przepływów pieniężnych opartych o zmienną stopę tzw. floating leg oraz o stałą stopę procentową tzw. fixed leg). Danymi wejściowymi są dane rynkowe dotyczące stóp procentowych z serwisu Reuters. Wartość godziwa kontraktu CIRS ustalana jest jako różnica zdyskontowanych odsetkowych oraz kapitałowych przepływów pieniężnych. Danymi wejściowymi są dane rynkowe dotyczące stóp procentowych oraz notowania cross currency basis-swaps wg serwisu Reuters. Wartość godziwa forwardu walutowego ustalana jest jako różnica pomiędzy kursem transakcyjnym, a kursem forward na dzień wyceny, przemnożona przez wartość nominalną kontraktu w walucie obcej. Danymi wejściowymi do wyceny są dane rynkowe dotyczące stóp procentowych oraz kursów walutowych spot z serwisu Reuters, na podstawie których wyliczany jest kurs forward.

Wartość godziwa interest rate swap na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła netto -1 909 tys. zł (1 997 tys. zł inne zobowiązania długoterminowe; 2 012 tys. zł zobowiązania handlowe i pozostałe, 2 300 tys. zł pozostałe inwestycje długoterminowe).

Wartość godziwa currency and interest rate swap na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła netto 3 727 tys. zł (39 831 tys. zł inne zobowiązania długoterminowe, 26 778 tys. zł pozostałe inwestycje długoterminowe, 16 781 tys. zł inwestycje krótkoterminowe). Wartość godziwa forwarda walutowego USD/PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku była ujemna i wyniosła -254 tys. zł, wartość godziwa forwarda walutowego EUR/PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku była ujemna i wyniosła -718 tys. zł – łącznie wartość godziwa tych instrumentów została zaprezentowana w pozycji zobowiązania handlowe i pozostałe. Według hierarchii wartości godziwej jest to Poziom 2.

Pozycją wycenianą do wartości godziwej w sprawozdaniu finansowym są też nieruchomości inwestycyjne. Według hierarchii wartości godziwej jest to Poziom 3. Portfel nieruchomości inwestycyjnych wyceniany jest przez zewnętrznego, niezależnego rzeczoznawcę majątkowego. W wycenie wartości godziwej gruntów położonych w Warszawie stanowiących własność oraz w Bydgoszczy użytkowanych na podstawie prawa wieczystego użytkowania zastosowano podejście porównawcze. Podejście to oznacza pomiar wartości poprzez analizę niedawnych transakcji sprzedaży lub ofert, porównywalnych aktywów. Transakcje te lub oferty są odpowiednio korygowane tak, aby uwzględnić różnice w aktywach wycenianych i aktywach porównywalnych w dniu ich sprzedaży, np. data sprzedaży, lokalizacja, powierzchnia, stan techniczny i inne. Zgodnie z metodą korygowania ceny średniej, szacowanie wartości nieruchomości będącej przedmiotem wyceny polega na korekcie średniej ceny nieruchomości podobnych, tworzących bazę do porównania przez współczynniki korygujące odpowiadające poszczególnym cechom tych nieruchomości. Podstawą obliczeń jest baza nieruchomości porównawczych, opisana za pomocą atrybutów kształtujących poziom cen nieruchomości oraz cen transakcyjnych tych nieruchomości.

Do wyceny budynków znajdujących się w Bydgoszczy zastosowana została metoda dochodowa (podejście inwestycyjne) jako najlepiej oddającą inwestycyjny charakter nieruchomości. Wartość godziwa została wyceniona jako kapitalizacja rynkowego dochodu netto za pomocą rynkowej stopy zwrotu pomiędzy 12% - 18%.

Wycena grupy środków trwałych określonych jako infrastruktura techniczna (obejmująca aktywa, które są niezbędne do funkcjonowania nieruchomości, jednak nie stanowią przedmiotu obrotu na wtórnym rynku i – nie mogąc być odrębnie wydzielanymi – nie przynoszą dochodu) jest syntetycznie zawarta w wartości nieruchomości wycenianej podejściem dochodowym. Dla celów księgowych wartość tej grupy aktywów została określona przede wszystkim przy zastosowaniu metody ekonomicznej żywotności (biorąc pod uwagę ich charakterystykę, przy założeniu kontynuacji działania). Zastosowano odpowiednie współczynniki utraty wartości użytkowych i ekonomicznych. Tak określone wartości aktywów stanowiły podstawę do oszacowania wartości rynkowej, w przypadku gdy dalsze użytkowanie (zgodne z przeznaczeniem nieruchomości) może być uznane za uzasadnione. W ostatecznym bilansie pomniejszono wartość budynków o te z nich, które nie wносиły wartości dodanej, a jedynie określały standard i użyteczność budynku; pozostałe środki podnosiły wartość nieruchomości.

Przy wycenie według wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych nie uwzględnia się kosztów transakcji, które jednostka mogłaby dodatkowo ponieść, przyszłych nakładów inwestycyjnych w związku z ulepszeniem lub udoskonaleniem nieruchomości, a także przyszłych korzyści z tytułu poniesienia tychże nakładów.

Weryfikację ujętej wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych przeprowadza się i ujmuje nie rzadziej niż raz w roku na dzień bilansowy kończący rok obrotowy.

W ciągu 2015 roku nie nastąpiły transfery instrumentów wycenianych w wartości godziwej w hierarchii wartości godziwej.

Instrumenty finansowe niewyceniane do wartości godziwej

Grupa CIECH posiada wyemitowane obligacje krajowe, których wartość księgowa na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 159 727 tys. zł, a wartość godziwa 160 000 tys. zł (poziom 2 hierarchii wartości godziwej). Spółka uznała, że wartość godziwa wyemitowanych obligacji nie różni się w sposób istotny od jej wartości nominalnej ze względu na fakt, iż obligacje są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej.

Grupa CIECH posiada zaciągnięte kredyty terminowe oraz obrotowe, których wartość księgowa na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 1 354 857 tys. zł, a wartość godziwa 1 362 879 tys. zł (poziom 2 hierarchii wartości godziwej). Spółka uznała, że wartość godziwa zaciągniętych kredytów nie różni się w sposób istotny od ich wartości nominalnej ze względu na fakt, iż są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa CIECH posiadała wyemitowane obligacje zagraniczne, których wartość księgowa wynosiła 1 023 647 tys. zł, a wartość godziwa 1 143 469 tys. zł (jest to poziom 1 hierarchii wartości godziwej).

Dla pozostałych instrumentów finansowych posiadanych przez Grupę CIECH (klasyfikowanych głównie jako środki pieniężne, pożyczki i należności, inne niż kredyty i obligacje zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu oraz zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39) wartość godziwa jest zbliżona do wartości księgowej.

6. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Informacje ilościowe i jakościowe na temat ryzyka finansowego

Polityka zarządzania ryzykiem finansowym ma na celu wskazanie obszarów, co do których wymagane jest przeprowadzenie analizy ryzyka, przedstawienie środków umożliwiających wskazanie i pomiar ryzyka, określenie działań podjętych w związku ze wskazanymi obszarami ryzyka oraz przedstawienie rozwiązań organizacyjnych w odniesieniu do procesu zarządzania ryzykiem.

Grupa narażona jest na następujące ryzyka finansowe:

- ryzyko zdolności kredytowej klientów;
- ryzyko utraty płynności;
- ryzyka rynkowe, w tym:
 - ✓ ryzyko walutowe,
 - ✓ ryzyko stóp procentowych i surowców,
 - ✓ ryzyko cen produktów.

Grupa dąży do realizacji głównych celów, jednocześnie starając się unikać nadmiernej ekspozycji na ryzyko rynkowe. Wspomniany wyżej cel Grupa stara się osiągnąć poprzez wskazywanie, monitorowanie i zabezpieczanie ryzyka wahań przepływów pieniężnych oraz monitorowanie wielkości i kosztów zadłużenia. Dokonując oceny ryzyka, Grupa bierze pod uwagę efekt portfelowy ryzyka, będący wynikiem różnorodnego charakteru prowadzonej działalności. Skutki ryzyka znajdują odzwierciedlenie w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych, sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Zarządzanie ryzykiem finansowym obejmuje proces wskazania, pomiaru i określenia sposobu reakcji na to ryzyko, w tym procesy związane z wahaniami kursów walut i wahaniami stóp procentowych. Grupa monitoruje obszary ryzyka, które są najbardziej istotne z punktu widzenia prowadzonej działalności.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa finansuje swoją działalność głównie kredytami terminowymi oraz obligacjami. Wysokość kosztów długu oprocentowanego posiadanego przez Grupę uzależniona jest od stopy referencyjnej. Dotyczy to zarówno kredytów terminowych, udostępnionych na podstawie umowy kredytów z dnia 29 października 2015 roku w kwocie 1 045 mln zł oraz 70 mln EUR, obligacji krajowych wyemitowanych w dniu 5 grudnia 2012 roku o łącznej wartości nominalnej 320 mln zł (aktualne zadłużenie wynosi 160 mln), kredytu rewolwingowego który jest udostępniany na podstawie umowy kredytów z 29 października 2015 roku w wysokości do 250 mln zł (zadłużenie na koniec 2015 roku wynosiło 0 zł), kredytów w rachunku bieżącym oraz części kontraktów leasingowych i faktoringowych.

Grupa jest zatem narażona na ryzyko zmian kosztów finansowych, wynikających ze zmiany oprocentowania istniejącego zadłużenia. Może to w efekcie prowadzić do wzrostu kosztów finansowych, a co za tym idzie pogorszenia wyników finansowych Grupy CIECH. Ryzyko to jest częściowo zredukowane przez posiadane przez Grupę CIECH aktywa (depozyty bankowe) oprocentowane według zmiennej stopy procentowej oraz przez zawierane transakcje zabezpieczające.

W 2015 roku Grupa CIECH korzystała z następujących transakcji zabezpieczających:

- transakcja typu interest rate swap w celu zabezpieczenia poziomu zmiennej stopy procentowej mającej zastosowanie dla naliczania odsetek od obligacji wyemitowanych w dniu 5 grudnia 2012 roku. Transakcja zabezpiecza zadłużenie o wartości nominalnej 80 mln zł i została zawarta w marcu 2013 roku,

- transakcja typu interest rate swap w celu zabezpieczenia poziomu zmiennej stopy procentowej mającej zastosowanie dla naliczania odsetek od kredytu terminowego udostępnionego w listopadzie 2015 roku. Transakcja zabezpiecza zadłużenie o wartości nominalnej 70 mln EUR i została zawarta w listopadzie 2015 roku oraz
- transakcje typu currency and interest rate swap w celu zabezpieczenia poziomu zmiennej stopy procentowej mającej zastosowanie dla naliczania odsetek od kredytu terminowego udostępnionego w listopadzie 2015 roku. Transakcja zabezpiecza zadłużenie o wartości nominalnej 1 045 mln zł i została zawarta w listopadzie 2015 roku.

Poniższa tabela przedstawia pozycje narażone na ryzyko stopy procentowej (bez instrumentów pochodnych):

w tysiącach złotych	31.12.2015	31.12.2014
	Całkowita wartość bilansowa	Całkowita wartość bilansowa
Instrumenty na stałą stopę procentową	-	(1 023 647)
Zobowiązania finansowe	-	(1 023 647)
Instrumenty na zmienną stopę procentową	(1 338 528)	(151 335)
Aktywa finansowe	202 969	49 196
Zobowiązania finansowe	(1 541 497)*	(200 531)**

*w tym 80 mln PLN zabezpieczone IRS, 70 mln EUR zabezpieczone IRS, 1 045 mln PLN zabezpieczone CIRS – transakcja IRS wydzielona w ramach dekompozycji CIRS.

**w tym 80 mln PLN zabezpieczone IRS.

Poniższe zestawienie prezentuje skutki zmiany stopy procentowej o 100 punktów bazowych w stosunku do wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej pozycji instrumentów na zmienną stopę procentową.

w tysiącach złotych	Sprawozdanie z zysków lub strat		Kapitał własny*	
	wzrost o 100 bp	spadek o 100 bp	wzrost o 100 bp	spadek o 100 bp
31.12.2015				
Instrumenty na zmienną stopę procentową	(13 385)	13 385	-	-
Transakcje zamiany stopy procentowej (IRS)	-	-	50 449	(53 497)
Wrażliwość przepływów pieniężnych (netto)	(13 385)	13 385	50 449	(53 497)
31.12.2014				
Instrumenty na zmienną stopę procentową	(1 513)	1 513	-	-
Transakcje zamiany stopy procentowej (IRS)	-	-	1 938	(2 022)
Wrażliwość przepływów pieniężnych (netto)	(1 513)	1 513	1 938	(2 022)

* Nie uwzględnia się wpływu wyniku finansowego na kapitał.

Ryzyko zmian kursów walutowych

Ryzyko walutowe jest nieuchronnym elementem prowadzenia działalności handlowej denominowanej w walutach obcych. Grupa CIECH ze względu na charakter przeprowadzanych operacji importowo-eksportowych posiada ekspozycję walutową związaną ze znaczną przewagą działalności eksportowej nad importową. Źródłami ryzyka walutowego, na jakie narażone były Spółki Grupy CIECH w 2015 roku były: transakcje zakupu surowców, sprzedaży produktów, zaciągnięte kredyty oraz środki pieniężne w walutach obcych. Niekorzystne zmiany kursów walutowych mogą prowadzić do pogorszenia się wyników finansowych Grupy CIECH.

Analiza ryzyka kursowego koncentruje się na poziomie operacyjnych przepływów pieniężnych dla Grupy CIECH bez Grupy SDC, która została wyłączona z analizy, gdyż jej walutą funkcjonalną jest EUR, w której dokonywane są wszystkie raportowane przepływy operacyjne tej spółki.

W 2015 roku Grupa CIECH używała kontraktów zabezpieczających typu forward w celu częściowego zabezpieczenia ryzyka walutowego. Grupa CIECH dąży do naturalnego zabezpieczenia ekspozycji walutowej, włączając w to dopasowanie przepływów w danej walucie wynikających ze sprzedaży i zakupów oraz strategiczne denominowanie zadłużenia w EUR, w celu dopasowania go do przewidywanej ekspozycji na ryzyko walutowe w działalności operacyjnej.

Poniższe tabele przedstawiają maksymalną ekspozycję instrumentów finansowych narażoną na ryzyko walutowe denominowaną w walutach obcych:

w tysiącach złotych	31.12.2015	
	EUR	USD
Należności z tytułu dostaw i usług	66 796	45 423
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31 245	1 432
Pożyczki udzielone	224 986	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(55 114)	(5 780)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	(296 911)	-

w tysiącach złotych	31.12.2015	
	EUR	USD
Instrumenty zabezpieczające: CIRS (transakcje forward wydzielone w ramach dekompozycji CIRS)	(1 052 203)	-
Instrumenty Forward	(83 099)	(6 242)
Wartość netto	(1 164 301)	34 833

w tysiącach złotych	31.12.2014	
	EUR	USD
Należności z tytułu dostaw i usług	83 750	60 755
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8 209	263
Pożyczki udzielone	174 639	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(64 220)	(27 225)
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji	(1 065 221)	-
Instrumenty Forward	(99 098)	(26 129)
Wartość netto	(961 941)	7 664

Poniższe zestawienie zawiera szacunek bilansowej ekspozycji walutowej Grupy CIECH w EUR na dzień 31 grudnia 2015 roku tytułu instrumentów finansowych (z wyłączeniem danych Grupy SDC):

Ekspozycja na ryzyko walutowe w EUR	('000 EUR)	Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat	Wpływ na sprawozdanie z innych całkowitych dochodów*
Aktywa			
Udzielone Grupie SDC pożyczki	52 795	x	
Należności z tytułu dostaw i usług i inne	15 674	x	
Środki pieniężne, w tym lokaty bankowe	7 332	x	
Pasywa			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne	(12 933)	X	
Zobowiązania z tytułu kredytu terminowego	(69 673)		x
Instrumenty Zabezpieczające: Forward	(19 500)		x
Instrumenty zabezpieczające: CIRS (transakcje forward wydzielone w ramach dekompozycji CIRS)	(246 939)		x
Pozycja całkowita	(273 214)		

*wycena instrumentów finansowych desygnowanych do rachunkowości zabezpieczeń odnoszona jest to innych całkowitych dochodów, nieefektywność rozpoznawana jest w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Tabela zawiera analizę wrażliwości poszczególnych pozycji bilansu na zmiany kursów walutowych na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe	('000 PLN)*	Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat	Wpływ na sprawozdanie z innych całkowitych dochodów
Walutowe pozycje bilansowe	(68)	629	(697)
Instrumenty Zabezpieczające: Forward oraz CIRS	(2 664)	-	(2 664)

* Wzrost kursu EUR/PLN o 1 grosz.

Poniższe zestawienie zawiera szacunek bilansowej ekspozycji walutowej Grupy CIECH w USD na dzień 31 grudnia 2015 roku z tytułu instrumentów finansowych:

Ekspozycja na ryzyko walutowe w USD	('000 USD)	Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat	Wpływ na sprawozdanie z innych całkowitych dochodów
Aktywa			
Należności z tytułu dostaw i usług i inne	11 644	x	
Środki pieniężne, w tym lokaty bankowe	367	x	
Pasywa			
		x	

Ekspozycja na ryzyko walutowe w USD	('000 USD)	Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat	Wpływ na sprawozdanie z innych całkowitych dochodów
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne	(1 482)	x	
Instrumenty Zabezpieczające: Forward	(1 600)		x
Pozycja całkowita	8 928		

*wycena instrumentów finansowych desygnowanych do rachunkowości zabezpieczeń odnoszona jest to innych całkowitych dochodów, nieefektywność rozpoznawana jest w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Tabela zawiera analizę wrażliwości poszczególnych pozycji bilansu na zmiany kursów walutowych na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe	('000 PLN)*	Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat	Wpływ na sprawozdanie z innych całkowitych dochodów
Walutowe pozycje bilansowe	105	105	-
Instrumenty Zabezpieczające: Forward	(16)	-	(16)

* Wzrost kursu USD/PLN o 1 grosz.

Ryzyko zmian cen surowców

W ramach działalności Grupy CIECH istotną część transakcji stanowi import, jak i eksport surowców chemicznych. Rynki surowcowe charakteryzują się dużą cyklicznością związaną z wahaniami koniunktury w gospodarce światowej. Rosnące ceny surowców powodują z jednej strony obniżkę marż pośredników handlowych, słabnący popyt u odbiorców. Z drugiej strony malejące ceny są najczęściej oznaką słabnącego popytu i początków dekoniunktury. Na rynku krajowym, surowce podlegają podobnym tendencjom. Utrzymanie stabilnego tempa wzrostu i stabilnych cen surowców chemicznych będzie miało pozytywny skutek w zakresie działalności handlowej Grupy CIECH. Znaczne wahania popytu i cen spowodowane bądź szybkim wzrostem gospodarczym, bądź stagnacją gospodarczą będą negatywnie oddziaływać na działalność w zakresie obrotu surowcami chemicznymi przez Grupę CIECH.

Grupa CIECH redukuje ryzyko cenowe poprzez regulację polityki cenowej, zawieranie umów z dostawcami z zabezpieczeniem i ubezpieczeniem dostaw oraz odpowiednią formułą cenową.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza niebezpieczeństwo, iż kontrahent nie wypełni zobowiązań umownych narażając kredytodawcę na straty finansowe.

Z punktu widzenia Grupy CIECH ryzyko kredytowe związane jest z:

- należnościami handlowymi od kontrahentów,
- środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi.

Grupa CIECH jest narażona na ryzyko kredytowe związane z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawierane są transakcje sprzedaży produktów i towarów. Ryzyko to ograniczane jest poprzez stosowanie wewnętrznych procedur ustalania wielkości limitów kredytowych dla odbiorców oraz zarządzania należnościami handlowymi (grupa stosuje zabezpieczenia w postaci akredytyw, gwarancji bankowych, hipotek, ubezpieczenia należności oraz factoringu bez regresu). Istotne znaczenie w działalności kredytowej odbiorców ma ocena ich wiarygodności oraz uzyskanie odpowiednich zabezpieczeń od kredytobiorcy, pozwalających na zredukowanie strat w przypadku niespłacenia przez niego zadłużenia. Ocena ryzyka kredytowego odbiorcy następuje przed zawarciem umowy oraz cyklicznie przy kolejnych dostawach towarów zgodnie z obowiązującymi procedurami. Ocena ryzyka portfela należności dokonywana jest cotygodniowo. Na wybranych rynkach, na których zwyczajowo stosowane są bardziej ryzykowne terminy płatności spółki Grupy korzystają z usług wyspecjalizowanych firm ubezpieczających należności.

Ryzyko kredytowe związane z posiadanymi na rachunkach środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi jest niskie, ponieważ Grupa CIECH zawiera transakcje z bankami o wysokim ratingu i ustabilizowanej pozycji rynkowej.

Zdaniem Spółek Grupy CIECH aktywa nieprzeterminowane i nieobjęte odpisem mają wysoką jakość kredytową.

Na koniec okresu sprawozdawczego w Grupie występowała pożyczka zewnętrzna udzielona przez CIECH Trading S.A. do spółki Infrastruktura Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej w wysokości 34 000 tys. zł. Wartość bilansowa pożyczki odpowiada wartości posiadanego przez spółkę zabezpieczenia w postaci hipotek).

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję narażoną na ryzyko kredytowe dla aktywów finansowych na koniec okresu sprawozdawczego.

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	202 935	49 162
Pożyczki i należności	345 352	315 376
RAZEM	548 287	364 539

Poniższe tabele przedstawiają maksymalną ekspozycję narażoną na ryzyko kredytowe dla należności z tytułu dostaw i usług, należności z tytułu faktoringu oraz pożyczek udzielonych na koniec okresu sprawozdawczego w podziale na segmenty branżowe i obszary geograficzne.

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015 Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności z faktoringu	31.12.2014 Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności z faktoringu	31.12.2015 Pożyczki udzielone	31.12.2014 Pożyczki udzielone
Polska	138 209	89 831	34 000	34 000
Unia Europejska (bez Polski)	123 686	158 616	-	-
Pozostała Europa	20 858	5 455	-	-
Afryka	8 628	663	-	-
Azja	19 081	-	-	-
Pozostałe regiony	856	3 560	-	-
RAZEM	311 318	258 125	34 000	34 000

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015 Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności z faktoringu	31.12.2014 Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności z faktoringu	31.12.2015 Pożyczki udzielone	31.12.2014 Pożyczki udzielone
Segment sodowy	206 492	175 264	-	-
Segment organiczny	73 594	79 262	-	-
Segment krzemiany i szkło	18 104	16 131	-	-
Segment transportowy	17 329	11 468	-	-
Pozostała działalność	30 210	27 836	34 000	34 000
Wyłączenia konsolidacyjne	(34 411)	(28 618)	-	-
RAZEM	311 318	281 343	34 000	34 000

Poniżej klasyfikacja należności z tytułu dostaw i usług wg długości okresu przeterminowania.

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	
	Całkowita wartość brutto należności	Odpis z tytułu utraty wartości
Bez przeterminowania	266 428	2 096
Do 1 miesiąca	32 866	280
Powyżej miesiąca do 3 miesięcy	8 430	44
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	5 245	147
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 716	2 068
Powyżej roku	23 015	22 747
RAZEM	338 700	27 382

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2014	
	Całkowita wartość brutto należności	Odpis z tytułu utraty wartości
Bez przeterminowania	258 236	2 585
Do 1 miesiąca	21 339	284
Powyżej miesiąca do 3 miesięcy	2 060	23

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2014	
	Całkowita wartość brutto należności	Odpis z tytułu utraty wartości
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 298	310
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	4 164	3 507
Powyżej roku	30 222	29 269
RAZEM	317 320	35 978

Ryzyko związane z płynnością

Grupa CIECH jest narażona na ryzyko związane z utrzymaniem płynności ze względu na relatywnie wysoki udział finansowania zewnętrznego (wynikającego z wyemitowanych obligacji, kredytu obrotowego oraz umów leasingowych) w stosunku do osiąganych wyników operacyjnych, ograniczone możliwości pozyskania nowego finansowania ze względu na istniejący wysoki poziom zadłużenia oraz ryzyko nie utrzymania istniejącego finansowania długoterminowego w wyniku naruszenia zobowiązań określonych w warunkach emisji obligacji i umowach kredytowych.

W celu ograniczenia ryzyka związanego z płynnością, stosowane są następujące środki:

- bieżące monitorowanie płynności spółek Grupy CIECH,
- monitorowanie i optymalizacja poziomu kapitału obrotowego,
- dostosowanie poziomu i harmonogramu nakładów inwestycyjnych,
- pożyczki wewnątrzgrupowe oraz poręczenia zobowiązań spółek Grupy,
- monitorowanie wykonania zobowiązań wynikających z warunków umów dotyczących zadłużenia.

Finansowanie dłużne Grupy zapewniane jest poprzez kredyty terminowe oraz obligacje o 5-letnim (obligacje polskie) terminie zapadalności. Ponadto Grupie udostępniony został kredyt rewolwingowy w wysokości 250 mln zł, stanowiący dodatkowe źródło płynności bieżącej i finansowania kapitału obrotowego.

Ryzyko związane z płynnością

Poniższa tabela przedstawia zestawienie zobowiązań finansowych w podziale na terminy zapadalności w wartościach nominalnych.

31.12.2015 <i>w tysiącach złotych</i>	Wartość bilansowa	Kontraktowe przepływy pieniężne	Poniżej 6 miesięcy	do 12 miesięcy	1-2 lata	3-5 lat	Powyżej 5 lat
Pozostałe zobowiązania finansowe:	1 806 913	2 010 281	339 285	24 786	447 982	1 198 228	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	273 332	273 332	273 332	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	1 354 857	1 535 645	40 719	19 420	277 278	1 198 228	-
Obligacje	159 727	182 306	6 236	5 367	170 704	-	-
Factoring	18 998	18 998	18 998	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	26 913	26 913	2 533	2 495	9 818	4 964	7 102
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	45 012	45 012	1 954	1 230	1 997	-	39 831
Pasywa finansowe razem	1 878 838	2 082 206	343 772	28 511	459 797	1 203 192	46 933

31.12.2015 <i>w tysiącach złotych</i>	Wartość bilansowa	Kontraktowe przepływy pieniężne	Poniżej 6 miesięcy	do 12 miesięcy	1-2 lata	3-5 lat	Powyżej 5 lat
Pozostałe zobowiązania finansowe:	1 527 012	2 082 044	399 380	55 178	380 680	1 246 806	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	322 179	322 179	322 179	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	21 384	21 384	21 384	-	-	-	-
Obligacje	1 182 779	1 737 812	55 148	55 178	380 680	1 246 806	-
Factoring	669	669	669	-	-	-	-

31.12.2015 w tysiącach złotych	Wartość bilansowa	Kontraktowe przepływy pieniężne	Poniżej 6 miesięcy	do 12 miesięcy	1-2 lata	3-5 lat	Powyżej 5 lat
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	20 015	20 015	2 254	1 909	6 666	3 667	5 519
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	7 067	7 197	3 576	1 010	2 611	-	-
Pasywa finansowe razem	1 554 094	2 109 256	405 210	58 097	389 957	1 250 473	5 519

Szczegółowe informacje dotyczące przychodów oraz kosztów związanych z instrumentami finansowymi ujętych w sprawozdaniu z zysków lub strat przedstawione zostały w punkcie II.16 i II.40.

Zasady zarządzania ryzykiem

Grupa CIECH aktywnie zarządza ryzykiem operacyjnym i finansowym, dążąc do redukcji zmienności przepływów pieniężnych oraz maksymalizowania wartości rynkowej spółek.

Polityka CIECH S.A. zakłada stosowanie naturalnego hedgingu przepływów importowych i eksportowych, oraz zabezpieczenie do 70% ekspozycji netto przed ryzykiem zmiany kursów walut przy wykorzystaniu instrumentów pochodnych oraz do 100% ekspozycji na ryzyko stopy procentowej.

W 2015 roku były zawierane terminowe transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej (transakcje forward, IRS i CIRIS).

Zarządzanie środkami pieniężnymi

Grupa CIECH korzysta z usług banków o wysokiej wiarygodności, posiadających duże doświadczenie w obszarze zarządzania gotówką. Alokacja środków finansowych w spółkach Grupy realizowana jest m.in. poprzez wykorzystanie pożyczek wewnątrzgrupowych, wypłatę dywidend ze spółek zależnych, uczestnictwo w systemie zarządzania środkami pieniężnymi (cashpooling) oraz podniesienia kapitału spółek zależnych.

7. Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie strukturą kapitału

Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyt i obligacje szczegółowo opisane w punkcie II.33, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym wyemitowane akcje, kapitały rezerwowe i zysk zatrzymany.

Grupa zarządza kapitałem tak, by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla interesariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego. W latach 2014-2015 nie wprowadzono zmian do celów, zasad i procesów zarządzania kapitałem.

8. Sprawozdawczość według segmentów

W Grupie CIECH segmenty operacyjne zostały wyznaczone na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących elementów składowych Grupy, podlegających regularnemu przeglądowi przez Zarząd, który jest odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych celem alokacji zasobów na poszczególne segmenty oraz oceny osiąganych przez nie wyników.

Do poszczególnych segmentów operacyjnych może być także zaliczana sprzedaż produktów i towarów stanowiących kluczowy asortyment innych segmentów. Wartości te nie są jednak istotne z punktu widzenia raportowania kontrolingowego poszczególnych segmentów.

W Grupie CIECH wyodrębniono następujące segmenty operacyjne:

Segment sodowy - do najważniejszych produktów wytwarzanych w obrębie segmentu sodowego należą: soda kalcynowana lekka i ciężka (Grupa CIECH jest jedynym producentem sody w Polsce), sól warzona próżniowa, soda oczyszczona i chlorek wapnia. Produkty tego segmentu sprzedawane są głównie przez jednostkę dominującą CIECH S.A. Produkcja wyrobów segmentu sodowego wytwarzanych przez Grupę CIECH realizowana jest w spółce CIECH Soda Polska S.A., rumuńskiej spółce CIECH Soda Romania S.A. oraz w niemieckiej spółce CIECH Soda Deutschland GmbH&Co. KG.

Segment organiczny - Grupa CIECH jest producentem wielu organicznych związków chemicznych wytwarzanych przez spółki: CIECH Sarzyna S.A. i Ciech Pianki Sp. z o.o. W 2015 roku produkowała m.in. pianki poliuretanowe, żywice epoksydowe oraz żywice poliestrowe. Produkty te używane są w przemysłach: meblarskim, motoryzacyjnym, farbiarskim oraz elektronicznym. Grupa produkuje również środki ochrony roślin stosowane w rolnictwie.

Segment krzemiany i szkło obejmuje przede wszystkim produkty spółki CIECH Vitrosilicon S.A. oraz CIECH Soda Romania S.A. W przypadku produkcji Ciech Soda Romania S.A. sprzedaż odbywa się poprzez CIECH S.A. W ramach segmentu krzemiany i szkło wytwarzane są szkło i szklivo sodowe oraz opakowania szklane (lampiony i stoje). Wyroby ze szkła wykorzystywane są w budownictwie, przemyśle spożywczym i do produkcji zniczy.

Segment transportowy w skład którego wchodzi dwie spółki dedykowane obsłudze transportu drogowego i kolejowego w Grupie CIECH oraz świadczenia usług transportowych na zewnątrz – CIECH Cargo Sp. z o.o. oraz CIECH Transclean Sp. z o.o.

Segment pozostała działalność obejmuje świadczone poza Grupę usługi oraz towary sprzedawane, głównie przez CIECH S.A. i CIECH Trading S.A. oraz spółki zagraniczne poza obszarem działalności wyżej wymienionych segmentów.

Pozycja **Eliminacje (korekty konsolidacyjne)** obejmuje eliminacje transakcji wewnątrzgrupowych przeprowadzanych pomiędzy różnymi segmentami (obszarami) działalności.

Zasady rachunkowości zastosowane w segmentach sprawozdawczych są identyczne z obowiązującą w Grupie CIECH polityką rachunkowości zgodną z MSSF. Wielkość transferów pomiędzy poszczególnymi segmentami ustalona jest na podstawie danych rzeczywistych.

Finansowanie Grupy (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi z wyjątkiem odsetek od należności i zobowiązań handlowych) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie są one alokowane do poszczególnych segmentów.

Informacje o obszarach geograficznych Grupy ustalone są w oparciu o lokalizację aktywów Grupy.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy CIECH za prezentowane w sprawozdaniu okresy.

Wyniki segmentów operacyjnych oceniane są przez Zarząd CIECH S.A. na podstawie poziomu przychodów ze sprzedaży, wyniku operacyjnego EBIT oraz poziomu EBITDA. EBITDA jest to zysk / strata netto za rok finansowy, plus podatek dochodowy, plus udział w zyskach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności, plus koszty/przychody finansowe, plus zyski/straty z tytułu zbycia działalności zaniechanej plus amortyzacja. EBITDA nie jest wskaźnikiem płynności lub wyników działalności obliczanym zgodnie z MSSF. EBITDA należy postrzegać jako dodatek, a nie zastępstwo dla wyników działalności przedstawionych zgodnie z MSSF. EBITDA jest użytecznym wskaźnikiem zdolności zaciągania i obsługi zadłużenia. EBITDA i podobne wskaźniki są wykorzystywane przez różne spółki w różnych celach i są często obliczane w sposób dostosowany do warunków, w jakich znajdują się te spółki. Należy zachować uwagę przy porównywaniu EBITDA z EBITDA innych spółek.

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Wynik netto na działalności kontynuowanej	346 005	133 782
Podatek dochodowy	(68 623)	45 291
Udział w zyskach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	(163)	(251)
Koszty finansowe	219 003	151 364
Przychody finansowe	(6 406)	(8 371)
Amortyzacja	217 722	204 487
EBITDA	707 538	526 302

SEGMENTY OPERACYJNE GRUPY CIECH

Grupa CIECH SEGMENTY OPERACYJNE 01.01.-31.12.2015 w tysiącach złotych	Segment Sodowy	Segment Organiczny	Segment Krzemiany i Szkło	Segment Transportowy	Pozostała działalność	Funkcje Korporacyjne (pozycje nieprzypisane do innych segmentów)	Eliminacje (korekty konsolidacyjne)	RAZEM
Przychody od podmiotów zewnętrznych	2 214 256	766 740	174 998	13 205	103 815	-	-	3 273 014
Przychody z transakcji pomiędzy segmentami	26 972	3 137	14	109 423	42 895	-	(182 441)	-
Przychody, razem	2 241 228	769 877	175 012	122 628	146 710	-	(182 441)	3 273 014
Koszt własny sprzedaży	(1 528 663)	(636 128)	(130 072)	(109 462)	(122 628)	-	128 043	(2 398 910)
Zysk/(strata) brutto na sprzedaży	712 565	133 749	44 940	13 166	24 082	-	(54 398)	874 104
Koszty sprzedaży	(173 855)	(52 790)	(20 886)	-	(8 096)	(8 677)	71 449	(192 855)
Koszty ogólnego zarządu	(48 198)	(21 274)	(6 890)	(5 808)	(5 026)	(50 716)	(17 872)	(155 784)
Wynik na zarządzaniu należnościami	(815)	2 306	92	14	88	-	-	1 685
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(17 174)	(11 242)	1 332	2 701	(11 104)	-	(1 847)	(37 334)
Zysk/(strata) na działalności operacyjnej	472 523	50 749	18 588	10 073	(56)	(59 393)	(2 668)	489 816
Saldo różnic kursowych i odsetek od rozrachunków handlowych	(8 092)	(10 129)	93	(358)	(276)	-	-	(18 762)
Koszty finansowania Grupy	-	-	-	-	-	(193 529)	-	(193 529)
Wynik na działalności finansowej (nieprzypisane do segmentów)	-	-	-	-	-	(306)	-	(306)
Udział w zyskach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	163	-	-	-	-	-	-	163
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	464 594	40 620	18 681	9 715	(332)	(253 228)	(2 668)	277 382
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	68 623
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej	-	-	-	-	-	-	-	346 005
Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk/ (strata) netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	346 005
Amortyzacja	157 401	34 992	15 002	6 091	328	3 908	-	217 722
EBITDA	629 924	85 741	33 590	16 164	272	(55 485)	(2 668)	707 538
<i>EBITDA znormalizowana*</i>	655 793	85 391	33 437	13 349	11 754	(50 344)	(958)	748 422

*EBITDA znormalizowana za okres kończący się 31 grudnia 2015 roku liczona jest jako EBITDA skorygowana o nietypowe zdarzenia jednorazowe: utworzenie rezerw na przewidywane straty -11,3 mln zł, zmiana stanu rezerw na zobowiązania -12,6 mln zł, wynik na likwidacji spółki zależnej -2,8 mln zł, wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej: -6,3 mln zł, koszty refinansowania ujęte w kosztach ogólnego zarządu -5,1 mln zł, zmiana odpisów z tytułu utraty wartości aktywów: -1,3 mln zł, pozostałe: -1,5 mln zł.

Grupa CIECH SEGMENTY OPERACYJNE 01.01.-31.12.2014** w tysiącach złotych	Segment Sodowy	Segment Organiczny	Segment Krzemiany i Szkło	Segment Transportowy	Pozostała działalność	Funkcje Korporacyjne (pozycje nieprzypisane do innych segmentów)	Eliminacje (korekty konsolidacyjne)	RAZEM
Przychody od podmiotów zewnętrznych	2 023 243	784 101	350 557	12 457	73 542	-	-	3 243 900
Przychody z transakcji pomiędzy segmentami	29 549	40	5	85 756	34 873	-	(150 223)	-
Przychody, razem	2 052 792	784 141	350 562	98 213	108 415	-	(150 223)	3 243 900
Koszt własny sprzedaży	(1 562 474)	(664 075)	(270 297)	(86 438)	(84 030)	-	104 264	(2 563 050)
Zysk/(strata) brutto na sprzedaży	490 318	120 066	80 265	11 775	24 385	-	(45 959)	680 850
Koszty sprzedaży	(153 970)	(46 147)	(50 809)	-	(8 128)	(9 866)	54 653	(214 267)
Koszty ogólnego zarządu	(59 219)	(22 876)	(5 520)	(3 735)	(4 529)	(46 079)	(8 419)	(150 377)
Wynik na zarządzaniu należnościami	980	(8 681)	(144)	24	(10 434)	-	-	(18 255)
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	34 009	(5 569)	325	(2 446)	(1 957)	1	(499)	23 864
Zysk/(strata) na działalności operacyjnej	312 118	36 793	24 117	5 618	(663)	(55 944)	(224)	321 815
Saldo różnic kursowych i odsetek od rozrachunków handlowych	(4 272)	(3 995)	(11 342)	(33)	531	-	-	(19 111)
Koszty finansowania Grupy	-	-	-	-	-	(128 220)	-	(128 220)
Wynik na działalności finansowej (nieprzypisane do segmentów)	-	-	-	-	-	4 338	-	4 338
Udział w zyskach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	251	-	-	-	-	-	-	251
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	308 097	32 798	12 775	5 585	(132)	(179 826)	(224)	179 073
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	(45 291)
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej	-	-	-	-	-	-	-	133 782
Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-	-	32 571
Zysk/ (strata) netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	166 353
Amortyzacja	152 193	30 889	11 864	5 639	112	3 790	-	204 487
EBITDA	464 311	67 682	35 981	11 257	(551)	(52 154)	(224)	526 302
<i>EBITDA znormalizowana*</i>	436 095	68 272	36 068	13 590	9 479	(52 154)	(224)	511 126

**Dane przekształcone, zmiana opisana w pkt. II.3.3.

* EBITDA znormalizowana za okres kończący się 31 grudnia 2014 roku liczona jest jako EBITDA skorygowana o nietypowe zdarzenia jednorazowe: zmiana odpisów z tytułu utraty wartości aktywów: 20,5 mln zł, wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej: -6,5 mln zł, zmiana stanu rezerw: 4,0 mln zł, koszty restrukturyzacji: -2,7 mln zł, pozostałe: 0,2 mln zł.

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA W PODZIALE NA SEGMENTY OPERACYJNE

31.12.2015 <i>w tysiącach złotych</i>	Segment Sodowy	Segment Organiczny	Segment Krzemiany i Szkło	Segment Transportowy	Pozostała działalność	Funkcje Korporacyjne (pozycje nieprzypisane do innych segmentów)	Eliminacje (korekty konsolidacyjne)	RAZEM
Rzeczowe aktywa trwałe	1 838 761	324 180	82 082	48 011	610	11 361	-	2 305 005
Wartości niematerialne, w tym:	102 985	31 435	994	-	643	4 818	-	140 875
- wartość firmy	47 269	15 070	39	-	-	-	-	62 378
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i współzależnych wycenianych metodą praw własności	4 918	-	-	-	-	-	-	4 918
Zapasy	141 826	119 576	31 166	91	2 709	-	(1 737)	293 631
Należności z tytułu dostaw i usług oraz zaliczki na zapasy	206 805	62 380	14 453	17 329	18 151	-	(34 411)	284 707
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	-	-	368	-	3 015	-	-	3 383
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	877 754	-	877 754
Aktywa, razem	2 295 295	537 571	129 063	65 431	25 128	893 933	(36 148)	3 910 273

31.12.2015 <i>w tysiącach złotych</i>	Segment Sodowy	Segment Organiczny	Segment Krzemiany i Szkło	Segment Transportowy	Pozostała działalność	Funkcje Korporacyjne (pozycje nieprzypisane do innych segmentów)	Eliminacje (korekty konsolidacyjne)	RAZEM
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zaliczki otrzymane na dostawy	180 843	77 103	14 873	11 620	20 685	-	(31 792)	273 332
Pozostałe zobowiązania	-	-	-	-	-	2 295 437	-	2 295 437
Zobowiązania, razem	180 843	77 103	14 873	11 620	20 685	2 295 437	(31 792)	2 568 769

31.12.2014* <i>w tysiącach złotych</i>	Segment Sodowy	Segment Organiczny	Segment Krzemiany i Szkło	Segment Transportowy	Pozostała działalność	Funkcje Korporacyjne (pozycje nieprzypisane do innych segmentów)	Eliminacje (korekty konsolidacyjne)	RAZEM
Rzeczowe aktywa trwałe	1 569 417	343 415	77 907	42 703	200	3 096	-	2 036 738
Wartości niematerialne, w tym:	79 440	29 454	1 544	-	634	5 444	-	116 516
- wartość firmy	47 278	15 070	39	-	-	-	-	62 387
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i współzależnych wycenianych metodą praw własności	4 944	-	-	-	-	-	-	4 944
Zapasy	109 052	118 840	28 136	96	2 319	-	(673)	257 770
Należności z tytułu dostaw i usług oraz zaliczki na zapasy	175 330	77 175	16 172	11 468	16 495	-	(28 620)	268 020
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	-	-	368	-	3 254	-	-	3 622
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	518 087	-	518 087
Aktywa, razem	1 938 183	568 884	124 127	54 267	22 902	526 627	(29 293)	3 205 697

31.12.2014* <i>w tysiącach złotych</i>	Segment Sodowy	Segment Organiczny	Segment Krzemiany i Szkło	Segment Transportowy	Pozostała działalność	Funkcje Korporacyjne (pozycje nieprzypisane do innych segmentów)	Eliminacje (korekty konsolidacyjne)	RAZEM
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zaliczki otrzymane na dostawy	209 406	96 870	17 039	12 888	14 784	-	(28 808)	322 179
Pozostałe zobowiązania	-	-	-	-	-	1 898 044	-	1 898 044
Zobowiązania, razem	209 406	96 870	17 039	12 888	14 784	1 898 044	(28 808)	2 220 223

*Dane przekształcone, zmiana opisana w pkt. II.3.3.

Pozostałe informacje dotyczące segmentów operacyjnych

01.01.-31.12.2015								
<i>w tysiącach złotych</i>	Segment Sodowy	Segment Organiczny	Segment Krzemiany i Szkło	Segment Transportowy	Pozostała działalność	Funkcje Korporacyjne (pozycje nieprzypisane do innych segmentów)	Eliminacje (korekty konsolidacyjne)	RAZEM
Rozpoznane odpisy z tytułu utraty wartości	(3 558)	(3 405)	(1 044)	(2)	(187)	-	-	(8 196)
Odwrócone odpisy z tytułu utraty wartości	2 225	4 947	2 109	16	409	-	-	9 706
Rozpoznane odpisy z tytułu utraty wartości (nieprzypisane do segmentów)	-	-	-	-	-	(4 611)	-	(4 611)
Odwrócone odpisy z tytułu utraty wartości (nieprzypisane do segmentów)	-	-	-	-	-	1 379	-	1 379
Przychody z tytułu odsetek przypisane do segmentów	1 314	142	78	-	35	-	(1 099)	470
Przychody z tytułu odsetek ujęte w pozycji Funkcje Korporacyjne	-	-	-	-	-	2 633	-	2 633
Koszty z tytułu odsetek przypisane do segmentów	(269)	(1 077)	-	-	(33)	-	1 099	(280)
Koszty z tytułu odsetek ujęte w pozycji Funkcje Korporacyjne	-	-	-	-	-	(90 846)	-	(90 846)

01.01.-31.12.2014*								
<i>w tysiącach złotych</i>	Segment Sodowy	Segment Organiczny	Segment Krzemiany i Szkło	Segment Transportowy	Pozostała działalność	Funkcje Korporacyjne (pozycje nieprzypisane do innych segmentów)	Eliminacje (korekty konsolidacyjne)	RAZEM
Rozpoznane odpisy z tytułu utraty wartości	(17 166)	(11 436)	(870)	(37)	(5 993)	-	-	(35 502)
Odwrócone odpisy z tytułu utraty wartości	38 507	1 852	2 239	61	211	-	-	42 870
Rozpoznane odpisy z tytułu utraty wartości (nieprzypisane do segmentów)	-	-	-	-	-	(8 106)	-	(8 106)
Odwrócone odpisy z tytułu utraty wartości (nieprzypisane do segmentów)	-	-	-	-	-	1 107	-	1 107
Przychody z tytułu odsetek przypisane do segmentów	297	1 961	52	-	594	-	(123)	2 781
Przychody z tytułu odsetek ujęte w pozycji Funkcje Korporacyjne	-	-	-	-	-	3 231	-	3 231
Koszty z tytułu odsetek przypisane do segmentów	(1 539)	(16)	(3)	-	(72)	-	123	(1 507)
Koszty z tytułu odsetek ujęte w pozycji Funkcje Korporacyjne	-	-	-	-	-	(123 738)	-	(123 738)

*Dane przekształcone, zmiana opisana w pkt. II.3.3.

Przychody ze sprzedaży – segmenty branżowe

<i>w tysiącach złotych</i>	2015 rok	2014 rok*	Zmiana	Zmiana %
Segment sodowy, w tym:	2 241 228	2 052 792	188 436	9,2%
Soda kalcynowana ciężka	1 267 148	1 103 225	163 923	14,9%
Soda kalcynowana lekka	436 637	378 206	58 431	15,4%
Sól	170 203	166 953	3 250	1,9%
Soda oczyszczona	153 580	150 367	3 213	2,1%
Energia	64 237	84 645	(20 408)	(24,1%)
Gaz	37 885	44 478	(6 593)	(14,8%)
Chlorek wapnia	18 282	23 868	(5 586)	(23,4%)
Pozostałe produkty	66 284	71 501	(5 217)	(7,3%)
Przychody z transakcji pomiędzy segmentami	26 972	29 549	(2 577)	(8,7%)
Segment organiczny, w tym:	769 877	784 141	(14 264)	(1,8%)
Żywice	343 080	336 899	6 181	1,8%
Pianki PUR	218 881	231 025	(12 144)	(5,3%)
Środki ochrony roślin	192 678	204 825	(12 147)	(5,9%)
Pozostałe produkty	12 101	11 352	749	6,6%
Przychody z transakcji pomiędzy segmentami	3 137	40	3 097	7 742,5%
Segment Krzemiany i Szkło, w tym:	175 012	350 562	(175 550)	(50,1%)
Siarka	-	165 721	(165 721)	(100,0%)
Pustaki i opakowania szklane (lampiony i słoje)	85 156	82 307	2 849	3,5%
Szkliwo sodowe	51 230	61 565	(10 335)	(16,8%)
Szkło wodne sodowe	29 863	21 904	7 959	36,3%
Pozostałe produkty	8 749	19 060	(10 311)	(54,1%)
Przychody z transakcji pomiędzy segmentami	14	5	9	180,0%
Segment transportowy, w tym:	122 628	98 213	24 415	24,9%
Usługi transportowe	13 205	12 457	748	6,0%
Przychody z transakcji pomiędzy segmentami	109 423	85 756	23 667	27,6%
Segment pozostała działalność	146 710	108 415	38 295	35,3%
Przychody od podmiotów zewnętrznych	103 815	73 542	30 273	41,2%
Przychody z transakcji pomiędzy segmentami	42 895	34 873	8 022	23,0%
Wyłączenia konsolidacyjne	(182 441)	(150 223)	(32 218)	21,4%
RAZEM	3 273 014	3 243 900	29 114	0,9%

*Dane przekształcone, zmiana opisana w pkt. II.3.3.

INFORMACJA O OBSZARACH GEOGRAFICZNYCH

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY <i>w tysiącach złotych</i>	Polska	Unia Europejska (poza Polską)	Pozostała Europa	Afryka	Azja	Pozostałe regiony	RAZEM
01.01.-31.12.2015	1 264 858	1 596 556	232 557	55 176	112 441	11 426	3 273 014
01.01.-31.12.2014	1 263 147	1 559 344	180 200	173 872	48 472	18 865	3 243 900

31.12.2015 <i>w tysiącach złotych</i>	Polska	Unia Europejska (poza Polską)	Pozostała Europa	Afryka	Azja	Pozostałe regiony	RAZEM
Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe	1 694 076	923 444	-	-	-	-	2 617 520
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	211 404	2 345	-	-	-	-	213 749
Pozostałe aktywa	735 997	266 202	44 621	8 628	22 596	960	1 079 004
Aktywa razem	2 641 477	1 191 991	44 621	8 628	22 596	960	3 910 273

31.12.2014 <i>w tysiącach złotych</i>	Polska	Unia Europejska (poza Polską)	Pozostała Europa	Afryka	Azja	Pozostałe regiony	RAZEM
Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe	1 380 060	940 364	-	-	-	-	2 320 424
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	124 315	3 967	-	-	-	-	128 282
Pozostałe aktywa	440 146	252 700	39 688	3 357	19 671	1 429	756 991
Aktywa razem	1 944 521	1 197 031	39 688	3 357	19 671	1 429	3 205 697

9. Działalność zaniechana oraz aktywa trwałe i zobowiązania związane z aktywami trwałymi przeznaczonymi do sprzedaży

Działalność zaniechana

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania z zysków lub strat dla działalności zaniechanej są zgodne z polityką rachunkowości Grupy. Wyniki działalności zaniechanej obejmują:

Za okres od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku nie wystąpiła działalność zaniechana.

Za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2014 roku:

- Wynik na utracie kontroli nad Grupą Infrastruktura Kapuściska w związku z ogłoszeniem w dniu 14 marca 2014 roku przez Sąd jej upadłości w wysokości 7 828 tys. zł. W związku z brakiem danych spółki wg stanu na dzień ogłoszenia upadłości, jej wyprowadzenie ze sprawozdania skonsolidowanego Grupy CIECH nastąpiło w oparciu o wartości z bilansu otwarcia 2014 roku.
- Odpisy aktualizujące wartość należności oraz pożyczek udzielonych dla spółki Infrastruktura Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej w kwocie 33 962 tys. zł.
- Aktywo na podatek odroczony w kwocie 58 668 tys. zł, z tytułu różnicy przejściowej pomiędzy wartością bilansową, a podatkową sprzedanych akcji Infrastruktury Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej.
- Wynik na sprzedaży spółki Sagrera Sp. z o.o. w wysokości 37 tys. zł.

Wszystkie wyżej wymienione transakcje zostały zaprezentowane w segmencie pozostała działalność.

01.01.-31.12.2014 <i>w tysiącach złotych</i>	Wyniki działalności zaniechanej	Wynik na sprzedaży działalności zaniechanej	Działalność zaniechana Razem
Pozostałe przychody operacyjne	-	7 828	7 828
Pozostałe koszty operacyjne	(9 360)	-	(9 360)
Przychody finansowe	37	-	37
Koszty finansowe	(24 602)	-	(24 602)
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	(33 925)	7 828	(26 097)
Podatek dochodowy	58 668	-	58 668
Zysk / (strata) netto za rok obrotowy	24 743	7 828	32 571
Zysk / (strata) na jedną akcję (w złotych)	0,47	0,15	0,62

Poniższa tabela prezentuje szczegółowo osiągnięty wynik na sprzedaży działalności zaniechanej:

01.01.-31.12.2014 <i>w tysiącach złotych</i>	Grupa Infrastruktura Kapuściska
Przychody ze sprzedaży	-
Koszt skonsolidowany	(7 828)
Wynik brutto	7 828
Podatek dochodowy	-
Wynik skonsolidowany netto	7 828

Analiza aktywów i zobowiązań, nad którymi utracono kontrolę:

31.12.2014 <i>w tysiącach złotych</i>	Grupa Infrastruktura Kapuściska
Aktywa razem	136 282
Aktywa trwałe	109 231
Rzeczowe aktywa trwałe	42 164
Nieruchomości inwestycyjne	53 010
Wartości niematerialne	49
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	14 008
Aktywa obrotowe	27 051
Zapasy	1 179
Należności handlowe i pozostałe	12 145
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11 387
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	2 340

31.12.2014		Grupa Infrastruktura Kapuściska
<i>w tysiącach złotych</i>		
Zobowiązania razem		144 189
Zobowiązania krótkoterminowe		144 189
Kredyty i pożyczki		57 400
Rezerwy na świadczenia pracownicze		604
Pozostałe rezerwy		39 414
Zobowiązania handlowe i pozostałe		46 771
Zbyte aktywa netto		(7 907)
Udział % w aktywach netto		99,00%
Koszt skonsolidowany sprzedanych aktywów netto		(7 828)

Aktywa i zobowiązania zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w Grupie CIECH w pozycji „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży” zostały wykazane poniższe aktywa:

- CIECH Vitrosilicon S.A. wykazała rzeczowe aktywa trwale na kwotę 368 tys. zł (grunty własne położone w miejscowości Iłowa), które są zbędne z punktu widzenia przedsiębiorstwa i poszukuje się na nie potencjalnego nabywcy. Aktywa te zaliczane są do segmentu „Krzemiany i szkło”.
- CIECH Trading S.A. wykazała instalację nabytą od Infrastruktury Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej o wartości bilansowej w wysokości 3 015 tys. zł. Aktywa te zaliczane są do segmentu „Pozostała działalność”.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku w Grupie CIECH w pozycji „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży” zostały wykazane poniższe aktywa:

- CIECH Vitrosilicon S.A. wykazała rzeczowe aktywa trwale na kwotę 368 tys. zł (grunty własne położone w miejscowości Iłowa), które są zbędne z punktu widzenia przedsiębiorstwa i poszukuje się na nie potencjalnego nabywcy. Aktywa te zaliczane są do segmentu „Krzemiany i szkło”.
- CIECH Trading S.A. wykazała instalację nabytą od Infrastruktury Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej o wartości bilansowej w wysokości 3 015 tys. zł. Aktywa te zaliczane są do segmentu „Pozostała działalność”.
- CIECH Nieruchomości S.A. wykazała nieruchomości inwestycyjne w kwocie 239 tys. zł. Aktywa te zaliczane są do segmentu „Pozostała działalność”.

Poniższe zestawienie przedstawia główne pozycje grupy aktywów i zobowiązań przeznaczonych do sprzedaży:

w tysiącach złotych

AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	31.12.2015	31.12.2014
Rzeczowe aktywa trwale	3 383	3 383
Nieruchomości inwestycyjne	-	239
Inwestycje krótkoterminowe	-	-
RAZEM	3 383	3 622

10. Skład Grupy

Przy wyborze jednostek do konsolidacji Zarząd jednostki dominującej kierował się kryterium istotności ich danych finansowych (zgodnie z założeniami koncepcyjnymi MSSF) dla realizacji obowiązku prawdziwego i rzetelnego obrazu sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Grupy. Poniższe zestawienie zawiera wykaz spółek zależnych nie objętych konsolidacją w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku:

Nazwa spółki	rodzaj działalności	% posiadanych udziałów
Komunalna Biologiczna Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o.	oczyszczanie ścieków	56,6%
Polcommerce GmbH	działalność handlowa	100,0%
Nordiska Unipol AB	działalność handlowa	97,8%
Chemia.com S.A. w likwidacji	spółka w likwidacji	100,0%

Poniższe zestawienie zawiera wykaz spółek konsolidowanych oraz spółek wycenianych metodą praw własności w 2015 roku oraz w okresie porównywalnym:

Nazwa Spółki/Grupy	Metoda konsolidacji na dzień 31.12.2015 oraz stopień zależności od CIECH S.A.	Metoda konsolidacji na dzień 31.12.2014 oraz stopień zależności od CIECH S.A.	Udział w kapitale na 31.12.2015 roku	Udział w kapitale na 31.12.2014 roku	Przedmiot działalności
1) CIECH S.A.	Jednostka dominująca	Jednostka dominująca	-	-	<ul style="list-style-type: none"> – podstawowym faktycznym przedmiotem działalności spółki dominującej jest sprzedaż wyrobów chemicznych produkowanych w Grupie CIECH. – poza podstawowym faktycznym przedmiotem działalności CIECH S.A. prowadzi sprzedaż towarów chemicznych nabywanych od producentów spoza Grupy. – dodatkowo, spółka CIECH S.A. jako jednostka dominująca prowadzi działalność holdingową, zarządza portfelem spółek zależnych, świadczy usługi wsparcia (w obszarze sprzedaży, produkcji, zakupów, finansów, IT, HR i obszarze prawnym) dla wybranych spółek ze swojej grupy kapitałowej, jak również prowadzi działalność finansową w postaci bezpośredniego udzielania pożyczek na rzecz spółek Grupy.
2) CIECH FINANCE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną.	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną.	100%	100%	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie projektów dezinwestycyjnych dotyczących zbędnego majątku trwałego (nieruchomości) i aktywów finansowych (akcji i udziałów spółek kapitałowych), realizacja zakupów wybranych surowców.
3) CIECH R&D Sp. z o.o. (do dnia 31 marca 2015 roku Ciech Trademarks Sp. z o. o.)	Jednostka zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH.	Jednostka pośrednio zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH.	100%	100%	<ul style="list-style-type: none"> – udzielanie licencji spółkom Grupy CIECH na korzystanie ze znaków towarowych: „Ciech”, „Ciech Trading” i „Sól Kujawska naturalna czysta” dla celów związanych z działalnością gospodarczą. – działalność badawczo-rozwojowa
4) Ciech Nieruchomości S.A. (do dnia 18 czerwca 2014 roku pod nazwą Inowrocławskie Zakłady Chemiczne SODA MĄTWY S.A.)	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną.	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną.	100%	100%	<ul style="list-style-type: none"> – pośrednictwo w obrocie nieruchomościami, zarządzanie nieruchomościami
5) CIECH Soda Romania S.A. (do dnia 28 kwietnia 2015 roku pod nazwą S.C. Uzinele Sodice Govora – Ciech Chemical Group S.A.)	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na poziomie Grupy CIECH.	Jednostka pośrednio zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na poziomie Grupy CIECH.	98,74%	93,76%	<ul style="list-style-type: none"> – produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych, – sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych

Nazwa Spółki/Grupy	Metoda konsolidacji na dzień 31.12.2015 oraz stopień zależności od CIECH S.A.	Metoda konsolidacji na dzień 31.12.2014 oraz stopień zależności od CIECH S.A.	Udział w kapitale na 31.12.2015 roku	Udział w kapitale na 31.12.2014 roku	Przedmiot działalności
Grupa CIECH Trading					
6) CIECH Trading S.A. (do dnia 26 października 2015 roku pod nazwą Ciech Trading S.A.)	Jednostka zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH.	Jednostka zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH.	100%	100%	<ul style="list-style-type: none"> – sprzedaż hurtowa i dystrybucja chemikaliów nieorganicznych stałych i organicznych stałych, – sprzedaż hurtowa i dystrybucja surowców do chemii gospodarczej, – sprzedaż hurtowa i dystrybucja surowców kosmetycznych i farmaceutycznych, – sprzedaż hurtowa i dystrybucja wypełniaczy, pigmentów, surowców do farb i lakierów, – sprzedaż hurtowa i dystrybucja dodatków do żywności i pasz, – sprzedaż hurtowa i dystrybucja kwasów, zasad i innych chemikaliów płynnych
6.1) Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA S.A.	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na poziomie Grupy CIECH.	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na poziomie Grupy CIECH.	100%	100%	– działalność usługowa związana z administracyjną obsługą biura, pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane
Grupa CIECH Soda Polska					
7) CIECH Soda Polska S.A. (do dnia 20 kwietnia 2015 roku pod nazwą Soda Polska Ciech S.A.)	Jednostka zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH	Jednostka zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH	100%	100%	<ul style="list-style-type: none"> - produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych, - sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych, - wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej,
7.1) CIECH Cargo Sp. z o.o. (do dnia 20 kwietnia 2015 roku pod nazwą TRANSODA Sp. z o.o.)	Jednostka pośrednio zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH	Jednostka pośrednio zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH	100%	100%	- usługi transportowe w zakresie przewozów towarowych

Nazwa Spółki/Grupy	Metoda konsolidacji na dzień 31.12.2015 oraz stopień zależności od CIECH S.A.	Metoda konsolidacji na dzień 31.12.2014 oraz stopień zależności od CIECH S.A.	Udział w kapitale na 31.12.2015 roku	Udział w kapitale na 31.12.2014 roku	Przedmiot działalności
7.2) Sagrera Sp. z o.o.	-	Jednostka pośrednio zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH. Sprzedaż spółki nastąpiła w dniu 18 września 2014 roku.	-	-	
7.3) Cerium Sp. z o.o.	Jednostka pośrednio zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH.	Jednostka pośrednio zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH.	100%	100%	– spółka jest jedynym komplementariuszem Cerium Sp. z o.o. SKA oraz CIECH Cerium Sp. z o.o. SK, jej głównym przedmiotem działalności jest zarządzanie działalnością tych spółek
7.4) Cerium Sp. z o.o. SKA	Jednostka pośrednio zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH.	Jednostka pośrednio zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH.	100%	100%	- prowadzenie działalności finansowej, w szczególności w ramach bezpośredniego udzielania pożyczek oraz leasingowania środków trwałych na rzecz spółek Grupy CIECH
7.4.1) CIECH Cerium Sp. z o.o. SK	Jednostka pośrednio zależna od CIECH S.A. – konsolidowana metodą pełną na poziomie Grupy CIECH.	-	100%	-	- działalność finansowa
8) CIECH-POLSIN PRIVATE LIMITED	Spółka wykreślona z Rejestru Przedsiębiorców ACRA w dniu 11 marca 2015 roku	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną. Spółka w likwidacji.	-	98,00%	- wielobranżowa sprzedaż hurtowa i detaliczna na rynkach dalekowschodnich
9) CIECH Vitrosilicon S.A. (do dnia 20 kwietnia 2015 roku pod nazwą VITROSILICON S.A.)	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną	100%	100%	- produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych, - produkcja szkła gospodarczego i technicznego, - produkcja opakowań z tworzyw sztucznych, - produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych
10) CIECH Transclean Sp. z o.o. (do dnia 10 kwietnia 2015 roku pod nazwą Przedsiębiorstwo Transportowo-Usługowe TRANSCLEAN Sp. z o.o.)	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną	100%	100%	- transport międzynarodowy płynnych chemikaliów,

Nazwa Spółki/Grupy	Metoda konsolidacji na dzień 31.12.2015 oraz stopień zależności od CIECH S.A.	Metoda konsolidacji na dzień 31.12.2014 oraz stopień zależności od CIECH S.A.	Udział w kapitale na 31.12.2015 roku	Udział w kapitale na 31.12.2014 roku	Przedmiot działalności
Grupa CIECH Sarzyna	Konsolidacja Grupy niższego szczebla metodą pełną	Konsolidacja Grupy niższego szczebla metodą pełną			
11) CIECH Sarzyna S.A. (do dnia 18 marca 2015 roku Zakłady Chemiczne „Organika-Sarzyna” S.A.)	Jednostka dominująca niższego szczebla	Jednostka dominująca niższego szczebla	100%	99,64%	- produkcja tworzyw sztucznych, - produkcja pestycydów i pozostałych środków chemicznych
11.1) Verbis KAPPA Sp. z o. o.	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu dla celów pakietu konsolidacyjnego	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu	100%	99,64%	- spółka jest jedynym komplementariuszem Verbis KAPPA Sp. z o.o. SKA, - pozostałe pośrednictwo pieniężne
11.2) Verbis KAPPA Sp. z o.o. SKA	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu dla celów pakietu konsolidacyjnego	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu	100%	99,64%	- pozostałe pośrednictwo pieniężne
11.3) Algete Sp. z o.o.	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu dla celów pakietu konsolidacyjnego	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu	100%	99,64%	- udzielanie licencji spółkom Grupy CIECH Sarzyna na korzystanie ze znaku towarowego „Chwastox” dla celów związanych z działalnością gospodarczą
12) Ciech Pianki Sp. z o.o.	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną.	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną.	100%	100%	- produkcja chemikaliów organicznych i nieorganicznych pozostałych.
13) Ciech Group Financing AB	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną.	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną.	100%	100%	- prowadzenie działalności finansowej, w szczególności w ramach pożyczania środków finansowych przez emisję obligacji i innych instrumentów finansowych wśród inwestorów instytucjonalnych i prywatnych oraz w ramach bezpośredniego udzielania pożyczek z takich środków na rzecz spółek Grupy oraz prowadzenie wszelkiej innej działalności wspierającej taką działalność i świadczenie powiązanych usług.
14) Verbis ETA Sp. z o.o.	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną.	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną.	100%	100%	- spółka jest jedynym komplementariuszem Verbis ETA Sp. z o.o. SKA, - jej głównym przedmiotem działalności jest zarządzanie działalnością Verbis ETA Sp. z o.o. SKA
15) Verbis ETA Sp. z o.o. SKA	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną.	Jednostka zależna od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną.	100%	100%	- prowadzenie działalności finansowej, w szczególności w ramach bezpośredniego udzielania pożyczek na rzecz spółek Grupy CIECH.

Nazwa Spółki/Grupy	Metoda konsolidacji na dzień 31.12.2015 oraz stopień zależności od CIECH S.A.	Metoda konsolidacji na dzień 31.12.2014 oraz stopień zależności od CIECH S.A.	Udział w kapitale na 31.12.2015 roku	Udział w kapitale na 31.12.2014 roku	Przedmiot działalności
Grupa SDC	Konsolidacja Grupy niższego szczebla-metodą pełną	Konsolidacja Grupy niższego szczebla-metodą pełną			- produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych, sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych, - wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej.
16) SDC GmbH (do dnia 4 maja 2015 roku pod nazwą Soda Deutschland Ciech GmbH)	Jednostka dominująca niższego szczebla	Jednostka dominująca niższego szczebla	100%	100%	
16.1) Sodawerk Holding Stassfurt GmbH	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu dla celów pakietu konsolidacyjnego	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu dla celów pakietu konsolidacyjnego	100%	100%	
16.1.1) Sodawerk Stassfurt Verwaltungs GmbH	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu dla celów pakietu konsolidacyjnego	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu dla celów pakietu konsolidacyjnego	100%	100%	
16.1.2) CIECH Soda Deutschland GmbH&Co. KG (do dnia 11 maja 2015 roku pod nazwą Sodawerk Stassfurt GmbH&Co.KG)	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu dla celów pakietu konsolidacyjnego	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu dla celów pakietu konsolidacyjnego	100%	100%	
16.1.2.1) KWG GmbH	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu dla celów pakietu konsolidacyjnego	Jednostka zależna pośrednio od CIECH S.A. - konsolidacja metodą pełną na niższym szczeblu dla celów pakietu konsolidacyjnego	100%	100%	
16.1.2.2) Kavernengesellschaft Stassfurt GbmH	Jednostka stowarzyszona pośrednio z CIECH S.A. - wycena metodą praw własności na niższym szczeblu dla celów pakietu konsolidacyjnego	Jednostka stowarzyszona pośrednio z CIECH S.A. - wycena metodą praw własności na niższym szczeblu dla celów pakietu konsolidacyjnego	50%	50%	

11. Połączenia przedsięwzięć i nabycie udziałów niekontrolujących**CIECH Sarzyna S.A.**

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie CIECH Sarzyna S.A. w dniu 12 maja 2015 roku podjęło uchwałę w sprawie przymusowego wykupu akcji akcjonariuszy mniejszościowych. Przymusowemu wykupowi podlegało 30 849 akcji stanowiących 0,363% kapitału zakładowego. Własność akcji przeszła na CIECH S.A. w dniu 16 lipca 2015 roku. Od dnia 16 lipca 2015 roku CIECH S.A. jest właścicielem 100% akcji CIECH Sarzyna S.A.

CIECH Soda Romania S.A.**Rok 2015**

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy CIECH Soda Romania S.A. w dniu 15 stycznia 2015 roku podjęło decyzję o wycofaniu akcji Spółki z obrotu na rynku kapitałowym, o możliwości odstąpienia akcjonariuszy od Spółki na warunkach określonych przepisami prawa oraz o podwyższeniu kapitału zakładowego o 45 000 tys. RON poprzez emisję 180 000 000 akcji o wartości 0,25 RON za akcję. Środki uzyskane z emisji akcji zostaną przeznaczone na realizację rozwojowych planów strategicznych Spółki. Decyzją Autoritate de Supraveghere Financiara (odpowiednik Komisji Nadzoru Finansowego) z dniem 26 czerwca 2015 roku akcje CIECH Soda Romania S.A. zostały wycofane z obrotu na rynku kapitałowym oraz wykreślone z ewidencji Autoritate de Supraveghere Financiara. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane przez rumuński sąd rejestrowy w dniu 11 sierpnia 2015 roku.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie CIECH Soda Romania S.A. w dniu 4 września 2015 roku podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego poprzez subskrypcję 1 760 000 000 nowych akcji, o łącznej wartości 440 000 tys. RON. W wyniku przeprowadzonej subskrypcji kapitał zakładowy CIECH Soda Romania S.A. został podwyższony z ilości 445 201 363 akcji o łącznej wartości 111 300 tys. RON do ilości 2 100 338 803 akcji o łącznej wartości 525 085 tys. RON. CIECH Cerium sp. z o.o. sp. k., biorąca udział w subskrypcji, objęła 1 655 137 440 nowych akcji, o wartości nominalnej 0,25 RON każda, o łącznej wartości 413 784 tys. RON. Tym samym w wyniku objęcia nowych akcji Cerium sp. z o.o. sp. k. posiada łącznie 2 073 813 450 akcji o łącznej wartości nominalnej 518 453 tys. RON, co stanowi 98,7370% kapitału zakładowego CIECH Soda Romania S.A. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane przez rumuński sąd rejestrowy w dniu 26 października 2015 roku.

Rok 2014

W dniu 24 czerwca 2014 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki CIECH Soda Romania S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego poprzez subskrypcję 120 000 000 szt. nowych akcji o wartości 0,25 RON/akcję. Subskrypcja akcji skierowana została do akcjonariuszy CIECH Soda Romania S.A. 21 682 szt. akcji zostało unieważnionych ponieważ nie zostały objęte przez akcjonariuszy mniejszościowych. W wyniku nieproporcjonalnego podwyższenia kapitału zakładowego w spółce CIECH Soda Romania S.A. udział mniejszości w tej spółce spadł z 7,09% do 6,24% po podwyższeniu kapitału zakładowego. Jednocześnie w wyniku niniejszej transakcji kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej uległ obniżeniu o 31 567 tys. zł.

12. Istotne jednostki zależne, w których występują udziały niekontrolujące

Poniżej zostały zaprezentowane informacje finansowe dotyczące istotnych jednostek zależnych, w których występują udziały niekontrolujące:

Proporcje udziałów będących w posiadaniu udziałowców niekontrolujących	31.12.2015	31.12.2014
CIECH Soda Romania S.A.	1,26%	6,24%
Grupa CIECH Sarzyna	-	0,36%
Udziały niekontrolujące na koniec okresu sprawozdawczego	31.12.2015	31.12.2014
CIECH Soda Romania S.A.	(4 072)	(10 962)
Grupa CIECH Sarzyna	-	1 271
Pozostałe udziały niekontrolujące	-	391
Razem	(4 072)	(9 300)
Zysk (strata) netto przypadający udziałowcom niekontrolującym	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2014
CIECH Soda Romania S.A.	2 937	(903)
Grupa CIECH Sarzyna	81	72
Pozostałe	-	68
Razem	3 018	(763)

Skrócone informacje finansowe na temat istotnych jednostek zależnych, w których występują udziały niekontrolujące zostały przedstawione poniżej. Informacje te odpowiadają kwotom przed wyłączeniami wewnątrzgrupowymi.

Skrócone sprawozdanie z zysków lub strat za okres 01.01.-31.12.2015	CIECH Soda Romania S.A.	Grupa CIECH Sarzyna
Przychody netto ze sprzedaży	352 101	547 446
Koszty własny sprzedaży	(288 673)	(451 778)
Pozostałe przychody operacyjne	13 860	10 006
Koszty sprzedaży	(4 825)	(37 852)
Koszty ogólnego zarządu	(9 192)	(18 756)
Pozostałe koszty operacyjne	(12 590)	(18 487)
Zysk/(strata) na działalności operacyjnej	50 681	30 579
Przychody / (Koszty) finansowe netto	111 692	1 352
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	162 373	31 931
Podatek dochodowy	5 283	29 999
Zysk/(strata) netto	167 656	61 930

Skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2015	CIECH Soda Romania S.A.	Grupa CIECH Sarzyna
Rzeczowe aktywa trwałe	164 644	274 013
Wartości niematerialne	249	16 360
Nieruchomości inwestycyjne	-	6 145
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 164	22 020
Prawo wieczystego użytkowania	-	27 459
Pozostałe inwestycje długoterminowe	-	8 687
Aktywa trwałe razem	167 057	354 684
Zapasy	17 512	101 467
Należności handlowe i pozostałe	59 590	99 140
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	806	4 466
Inne aktywa obrotowe	-	3 959
Aktywa obrotowe razem	77 908	209 032
Aktywa, razem	244 965	563 716
Kapitał własny razem	137 250	342 150
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	5 335	-
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	-	-
Inne zobowiązania długoterminowe	13 981	6 453
Zobowiązania długoterminowe razem	19 316	6 453
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	2 716	69 881
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	1 524
Zobowiązania handlowe i pozostałe	58 485	141 862
Rezerwy (krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze i rezerwy pozostałe)	27 198	1 846
Zobowiązania krótkoterminowe razem	88 399	215 113
Zobowiązania razem	107 715	221 566
Pasywa, razem	244 965	563 716

Skrócone informacje o przepływach pieniężnych za okres 01.01.-31.12.2015	CIECH Soda Romania S.A.	Grupa CIECH Sarzyna
Działalność operacyjna	(55 499)	47 297
Działalność inwestycyjna	(23 049)	(14 590)
Działalność finansowa	71 182	(34 320)
Zmiana środków pieniężnych	(7 366)	(1 613)

Skrócone sprawozdanie z zysków lub strat za okres 01.01.-31.12.2014	CIECH Soda Romania S.A.	Grupa CIECH Sarzyna
Przychody netto ze sprzedaży	268 417	549 021
Koszty własny sprzedaży	(253 174)	(457 439)
Pozostałe przychody operacyjne	51 732	14 185
Koszty sprzedaży	(5 516)	(30 639)
Koszty ogólnego zarządu	(9 953)	(19 423)
Pozostałe koszty operacyjne	(8 905)	(28 115)

Skrócone sprawozdanie z zysków lub strat za okres 01.01.-31.12.2014	CIECH Soda Romania S.A.	Grupa CIECH Sarzyna
Zysk/(strata) na działalności operacyjnej	42 601	27 590
Przychody / (Koszty) finansowe netto	(48 357)	(3 382)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	(5 756)	24 208
Podatek dochodowy	4 741	4 286
Zysk/(strata) netto	(10 497)	19 922

Skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2014	CIECH Soda Romania S.A.	Grupa CIECH Sarzyna
Rzeczowe aktywa trwałe	157 229	291 314
Prawo wieczystego użytkowania	-	27 831
Wartości niematerialne	234	13 935
Nieruchomości inwestycyjne	-	6 145
Pozostałe inwestycje długoterminowe	-	8 447
Aktywa trwałe razem	157 463	347 672
Zapasy	14 435	91 672
Należności handlowe i pozostałe	38 577	84 776
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8 173	6 079
Inne aktywa obrotowe	-	2 538
Aktywa obrotowe razem	61 185	185 065
Aktywa, razem	218 648	532 737
Kapitał własny razem	(466 980)	349 867
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	388 868	-
Inne zobowiązania długoterminowe	33 113	16 658
Zobowiązania długoterminowe razem	421 981	16 658
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	100 852	16 607
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	43 163
Zobowiązania handlowe i pozostałe	130 718	104 519
Rezerwy (krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze i rezerwy pozostałe)	32 077	1 923
Zobowiązania krótkoterminowe razem	263 647	166 212
Zobowiązania razem	685 628	182 870
Pasywa, razem	218 648	532 737

Skrócone informacje o przepływach pieniężnych za okres 01.01.-31.12.2014	CIECH Soda Romania S.A.	Grupa CIECH Sarzyna
Działalność operacyjna	9 885	20 776
Działalność inwestycyjna	(21 991)	(9 813)
Działalność finansowa	18 954	(9 353)
Zmiana środków pieniężnych	6 848	1 610

13. Udziały we wspólnym przedsięwzięciu / inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Grupa CIECH posiada 50% udziałów w spółce Kaverngesellschaft Stassfurt mbH. Jest to spółka wspólnie kontrolowana i wyceniana metodą praw własności na poziomie grupy niższego szczebla – Grupy SDC (50% udział bezpośredni w Kaverngesellschaft Stassfurt mbH). Spółka ta nie jest notowana na giełdzie, dlatego też nie ma opublikowanej wartości godziwej tej inwestycji. Dni bilansowe oraz okresy sprawozdawcze spółki Kaverngesellschaft Stassfurt mbH są zgodne z przyjętymi przez Grupę.

Poniższa tabela przedstawia wartości inwestycji w jednostki stowarzyszone i współzależne wyceniane metodą praw własności:

w tysiącach złotych

INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH I WSPÓŁZALEŻNYCH	31.12.2015	31.12.2014
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i współzależnych	4 918	4 944
Udział w zyskach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	163	251

Poniższa tabela przedstawia skrócone informacje dotyczące inwestycji w spółki Kaverngesellschaft Stassfurt mbH:

Kaverngesellschaft Stassfurt mbH		
<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
Udział w kapitale	50%	50%
Aktywa trwałe	367	669
Aktywa obrotowe	4 679	4 687
Kapitał własny	2 878	3 060
Zobowiązania krótkoterminowe	2 168	2 296
Przychody ze sprzedaży	10 529	11 807
Zysk przed opodatkowaniem	464	504
Podatek dochodowy	(139)	-
Wynik netto	325	504

14. Przychody ze sprzedaży

w tysiącach złotych

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	3 080 085	2 817 567
produktów	3 053 057	2 790 530
usług	27 028	27 037
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	192 929	426 333
towarów	190 065	423 704
materiałów	2 864	2 629
Przychody netto ze sprzedaży	3 273 014	3 243 900

15. Koszt własny sprzedaży

w tysiącach złotych

KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	2 239 940	2 171 250
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	160 082	387 543
Rozwiązanie odpisów do ceny sprzedaży netto	(5 939)	(5 746)
Utworzenie odpisów do ceny sprzedaży netto	4 827	10 003
Koszt własny sprzedaży	2 398 910	2 563 050

16. Pozostałe przychody i koszty

16.1. Pozostałe przychody operacyjne

w tysiącach złotych

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Dotacje	8 382	7 954
Przychody z tytułu najmu/czynszów	2 106	1 663
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	3 982	216
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość należności	3 625	1 773
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	142	35 217
Rozwiązanie rezerw na świadczenia pracownicze	985	8 394
Rozwiązanie rezerw na restrukturyzację - zmiana bazy	-	38
Rozwiązanie rezerwy na odszkodowania - zmiana bazy	708	240
Rozwiązanie rezerwy na ochronę środowiska- zmiana bazy	3 352	2 605
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązania - zmiana bazy	5 511	6 886

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Rozwiązanie innych rezerw - zmiana bazy	33	1 303
Otrzymane kary i odszkodowania	2 514	2 971
Przychody z likwidacji majątku obrotowego i likwidacji środków trwałych	231	774
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	-	2 288
Przychody z kawern	7 641	3 414
Pozostałe usługi	3 962	4 915
Zwrot innych podatków	1 104	11
Rozliczenie inwentaryzacji	702	1 141
Pozostałe	7 947	13 358
RAZEM	52 927	95 161

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa CIECH przeprowadziła ocenę przesłanek, pochodzących zarówno z zewnętrznych, jak i wewnętrznych źródeł informacji, pod kątem ewentualnej utraty wartości aktywów. W wyniku tych analiz nie stwierdzono konieczności dokonywania szacunków wartości odzyskiwanej.

W porównywalnym okresie w wyniku stwierdzonych przesłanek spółka CIECH Soda Romania S.A. dokonała szacunków wartości odzyskiwanej. Spółka w oparciu o szacunek wartości użytkowej dokonała odwrócenia odpisów aktualizujących w wysokości 35 052 tys. zł.

Dotacje

Stan dotacji ujętych w zobowiązaniach na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 90 847 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku 94 682 tys. zł).

W sprawozdaniu z zysków lub strat rozpoznano wartość dotacji w wysokości 8 382 tys. zł (w okresie porównywalnym 7 954 tys. zł) rozliczaną w czasie proporcjonalnie do amortyzacji zakończonych i przyjętych do eksploatacji prac rozwojowych.

Spółki Grupy CIECH otrzymują dotacje na prowadzenie prac badawczo – rozwojowych, na zakup rzeczowych aktywów trwałych oraz na dostosowanie prowadzonych projektów inwestycyjnych do wymogów środowiskowych. Dotacje otrzymane przez spółki Grupy CIECH pochodzą głównie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Najistotniejszą pozycję dotacji stanowią:

- dotacja na projekt „Budowa instalacji odsiarczania spalin w Elektrociepłowni Janikowo” w CIECH Soda Polska S.A. otrzymana w 2013 roku w wysokości 15 904 tys. zł, na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2009 roku.
- dotacja na projekt „Rozbudowa kotłów CKTI w EC Janikowo celem dostosowania do wymogów środowiskowych – kocioł CKTI 2” w CIECH Soda Polska S.A. otrzymana w 2010 roku w wysokości 13 443 tys. zł, na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2009 roku.
- dotacja na projekt „Rozbudowa kotła CKTI 3 celem dostosowania EC Janikowo do wymogów ochrony środowiska” w CIECH Soda Polska S.A. otrzymana w wysokości 9 591 tys. zł (1 419 tys. zł w 2012 roku i 8 172 tys. zł w 2013 roku), na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2012 roku.
- dotacja na projekt „Redukcja emisji pyłu w EC Janikowo poprzez modernizację elektrofiltrów kotłów OP-140 Nr 4 i 5” w CIECH Soda Polska S.A. otrzymana w 2014 roku w wysokości 2 971 tys. zł, na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2013 roku.
- dotacja na projekt „Wykonanie audytu energetycznego w przedsiębiorstwie CIECH Soda Polska Spółka Akcyjna” w CIECH Soda Polska S.A. otrzymana w 2014 roku w wysokości 270 tys. zł, na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2013 roku.
- dotacja na projekt „Redukcja emisji pyłu w Elektrociepłowni Inowrocław poprzez modernizację elektrofiltrów kotłów OP 110 nr 1 i 3” w CIECH Soda Polska S.A. otrzymana w wysokości 2 859 tys. zł (992 tys. zł w 2014 roku i 1 867 tys. zł w 2015 roku), na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2014 roku. Łączna wartość dofinansowania z tytułu podpisanej umowy o dofinansowanie wynosi 3 120 tys. zł.
- dotacja na projekt „Redukcja emisji pyłu w Elektrociepłowni Inowrocław poprzez modernizację elektrofiltrów kotłów OP 110 nr 2 i 4” w CIECH Soda Polska S.A. otrzymana w wysokości 2 126 tys. zł w 2015 roku, na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2014 roku. Łączna wartość dofinansowania z tytułu podpisanej umowy o dofinansowanie wynosi 3 120 tys. zł.
- dotacja na projekt „Rozbudowa węzła dekantacji i filtracji szlamów podestylacyjnych w Zakładzie w Inowrocławiu” w CIECH Soda Polska S.A., na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2014 roku. Łączna wartość dofinansowania z tytułu podpisanej umowy o dofinansowanie wynosi 10 929 tys. zł.
- dotacja na projekt „Budowa innowacyjnej instalacji produkcyjnej substancji MCPA i MCP-P” w CIECH Sarzyna S.A., otrzymana w wysokości 39 997 tys. zł (9 294 tys. zł w 2011 roku, 28 662 tys. zł w 2012 roku, 2 041 tys. zł w 2013 roku), na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości 2010 roku.

- dotacja na projekt „Szkoło opakowaniowe BarvaGlass – Vitrosilicon przekształca wizję w rzeczywistość” w CIECH Vitrosilicon S.A., otrzymana w wysokości 7 537 tys. zł (6 973 tys. zł w 2011 roku, 564 tys. zł w 2012 roku), na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości 2012 roku.
- dotacja na projekt utworzenia centrum badawczo-rozwojowego w ramach CIECH R&D Sp. z o.o., otrzymana w 2015 roku w wysokości 296 tys. zł, na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Ministerstwem Gospodarki w 2015 roku. łączna wartość dofinansowania z tytułu podpisanej umowy wynosi 2 106 tys. zł.

Inne formy pomocy publicznej

W 2015 roku spółki z Grupy CIECH otrzymały łącznie 4,3 mln zł dofinansowania. Dodatkowo, w październiku 2015 roku tereny Zakładu CIECH Soda Polska S.A. w Janikowie zostały objęte statusem Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Z tytułu objęcia terenów Zakładu statusem SSE i uzyskanego w grudniu zezwolenia na prowadzenie zwolnionej z podatku działalności gospodarczej spółka nabyła prawo do skorzystania z ulgi w podatku dochodowym CIT do 2026 roku w wysokości do 14,35 mln zł.

W 2014 roku dwie spółki z Grupy CIECH uzyskały zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W maju 2014 roku tereny Zakładu CIECH Soda Polska S.A. w Inowrocławiu zostały objęte statusem Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Z tytułu objęcia terenów Zakładu statusem SSE i uzyskania dwóch zezwoleń na prowadzenie zwolnionej z podatku działalności gospodarczej spółka nabyła prawo do skorzystania z ulgi w podatku dochodowym CIT do 2026 roku w wysokości do 180 mln PLN.

W czerwcu 2014 roku tereny spółki CIECH Sarzyna S.A. zostały objęte statusem Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – Krakowski Park Technologiczny. Z tytułu objęcia terenów spółki statusem SSE i uzyskania zezwolenia na prowadzenie zwolnionej z podatku działalności gospodarczej spółka nabyła prawo do skorzystania z ulgi w podatku dochodowym CIT do 2026 roku w kwocie do 63 mln PLN. Warunkiem korzystania przez spółki z Grupy z przysługujących im zwolnień z podatku CIT jest realizacja warunków określonych w uzyskanych zezwoleniach na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku aktywo z tytułu podatku odroczonego nie zostało rozpoznane ze względu na niespełnienie wszystkich warunków dla uzyskania zwolnienia oraz niepewność związaną ze skorzystaniem z ulgi podatkowej w przyszłości.

Umowy o usługę budowlaną

Grupa SDC na podstawie *MSR 11 Umowa o usługę budowlaną* przypisuje przychody i koszty związane z umowami dotyczącymi odsalania kawern do poszczególnych okresów, w których wykonywano prace.

- **Projektu 1** – projekt został zakończony, pozostałe należności z tytułu realizacji w kwocie 1 916 tys. zł (462 tys. EUR) zostały wykazane w pozycji należności handlowych i pozostałych.
- **Projektu 2** - Umowa obejmuje sprzedaż praw górnictwa, terenów i przygotowanie czterech kawern gazowych (S113 do S116). Stan zaawansowania realizacji umowy ustalany jest jako proporcja kosztów umowy poniesionych z tytułu prac wykonanych do danego momentu w stosunku do szacunkowych, łącznych kosztów umowy.

Przychody ujęte w sprawozdaniu z zysków lub strat za 2015 rok zostały określone jako wartość planowanych do uzyskania przychodów ze sprzedaży pomnożona przez procent wykonania prac wynikających z umowy w okresie rozrachunkowym.

Wynik z tytułu umowy o usługę budowlaną (Projekt 2) ujęty jako pozostały przychód operacyjny wyniósł za 2015 rok 7 641 tys. zł (1 826 tys. EUR). W okresie porównywalnym wyniósł 2 792 tys. zł (657 tys. EUR). Kwota należności z tytułu umów o usługę budowlaną (Projekt 2) ujęta w aktywach jako należności długoterminowe wyniosła na koniec 2015 roku 89 453 tys. zł (20 991 tys. EUR). Na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 78 264 tys. zł (18 362 tys. EUR). W 2015 roku Grupa SDC nie otrzymywała zaliczek z tytułu realizowanych umów (w okresie porównywalnym kwota otrzymanych zaliczek wyniosła 46 tys. zł).

Łączna kwota poniesionych kosztów i ujętych zysków (pomniejszonych o straty) z tytułu realizowanych umów za okres obowiązywania tychże umów wyniosła 138 247 tys. zł (w okresie porównywalnym: 130 597 tys. zł).

16.2. Pozostałe koszty operacyjne

w tysiącach złotych

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Koszty dotyczące nieruchomości inwestycyjnych	1 017	1 064
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności	1 940	10 995
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	1 428	14 698
Utworzenie rezerw na świadczenia pracownicze	2 466	2 536
Utworzone rezerwy na odszkodowania - zmiana bazy	3 125	225
Utworzone rezerwy na ochronę środowiska - zmiana bazy	506	503
Utworzone rezerwy na zobowiązania - zmiana bazy	15 129	6 263
Utworzenie rezerw na przewidywane straty - zmiana bazy	11 325	15
Utworzenie innych rezerw - zmiana bazy	4 139	1 714

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Koszty likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	807	793
Koszty likwidacji materiałów	587	293
Amortyzacja	2 886	692
Koszty związane z niewykorzystaniem majątku i zdolności produkcyjnych	13 580	12 793
Koszty usunięcia skutków zdarzeń losowych	2 777	1 904
Zdarzenia losowe	110	47
Zapłacone kary i odszkodowania	2 913	2 790
Koszty restrukturyzacji	833	2 728
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	6 347	8 742
Koszty związane z działalnością przeszłą	34	35
Koszty z tytułu zaniechania inwestycji	802	21
Spisane należności	5 960	7 343
Wynik na utracie kontroli nad spółką zależną	2 834	-
Koszty związane z kawernami	-	662
Pozostałe odprawy	-	1 348
Pozostałe	7 031	11 348
RAZEM	88 576	89 552

16.3. Układ rodzajowy kosztów

w tysiącach złotych

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Amortyzacja	214 836	203 795
Zużycie materiałów i energii	1 631 600	1 543 737
Świadczenia pracownicze	283 056	300 572
Usługi obce	327 713	382 456

w tysiącach złotych

ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Wynagrodzenia	227 530	242 671
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	53 891	54 624
Wydatki na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne (w tym zwiększenia rezerw z tego tytułu)	258	759
Wydatki na programy emerytalne o określonych świadczeniach	435	1 755
Inne	942	763
RAZEM	283 056	300 572

16.4. Przychody finansowe

w tysiącach złotych

PRZYCHODY FINANSOWE	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Odsetki	2 955	3 772
Dywidendy i udziały w zyskach	437	1 095
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych	-	805
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	444	898
Zmniejszenie rezerw z tytułu zmiany dyskonta	298	122
Przychody z likwidowanych spółek	1 102	-
Inne	1 170	1 679
Przychody finansowe razem	6 406	8 371

16.5. Koszty finansowe*w tysiącach złotych*

KOSZTY FINANSOWE	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Odsetki razem	91 125	125 245
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	4 355	-
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość inwestycji długoterminowych oraz inwestycji w jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności	1 011	-
Utworzenie pozostałych odpisów aktualizujących	160	-
Prowizje z tytułu faktoringu	4 458	2 978
Prowizje i opłaty bankowe*	105 204	7 712
Utworzone rezerwy	2 258	2 180
Zwiększenie rezerw z tytułu zmiany dyskonta	4 660	3 506
Koszty z tytułu dyskonta zobowiązań	2 301	4 166
Wycena bilansowa pochodnych instrumentów finansowych	1 862	560
Inne	1 609	5 017
Koszty finansowe razem	219 003	151 364

*w tym premia za wcześniejszy wykup obligacji zagranicznych oraz spisanie prowizji aranżacyjnej dotyczącej wykupionych obligacji

16.6. Koszty prac badawczych

Łączna kwota nakładów na prace badawcze, ujętych jako koszt w okresie, gdyż nie spełniały kryteriów kapitalizacji, wyniosła 1 427 tys. zł (w porównywalnym okresie 1 997 tys. zł).

16.7. Składniki innych całkowitych dochodów**Efekt podatkowy każdego ze składników innych całkowitych dochodów Grupy CIECH**

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01-31.12.2015			01.01-31.12.2014		
	Przed podatkiem	Podatek	Netto po opodatkowaniu	Przed podatkiem	Podatek	Netto po opodatkowaniu
Różnice kursowe z przewalutowania spółek zagranicznych	(3 368)	(50)	(3 418)	29 973	875	30 848
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	15 124	(2 874)	12 250	(26 986)	5 127	(21 859)
Wycena rezerw aktuarialnych	676	(128)	548	(256)	69	(187)
Pozostałe składniki innych całkowitych dochodów	53	-	53	100	-	100
Inne całkowite dochody netto	12 485	(3 052)	9 433	2 831	6 071	8 902

Korekty podatku dochodowego i korekty z przeniesienia w innych całkowitych dochodach

Inne całkowite dochody brutto <i>w tysiącach złotych</i>	zmiana w okresie	01.01.-31.12.2015	zmiana w okresie	01.01.-31.12.2014
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	(3 368)	-	29 973
- wycena za okres bieżący	(3 368)	-	29 973	-
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	-	15 124	-	(26 986)
- wycena do wartości godziwej w okresie	6 158	-	(42 091)	-
- korekta reklasifikacyjna do sprawozdania z zysków lub strat	8 966	-	15 105	-
Wycena rezerw aktuarialnych	-	676	-	(256)
- wycena za okres bieżący	676	-	(256)	-
Pozostałe składniki innych całkowitych dochodów	-	53	-	100
- wycena za okres bieżący	53	-	100	-
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych składników innych całkowitych dochodów	-	(3 052)	-	6 071

Inne całkowite dochody brutto w tysiącach złotych	zmiana w okresie	01.01.- 31.12.2015	zmiana w okresie	01.01.- 31.12.2014
- naliczony za okres bieżący	(1 348)	-	8 941	-
- korekta reklasyfikacyjna do sprawozdania z zysków lub strat	(1 704)	-	(2 870)	-
Inne całkowite dochody netto	-	9 433	-	8 902

17. Podatek dochodowy, aktywa i rezerwa z tytułu podatku odroczonego

Główne składniki obciążenia podatkowego przedstawiają się następująco:

w tysiącach złotych

PODSTAWOWE SKŁADNIKI OBCIĄŻENIA PODATKOWEGO (PRZYCHODU PODATKOWEGO)	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2014
Podatek dochodowy bieżący	33 539	18 494
Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy	30 526	10 419
Korekta podatku za lata poprzednie	3 013	8 075
Podatek odroczoney	(102 162)	26 798
Powstanie / odwrócenie różnic przejściowych	(104 793)	21 141
Nierozpoznane aktywa z tytułu odroczonego podatku	2 631	5 657
PODATEK DOCHODOWY	(68 623)	45 291
WYKAZANY W SPRAWOZDANIU Z ZYSKÓW LUB STRAT		

w tysiącach złotych

PODATEK DOCHODOWY ROZPOZNANY W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2014
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	(2 874)	5 127
Różnice kursowe z przewalutowania spółek zagranicznych	(50)	875
Wycena rezerw aktuarialnych	(128)	69
RAZEM	(3 052)	6 071

Uzgodnienie podatku dochodowego liczonego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy, za prezentowane w sprawozdaniu okresy, przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych

EFEKTYWNA STOPA PODATKOWA	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2014
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	277 382	179 073
Podatek obliczony według obowiązującej stawki podatkowej	52 703	34 024
Różnica wynikająca z zastosowania stóp podatkowych obowiązujących w innych krajach	(304)	(701)
Niezrealizowany podatek u źródła	503	418
Efekt podatkowy przychodów korygujących zysk (stratę) przed opodatkowaniem (różnica trwała)	(21 272)	(30 081)
Efekt podatkowy kosztów korygujących zysk (stratę) przed opodatkowaniem (różnica trwała)	(88 417)	27 262
Korekta bieżącego podatku dochodowego za lata ubiegłe	3 164	8 075
Aktywo z tytułu odroczonego podatku od strat podatkowych z lat ubiegłych	(18 221)	12 417

EFEKTYWNA STOPA PODATKOWA	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Straty podatkowe za okres sprawozdawczy, od których aktywo na podatek odroczone nie zostało ujęte	1 833	1 778
Efekt podatkowy restrukturyzacji działalności	-	(8 515)
Pozostałe	1 388	614
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z zysków lub strat	(68 623)	45 291
EFEKTYWNA STOPA PODATKOWA	(24,7%)	25,29%

Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

w tysiącach złotych

AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO ORAZ REZERWA NA PODATEK ODROZONY	31.12.2015			31.12.2014		
	Razem aktywo	Razem rezerwa	Wartość netto	Razem aktywo	Razem rezerwa	Wartość netto
Rzeczowe aktywa trwałe	1 772	121 325	(119 553)	2 827	111 183	(108 356)
Wartości niematerialne	36 611	4 975	31 636	41 670	3 717	37 953
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	5 218	(5 218)	-	5 289	(5 289)
Nieruchomości inwestycyjne	2 365	1 602	763	1 162	1 532	(370)
Aktywa finansowe	32 655	3 514	29 141	33 335	2 827	30 508
Zapasy	1 558	538	1 020	2 799	-	2 799
Należności handlowe i pozostałe	1 406	30 634	(29 228)	2 563	30 080	(27 517)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	2 169	11	2 158	1 705	1 083	622
Pozostałe rezerwy	18 581	1	18 580	16 276	-	16 276
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	179 307	-	179 307	60 640	-	60 640
Różnice kursowe	2 522	728	1 794	5 928	(5 796)	11 724
Zobowiązania	34 023	877	33 146	22 190	13	22 177
Inne	131	4 594	(4 463)	1 168	4 716	(3 548)
Aktywa / rezerwa z tytułu podatku odroczonego	313 100	174 017	139 083	192 263	154 644	37 619
Kompensata aktywów/rezerw z tytułu podatku odroczonego	(89 383)	(89 383)	9 968	(56 163)	(56 163)	-
Nierozpoznana wartość aktywa na podatek odroczonego	9 968	-	9 968	7 818	-	7 818
Aktywa / rezerwa z tytułu podatku odroczonego wykazane w bilansie	213 749	84 634	139 083	128 282	98 481	29 801

w tysiącach złotych

ZMIANA RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W OKRESIE	Stan na 01.01.2015	Zmiana różnic przejściowych rozpoznana w rachunku zysków i strat	Zmiana różnic przejściowych rozpoznana w kapitale własnym	Różnice kursowe	Stan na 31.12.2015
Rzeczowe aktywa trwałe	(498 253)	(60 735)	-	213	(558 775)
Wartości niematerialne	174 476	(31 865)	-	(53)	142 558
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(27 831)	371	-	-	(27 460)
Nieruchomości inwestycyjne	7 596	5 962	-	-	13 558
Aktywa finansowe	162 585	(81 150)	(3 284)	-	78 151
Zapasy	14 812	(9 373)	-	-	5 439
Należności handlowe i pozostałe	(100 124)	(4 153)	-	(156)	(104 434)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	5 149	6 175	(676)	92	10 740
Pozostałe rezerwy	63 244	1 816	-	163	65 223

ZMIANA RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W OKRESIE	Stan na 01.01.2015	Zmiana różnic przejęciowych rozpoznana w rachunku zysków i strat	Zmiana różnic przejęciowych rozpoznana w kapitale własnym	Różnice kursowe	Stan na 31.12.2015
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	319 173	629 576	-	-	948 748
Różnice kursowe	66 180	(39 181)	(11 200)	-	15 799
Zobowiązania	105 032	18 814	(902)	602	123 546
Inne	(18 677)	(5 302)	-	-	(23 979)
Razem	273 361	430 955	(16 062)	861	689 115

w tysiącach złotych

ZMIANA RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W OKRESIE	Stan na 01.01.2014	Zmiana różnic przejęciowych rozpoznana w rachunku zysków i strat	Zmiana różnic przejęciowych rozpoznana w kapitale własnym	Różnice kursowe	Stan na 31.12.2014
Rzeczowe aktywa trwałe	(255 610)	(238 286)	-	(4 356)	(498 253)
Wartości niematerialne	195 865	(21 932)	-	543	174 476
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(18 844)	(8 987)	-	-	(27 831)
Nieruchomości inwestycyjne	(52 941)	60 537	-	-	7 596
Aktywa finansowe	156 099	(674)	7 163	(4)	162 585
Zapasy	15 138	(326)	-	-	14 812
Należności handlowe i pozostałe	(87 754)	(9 840)	-	(2 530)	(100 124)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	17 286	(12 442)	362	(58)	5 149
Pozostałe rezerwy	68 411	(6 049)	-	882	63 244
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	321 945	(3 755)	-	983	319 173
Różnice kursowe	42 527	(772)	24 425	-	66 180
Zobowiązania	46 262	58 452	-	318	105 032
Inne	(58)	(18 619)	-	-	(18 677)
Razem	448 326	(202 693)	31 950	(4 222)	273 361

Głównym czynnikiem, który wpłynął na powstanie straty podatkowej za rok 2015 była przypadająca na Grupę strata powstała w spółce osobowej CIECH Cerium Sp. z o.o. SK, w której wybrane spółki z Grupy CIECH były współnikami. Zgodnie z umową spółki CIECH Cerium Sp. z o.o. SK, współnicy uczestniczą w zyskach lub stratach w wysokościach odpowiadających ich udziałowi procentowemu wynikającemu z wniesionych wkładów. Drugim istotnym elementem była strata powstała na sprzedaży przez CIECH S.A. praw i obowiązków w spółce CIECH Cerium.

Wypłata przez Grupę CIECH dywidend na rzecz jej akcjonariuszy nie powoduje żadnych skutków w zakresie odroczonego podatku dochodowego.

Spółki Grupy CIECH, które utworzyły aktywo na podatek odroczone z tytułu straty podatkowej na podstawie budżetów podatkowych przewidują, że w okresie 5 lat od dnia bilansowego wystąpi dochód podatkowy gwarantujący realizację aktywa z tytułu podatku odroczonego w całości.

18. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za rok obrotowy przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za rok obrotowy przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego.

wraz ze średnią ważoną liczbą akcji zwykłych, które byłyby wyemitowane przy zamianie rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które stanowią podstawę do wyliczenia podstawowego oraz rozwodnionego zysku na jedną akcję:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	342 987	134 545
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	-	32 571

<i>w szt.</i>	31.12.2015	31.12.2014
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	52 699 909	52 699 909
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	52 699 909	52 699 909

<i>w zł</i>	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Podstawowy zysk / (strata) netto na jedną akcję z działalności kontynuowanej	6,51	2,55
Podstawowy zysk / (strata) netto na jedną akcję z działalności zaniechanej	-	0,62
Rozwodniony zysk / (strata) netto na jedną akcję z działalności kontynuowanej	6,51	2,55
Rozwodniony zysk / (strata) netto na jedną akcję z działalności zaniechanej	-	0,62

19. Rzeczowe aktywa trwałe

TABELA RUCHU RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH 01.01.-31.12.2015 <i>w tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe, RAZEM
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	81 724	820 081	2 151 628	95 334	38 918	247 458	3 435 143
Zakup	-	5 878	5 490	2 074	1 127	14 569	29 138
Nakłady inwestycyjne	-	-	-	-	-	435 474	435 474
Modernizacja	-	4 017	36 040	1 655	56	-	41 768
Przyjęcie z inwestycji	-	78 753	182 775	174	4 372	-	266 074
Oddane komponenty	-	2 314	3 079	-	-	-	5 393
Przyjęte na podstawie umowy leasingu finansowego	-	-	-	11 369	-	11 369	22 738
Aktywowane koszty finansowania zewnętrznego	-	-	-	-	-	24 294	24 294
Przyjęcie do użytkowania	-	-	-	-	-	(339 173)	(339 173)
Różnice kursowe	(157)	(503)	(1 212)	(82)	(3)	(256)	(2 213)
Sprzedaż	-	(578)	(4 945)	(8 151)	(1 127)	(260)	(15 061)
Likwidacja	-	(1 158)	(12 421)	(159)	(179)	(1 249)	(15 166)
Zmiana struktury Grupy	-	-	(92)	(206)	(416)	-	(714)
Inne zwiększenia (zmniejszenia)	-	(64)	(5 584)	(1)	-	(142)	(5 791)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	81 567	908 740	2 354 758	102 007	42 748	392 084	3 881 904
Umorzenie na początek okresu	7 309	333 119	965 863	55 547	30 305	-	1 392 143
Umorzenie za okres (z tytułu)	1 580	63 407	108 423	2 304	3 021	-	178 735
Roczny odpis amortyzacyjny	1 553	64 452	130 135	6 886	4 370	-	207 396
Reklasyfikacje	-	(58)	(5 245)	-	-	-	(5 303)
Przeniesienie z (do) grupy aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	9	-	-	-	9
Różnice kursowe	27	367	(397)	(48)	7	-	(44)
Sprzedaż	-	(130)	(3 698)	(4 171)	(789)	-	(8 788)
Likwidacja	-	(1 224)	(12 289)	(157)	(151)	-	(13 821)
Zmiana struktury Grupy	-	-	(92)	(206)	(416)	-	(714)
Umorzenie na koniec okresu	8 889	396 526	1 074 286	57 851	33 326	-	1 570 878
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	165	-	-	6 097	6 262
Utworzenie	-	945	343	13	11	116	1 428
Odwrócenie	-	-	-	-	-	(142)	(142)
Likwidacja	-	-	-	-	-	(1 527)	(1 527)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	945	508	13	11	4 544	6 021
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	74 415	486 962	1 185 600	39 787	8 613	241 361	2 036 738
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	72 678	511 269	1 279 964	44 143	9 411	387 540	2 305 005

TABELA RUCHU RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH 01.01.-31.12.2014 w tysiącach złotych	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe, RAZEM
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	82 717	945 609	2 135 232	94 903	44 904	171 075	3 474 440
Nabycie	-	9 778	25 211	20 244	472	359 171	414 876
Reklasyfikacje	(2 890)	35 312	101 945	2 071	2 788	(205 834)	(66 608)
Aktywowane koszty finansowania zewnętrznego	-	-	-	-	-	8 101	8 101
Różnice kursowe	2 159	5 788	21 918	360	328	928	31 481
Sprzedaż	(262)	(3 468)	(4 266)	(795)	(2 042)	(101)	(10 934)
Likwidacja	-	(1 281)	(11 142)	(12)	(237)	-	(12 672)
Zmiana struktury Grupy	-	(144 129)	(94 864)	(3 531)	(4 540)	(85 881)	(332 945)
Przeniesienie z (do) grupy aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	(6 596)	-	-	-	(6 596)
Inne zwiększenia (zmniejszenia)	-	(27 528)	(15 810)	(17 906)	(2 755)	(1)	(64 000)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	81 724	820 081	2 151 628	95 334	38 918	247 458	3 435 143
Umorzenie na początek okresu	7 112	356 461	908 039	68 236	34 740	-	1 374 588
Umorzenie za okres (z tytułu)	197	(23 342)	57 824	(12 689)	(4 435)	-	17 555
Roczny odpis amortyzacyjny	-	57 873	120 140	6 307	3 048	-	187 368
Różnice kursowe	197	1 542	8 258	243	267	-	10 507
Sprzedaż	-	(982)	(1 508)	(718)	(1 104)	-	(4 312)
Likwidacja	-	(685)	(10 362)	(12)	(317)	-	(11 376)
Zmiana struktury Grupy	-	(53 513)	(37 447)	(1 496)	(3 047)	-	(95 503)
Inne zwiększenia (zmniejszenia)	-	(27 577)	(21 257)	(17 013)	(3 282)	-	(69 129)
Umorzenie na koniec okresu	7 309	333 119	965 863	55 547	30 305	-	1 392 143
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	5 981	96 134	52 814	1 163	110	80 638	236 840
Utworzenie	-	-	-	-	-	115	115
Odwrócenie	(6 096)	(27 202)	(1 388)	(345)	(16)	(165)	(35 212)
Różnice kursowe	115	513	26	7	-	-	661
Sprzedaż	-	-	-	(5)	-	-	(5)
Likwidacja	-	(538)	(321)	-	-	-	(859)
Zmiana struktury Grupy	-	(68 907)	(50 966)	(820)	(94)	(74 491)	(195 278)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	165	-	-	6 097	6 262
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	69 624	493 014	1 174 379	25 504	10 054	90 437	1 863 012
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	74 415	486 962	1 185 600	39 787	8 613	241 361	2 036 738

W 2015 roku stopa kapitalizacji zastosowana do określenia kwoty kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji wyniosła około 14%, a w 2014 roku około 19%.

W 2015 roku nie wystąpiły istotne odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych. Opis istotnych odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych w roku 2014 znajduje się w punkcie II.16.1.

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych została ujęta w poniższych pozycjach skonsolidowanego sprawozdania z zysków lub strat:

w tysiącach złotych

ODPISY AMORTYZACYJNE RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Koszt własny sprzedaży	198 318	180 554
Koszty ogólnego zarządu	6 564	6 494
Pozostałe koszty operacyjne	2 514	320
RAZEM	207 396	187 368

w tysiącach złotych

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE BILANSOWE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)	31.12.2015	31.12.2014
Własne	2 271 868	2 004 849
Leasing finansowy	33 137	31 889
RAZEM	2 305 005	2 036 738

Wartość bilansowa netto poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego zaprezentowana została w poniższej tabeli:

w tysiącach złotych

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE UŻYWANE NA PODSTAWIE UMÓW LEASINGU FINANSOWEGO (w tym finansowego leasingu zwrotnego)	31.12.2015	31.12.2014
Urządzenia techniczne i maszyny	2 945	11 295
Środki transportu	30 192	20 594
RAZEM	33 137	31 889

W prezentowanym okresie Grupa CIECH otrzymała odszkodowania od osób trzecich z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 458 tys. zł (w porównywalnym okresie 2 825 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wszystkie aktywa rzeczowe w spółkach polskich (CIECH S.A., JANIKOSODA S.A., CIECH Nieruchomości S.A., CIECH Soda Polska S.A., CIECH Transclean S.A., CIECH Sarzyna S.A., CIECH Vitrosilicon S.A., CIECH Trading S.A., Ciech Pianki Sp. z o.o., CIECH Cerium Sp. z o.o. SK, Cerium Sp. z o.o. SKA) oraz Spółkach niemieckich (SDC GmbH, Sodawerk Holding Stassfurt GmbH, Sodawerk Stassfurt Verwaltungs-GmbH, CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG, KWG- Kraftwerksgesellschaft Stassfurt mbH) będących gwarantami obligacji krajowych oraz kredytu terminowego stanowią zabezpieczenie zobowiązań finansowych.

Kwota przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów dotyczących nabycia składników rzeczowych aktywów trwałych wyniosła w 2015 roku 139 877 tys. zł (w okresie porównywalnym: 70 276 tys. zł).

w tysiącach złotych

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE WYKAZYWANE POZABILANSOWO	31.12.2015	31.12.2014
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu, w tym:	116 804	94 237
Wartość gruntów użytkowanych wieczysto	51 858	52 606
Umowa leasingu operacyjnego	5 182	4 773
Umowa dzierżawy	59 764	36 858

20. Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Poniższa tabela przedstawia wartość prawa wieczystego użytkowania gruntu uzyskanego przez Grupę CIECH odpłatnie.

w tysiącach złotych

PRAWO WIECZYSTEGO UŻYTKOWANIA GRUNTÓW	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Wartość brutto na początek okresu	38 819	64 395
Nabycie	202	49
Sprzedaż	-	(378)
Zmiana struktury Grupy	-	(25 586)
Inne	-	339
Wartość brutto na koniec okresu	39 021	38 819
Amortyzacja na początek okresu	6 462	7 952
Amortyzacja za okres	1 150	421
Sprzedaż	-	(33)
Zmiana struktury Grupy	-	(2 218)
Inne	-	340
Amortyzacja na koniec okresu	7 612	6 462
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	-
Wartość netto na początek okresu	32 357	56 443
Wartość netto na koniec okresu	31 409	32 357

Prawo wieczystego użytkowania gruntów uzyskane drogą przydziału administracyjnego spełnia kryteria leasingu operacyjnego i zgodnie z MSR 17 „Leasing”, nie jest ujmowane w księgach, a jedynie ewidencjonowane pozabilansowo.

21. Wartości niematerialne

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) 01.01.-31.12.2015 w tysiącach złotych	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp., w tym;	Oprogramowanie komputerowe	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	Inne wartości niematerialne	RAZEM
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	15 111	379 142	99 797	50 104	8 591	108 554	611 195
Nabycie	-	-	681	676	48 225	39 892	88 798
Reklasyfikacje	135	-	195	93	(41 067)	170	(40 567)
Różnice kursowe	-	(15 978)	(13)	(6)	-	(18)	(16 009)
Sprzedaż	-	-	-	-	-	(355)	(355)
Likwidacja	-	-	(414)	(414)	(71)	(1)	(486)
Umorzenie praw do emisji CO2	-	-	-	-	-	(14 360)	(14 360)
Inne zwiększenia (zmniejszenia)	-	-	1	101	9	2	12
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	15 246	363 164	100 247	50 554	15 687	133 884	628 228
Umorzenie na początek okresu	11 596	-	84 790	45 366	-	38 082	134 468
Umorzenie za okres (z tytułu)	1 166	-	4 873	1 545	-	2 612	8 651
Roczny odpis amortyzacyjny	1 166	-	5 343	1 859	-	2 667	9 176
Różnice kursowe	-	-	(5)	(1)	-	32	27
Sprzedaż	-	-	-	-	-	(89)	(89)
Likwidacja	-	-	(410)	(410)	-	-	(410)
Inne zwiększenia (zmniejszenia)	-	-	(55)	97	-	2	(53)
Umorzenie na koniec okresu	12 762	-	89 663	46 911	-	40 694	143 119
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	316 755	2 454	112	-	41 002	360 211
Różnice kursowe	-	(15 969)	-	-	-	(8)	(15 977)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	300 786	2 454	112	-	40 994	344 234
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	3 515	62 387	12 553	4 626	8 591	29 470	116 516
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	2 484	62 378	8 130	3 531	15 687	52 196	140 875

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) 01.01.-31.12.2014 <i>w tysiącach złotych</i>	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp., w tym;	Oprogramowanie komputerowe	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	Inne wartości niematerialne	RAZEM
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	17 533	386 589	97 664	47 564	7 540	109 619	618 945
Nabycie	-	-	4 117	1 722	21 557	12 118	37 792
Reklasyfikacje	405	-	979	956	(16 754)	356	(15 014)
Różnice kursowe	-	(7 441)	74	57	-	2 404	(4 963)
Likwidacja	-	-	(2 941)	(99)	-	-	(2 941)
Umorzenie praw do emisji CO2	-	-	-	-	-	(14 285)	(14 285)
Zmiana struktury Grupy	(2 827)	152	(163)	(163)	-	(1 656)	(4 494)
Inne zwiększenia (zmniejszenia)	-	(158)	67	67	(3 752)	(2)	(3 845)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	15 111	379 142	99 797	50 104	8 591	108 554	611 195
Umorzenie na początek okresu	12 049	-	78 218	41 332	-	32 662	122 929
Umorzenie za okres (z tytułu)	(453)	-	6 572	4 034	-	5 420	11 539
Roczny odpis amortyzacyjny	1 228	-	9 374	4 096	-	4 912	15 514
Różnice kursowe	-	-	47	38	-	908	955
Likwidacja	-	-	(2 848)	(99)	-	-	(2 848)
Sprzedaż	-	-	-	-	-	-	(116)
Zmiana struktury Grupy	(1 681)	-	(67)	(67)	-	(400)	-
Inne zwiększenia (zmniejszenia)	-	-	66	66	-	-	66
Umorzenie na koniec okresu	11 596	-	84 790	45 366	-	38 082	134 468
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	1 146	325 479	161	161	3 628	31 412	361 826
Utworzenie	-	-	2 347	-	-	9 836	12 183
Odwrocenie	-	-	(5)	-	-	-	(5)
Różnice kursowe	-	(8 718)	-	-	-	1 008	(7 710)
Inne zwiększenia (zmniejszenia)	(1 146)	(6)	(49)	(49)	(3 628)	(1 254)	(6 083)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	316 755	2 454	112	-	41 002	360 211
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	4 338	61 110	19 285	6 071	3 912	45 545	134 190
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	3 515	62 387	12 553	4 626	8 591	29 470	116 516

W pozycji „Inne wartości niematerialne” istotną pozycję wartości niematerialnych stanowi baza klientów (rozpoznana w momencie nabycia spółki) w Grupie SDC o wartości 10 880 tys. zł. Przedmiotem wyceny były relacje z największymi klientami spółki produkcyjnej CIECH Soda Deutschland S.A., wchodzącej w skład Grupy SDC – zidentyfikowanymi w oparciu o analizę danych dla lat 2005-2007. Bazą wyceny jest 25 klientów, którzy wykazują stabilne oraz długoterminowe relacje ze spółką i pozostaną klientami CIECH Soda Deutschland S.A. również w przyszłości. Są to relacje dotyczące klientów, którzy w znacznym stopniu uzależnieni są od CIECH Soda Deutschland S.A., jako głównego lub drugiego w kolejności dostawcy surowca. Najwięksi klienci CIECH Soda Deutschland S.A. nie byłiby w stanie zaspokoić swojego zapotrzebowania na surowiec na otwartym rynku ze względu na zbyt niską podaż.

Pozostałe wartości niematerialne będące w posiadaniu Grupy CIECH to głównie systemy informatyczne, licencje i patenty, pozostałe oprogramowanie komputerowe, wytworzone we własnym zakresie prace rozwojowe oraz inne wartości niematerialne. Wszystkie pozycje wartości niematerialnych są własnością Grupy CIECH.

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w poniższych pozycjach skonsolidowanego sprawozdania z zysków lub strat:

w tysiącach złotych

ODPISY AMORTYZACYJNE WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Koszt własny sprzedaży	5 639	6 171
Koszty sprzedaży	2 134	2 185
Koszty ogólnego zarządu	1 403	7 158
RAZEM	9 176	15 514

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wszystkie wartości niematerialne w spółkach polskich (CIECH S.A., JANIKOSODA S.A., CIECH Nieruchomości S.A., CIECH Soda Polska S.A., CIECH Transclean S.A., CIECH Sarzyna S.A., CIECH Vitrosilicon S.A., CIECH Trading S.A., Ciech Pianki Sp. z o.o., CIECH Cerium Sp. z o.o. SK, Cerium Sp. z o.o. SKA) oraz Spółkach niemieckich (SDC GmbH, Sodawerk Holding Stassfurt GmbH, Sodawerk Stassfurt Verwaltungs-GmbH, CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG, KWG- Kraftwerksgesellschaft Stassfurt mbH) będących gwarantami obligacji krajowych oraz kredytu terminowego stanowią zabezpieczenie zobowiązań finansowych.

w tysiącach złotych

WARTOŚCI NIEMATERIALNE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)	31.12.2015	31.12.2014
Własne	140 875	116 494
Używane na podstawie umów najmu, dzierżawy, leasingu lub innej umowy, w tym:	-	22
Leasing finansowy	-	22
RAZEM	140 875	116 516

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie wystąpiły zobowiązania wynikające z zawartych umów dotyczących nabycia składników wartości niematerialnych (w okresie porównywalnym takie zobowiązania nie wystąpiły).

W bieżącym okresie zmiany szacunków księgowych nie wywierały istotnego wpływu oraz nie oczekuje się, że będą wywierały taki wpływ w przyszłych okresach.

Grupa CIECH nie posiada, za wyjątkiem wartości firmy, innych składników wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Dodatkowe informacje o wartości firmy zostały przedstawione w punkcie II.22.

Prace rozwojowe

Prace rozwojowe prowadzone przez Grupę CIECH ukierunkowane są na wzrost potencjału ekonomicznego, głównie dotyczą modernizacji procesów technologicznych, obniżenia kosztów wytworzenia produktów czy optymalizacji parametrów techniczno-technologicznych.

Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie

Poniższe tabele przedstawiają informacje o wartościach niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie <i>w tysiącach złotych</i>	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2014
Wartość brutto na początek okresu	17 514	16 171
Poniesione nakłady	6 268	1 343
Wartość brutto na koniec okresu	23 782	17 514
Umorzenie - wartość na początek okresu	10 252	9 282
Umorzenie za okres	907	970
Umorzenie na koniec okresu	11 159	10 252
Wartość netto koniec okresu	12 623	7 262

22. Badanie utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy

Podczas sporządzania sprawozdania skonsolidowanego Grupy CIECH poddano testowi na utratę wartości ujęte w sprawozdaniu skonsolidowanym wartości firmy dotyczące spółki zależnej CIECH Sarzyna S.A. i niemieckiej Grupy SDC. Wartość odzyskiwalną oszacowano na podstawie wartości użytkowej. Wartość użytkowa została wyliczona na podstawie sporządzonych przez Grupę planów pięcioletnich. Zarówno, w przypadku Grupy SDC, jak i CIECH Sarzyna S.A. w 2015 roku utrata wartości firmy nie wystąpiła. Średnioważony koszt kapitału przyjęty do testów na wartość firmy wyniósł: dla spółki CIECH Sarzyna S.A. 9,0% (test za 2015 rok), a dla Grupy SDC 6,8% (dla testów za 2015 rok). Zastosowana stopa wzrostu wyniosła w okresie rezidualnym 2,0% zarówno dla Grupy SDC, jak też dla CIECH Sarzyna S.A. Według szacunków Zarządu w przypadku obu spółek zmiana średnioważonego kosztu kapitału o +/-1p.p. nie wpłynęłaby na wyniki przeprowadzonych testów.

Wartość firmy stanowi największą pozycję wartości niematerialnych – jest ona wykazywana na poziomie Grupy CIECH oraz na poziomie grupy niższego szczebla – Grupy SDC. Wartości firmy prezentowane w sprawozdaniu skonsolidowanym zostały rozpoznane w wyniku wyceny PPA w procesie zakupu spółek w 2006 i 2007 roku. Wykazwana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2015 rok wartość firmy wyniosła 62 378 tys. zł (segment sodowy 47 269 tys. zł., segment krzemiany i szkło 39 tys. zł. oraz segment organiczny 15 070 tys. zł.) i uległa zmianie w stosunku do 2014 roku o kwotę 9 tys. zł. Jest to skutek wzrostu wartości firmy ujętej w sprawozdaniu na poziomie grupy niższego szczebla, Grupy SDC w wyniku zmiany kursu EUR w 2015 roku.

23. Nieruchomości inwestycyjne

w tysiącach złotych

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2014
Wartość na początek okresu	42 567	91 497
Zakup	706	7 676
Sprzedaż	(2 618)	(721)
Zmiana struktury Grupy	-	(53 010)
Wycena wartości godziwej	(6 347)	(6 454)
Reklasyfikacje	-	3 818
Przeniesienie z / do grupy aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	(239)
Wartość brutto na koniec okresu	34 308	42 567

Pozycję „Nieruchomości inwestycyjne” prezentowaną przez Grupę CIECH stanowią grunty, budynki i budowle, które zostały nabyte jedynie w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu przychodów z czynszów dzierżawnych lub z tytułu przyrostu ich wartości. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została określona przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego metodą porównawczą i metodą dochodową.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w Grupie CIECH występowały następujące nieruchomości inwestycyjne:

- **CIECH Nieruchomości S.A.** - W spółce CIECH Nieruchomości S.A. na dzień 31 grudnia 2015 roku w pozycji nieruchomości inwestycyjne ujęto grunt wraz z inwestycją związaną z budową kompleksu mieszkalno-biurowego, znajdujący się w Warszawie przy ul. Krasińskiego róg ul. Powązkowskiej. Spółka jest także właścicielem nieruchomości zlokalizowanych w Bydgoszczy, które zostały nabyte od spółki Infrastruktura Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej.

- **CIECH Soda Polska S.A.** - Budynki przejęte przez CIECH Soda Polska S. A. w wyniku połączenia ze spółką Soda Med. Sp. z o.o. Są to budynki wydierżawione na potrzeby działalności przychodni lekarskich, gabinetów pielęgniarstwa i zabiegowych, a także prywatnych gabinetów lekarskich i stomatologicznych.
- **CIECH Sarzyna S.A.** - budynki i budowle zlokalizowane na terenie CIECH Sarzyna S.A. w przeszłości wykorzystywanych przez spółkę dla własnych potrzeb; obecnie wynajmowanych w celu czerpania korzyści z tytułu przychodów z czynszów dzierżawnych
- **CIECH Trading Sp. z o.o.** - spółka wykazuje jako nieruchomości grunty zlokalizowane w Bydgoszczy (są to obiekty nabyte od spółki Infrastruktura Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej).

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2014
Przychód z najmu nieruchomości inwestycyjnej	1 871	1 978
Koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnej, która w danym okresie przynosiła przychody z najmu	814	2 131
Koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnej, która w danym okresie nie przynosiła przychodów z najmu	-	831

Na dzień 31 grudnia 2015 roku część nieruchomości inwestycyjnych spółki CIECH Nieruchomości S.A. oraz wszystkie nieruchomości inwestycyjne spółek CIECH Soda Polska S.A. oraz CIECH Sarzyna S.A. będących gwarantami obligacji krajowych oraz kredytu terminowego stanowią zabezpieczenie zobowiązań finansowych.

24. Należności długoterminowe

w tysiącach złotych

NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE	31.12.2015	31.12.2014
Należności z tytułu kawern	89 453	78 264
Inne	159	-
Należności długoterminowe netto	89 612	78 264
Odpisy aktualizujące wartość należności	-	-
Należności długoterminowe brutto	89 612	78 264

25. Pozostałe inwestycje długoterminowe

w tysiącach złotych

DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	31.12.2015	31.12.2014
Udziały i akcje	11 271	12 282
Udzielone pożyczki*	-	34 000
Lokaty bankowe	34	34
Wycena instrumentów zabezpieczających	29 078	-
Inne	88	88
RAZEM	40 471	46 404

*pożyczka dla spółki Infrastruktura Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej, w 2015 roku została reklasyfikowana do pozycji inwestycji krótkoterminowych.

w tysiącach złotych

ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ INWESTYCJI DŁUGOTERMINOWYCH ORAZ INWESTYCJI W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH WYCENIANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2014
Stan na początek okresu	23 131	3 620
Wykorzystanie	-	-
Utworzenie	1 011	19 500
Przeniesienie z/do aktywów krótkoterminowych*	(19 500)	-
Inne	(3 299)	11
Stan na koniec okresu	1 343	23 131

*odpis aktualizujący wartość pożyczki dla spółki Infrastruktura Kapuściska S.. w upadłości likwidacyjnej, pożyczka w 2015 roku została reklasyfikowana do pozycji inwestycji krótkoterminowych.

26. Zapasy

w tysiącach złotych

ZAPASY	31.12.2015	31.12.2014
Materiały	144 097	126 894
Półprodukty i produkty w toku	26 465	27 137
Produkty gotowe	95 314	76 783
Towary	27 755	26 956
RAZEM	293 631	257 770

w tysiącach złotych

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Stan na początek okresu	44 393	41 823
Utworzenie	4 840	10 003
Odwrocenie / rozwiązanie	(5 939)	(5 779)
Wykorzystanie	(5 003)	(3 623)
Różnice kursowe	(76)	153
Zmiana składu Grupy	-	(1 137)
Inne zwiększenia/zmniejszenia	-	2 953
Stan na koniec okresu	38 215	44 393

Grupa CIECH tworzy odpisy do ceny sprzedaży netto zapasów w związku z utratą ich wartości na skutek uszkodzenia oraz dla zapasów trudno zbywalnych. Odpisy aktualizujące na zapasy tworzone są również dla zapasów, których wartość przewyższa możliwą do uzyskania cenę sprzedaży netto. Ich odwrócenie wynika z zużycia lub sprzedaży zapasów w toku prowadzenia działalności gospodarczej, natomiast wykorzystanie następuje na skutek likwidacji zapasów.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wszystkie zapasy w spółkach polskich (CIECH S.A., JANIKOSODA S.A., CIECH Nieruchomości S.A., CIECH Soda Polska S.A., CIECH Transclean S.A., CIECH Sarzyna S.A., CIECH Vitrosilicon S.A., CIECH Trading S.A., Ciech Pianki Sp. z o.o., CIECH Cerium Sp. z o.o. SK, Cerium Sp. z o.o. SKA) oraz Spółkach niemieckich (SDC GmbH, Sodawerk Holding Stassfurt GmbH, Sodawerk Stassfurt Verwaltungs-GmbH, CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG, KWG- Kraftwerksgesellschaft Stassfurt mbH) będących gwarantami obligacji krajowych oraz kredytu terminowego stanowią zabezpieczenie zobowiązań finansowych.

27. Należności krótkoterminowe

w tysiącach złotych

NALEŻNOŚCI HANDLOWE I POZOSTAŁE	31.12.2015	31.12.2014
Z tytułu dostaw i usług oraz zaliczki na zapasy	284 707	268 020
- do 12 miesięcy	284 351	264 709
- powyżej 12 miesięcy	-	3 193
- zaliczki na zapasy	356	118
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	40 946	7 494
Należności escrow	384	384
Należności z tytułu kawern	1 969	1 969
Należności publiczno-prawne (bez podatku dochodowego)	88 074	64 574
Należności ze sprzedaży energii	7 581	13 243
Należności z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	1 845
Ubezpieczenia	444	3 051
Koszty zakupu	3 488	68
Usługi obce	2 705	1 933
Należności z tytułu faktoringu	26 967	13 440
Pozostałe należności	12 387	7 941
Należności handlowe i pozostałe razem, netto	469 652	383 962
Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	27 382	35 977
- utworzony w bieżącym okresie sprawozdawczym	1 147	14 794
Odpisy aktualizujące pozostałe należności krótkoterminowe, w tym:	17 444	15 642
- utworzony w bieżącym okresie sprawozdawczym	1 056	7 472
Należności handlowe i pozostałe razem, brutto	514 478	435 581

Wartość godziwa należności handlowych i pozostałych nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej.

w tysiącach złotych

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Stan na początek okresu	51 619	42 917
Utworzenie	2 203	22 266
Odwrócone	(4 073)	(2 670)
Wykorzystanie	(6 666)	(1 920)
Różnice kursowe	1 688	502
Zmiana składu Grupy	-	(9 412)
Inne zwiększenia/zmniejszenia	55	(64)
Stan na koniec okresu	44 826	51 619

Odpisy aktualizujące wartość należności krótkoterminowych zostały utworzone na należności układowe, sporne, odsetkowe, przeterminowane, trudno ściągalne oraz na należności od spółek postawionych w stan upadłości. Ich odwrócenie nastąpiło na skutek spłaty należności, a wykorzystanie nastąpiło na skutek spisania należności w związku z bezskuteczną egzekucją oraz w związku z upadłością spółek na których należności został utworzony odpis.

w tysiącach złotych

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG PRZETERMINOWANE - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIESPŁACONE	31.12.2015	31.12.2014
Do 1 miesiąca	32 557	21 339
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	8 460	2 059
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	5 264	1 298
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 720	4 164
Powyżej 1 roku	21 036	30 223
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (brutto) razem	70 037	59 083
Odpisy aktualizujące wartość przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług	23 296	32 929
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (netto) razem	46 741	26 154

Warunki transakcji z jednostkami powiązаныmi zostały przedstawione w punkcie II.43.

W kontraktach handlowych zawieranych przez Grupę CIECH stosowane są różne terminy płatności należności z tytułu dostaw i usług w zależności od rodzaju transakcji, charakterystyki rynku oraz warunków handlowych. Najczęściej stosowanymi terminami płatności są: 14, 30, 60 oraz 90 dni.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wszystkie należności (dług i krótkoterminowe) w spółkach polskich (CIECH S.A., JANIKOSODA S.A., CIECH Nieruchomości S.A., CIECH Soda Polska S.A., CIECH Transclean S.A., CIECH Sarzyna S.A., CIECH Vitrosilicon S.A., CIECH Trading S.A., Ciech Pianki Sp. z o.o., CIECH Cerium Sp. z o.o. SK, Cerium Sp. z o.o. SKA) oraz Spółkach niemieckich (SDC GmbH, Sodawerk Holding Stassfurt GmbH, Sodawerk Stassfurt Verwaltungs-GmbH, CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG, KWG- Kraftwerksgesellschaft Stassfurt mbH) będących gwarantami obligacji krajowych oraz kredytu terminowego stanowią zabezpieczenie zobowiązań finansowych.

28. Inwestycje krótkoterminowe

w tysiącach złotych

INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE	31.12.2015	31.12.2014
Wycena instrumentów zabezpieczających	16 781	-
Udzielone pożyczki*	34 000	-
Krótkoterminowe aktywa finansowe, razem netto	50 781	-
Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych aktywów finansowych	24 601	6 807
Krótkoterminowe aktywa finansowe, razem brutto	75 382	6 807

* pożyczka dla spółki Infrastruktura Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej, w 2015 roku została reklasyfikowana z pozycji inwestycji długoterminowych. Wartość bilansowa pożyczki odpowiada wartości posiadanego przez spółkę zabezpieczenia w postaci hipotek.

w tysiącach złotych

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ INWESTYCJI KRÓTKOTERMINOWYCH	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Stan na początek okresu	6 807	1 705
Wykorzystanie	(1 705)	-
Reklasyfikacja z (do) inwestycji krótkoterminowych*	19 500	-
Różnice kursowe	(1)	-
Stan na koniec okresu	24 601	6 807

* odpis aktualizujący wartość pożyczki dla spółki Infrastruktura Kapuściska S.. w upadłości likwidacyjnej, pożyczka w 2015 roku została reklasyfikowana z pozycji inwestycji długoterminowych.

Odpis aktualizujący wartość inwestycji krótkoterminowych w roku 2014 w wysokości 5 102 tys. zł utworzony został na pożyczkę udzieloną spółce Infrastruktura Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej.

29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

w tysiącach złotych

ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY	31.12.2015	31.12.2014
Rachunki bankowe	94 927	40 573
Lokaty krótkoterminowe	107 417	8 319
Środki pieniężne w kasie	336	102
Inne środki pieniężne	255	168
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w bilansie	202 935	49 162
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w rachunku przepływu środków pieniężnych	202 935	49 162

Wartość środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wszystkie środki pieniężne i ich ekwiwalenty w spółkach polskich (CIECH S.A., JANIKOSODA S.A., CIECH Nieruchomości S.A., CIECH Soda Polska S.A., CIECH Transclean S.A., CIECH Sarzyna S.A., CIECH Vitrosilicon S.A., CIECH Trading S.A., Ciech Pianki Sp. z o.o., CIECH Cerium Sp. z o.o. SK, Cerium Sp. z o.o. SKA) oraz Spółkach niemieckich (SDC GmbH, Sodawerk Holding Stassfurt GmbH, Sodawerk Stassfurt Verwaltungs-GmbH, CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG, KWG- Kraftwerksgesellschaft Stassfurt mbH), spółce rumuńskiej CIECH Soda Romania S.A. oraz spółce szwedzkiej Ciech Group Financing AB będących gwarantami obligacji krajowych oraz kredytu terminowego stanowią zabezpieczenie zobowiązań finansowych.

Zarówno na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2014 roku w Grupie CIECH nie występowały środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

Efektywne stopy procentowe krótkoterminowych lokat bankowych są zbliżone do nominalnych stóp procentowych, a wartość godziwa krótkoterminowych lokat bankowych nie różni się znacząco od ich wartości bilansowej. Stopy procentowe oparte są o stawki WIBOR, EURIBOR oraz LIBOR.

30. Kapitały

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość bilansowa kapitału podstawowego jednostki dominującej CIECH S.A. wynosiła 287 614 tys. zł i obejmowała kapitał z wyemitowanych akcji oraz z korekty z tytułu hiperinflacji. Na dzień przejścia na MSSF, czyli na dzień 1 stycznia 2004 roku kapitał podstawowy Spółki CIECH S.A. został przeliczony z tytułu hiperinflacji za lata od 1989 do 1996 roku. Korekta hiperinflacyjna w wysokości 24 114 tys. zł drugostronnie zmniejszyła wartość zysków zatrzymanych.

Ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich wyemitowanych akcji Spółki CIECH S.A., po zarejestrowaniu podwyższeń kapitału podstawowego, wynosi 52 699 909, a kapitał podstawowy dzieli się na 52 699 909 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 5 zł każda. Wszystkie akcje zostały w pełni opłacone.

Kapitał podstawowy na 31 grudnia 2015 roku oraz na 31 grudnia 2014 roku składał się z następujących serii akcji:

KAPITAŁ PODSTAWOWY	31.12.2015	31.12.2014
	w szt.	w szt.
Akcje zwykłe na okaziciela seria A, wartość nominalna 5 zł każda	20 816	20 816
Akcje zwykłe na okaziciela seria B, wartość nominalna 5 zł każda	19 775 200	19 775 200
Akcje zwykłe na okaziciela seria C, wartość nominalna 5 zł każda	8 203 984	8 203 984
Akcje zwykłe na okaziciela seria D, wartość nominalna 5 zł każda	23 000 000	23 000 000
Akcje zwykłe na okaziciela seria E, wartość nominalna 5 zł każda	1 699 909	1 699 909
RAZEM	52 699 909	52 699 909

Akcje wszystkich serii są akcjami zwykłymi i nie wiążą się z nimi żadne dodatkowe prawa, uprzywilejowania, ani ograniczenia dotyczące podziału dywidend i zwrotu kapitału.

AKCJE ZWYKŁE – WYEMITOWANE I W PEŁNI OPŁACONE	w szt.	w tys. zł.
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	52 699 909	287 614
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	52 699 909	287 614

Zgodnie z wiedzą Spółki CIECH S.A., na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu akcjonariuszami posiadającymi znaczne pakiety akcji (co najmniej 5%) były 2 podmioty: KI Chemistry s. à r. l. z siedzibą w Luksemburgu i ING Otwarty Fundusz Emerytalny.

Akcjonariusz	Rodzaj akcji	Liczba Akcji	Liczba Głosów na WZ	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym (%)
KI Chemistry s. à r. l. z siedzibą w Luksemburgu*	Zwykłe na okaziciela	26 952 052	26 952 052	51,14%	51,14%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny**	Zwykłe na okaziciela	5 000 000	5 000 000	9,49%	9,49%
Pozostali	Zwykłe na okaziciela	20 747 857	20 747 857	39,37%	39,37%

* na podstawie listy akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu CIECH S.A. w dniu 7 marca 2016 roku, Rb 8/2016 sporządzony i przekazany do publicznej wiadomości na podstawie art. 70 pkt 3 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

** na podstawie listy akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu CIECH S.A. w dniu 7 października 2015 roku, Rb 35/2015 sporządzony i przekazany do publicznej wiadomości na podstawie art. 70 pkt 3 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

Kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej powstał z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji serii C, D i E powyżej ich nominalnej wartości.

Pozostałe kapitały rezerwowe

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane salda pozostałych kapitałów rezerwowych, które składały się z następujących pozycji:

w tysiącach złotych

POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE WEDŁUG CELU PRZEZNACZENIA	31.12.2015	31.12.2014
Fundusz na ryzyko handlowe	3 330	3 330
Fundusz na zakup spółek sodowych	15 200	15 200
Fundusz rozwoju	57 669	57 669
Inne	2 322	2 322
RAZEM	78 521	78 521

Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń zawiera wycenę i rozliczenie instrumentów zabezpieczających objętych rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą

Saldo tej pozycji kapitału jest korygowane o różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych zagranicznych jednostek zależnych tj. CIECH Soda Romania S.A., Grupa SDC oraz Ciech Group Financing AB.

Saldo tej pozycji kapitału prezentuje również zakumulowane różnice kursowe z tytułu wyceny inwestycji netto w jednostce działającej za granicą oraz efektywną część zysków lub strat z wyceny instrumentu zabezpieczającego udziały w aktywach netto podmiotów zagranicznych.

Udziały niekontrolujące

Zyski i straty oraz każdy składnik innych całkowitych dochodów przypisuje się do kapitału właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów niekontrolujących, nawet gdy w rezultacie tego przypisania udziały niekontrolujące przybierają wartość ujemną.

31. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Zarząd CIECH S.A. nie przewiduje wypłaty dywidendy z zysku wypracowanego w okresie 2015 roku. Zarząd wnioskuje o przeniesienie wypracowanego w roku 2015 zysku na kapitał zapasowy.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy CIECH S.A. uchwałą z dnia 30 czerwca 2015 roku postanowiło przeznaczyć całość zysku netto spółki za rok 2014, w wysokości 92 129 tys. zł. na kapitał zapasowy.

32. Zobowiązania długoterminowe

w tysiącach złotych

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	1 494 775	1 176 455
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	1 335 349	-
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	159 426	1 176 455
Zobowiązania z tytułu leasingu	21 884	15 825
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	113 485	92 819
Dotacje	50 945	53 471
Zobowiązania z tytułu opcji PUT	8 523	8 525
Zobowiązania z tytułu instrumentów zabezpieczających	41 828	2 512
Inne zobowiązania finansowe	662	547
Inne	11 527	27 764
RAZEM	1 630 144	1 285 099

w tysiącach złotych

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	31.12.2015	31.12.2014
Powyżej 1 roku do 3 lat	389 940	216 850
Powyżej 3 do 5 lat	1 195 481	1 028 729
Powyżej 5 lat	44 723	39 520
RAZEM	1 630 144	1 285 099

33. Informacje dotyczące istotnych zobowiązań finansowych

Finansowanie dłużne Grupy

Na dzień 31 grudnia 2015 roku finansowanie dłużne Grupy w formie obligacji oraz kredytu zapewnione jest głównie poprzez:

- Obligacje krajowe wyemitowane przez CIECH S.A. - na dzień 31 grudnia 2015 roku zadłużenie nominalne wynosiło 160 mln zł,
- Kredyty udostępniane CIECH S.A. na podstawie umowy kredytów z dnia 29 października 2015 roku:
 - kredyt terminowy w wysokości 1 045 031 tys. zł oraz 69 673 tys. EUR (łącznie kwota kredytu na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 1 341 942 tys. zł.)
 - kredyt odnawialny udostępniany CIECH S.A. w wysokości do 250 000 tys. zł (kwota wykorzystanego kredytu na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 0 zł)
- kredyt w rachunku bieżącym udzielony CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG w wysokości 5 000 tys. EUR – na dzień 31 grudnia 2015 roku zadłużenie wynosiło 4 913 tys. EUR (tj. 20 937 tys. zł).

W dniu 30 października 2015 roku spółka Ciech Group Financing AB złożyła zawiadomienie o zamiarze dokonania w dniu 30 listopada 2015 roku wcześniejszego wykupu i umorzenia zabezpieczonych obligacji o nominalne 245 000 tys. EUR, wyemitowanych w dniu 28 listopada 2012 roku, z pierwotnym terminem wykupu przypadającym w 2019 roku. Zgodnie z postanowieniami umowy Indenture (szczegóły tej umowy przedstawiono w raporcie bieżącym nr 61/2012) łączna kwota wymagana do dokonania wykupu obligacji w dniu 30 listopada 2015 roku to 263 426 tys. EUR. Zawiadomienie przewidywało również, że wcześniejszy wykup i umorzenie obligacji zostaną dokonane pod warunkiem wypłaty przez kredytodawców kredytów w kwocie nie niższej niż równowartość kwoty wykupu (szczegóły zostały przedstawione w raporcie bieżącym nr 40/2015 z dnia 30 października 2015 roku). W dniu 27 listopada 2015 roku nastąpiło przekazanie środków niezbędnych do całkowitego wykupu i umorzenia obligacji HY w wysokości 263 426 tys. EUR, pozyskanych w ramach wypłaty na podstawie umowy kredytów z dnia 29 października 2015 roku do Agenta ds. Płatności obligacji HY. W związku z przekazaniem ww. środków zobowiązania CIECH S.A., Ciech Group Financing AB oraz podmiotów zależnych od CIECH S.A. udzielających gwarancji obligacji HY, związane z obligacjami HY, wynikające z umowy określającej warunki emisji obligacji HY oraz udzielenia gwarancji (umowa Indenture), o której zawarciu CIECH S.A. informował w raporcie bieżącym nr 61/2012 z dnia 29 listopada 2012 roku są uznane za wykonane w całości. Formalne umorzenie obligacji HY przez powiernika obligacji HY zgodnie z Umową Indenture nastąpiło w dniu 30 listopada 2015 roku (bez konieczności podjęcia dodatkowych czynności).

W dniu 30 czerwca 2014 roku spółka zależna KWG GmbH otrzymała od STW (Stadtwerke Stassfurt GmbH) oraz EMS (Erdgas Mittelsachsen GmbH) zawiadomienie o wypowiedzeniu umowy cichego wspólnictwa z dnia 2 grudnia 2011 roku ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2014 roku. W związku z wypowiedzeniem umowy KWG dokonało zwrotu wkładów kapitałowych w łącznej wysokości 12 mln EUR, wraz z należnym na podstawie umowy wynagrodzeniem dla cichych wspólników w ustalonym terminie tj. w dniu 22 stycznia 2015 roku.

Informacja o wskaźnikach zawartych w umowach kredytowych

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym żadna z umów kredytowych nie została postawiona w stan wymagalności ani też nie wystąpiły przypadki naruszenia terminów spłaty kapitału ani odsetek z tytułu zobowiązań finansowych wykazanych w bilansie. Na podstawie Umowy Kredytu Odnawialnego CIECH S.A. oraz jego wybrane spółki zależne zobowiązani byli m.in. do utrzymania określonego w umowach poziomu wskaźnika dźwigni finansowej netto (stosunek skonsolidowanego zadłużenia netto Grupy CIECH do skonsolidowanego EBITDA Grupy CIECH liczonego według wytycznych w wysokości nie wyższej niż 4,0 mierzonego za okres kończący się 31 grudnia 2015 roku. Poziom wskaźnika został spełniony i wyniósł 1,8.

34. Świadczenia pracownicze

w tysiącach złotych

REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	DŁUGOTERMINOWE		KRÓTKOTERMINOWE			
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015		31.12.2014	
	Rezerwa na świadczenia emerytalne, nagrody jubileuszowe i odprawy rentowe	Rezerwa na świadczenia emerytalne, nagrody jubileuszowe i odprawy rentowe	Rezerwa na świadczenia emerytalne, nagrody jubileuszowe i odprawy rentowe	Inne długoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	Rezerwa na świadczenia emerytalne, nagrody jubileuszowe i odprawy rentowe	Inne długoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze
Stan na początek okresu	12 720	18 743	886	76	876	740
Utworzenie	1 357	1 851	764	685	683	6
Reklasyfikacja z / do rezerwy długoterminowej / krótkoterminowej	(83)	(497)	83	-	497	-
Zmiana stopy dyskontowej	6	715	9	-	-	-
Różnice kursowe	(6)	131	-	-	-	1
Zmiana struktury Grupy	-	-	-	-	-	(604)
Wykorzystanie (wyplata świadczeń)	(272)	(61)	(782)	(25)	(1 007)	-
Rozwiązanie	(892)	(8 164)	(93)	-	(163)	(67)
Pozostałe zmiany	(1)	2	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	12 829	12 720	867	736	886	76

W 2015 roku zmiana rezerwy w wartości 676 tys. zł. została odniesiona do kapitału własnego (w porównywanym okresie -256 tys. zł.).

Rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują głównie rezerwy na nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne. Wycena świadczeń pracowniczych dokonywana jest na podstawie wycen aktuarialnych. W celu obliczenia bieżącej wartości przyszłych zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych przyjęto wysokość rocznej stopy dyskonta finansowego na poziomie 2,5%. Użyta stopa dyskontowa jest ustalona w wielkości nominalnej. Jednocześnie uwzględniono przyszłą inflację w wysokości 1,5% rocznie. Przewidywana nominalna stopa wzrostu wynagrodzeń jest różna dla poszczególnych spółek i różnych lat (średnio około 1,5%). Dla okresu rezidualnego stopa wzrostu wynagrodzeń została przyjęta na poziomie 1,5%. Wskaźnik rotacji pracowników określany jest na podstawie danych historycznych, skorygowanych o plany restrukturyzacji zatrudnienia. Według szacunków Grupy zmiana założeń aktuarialnych nie będzie miała istotnego wpływu na wyniki finansowe.

35. Rezerwy

w tysiącach złotych

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW DŁUGOTERMINOWYCH 01.01.-31.12.2015	Rezerwa na zobowiązania	Rezerwa na ochronę środowiska	RAZEM
Stan na początek okresu	6 789	68 455	75 244
Utworzenie	-	383	383
Reklasyfikacja z / do rezerwy długoterminowej / krótkoterminowej	-	(2 118)	(2 118)
Zmiana stopy dyskontowej	-	4 019	4 019
Różnice kursowe	-	21	21
Rozwiązanie	(242)	(2 603)	(2 845)
Stan na koniec okresu	6 547	68 157	74 704

w tysiącach złotych

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW DŁUGOTERMINOWYCH 01.01.-31.12.2014	Rezerwa na zobowiązania	Rezerwa na ochronę środowiska	RAZEM
Stan na początek okresu	-	44 785	44 785
Utworzenie	1 289	28 266	29 555
Reklasyfikacja z / do rezerwy długoterminowej / krótkoterminowej	-	(1 407)	(1 407)
Zmiana stopy dyskontowej	-	2 869	2 869
Różnice kursowe	-	1 168	1 168
Rozwiązanie	-	(1 726)	(1 726)
Inne	5 500	(5 500)	-
Stan na koniec okresu	6 789	68 455	75 244

w tysiącach złotych

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH 01.01.-31.12.2015	Rezerwa na odszkodowania	Rezerwa na zobowiązania	Rezerwa na ochronę środowiska	Rezerwa na przewidywane straty	Inne rezerwy	RAZEM
Stan na początek okresu	5 749	33 612	2 205	19 363	439	61 368
Utworzenie	3 125	17 387	123	11 325	4 139	36 099
Reklasyfikacja z / do rezerwy długoterminowej / krótkoterminowej	-	-	2 118	-	-	2 118
Zmiana stopy dyskontowej	202	-	-	-	11	213
Otrzymane aportem	-	-	-	-	-	-
Przeniesienie z / do grupy aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe	-	(199)	-	199	(4)	(4)
Zmiana struktury Grupy	-	-	-	-	-	-
Wykorzystanie (wypłata świadczeń)	-	(10 945)	(1 461)	-	(6)	(12 412)
Reklasyfikacja z zobowiązań	-	-	-	-	-	-
Rozwiązanie	(708)	(2 835)	(749)	-	(2 982)	(7 274)
Inne	-	-	-	-	(14)	(14)
Stan na koniec okresu	8 368	37 020	2 236	30 887	1 583	80 094

w tysiącach złotych

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH 01.01.-31.12.2014	Rezerwa na odszkodowania	Rezerwa na zobowiązania	Rezerwa na ochronę środowiska	Rezerwa na przewidywane straty	Inne rezerwy	RAZEM
Stan na początek okresu	20 496	33 116	23 936	19 349	36	96 933
Utworzenie	225	7 154	-	14	1 714	9 107
Reklasyfikacja z / do rezerwy długoterminowej / krótkoterminowej	-	-	1 407	-	-	1 407
Zmiana stopy dyskontowej	-	-	-	-	56	56
Różnice kursowe	-	868	-	-	3	871
Zmiana struktury Grupy	(12 793)	-	(20 231)	-	-	(33 024)
Wykorzystanie (wypłata świadczeń)	(1 939)	-	(2 028)	-	(67)	(4 034)
Rozwiązanie	(240)	(7 526)	(879)	-	(1 303)	(9 948)
Stan na koniec okresu	5 749	33 612	2 205	19 363	439	61 368

W Grupie CIECH istotną pozycję rezerw stanowią:

Rezerwy na odszkodowania:

CIECH Soda Polska S.A. – krótkoterminowa rezerwa w kwocie 4 262 tys. zł związana z roszczeniem jednego z odbiorców w związku z wadliwą dostawą partii produktów i poniesionymi z tego tytułu stratami. Pozostała wartość rezerw na odszkodowania w tej spółce obejmuje krótkoterminowe rezerwy dotyczące reklamacji, odszkodowań oraz odsetek od roszczeń pracowniczych na łączną kwotę 3 297 tys. zł.

Rezerwy na zobowiązania:

CIECH Soda Polska S.A. - rezerwa długoterminowa w kwocie 6 547 tys. zł z tytułu potencjalnych kar środowiskowych za przekroczenie dopuszczalnych emisji.

CIECH Soda Romania S.A. - rezerwa na potencjalne zobowiązanie z tytułu podatku VAT w kwocie 26 183 tys. zł (27 791 tys. RON). Ponadto spółka posiada rezerwę na roszczenia pracowników w kwocie 638 tys. zł (678 tys. RON). Pozostała część roszczenia została wykazana w zobowiązaniach warunkowych. Obie rezerwy są wykazywane jako pozycje krótkoterminowe.

Grupa SDC – krótkoterminowa rezerwa w kwocie 5 357 tys. zł (1 257 tys. EUR) na potencjalne zobowiązania z tytułu opłat za zrzut ścieków.

Rezerwy na przewidywane straty:

CIECH S.A. – krótkoterminowa rezerwa na przewidywane straty w kwocie 19 363 tys. zł, związana z potencjalnym roszczeniem (należność główna wraz ze zobowiązaniami odsetkowymi oraz kosztami postępowania sądowego).

Grupa SDC – krótkoterminowa rezerwa w kwocie 11 050 tys. zł (2 593 tys. EUR) związana z ujemną wyceną kontraktu pomiędzy Grupą SDC a EVZA dotyczącego dostaw pary technologicznej oraz energii elektrycznej.

Rezerwy na ochronę środowiska:

CIECH Soda Polska S.A. – rezerwa na koszty rekultywacji gruntów skalkulowana według planowanych nakładów do 2042 roku według przewidywanego wskaźnika inflacji: 1,5% skorygowanego o wskaźnik dyskonta liczonego jako średnia wskaźnika na początek i koniec każdego okresu rocznego. Wydatki z tego tytułu do 2042 roku kształtować się będą w przedziale od 700 tys. zł do 1 100 tys. zł. Kwota ujętej w sprawozdaniu rezerwy z tego tytułu wynosi 8 697 tys. zł, z tego rezerwa krótkoterminowa to 826 tys. zł, a rezerwa długoterminowa to 7 871 tys. zł;

CIECH Sarzyna S.A. – rezerwa na koszty rekultywacji wód i gleby w wysokości 6 416 tys. zł. obejmująca rezerwę krótkoterminową w wysokości 1 410 tys. zł., oraz rezerwę długoterminową w wysokości 5 006 tys. zł. Rezerwę oszacowano na podstawie projektu rzeczowo – finansowego wraz z harmonogramem prac na lata 2008 - 2020 na przewidywane do poniesienia wydatki, oraz decyzji Marszałka Województwa Podkarpackiego, zdyskontowane o wskaźnik inflacji 1,5%.

Grupa SDC – długoterminowa rezerwa na ochronę środowiska w kwocie 55 280 tys. zł (12 972 tys. EUR) obejmująca m.in. rekultywację stawów osadowych w Unseburgu, działania rekultywacyjne w kopalni kamienia wapiennego, rekultywację pozostałości starych odkrywek kamienia wapiennego oraz zamknięcie kawern.

36. Zobowiązania krótkoterminowe

w tysiącach złotych

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK ORAZ INNYCH INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	19 508	21 384
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	301	6 323
RAZEM	19 809	27 707

w tysiącach złotych

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE HANDLOWE I POZOSTAŁE	31.12.2015	31.12.2014
Z tytułu dostaw i usług oraz zaliczki otrzymane na dostawy	273 332	322 179
Do 12 miesięcy	270 938	320 052
Zaliczki otrzymane na dostawy	2 394	2 127
Zobowiązania publiczno-prawne (bez podatku dochodowego)	22 835	14 546
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych	102 156	65 922
Zobowiązania z tytułu instrumentów zabezpieczających	3 184	4 555
Zobowiązania wobec pracowników	10 544	10 599

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE HANDLOWE I POZOSTAŁE	31.12.2015	31.12.2014
Wynagrodzenia	25 835	17 659
Rezerwa na urlopy	6 621	5 743
Podatki i opłaty	25 535	21 173
Zużycie materiałów i energii	24 973	18 559
Zobowiązania z tytułu dotacji	39 902	41 211
Usługi obce	8 752	2 880
Opłaty za korzystanie ze środowiska	26 310	27 395
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia na rzecz pracowników	2 615	1 580
Koszty utrzymania magazynów	3 081	1 184
Zobowiązania z tytułu faktoringu		669
Zobowiązania wobec "cichych wspólników"	-	51 148
Pozostałe zobowiązania	10 260	12 637
RAZEM	585 935	619 639

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione zostały w punkcie II.43.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane. W kontraktach handlowych zawieranych przez Grupę CIECH stosowane są różne terminy płatności zobowiązań z tytułu dostaw i usług w zależności od rodzaju transakcji, charakterystyki rynku oraz warunków handlowych. Najczęściej stosowanymi terminami płatności są: 14, 30, 60 oraz 90 dni.

37. Objasnienia do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Poniższe zestawienia prezentują przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
Zmiana stanu zapasów zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	35 861	40 432
Pozostałe	139	130*
Zmiana stanu zapasów w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(36 000)	(40 562)

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
Zmiana stanu rezerw zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	18 936	(11 821)
Pozostałe (w tym przeniesienie na kapitał z wyceny aktuarialnej)	357	3 501*
Zmiana stanu rezerw w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	19 293	(8 320)

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
Zmiana stanu należności zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	101 473	(166 545)
Zmiana stanu należności inwestycyjnych	(42 895)	(8 370)
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	(4 436)	(7 518)
Pozostałe	4 737	(5 380)*
Zmiana stanu należności w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(58 880)	177 054

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
Zmiana stanu zobowiązań zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	343 457	(95 294)
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	(30 218)	(45 999)
Zmiana stanu zobowiązań finansowych	(300 374)	89 382
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	(20 207)	(10 207)
Pozostałe	(14 125)	29 959*
Zmiana stanu zobowiązań w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(21 467)	(32 159)

*w tym zmiana składu Grupy z tytułu utraty kontroli nad spółką Infrastruktura Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej

38. Leasing finansowy

Grupa CIECH użytkuje na podstawie umów leasingu finansowego rzeczowe aktywa trwałe (głównie środki transportu oraz różnego rodzaju maszyny i urządzenia). W umowach występuje opcja zwrotu, przedłużenia umów lub wykupu całości lub części sprzętu po zakończeniu okresu leasingu. Wartość bilansowa leasingowanych rzeczowych aktywów trwałych (z uwzględnieniem finansowego leasingu zwrotnego opisanego poniżej) wynosiła w 2015 roku 33 137 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku 31 889 tys. zł). Nie występują warunkowe zobowiązania z tytułu opłat leasingowych.

Wartość nominalna oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych przedstawiają się następująco:

w tysiącach złotych

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO 31.12.2015	Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych	Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
do roku	5 543	544	4 999
1 do 5 lat	16 673	1 891	14 782
Powyżej 5 lat	7 373	271	7 102
RAZEM	29 589	2 706	26 883

w tysiącach złotych

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO 31.12.2014	Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych	Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
do roku	4 683	493	4 190
1 do 5 lat	11 483	1 177	10 306
Powyżej 5 lat	6 004	485	5 519
RAZEM	22 170	2 155	20 015

W roku 2014 spółka CIECH Cargo Sp. z o.o. zawarła umowy leasingu finansowego, na podstawie których użytkuje wagony do przewozu mialu. W umowie obowiązuje opcja wykupu po zakończeniu okresu leasingu. Wartość bilansowa leasingowanych rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 16 440 tys. zł.

W roku 2015 spółka CIECH Cargo Sp. z o.o. zawarła kolejne umowy leasingu finansowego, na podstawie których użytkuje dodatkowe wagony do przewozu mialu oraz środek transportu. W umowach obowiązują opcje wykupu po zakończeniu leasingu. Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła 26 609 tys. zł.

Na podstawie umowy leasingu finansowego spółka CIECH Transclean Sp. z o.o. użytkuje rzeczowe aktywa trwałe – środki transportu. Na początku 2014 roku spółka ta zawarła umowy leasingu finansowego, na podstawie których wzięto w leasing 5 zestawów do przewozów materiałów sypkich. Wartość bilansowa netto leasingowanych środków trwałych na dzień 31 grudnia 2014 wynosiła 3 482 tys. zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość ta wyniosła 2 876 tys. zł.

39. Leasing operacyjny

W Grupie CIECH największą pozycją stanowiącą przedmiot leasingu operacyjnego jest, zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości, uzyskane drogą przydziału administracyjnego prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ponadto, Grupa SDC jako leasing operacyjny wykazuje długoterminową umowę na dzierżawę sieci wodociągowej obowiązującą do 2095 roku. Spółki Grupy wykazują również umowy najmu nieruchomości oraz rzeczowych aktywów trwałych o niskiej wartości, m.in. samochody. Leasing operacyjny jest leasingiem odnawialnym, który daje możliwość wykupu środka według szacowanej wartości rynkowej na koniec okresu użytkowania. Spółki nie mają obowiązku wykupu leasingowanego środka. W decyzjach administracyjnych dotyczących prawa wieczystego użytkowania gruntów nie określono warunków przedłużenia umowy lub możliwości zakupu przedmiotu leasingu. Indeksacja cen może nastąpić w związku z aktualizacją wyceny gruntu.

Łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat leasingowych przedstawia poniższa tabela:

w tysiącach złotych

ŁĄCZNE KWOTY PRZYSZŁYCH MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGU OPERACYJNEGO	31.12.2015	31.12.2014
do roku	10 777	2 383
1 do 5 lat	4 659	3 686
Powyżej 5 lat	57 956	59 497
RAZEM	73 392	65 566

W roku 2015 koszty opłat leasingowych wyniosły 6 464 tys. zł (w porównywalnym okresie 6 120 tys. zł.)

40. Instrumenty finansowe

Do głównych instrumentów finansowych, które są wykazane w bilansie Grupy CIECH na dzień 31 grudnia 2015 roku należą:

- **Aktywa finansowe:**
 - lokaty krótkoterminowe,
 - środki pieniężne,
 - akcje i udziały w jednostkach niepowiązanych,
 - udzielone pożyczki,
 - instrumenty finansowe o dodatniej wycenie,
 - należności z tytułu dostaw i usług.
- **Zobowiązania finansowe:**
 - zobowiązania z tytułu papierów dłużnych – obligacje krajowe,
 - zobowiązania z tytułu kredytu terminowego, kredytu odnawialnego oraz kredytu w rachunku bieżącym,
 - zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
 - umowy leasingu finansowego,
 - instrumenty finansowe o ujemnej wycenie,
 - zobowiązania z tytułu faktoringu (faktoring odwrotny).

Wartość bilansowa

31.12.2015 w tysiącach złotych	Kategorie instrumentów finansowych							Razem
	Nota	Środki pieniężne	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	
Klasy instrumentów finansowych								
Środki pieniężne i ekwiwalenty	29	202 935	-	34	-	-	-	202 969
Udziały i akcje		-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług	27	-	-	284 351	-	-	-	284 351
Należności z tytułu faktoringu	27	-	-	26 963	-	-	-	36 963
Instrumenty pochodne rozpoznane w aktywach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające		-	-	-	-	-	16 782	16 782
Udzielone pożyczki	25	-	-	34 000	-	-	-	34 000
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	36	-	-	-	273 332	-	-	273 332
Kredyty i pożyczki	32,36	-	-	-	1 354 857	-	-	1 354 857
Dłużne papiery wartościowe - wyemitowane obligacje	32,36	-	-	-	159 727	-	-	159 727
Zobowiązania z tytułu faktoringu	36	-	-	-	18 998	-	-	18 998
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	32, 38	-	-	-	-	26 913	-	26 913
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	36	-	-	-	-	-	45 012	45 012

Kategorie instrumentów finansowych								
31.12.2014 w tysiącach złotych	Nota	Środki pieniężne	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Klasy instrumentów finansowych								
Środki pieniężne i ekwiwalenty	29	49 162	-	34	-	-	-	49 196
Udziały i akcje		-	413	-	-	-	-	413
Należności z tytułu dostaw i usług	27	-	-	267 902	-	-	-	267 902
Należności z tytułu faktoringu	27	-	-	13 440	-	-	-	13 440
Udzielone pożyczki	25	-	-	34 000	-	-	-	34 000
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	36	-	-	-	322 179	-	-	322 179
Kredyty i pożyczki	32,36	-	-	-	21 384	-	-	21 384
Dłużne papiery wartościowe - wyemitowane obligacje	32,36	-	-	-	1 182 778	-	-	1 182 778
Zobowiązania z tytułu faktoringu	36	-	-	-	669	-	-	669
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	32, 38	-	-	-	-	20 015	-	20 015
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	36	-	-	-	-	-	7 067	7 067

W Grupie CIECH wybrane należności handlowe podlegają faktoringowi. Jest to faktoring z przejęciem ryzyka wypłacalności, na mocy której faktor przejmuje ryzyko należności do wysokości określonej w polisie ubezpieczenia.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z zysków lub strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

01.01.-31.12.2015 w tysiącach złotych	Nota	Środki pieniężne	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Instrumenty finansowe ogółem
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek, w tym obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej	16	170	-	215	(199 797)	(784)	-	(200 196)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	16	-	-	-	(2 950)	(1 405)	-	(4 355)
Utworzenie odpisów aktualizujących	16	-	-	(1 941)	-	-	-	(1 941)
Odwrocenie odpisów aktualizujących	16	-	-	4 069	-	-	-	4 069
Przychody/koszty z tytułu wyceny i stosowania pochodnych instrumentów finansowych	16	-	-	-	-	-	(1 862)	(1 862)
RAZEM		170	-	2 344	(202 747)	(2 189)	(1 862)	(204 284)

01.01.-31.12.2014 w tysiącach złotych	Nota	Środki pieniężne	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Instrumenty finansowe ogółem
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek, w tym obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej	16	731	-	1 829	(139 525)	(477)	-	(137 443)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	16	-	-	-	805	-	-	805
Utworzenie odpisów aktualizujących	16	-	-	(20 028)	-	-	-	(20 028)
Odwrocenie odpisów aktualizujących	16	-	-	2 671	-	-	-	2 671
Zysk/(strata) ze zbycia instrumentów finansowych	16	-	36	-	-	-	-	36
RAZEM		731	36	(15 528)	(138 720)	(477)		(153 959)

41. Instrumenty finansowe wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń

Podsumowanie dla poszczególnych grup powiązań istniejących w 2015 roku, które były wyznaczone do zastosowania rachunkowości zabezpieczeń zaprezentowano poniżej:

Zabezpieczane ryzyko	Typ zabezpieczenia	Pozycja zabezpieczana	Instrument zabezpieczający
Ryzyko walutowe EUR/PLN	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Przyszłe przepływy pieniężne z tytułu realizacji przychodów ze sprzedaży denominowanych lub indeksowanych do kursu EUR	<ul style="list-style-type: none"> Wyemitowane obligacje denominowane w EUR Forwardy walutowe EUR/PLN Seria transakcji forward EUR/PLN wydzielona poprzez dekompozycję transakcji CIRS
Ryzyko walutowe EUR/PLN	Zabezpieczenie inwestycji netto	Pozycję zabezpieczaną stanowi część udziałów w aktywach netto jednostki podporządkowanej	<ul style="list-style-type: none"> Wyemitowane obligacje denominowane w EUR Kredyt terminowy w EUR
Ryzyko stopy procentowej (zmiana WIBOR 6M)	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Płatności odsetkowe kredytu terminowego zaciągniętego przez CIECH S.A. o nominale 1 045 mln PLN	<ul style="list-style-type: none"> Swap stopy procentowej WIBOR6M na stałą stopę (transakcja wydzielona poprzez dekompozycję transakcji CIRS)
Ryzyko stopy procentowej (zmiana WIBOR 6M)	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Płatności odsetkowe obligacji wyemitowanych przez CIECH S.A. (Seria 02) o nominale 80 000 tys. PLN	<ul style="list-style-type: none"> Swap stopy procentowej WIBOR6M na stałą stopę
Ryzyko stopy procentowej (zmiana EURIBOR 6M)	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Płatności odsetkowe kredytu terminowego zaciągniętego przez CIECH S.A. o nominale 69 673 tys. EUR	<ul style="list-style-type: none"> Swap stopy procentowej EURIBOR 6M na stałą stopę
Ryzyko walutowe USD/PLN	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Przyszłe przepływy pieniężne z tytułu realizacji przychodów ze sprzedaży denominowanych lub indeksowanych do kursu USD	<ul style="list-style-type: none"> Forwardy walutowe USD/PLN

Szczegółową informację na temat instrumentów wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń przedstawia poniższa tabela:

INSTRUMENTY FINANSOWE	SZCZEGÓŁY TRANSAKЦИИ		ZABEZPIECZENIE PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH					
	Transakcje wyznaczone na instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń	Wartość godziwa na dzień sprawozdawczy	Charakter zabezpieczanego ryzyka	Wystąpienie przepływów		Kwota ujęta w kapitale własnym (po uwzględnieniu podatku dochodowego) na 31.12.2015	Kwota odniesiona z kapitału własnego i ujęta w sprawozdaniu z zysków lub strat (po uwzględnieniu podatku dochodowego) w okresie 01.01-31.12.2015	Nieefektywność ujęta w sprawozdaniu z zysków i strat
				Przewidywany okres wystąpienia przepływów	Oczekiwany termin wpływu na wynik finansowy			
<i>waluta w tys.</i>		<i>w tys. zł</i>				<i>w tys. zł</i>		
-	CIECH S.A. –swap stopy procentowej (IRS) 80 mln PLN	(2 810)	Ryzyko stopy procentowej	od 05.06.2016 do 5.12.2017	od 05.06.2016 do 5.12.2017	(2 277)	(988)	-
-	CIECH S.A. – forwardy walutowe	(972)	Ryzyko walutowe (PLN/EUR) (PLN/USD)	od 01.01.2016 do 30.09.2016	od 01.01.2016 do 30.09.2016	(788)	(6 133)*	-
205 000 tys. EUR	CIECH S.A. - Zobowiązanie z tytułu obligacji	-	Ryzyko walutowe (PLN/EUR)	od 01.01.2020 do 31.12.2022	od 01.01.2020 do 31.12.2022	(18 197)	-	-
-	CIECH S.A. Seria transakcji forward EUR/PLN wydzielona poprzez dekompozycję transakcji CIRS	(4 997)	Ryzyko walutowe (PLN/EUR)	od 30.06.2016 do 25.11.2020	od 30.06.2016 do 25.11.2020	(2 539)	1 379*	(1 862)
-	CIECH S.A. - Swap stopy procentowej (transakcja wydzielona poprzez dekompozycję transakcji CIRS)	8 724	Ryzyko stopy procentowej	od 30.06.2016 do 25.11.2020	od 30.06.2016 do 25.11.2020	7 067	43	-
	CIECH S.A. –swap stopy procentowej (IRS) 70 mln EUR	901	Ryzyko stopy procentowej	od 30.06.2016 do 25.11.2020	od 30.06.2016 do 25.11.2020	730	(55)	-
						(16 004)	(5 755)	(1 862)

Rachunkowość zabezpieczeń ujęta w pozycji kapitału „Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą”								
40 000 tys. EUR	CIECH S.A. - zobowiązanie z tytułu obligacji	-	Ryzyko walutowe (PLN/EUR)	w momencie sprzedaży akcji	w momencie sprzedaży akcji	(5 864)	-	-
69 673 tys. EUR	CIECH S.A. – zobowiązanie z tytułu kredytu terminowego	(288 388)	Ryzyko walutowe (PLN/EUR)	w momencie sprzedaży akcji	w momencie sprzedaży akcji	435	-	-
						(21 432)	(5 755)	(1 862)

* wartość brutto przeniesiona do pozycji przychodów ze sprzedaży.

Celem Grupy, przy podejmowaniu decyzji o wdrożeniu zasad rachunkowości zabezpieczeń, było ograniczenie wpływu zmiany stopy procentowej oraz wpływu różnic kursowych z tytułu zaciągniętych zobowiązań (m.in. kredyty, obligacje) na sprawozdania z zysków lub strat poprzez odzwierciedlenie ich zabezpieczającego charakteru w sprawozdaniach finansowych.

Wynik z rozliczenia części efektywnej instrumentów zabezpieczających jest odnoszony z pozycji kapitałów własnych do sprawozdania z zysków lub strat w momencie realizacji pozycji zabezpieczanej i jej wpływu na sprawozdanie z zysków lub strat.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie wystąpił przypadek stwierdzenia braku możliwości realizacji przyszłej transakcji, w odniesieniu do której zastosowano rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Pozostałe powiązania (nie wymienione w powyższej tabeli) zostały rozwiązane i rozliczone w poprzednim okresie sprawozdawczym w związku z pojawieniem się pozycji zabezpieczanej.

Przychody ze sprzedaży wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń są określane jako wysoce prawdopodobne. Ich wystąpienie jest założone w długoterminowej projekcji finansowej Grupy. Dodatkowo w znacznej części są to transakcje z wieloletnimi klientami Spółek Grupy, co uwiarygodnia prawdopodobieństwo ich wystąpienia. Wpływ rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych oraz rachunkowości zabezpieczeń inwestycji netto w jednostkach zagranicznych w części efektywnej został zaprezentowany w skonsolidowanym sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów Grupy CIECH.

42. Informacja o zmianach zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych oraz inne zagadnienia

Istotne zobowiązania sporne Grupy CIECH

Łączna wartość istotnych spornych zobowiązań CIECH S.A. i spółek zależnych od CIECH S.A. na dzień 31 grudnia 2015 roku, dochodzących we wszelkiego rodzaju postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej stanowi mniej niż 10% kapitału własnego CIECH S.A.

Istotne wierzytelności sporne Grupy CIECH

Łączna wartość istotnych spornych wierzytelności CIECH S.A. i spółek zależnych CIECH S.A. na dzień 31 grudnia 2015 roku, dochodzących we wszelkiego rodzaju postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej stanowi mniej niż 10% kapitału własnego CIECH S.A.

Aktywa warunkowe i zobowiązania warunkowe, w tym gwarancje i poręczenia

w tysiącach złotych

POZOSTAŁE POZYCJE WARUNKOWE	31.12.2015	31.12.2014
1. Aktywa warunkowe	18 864	18 864
- pozostałe należności warunkowe*	18 864	18 864
2. Zobowiązania warunkowe	630 105	824 918
- udzielone gwarancje i poręczenia**	528 601	704 968
- inne***	101 504	119 950
RAZEM	648 969	843 782

* aktywo warunkowe w wysokości 18 864 tys. zł związane z pozwem przeciwko GZNF „FOSFOR” Sp. z o.o. o zapłatę z tytułu odszkodowania za złożenie przez GZNF „FOSFOR” Sp. z o.o. rzekomo nieprawdziwych oświadczeń wobec CIECH S.A. o stanie spółki Agrochem Człuchów Sp. z o.o. z siedzibą w Człuchowie.

** opisane poniżej w sekcji „poręczenia i gwarancje”

*** w tym głównie:

- w spółce CIECH Soda Romania S.A. zobowiązanie warunkowe związane z pozwem złożonym przez pracowników spółki CIECH Soda Romania S.A. – kwota 20 374 tys. zł (21 626 tys. RON),
- w Grupie SDC zobowiązanie warunkowe związane z ochroną środowiska w kwocie 15 520 tys. zł. (3 642 tys. EUR),
- zobowiązanie warunkowe z tytułu kar środowiskowych w CIECH Soda Polska S.A. w wysokości 30 974 tys. zł,
- zobowiązania warunkowe w CIECH Soda Polska S.A. z tytułu podpisanych weksli in blanco na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska z tytułu otrzymanych dotacji na wypadek ewentualnej korekty finansowej w wysokości 33 483 tys. zł.

Wartość zobowiązań warunkowych na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła 630 105 tys. zł, co oznacza spadek o 194 813 tys. zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku. Zmiana wartości zobowiązań warunkowych w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2014 roku wynika głównie z:

- wygaśnięcia gwarancji do wysokości 155% zobowiązań związanych z emisją obligacji zagranicznych w kwocie 245 000 tys. EUR w związku z ich wcześniejszą spłatą (kwota wygasłej gwarancji to 574 345 tys. zł.)

- udzieleniem przez wybrane spółki gwarancji do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytów terminowych oraz kredytu rewalwingowego – łączna kwota udzielonych gwarancji to 397 986 tys. zł.
- reklasyfikowania w spółce CIECH Soda Romania S.A. zobowiązania warunkowego z tytułu podatku VAT w kwocie 10 037 tys. zł (10 554 tys. RON) do pozycji rezerw na zobowiązania,
- spadku dotacji w CIECH Soda Polska S.A. w kwocie 13 443 tys. zł,
- otrzymania przez CIECH Soda Polska S.A. dotacji w wysokości 3 755 tys. zł w związku z projektem „Redukcja emisji pyłu w EC Inowrocław – modernizacja elektrofiltrów”.

Poręczenia i gwarancje udzielone na dzień 31 grudnia 2015 roku:

Nazwa podmiotu któremu udzielono gwarancję i poręczenie	Łączna kwota zobowiązań, które w całości lub określonej części zostały poręczone i gwarantowane		Okres na jaki udzielono gwarancji	Warunki finansowe na jakich udzielono gwarancji własnych, z uwzględnieniem wynagrodzenia spółki za udzielone gwarancje	Podmiot, za którego zobowiązania udzielone zostało gwarancja	Charakter powiązań istniejących między CIECH S.A. a podmiotem za którego została udzielona gwarancja
	waluta w tys.	w tys. zł				
CIECH S.A.						
Anwil S.A.	15 000 tys. zł	15 000	2017-06-30	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzycelności.	CIECH Trading S.A.	Spółka zależna
Bank Pekao S.A.	5 000 tys. EUR	21 308	2016-12-23	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzycelności	CIECH Soda Deutschland GmbH&Co.KG	Spółka zależna
BASF Polska Sp. z o.o., BASF SE	10 000 tys. EUR	42 615	Maksymalnie do 2017.03.12	Gwarancja za określone zobowiązania i zapewnienia złożone przez Infrastruktura Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej w ramach umowy sprzedaży i przeniesienia aktywów TDI na BASF.	Infrastruktura Kapuściska S.A. w likwidacji	Spółka niepowiązana
Bioagra-Oil S.A.mBH	250 tys. zł	250	2016-09-30	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzycelności	CIECH Trading S.A.	Spółka zależna
BZ WBK Faktor Sp. z o.o.	18 000 tys. zł	18 000	bezterminowo	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzycelności	CIECH Trading S.A.	Spółka zależna
BZ WBK Faktor sp. z o.o.	49 500 tys. zł	49 500	bezterminowo	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania	CIECH Finance Sp. z o.o.	Spółka zależna

Nazwa podmiotu któremu udzielono gwarancję i poręczenie	Łączna kwota zobowiązań, które w całości lub określonej części zostały poręczone i gwarantowane		Okres na jaki udzielono gwarancji	Warunki finansowe na jakich udzielono gwarancji własnych, z uwzględnieniem wynagrodzenia spółki za udzielone gwarancje	Podmiot, za którego zobowiązania udzielone zostało gwarancja	Charakter powiązań istniejących między CIECH S.A. a podmiotem za którego została udzielona gwarancja
	waluta w tys.	w tys. zł				
Spolana a.s.	1 500 tys. EUR	6 392	Zobowiązania powstałe i nierozliczone do 2016-12-31	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzytelności.	CIECH Trading S.A.	Spółka zależna
Zakłady Chemiczne ALWERNIA S.A.	1 000 tys. zł	1 000	Zobowiązania powstałe i nierozliczone do 2016-12-31	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzytelności.	CIECH Trading S.A.	Spółka zależna
GEA Process Engineering A/S	1 038 tys. EUR	4 423	2016-05-04	Prowizja 1,5%p.a.od wartości gwarantowanego zobowiązania	CIECH Soda Polska S.A.	Spółka zależna
Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A.	200 tys. EUR	852	2016-09-30	Prowizja 1,5%p.a.od wartości gwarantowanego zobowiązania	CIECH Trading S.A.	Spółka zależna
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	10 000 tys. zł	10 000	2016-12-31	Prowizja 1,5%p.a.od wartości gwarantowanego zobowiązania	CIECH Soda Romania S.A.	Spółka zależna
Siemens Industrial Turbo- machinery s.r.o	1 753 tys. EUR	7 470	raty leasingu nierozliczone do 2019-04-30	Prowizja 0,4%p.a.od wartości gwarantowanego zobowiązania	KWG	Spółka zależna
VITROBUDOWA Sp. z o.o.	67 035 tys. zł	67 035	90 dni kalendarzowych od dnia podpisania Protokołu Odbioru Końcowego	Prowizja 1,5%p.a.od wartości gwarantowanego zobowiązania	CIECH Vitrosilicon S.A.	Spółka zależna
Wybrane spółki zależne w Polsce, w Niemczech i w Rumunii						
obligatariusze obligacji krajowych Serii 02	248 000 tys. zł (gwarancja udzielona do wysokości 155% zobowiązań związanych z emisją obligacji krajowych w kwocie 160 000 tys. zł)	248 000 tys. zł	2017-12-05	Prowizja 0,55% od różnicy pomiędzy limitem gwarancji zabezpieczonej aktywami, a nadwyżką limitu gwarancji	CIECH S.A.	Jednostka dominująca

Nazwa podmiotu któremu udzielono gwarancję i poręczenie	Łączna kwota zobowiązań, które w całości lub określonej części zostały poręczone i gwarantowane		Okres na jaki udzielono gwarancji	Warunki finansowe na jakich udzielono gwarancji własnych, z uwzględnieniem wynagrodzenia spółki za udzielone gwarancje	Podmiot, za którego zobowiązania udzielone zostało gwarancja	Charakter powiązań istniejących między CIECH S.A. a podmiotem za którego została udzielona gwarancja
	waluta w tys.	w tys. zł				
banki: Bank Handlowy w Warszawie S.A., Bank Millennium S.A., BZWBK S.A., Bank PKO BP S.A., Credit Agricole Bank Polska S.a., HSBC Bank Polska S.A., ICBC (Europe) S.A. oddział w Polsce	1 618 789 tys. zł (gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu terminowego w kwocie 1 045 031 tys. zł oraz kredytu rewolwingowego w kwocie 250.000 tys. zł) 87 091 tys. EUR (gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu terminowego w wysokości 69 673 tys. EUR)	1 989 928 tys. zł	2023-12-31	Prowizja 0,55% od różnicy pomiędzy limitem gwarancji zabezpieczonej aktywami, a nadwyżką limitu gwarancji	CIECH S.A.	Jednostka dominująca
Razem kwota udzielonych gwarancji i poręczeń		2 481 774				

W 2015 roku spółki Grupy CIECH nie otrzymały żadnych gwarancji, ani poręczeń od jednostek zewnętrznych.

Listy patronackie

Na dzień 31 grudnia 2015 roku, CIECH S.A. był stroną zobowiązaną następującego listu patronackiego:

List patronacki (Patronatserklärung) w odniesieniu do Sodawerk Staßfurt GmbH&Co. KG z siedzibą w Staßfurt ("SWS"), którego beneficjentem jest RWE Gasspeicher GmbH („RWE”), dotyczący zobowiązań SWS wynikających z umowy z dnia 5 maja 2009 roku o wykonanie kavern solnych w celu przechowywania gazu ziemnego na polu górniczym Stassfurt na podstawie której SWS otrzymała do dnia 31 grudnia 2015 roku płatności od RWE w wysokości 34,8 mln EUR. W liście patronackim CIECH S.A. zobowiązał się m.in. zapewnić, że SWS będzie wyposażona w niezbędne środki finansowe, aby być w stanie wykonywać wobec RWE wszelkie zobowiązania wynikające z w/w umowy.

43. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi

43.1. Łączne kwoty transakcji z podmiotami powiązanymi

Transakcje pomiędzy jednostką dominującą CIECH S.A. oraz wszystkimi podmiotami powiązanymi objętymi procesem konsolidacji zostały wyeliminowane w trakcie konsolidacji i nie wykazano ich w niniejszej notce.

Szczegółowe informacje o transakcjach pomiędzy Grupą CIECH, a pozostałymi jednostkami powiązanymi (spółki nie objęte konsolidacją w Grupie CIECH oraz spółki powiązane z Grupą CIECH poprzez jej jednostkę dominującą i powiązania osobowe) zostały przedstawione poniżej.

w tysiącach złotych	rok 2015	rok 2014
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	2 601	3 437
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	62 426	55 187

<i>w tysiącach złotych</i>	rok 2015	rok 2014
Pozostałe przychody operacyjne	9	9
Przychody finansowe	528	1 095
Zakupy produktów, towarów i materiałów	18 537	304
Zakupy usług	37 985	41 516
Pozostałe koszty operacyjne	5	-
Koszty finansowe	17	18
Należności	7 561	6 230
Zobowiązania	8 965	1 724

Warunki transakcji z jednostkami powiązаныmi

Sprzedaż na rzecz oraz zakupy od podmiotów powiązanych dokonywane są według cen rynkowych. Zaległe zobowiązania i należności są niezabezpieczone i rozliczane gotówkowo lub przez kompensatę. Należności od jednostek powiązanych nie zostały objęte żadnymi udzielonymi lub otrzymanymi gwarancjami innymi niż opisane w punkcie II.27.

43.2. Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Spółki lub jednostki zależne z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe

W 2015 roku w Grupie Ciech nie wystąpiły istotne transakcje zawarte z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

43.3. Transakcje ze spółkami Skarbu Państwa

W wyniku zmiany kontroli, jaka nastąpiła w dniu 9 czerwca 2014 roku nad CIECH S.A., Skarb Państwa na dzień 31 grudnia 2015 roku nie posiadał udziałów w spółce CIECH S.A.

W okresie od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 9 czerwca 2014 roku Skarb Państwa posiadał znaczący udział i miał możliwość sprawowania kontroli nad CIECH S.A. Poprzez kontrolę Skarbu Państwa nad CIECH S.A. Spółki Skarbu Państwa (wg listy publikowanej przez Ministerstwo Skarbu Państwa) spełniały definicje jednostek powiązanych. Zarząd CIECH S.A. uważa, że koszty uzyskania informacji o takich transakcjach za ww. okres przewyższają korzyści jakie mogą uzyskać użytkownicy niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, a kwoty transakcji ze Spółkami Skarbu nie mają istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie.

43.4. Opis istotnych nierutynowych transakcji z podmiotami powiązаныmi

W 2015 roku nie wystąpiły nierutynowe transakcje z podmiotami powiązаныmi.

W dniu 23 grudnia 2014 roku Soda Polska Ciech S.A. wniosła do swojej spółki zależnej Cerium Sp. z o.o. SKA aport w postaci wybranych ruchomych składników majątku. W dalszej kolejności w dniu 29 grudnia 2014 roku spółka Cerium Sp. z o.o. SKA (Finansujący) zawarła z trzema spółkami z Grupy CIECH, tj. Soda Polska Ciech S.A., Zakłady Chemiczne „Organika-Sarzyna” S.A. oraz Ciech Pianki Sp. z o.o. (Korzystający) umowy leasingu finansowego, na podstawie których Finansujący oddał Korzystającym określone w umowach rzeczy ruchome, stanowiące składniki majątku Finansującego w leasing do używania i pobierania pożytków przez Korzystających. Zakłady Chemiczne „Organika-Sarzyna” S.A. oraz Ciech Pianki Sp. z o.o. oddały następnie leasingowane środki trwałe w najem do Soda Polska Ciech S.A. na okres 15 lat, tj. do dnia 31 grudnia 2029 roku. Umowy leasingu natomiast zostały zawarte na czas określony do dnia 31 grudnia 2015 roku, z możliwością przedłużenia ich obowiązywania na dalszy czas oznaczony. Po zakończeniu okresu trwania umowy leasingowej, Finansujący zobowiązał się przenieść na Korzystających, na podstawie odrębnej umowy, własność przedmiotów leasingu za wynagrodzeniem odpowiadającym ostatniej racie leasingowej, o ile strony umowy leasingu nie postanowią inaczej. Korzystającym przysługuje prawo wskazania innego nabywcy uprawnionego do wykupu przedmiotów leasingu. Wartość umowy leasingu wynosi około 113 000 tys. zł netto i stanowi sumę rat leasingowych wypłacanych tytułem wynagrodzenia na rzecz Finansującego przez okres trwania umowy leasingu. Umowy leasingu nie zastrzegają warunku lub terminu oraz nie zawierają postanowień dotyczących kar umownych, ani warunków odbiegających od powszechnie stosowanych w tego typu umowach.

Efekt opisanej powyżej transakcji został wyeliminowany w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

43.5. Transakcje z udziałem kluczowego personelu kierowniczego

Kluczowy personel kierowniczy stanowią osoby posiadające uprawnienia i odpowiedzialność za planowanie, kierowanie i kontrolowanie czynności spółki CIECH S.A. w sposób bezpośredni lub pośredni.

Wynagrodzenia Zarządu CIECH S.A.

W tabeli poniżej przedstawiono wysokość wynagrodzenia oraz świadczeń dodatkowych otrzymanych lub należnych przez poszczególnych Członków Zarządu w 2015 roku oraz w okresie porównywalnym. W latach 2015-2014 osoby wchodzące w skład Zarządu CIECH S.A. nie pobierały wynagrodzenia z tytułu zasiadania w Radach Nadzorczych oraz innych pełnionych funkcji w Spółkach Grupy CIECH.

Imię i nazwisko	Wynagrodzenie otrzymane od CIECH S.A. w 2015 rok (w tys. zł)	Wynagrodzenie otrzymane od CIECH S.A. w 2014 rok (w tys. zł)
Maciej Tybura	1 987	318
Artur Osuchowski	2 750	1 203
Artur Król	245	-
Dariusz Krawczyk	3 875	1 604
Andrzej Kopeć	246	884
RAZEM	9 103	4 009

Członkowie Zarządu zatrudnieni są na podstawie umów o pracę. Zgodnie z Uchwałą Rady Nadzorczej CIECH S.A. Członkom Zarządu przysługuje:

- wynagrodzenie miesięczne określone w indywidualnych umowach o pracę,
- premia uznaniowa przyznawana przez Radę Nadzorczą CIECH S.A.,
- premia roczna określona w indywidualnych umowach o pracę.

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej CIECH S.A.

Imię i nazwisko	Wynagrodzenie otrzymane od CIECH S.A. w 2015 rok (w tys. zł)	Wynagrodzenie otrzymane od CIECH S.A. w 2014 rok (w tys. zł)
Sebastian Kulczyk	46	-
Piotr Augustyniak	98	46
Tomasz Mikołajczak	123	57
Mariusz Nowak	98	46
Artur Olech	98	46
Wojciech Stramski	98	46
Ewa Sibrecht-Ośka	-	74
Przemysław Cieszyński	-	47
Arkadiusz Grabalski	-	49
Zygmunt Kwiatkowski	-	52
Maciej Lipiec	-	49
Waldemar Maj	-	49
Mariusz Obszyński	-	49
Sławomir Stelmasiak	-	49
Dr Jan Kulczyk	-	-
Maciej Tybura	-	25
RAZEM	561	684

Członkom Rady Nadzorczej zgodnie z Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy wypłacane jest wynagrodzenie miesięczne w następującej wysokości:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej - 300%,
- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej – 250%,
- Pozostali Członkowie Rady Nadzorczej - 200% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw z wypłatami z zysku za miesiąc poprzedzający naliczenie.

44. Informacja o zawartych umowach z podmiotem uprawnionym do badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy CIECH

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych za okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku był PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych za okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku był KPMG Audyty Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie.

W dniu 11 czerwca 2013 roku CIECH S.A. podpisał umowę z KPMG Audyty Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. na przegląd półrocznych oraz badanie rocznych sprawozdań finansowych za lata 2013, 2014, 2015. W dniu 17 czerwca 2015 roku powyższa umowa została rozwiązana. W dniu 25 czerwca 2015 roku CIECH S.A. podpisał umowę z PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. na przegląd półrocznych oraz badanie rocznych sprawozdań finansowych za lata 2015, 2016 i 2017.

W 2015 roku firma PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. i spółki zagraniczne z sieci PricewaterhouseCoopers są również audytorem największych konsolidowanych spółek/grup zależnych od CIECH S.A. (w 2014 roku analogicznie KPMG Audyty Sp. z o.o. i jej spółki zagraniczne) m.in.:

- CIECH Soda Polska S.A.,
- Grupa SDC,
- CIECH Soda Romania S.A.,
- Grupa CIECH Sarzyna;
- CIECH Vitrosilicon S.A.,
- Ciech Pianki Sp. z o.o.,
- Ciech Group Financing AB.

Wartość umów zawartych z PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz spółkami z sieci PricewaterhouseCoopers

w tysiącach złotych	Jednostka dominująca CIECH S.A.		Spółki zależne Grupy CIECH podlegające konsolidacji	
	2015*	2014*	2015*	2014*
Badanie rocznego sprawozdania finansowego	106	-	931	-
Przegląd sprawozdania półrocznego	335	-	76	-
Inne usługi poświadczające	537	-	253	-
Usługi doradztwa podatkowego	720	-	-	-
Pozostałe usługi	6	-	245	53

Wartość umów zawartych z KPMG Audyty Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. oraz spółkami z sieci KPMG:

w tysiącach złotych	Jednostka dominująca CIECH S.A.	Spółki zależne Grupy CIECH podlegające konsolidacji
	2014*	2014*
Badanie rocznego sprawozdania finansowego	185	853
Przegląd sprawozdania półrocznego	121	283
Inne usługi poświadczające**	-	128
Pozostałe usługi	61	-

* Wynagrodzenie zawiera koszty dodatkowe.

** W tym usługi doradztwa podatkowego.

45. Zdarzenia następujące po dniu sprawozdawczym

Z dniem 6 marca 2016 roku Pan Wojciech Stramski złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej spółki CIECH S.A. W dniu 7 marca 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie CIECH S.A. powołało w skład Rady Nadzorczej nowego członka Pana Dominika Libickiego. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji skład Rady Nadzorczej był następujący:

- Sebastian Kulczyk – Przewodniczący Rady
- Tomasz Mikołajczak – Zastępca Przewodniczącego Rady
- Dominik Libicki
- Piotr Augustyniak
- Mariusz Nowak
- Artur Olech

46. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych, ujętych w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego

W prezentowanym okresie nie wystąpiły inne zdarzenia dotyczące lat ubiegłych ujęte w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego.

47. Inne informacje nie wymienione powyżej mogące w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji finansowej, majątkowej oraz wynik finansowy Grupy CIECH.

W prezentowanym okresie nie wystąpiły inne zdarzenia mogące w istotny sposób wpłynąć na sytuację finansową, majątkową oraz wynik Grupy CIECH.

Oświadczenie Zarządu

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy CIECH zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki w jej siedzibie w dniu 21 marca 2016 roku.

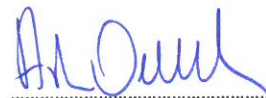
Warszawa, 21 marca 2016 roku.

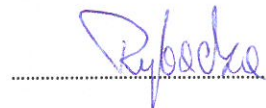
.....
Maciej Tybura - Prezes Zarządu CIECH Spółka Akcyjna

.....
Artur Król – Członek Zarządu CIECH Spółka Akcyjna

.....
Artur Osuchowski – Członek Zarządu CIECH Spółka Akcyjna

.....
Katarzyna Rybacka – Główny Księgowy CIECH Spółka Akcyjna